

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Antropoloji Ana Bilim Dalı

**DİSKRİMİNANT FONKSİYON ANALİZ YÖNTEMİYLE CİNSİYET
BELİRLENMESİ: OYLUM HÖYÜK ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

DESTENAZ EYİOL

Sivas

Temmuz 2019

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Antropoloji Ana Bilim Dalı

**DİSKRİMİNANT FONKSİYON ANALİZ YÖNTEMİYLE CİNSİYET
BELİRLENMESİ: OYLUM HÖYÜK ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Destenaz EYİOL

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Ayşen AÇIKKOL YILDIRIM

Sivas

Temmuz 2019

KABUL VE ONAY

Üniversite: : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Antropoloji Ana Bilim Dalı
Tezin Başlığı : Diskriminant Fonksiyon Analiz Yöntemiyle Cinsiyet Belirlenmesi: Oylum Höyük Örneği
Savunma Tarihi : 16.07.2019
Danışmanı : Prof. Dr. Ayşen AÇIKKOL YILDIRIM

Unvanı - Adı Soyadı

İmza

Jüri Başkanı : Dr. Öğr. Üyesi Olcay ZENGİN KOŞAN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Serkan ŞAHİN

Üye : Prof. Dr. Ayşen AÇIKKOL YILDIRIM

Oy Birliği

Oy Çokluğu

Destenaz EYİOL tarafından hazırlanan Diskriminant Fonksiyon Analiz Yöntemiyle Cinsiyet Belirlenmesi: Oylum Höyük Örneği başlıklı tez, kabul edilmiştir. ..../..../.....

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

25/07/2019

Destenaz EYİOL

eyiol

TEŞEKKÜR

Tez konumun belirlenmesinde ve tezin yürütülmesinde yanımda olan ve hiçbir zaman desteğini esirgemeyerek bu tez hakkında söyleyeceğim her söz için emek verip bu konuda akademik donanıma sahip olmamı sağlayan değerli danışmanım Prof. Dr. Ayşen AÇIKKOL YILDIRIM' a verdiği destek için teşekkür ederim.

Tezimin istatistiksel analizinin yapılmasında sonsuz bir sabırla gece gündüz desteğini ve yardımını esirgemeyen, bir anne şefkatiyle beni motive eden, engin bilgi ve tecrübesinden yararlandığım, Cumhuriyet Üniversitesi Biyoistatistik Ana Bilim Dalı Öğretim Üyelerinden kıymetli hocam Dr. Öğretim Üyesi Ziyet ÇINAR' a minnet duygularıyla teşekkür ederim.

Tezimde bilgi paylaşımına ihtiyaç duyduğumda desteğini esirgemeyen Antropoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyelerinden Öğretim Görevlisi Ayhan YİĞİT ve Prof. Dr. Pınar GÖZLÜK KIRMIZIOĞLU' na müteşekkirim.

Her durumda desteklerini gönülden hissettiğim, aynı yolda yürüyüp aynı hisleri paylaştığım, her zaman bana motive kaynağı olan kıymetli arkadaşlarım Gamze CEBECİ'ye, Gizem ÇINAR' a ve Şükriye AKIN'a teşekkürü borç bilirim. Tezin laboratuvar ve yazım aşamasında yardımcı olan arkadaşım Derya KIRKIL' a ve tez yazma sürem boyunca her ihtiyacım olduğunda yanımda olan İbrahim SARI' ya teşekkür ederim.

Bu tezi, yüksek lisans eğitimim süresince maddi manevi anlamda destekleyen ve hayatımın her döneminde sevgilerini kalbimde hissettiğim, bana sabır ve şefkatle yaklaşan kıymetli ailem; babam Erhan EYİOL, annem Suzan EYİOL ve her daim yanımda olan hayattaki en büyük şansım, en değerlim, canım kardeşim Senanur EYİOL'a en kalbi duygularıyla sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Destenaz EYİOL

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
KISALTMALAR	v
TABLO LİSTESİ	xiii
GRAFİK LİSTESİ	xxxi
ÖZET	xxxiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	5
KİLİS- OYLUM HÖYÜĞÜN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHSEL YAPISI. 5	
1.1. Oylum Höyük Kazıları	8
İKİNCİ BÖLÜM	13
KAVRAMSAL KURAMSAL ÇERÇEVE	13
2.1.Cinsiyet Belirleme Metodları	13
2.2.Yaş Belirleme Metodları	18
2.3.Biyometrik Ölçümler Ve Endisler.....	19
2.3.1.Kafatasından Alınan Ölçüler	21
2.3.2. Mandibula Ölçüleri.....	24
2.3.2.1.Mandibuladan Hesaplanan Endisler	25
2.3.3. Vücut Kemiklerinden Alınan Ölçüler.....	25
2.3.3.1. Vücut Kemiklerinden Hesaplanan Endisler.....	31
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	37
KONU-AMAÇ, MATERYAL ve METOD	37
3.1.Konu ve Amaç.....	37
3.2. Materyal.....	37
3.3. Metod.....	44

3.3.1. Cinsiyet Belirleme Metodları.....	44
3.3.2. Yaş Belirleme Metodları.....	45
3.3.3. Ölçüm ve Endisler.....	45
3.4. İstatiksel Analiz	45
3.5. Karşılaşılan Sorunlar	46
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	47
BULGULAR VE DEĞERLENDİRME	47
4.1. Oylum Höyük Popülasyonunda Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması.....	47
4.1.1. Kafatası Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması	47
4.1.1.2. Kafatası Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Endislerin Karşılaştırılması.....	49
4.1.2. Vücut Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması.....	50
4.1.2.1. Vücut Ölçümleri için Cinsiyete Göre Endislerin Karşılaştırılması.....	68
4.2. Oylum Höyük Popülasyonunda Dönemlere Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması.....	72
4.2.1. Dönemlere Göre Cinsiyet Dağılımları	84
4.2.2. Dönemlere Göre Cinsiyetlerin Karşılaştırılması.....	106
4.3. Oylum Höyük Popülasyonunda Yaş Aralıklarına Göre Tanımlayıcı İstatistik Tabloları.....	136
4.3.1. Kafatası Ölçüleri İçin Tanımlayıcı İstatistik Tabloları.....	136
4.3.2. Vücut Ölçüleri İçin Tanımlayıcı İstatistik Tabloları.....	138
4.3.3. Oylum Höyük Popülasyonunda Yaş Gruplarına Göre Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	158
4.3.3.1. Kafatası Ölçülerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması	159
4.3.3.1.1. Kafatası Endislerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması.....	161
4.3.3.2. Vücut Ölçülerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması.....	161
4.3.3.2.1. Vücut Endislerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması	180
4.3.4. Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Dağılımları	184

4.3.4.1 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Kafatası Ölçülerinin Dağılımı	184
4.3.4.1.1. Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Kafatası Endislerinin Dağılımı .	186
4.3.4.2 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Vücut Ölçülerinin Dağılımı	187
4.3.4.2.1 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Vücut Endislerinin Dağılımı.....	216
4.3.5. Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması.....	225
4.3.5.1 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Kafatası Ölçülerinin Karşılaştırılması	225
4.3.5.1.1 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Kafatası Endislerinin Karşılaştırılması	227
4.3.5.2 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Vücut Ölçülerinin Karşılaştırılması	228
4.3.5.2.1 Yaş Aralıklarına Göre Vücut Endislerin Karşılaştırılması	257
4.4. Kafatası ve Vücut Ölçümleri için Diskriminant Analizleri.....	265
4.4.1. Kafatası Ölçümleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Fonksiyon Analizi.....	265
4.4.1.1. Kafatası Endisleri için Cinsiyetler Arası Diskriminat Analizi.....	270
4.4.2. Vücut Ölçümleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Fonksiyon Analizi	271
4.4.2.1. Vücut Endisleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Analizi	296
TARTIŞMA ve SONUÇ	305
KAYNAKÇA	315
ÖZGEÇMİŞ.....	323

KISALTMALAR

ETÇ: Erken Tunç Çağı

OTÇ: Orta Tunç Çağı

ss: Standart Sapma

Min: Minimum Değer

Max: Maximum Değer

Ort: Ortalama

n: Kişi Sayısı

p: Olasılık değeri

t: İki grup için istatistiki dağılış değeri

f: İki den fazla grup için istatistiki dağılış değeri

X^2 : Sayımla elde edilmiş veriler için istatistik dağılış değeri

Minfrontgen: Minimum Frontal Genişlik

Mandibulagövuzunsağ: Mandibula Gövde Uzunluğu Sağ

Mandibulagövuzunsol: Mandibula Gövde Uzunluğu Sol

Mandibulagövyüksymphisial: Mandibula Gövde Yüksekliği (Symphisial Yükseklik)

Mandgövyükforamenthizsağ: Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği Sağ

Mandgövyükforamenthizsol: Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği Sol

Mandgövyükmolarhizasağ: Molar Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği Sağ

Mandgövyükmolarhizsol: Molar Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği Sol

Mandgövkalınlıksağ: Mandibula Gövde Kalınlığı Sağ

Mandgövkalınlıksol: Mandibula Gövde Kalınlığı Sol

Mandgenbigonial: Mandibulanın Bigonial Genişliği

Bicondylargen: Bicondylar Genişlik

Foramentgen: Foramen Mentale Genişliği

Minramusgenssağ: Ramusun Minimum Genişliği Sağ

Minramusgenssol: Ramusun Minimum Genişliği Sol

Maxramusgenssağ: Ramusun Maksimum Genişliği Sağ

Maxramusgenssol: Ramusun Maksimum Genişliği Sol

Maxramusyüksesag: Ramusun Maksimum Yüksekliği Sağ
Maxramusyüksesol: Ramusun Maksimum Yüksekliği Sol
Cmaxuznsag: Clavicuların Maksimum Uzunluğu Sağ
Cmaxuznsol: Clavicuların Maksimum Uzunluğu Sol
Cgövortsagitalcapsag: Clavicuların Gövde Ortası Sagital Çapı Sağ
Cgövortsagitalcapsol: Clavicuların Gövde Ortası Sagital Çapı Sol
Cgövorttranscapsag: Clavicuların Gövde Ortası Transvers Çapı Sağ
Cgövorttranscapsol: Clavicuların Gövde Ortası Transvers Çapı Sol
Cgövorcesag: Clavicuların Gövde Ortası Çevresi Sağ
Cgövortcesol: Clavicuların Gövde Ortası Çevresi Sol
Smakgensag: Scapulanın Maksimum Genişliği Sağ
Smakgensol: Scapulanın Maksimum Genişliği Sol
Sglenoidcavyüksag: Scapulanın Maksimum Genişliği Sağ
Sglenoidcavyüksol: Scapulanın Maksimum Genişliği Sağ
Sglenoidcavgensag: Scapulanın Glenoid Cavity Genişliği Sağ
Sglenoidcavgensol: Scapulanın Glenoid Cavity Genişliği Sol
Stotalspinauzsag: Scapulanın Total Spina Uzunluğu Sağ
Stotalspinauzsol: Scapulanın Total Spina Uzunluğu Sol
Hmaxuzsag: Humerusun Maksimum Uzunluğu Sağ
Hmaxuzsol: Humerusun Maksimum Uzunluğu Sol
Hfizyousag: Humerusun Fizyolojik Uzunluğu Sağ
Hfizyousol: Humerusun Fizyolojik Uzunluğu Sol
Hepicondygensag: Humerusun Epicondylar Genişliği Sağ
Hepicondygensol: Humerusun Epicondylar Genişliği Sol
Hhumeruscapvertcapsag: Humerus Caputunun Vertikal Çapı Sağ
Hhumeruscapvertcapsol: Humerus Caputunun Vertikal Çapı Sol
Hgövortmaxcapsag: Humerusun Gövde Ortası Maksimum Çapı Sağ
Hgövortmaxcapsol: Humerusun Gövde Ortası Maksimum Çapı Sol
Hgövortmincapsag: Humerusun Gövde Ortası Minimum Çapı Sağ
Hgövortmincapsol: Humerusun Gövde Ortası Minimum Çapı Sol
Hmincevsag: Humerusun Minimum Çevresi Sağ
Hmincevsol: Humerusun Minimum Çevresi Sol

Rmaxuzsag: Radiusun Maksimum Uzunluğu Sağ

Rmaxuzsol: Radiusun Maksimum Uzunluğu Sol

Rfizuzsag: Radiusun Fizyolojik Uzunluğu Sağ

Rfizuzsol: Radiusun Fizyolojik Uzunluğu Sol

Rgövortsagitcapsag: Radiusun Gövde Ortası Sagital Çapı Sağ

Rgövortsagitcapsol: Radiusun Gövde Ortası Sagital Çapı Sol

Rgövorttranscapsag: Radiusun Gövde Ortası Transvers Çapı Sağ

Rgövorttranscapsol: Radiusun Gövde Ortası Transvers Çapı Sol

Rmincevresag: Radiusun Gövde Ortası Çevresi Sağ

Rmincevresol: Radiusun Gövde Ortası Çevresi Sol

Umaxuzsag: Ulnanın Maksimum Uzunluğu Sağ

Umaxuzsol: Ulnanın Maksimum Uzunluğu Sol

Ufizuzsag: Ulnanın Fizyolojik Uzunluğu Sağ

Ufizuzsol: Ulnanın Fizyolojik Uzunluğu Sol

Ugövortsagitcapsag: Ulnanın Gövde Ortası Sagital Çapı Sağ

Ugövortsagitcapsol: Ulnanın Gövde Ortası Sagital Çapı Sol

Ugövorttransvcapsag: Ulnanın Gövde Ortası Transvers Çapı Sağ

Ugövorttransvcapsol: Ulnanın Gövde Ortası Transvers Çapı Sol

Umincevresag: Ulnanın Minimum Çevresi Sağ

Umincevresol: Ulnanın Minimum Çevresi Sol

Usigmaltsagitcapsag: Ulnanın Sigmoid Altı Sagital Çapı Sağ

Usigmaltsagitcapsol: Ulnanın Sigmoid Altı Sagital Çapı Sol

Usigmaalttranscapsag: Ulnanın Sigmoid Altı Transvers Çapı Sağ

Usigmaalttranscapsol: Ulnanın Sigmoid Altı Transvers Çapı Sol

Fmaxuzsag: Femurun Maksimum Uzunluğu Sağ

Fmaxuzsol: Femurun Maksimum Uzunluğu Sol

Ffizuzsag: Femurun Fizyolojik Uzunluğu Sağ

Ffizuzsol: Femurun Fizyolojik Uzunluğu Sol

Ffizyothrochuzsag: Femurun Fizyolojik Throcanter Uzunluğu Sağ

Ffizyothrochuzsol: Femurun Fizyolojik Throcanter Uzunluğu Sol

Fepicondgensag: Femurun Epicondylar Genişliği Sağ

Fepicondgensol: Femurun Epicondylar Genişliği Sol

Ffemurbasımaxcapsag: Femur Başının Maksimum Çapı Sağ
Ffemurbasımaxcapsol: Femur Başının Maksimum Çapı Sol
Fgövortsagitcapsag: Femurun Gövde Ortası Sagital Çapı Sağ
Fgövortsagitcapsol: Femurun Gövde Ortası Sagital Çapı Sol
Fgövorttranscapsag: Femurun Gövde Ortası Transvers Çapı Sağ
Fgövorttranscapsol: Femurun Gövde Ortası Transvers Çapı Sol
Fgövortcevresag: Femurun Gövde Ortası Çevresi Sağ
Fgövortcevresol: Femurun Gövde Ortası Çevresi Sol
Ftrochaltısagitalcapsag: Femurun Throcanter Altı Sagital Çapı Sağ
Ftrochaltısagitcapsol: Femurun Throcanter Altı Sagital Çapı Sol
Ftrochaltitranscapsag: Femurun Throcanter Altı Transvers Çapı Sağ
Ftrochaltitranscapsol: Femurun Throcanter Altı Transvers Çapı Sol
Tmaxuzsag: Tibianın Maksimum Uzunluğu Sağ
Tmaxuzsol: Tibianın Maksimum Uzunluğu Sol
Tfizuzsag: Tibianın Fizyolojik Uzunluğu Sağ
Tfizuzsol: Tibianın Fizyolojik Uzunluğu Sol
Tgövortsagitcapsag: Tibianın Gövde Ortası Sagital Çapı Sağ
Tgövortsagitcapsol: Tibianın Gövde Ortası Sagital Çapı Sol
Tgövorttranscapsag: Tibianın Gövde Ortası Transvers Çapı Sağ
Tgövorttranscapsol: Tibianın Gövde Ortası Transvers Çapı Sol
Tgövortcevresag: Tibianın Gövde Ortası Çevresi Sağ
Tgövortcevresol: Tibianın Gövde Ortası Çevresi Sol
Tustucgensag: Tibianın Üst Uç Genişliği Sağ
Tustucgensol: Tibianın Üst Uç Genişliği Sol
Taltucgensag: Tibianın Alt Uç Genişliği Sağ
Taltucgensol: Tibianın Alt Uç Genişliği Sol
Tforanutrşagitcapsag: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Sagital Çapı Sağ
Tforanutrşagitcapsol: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Sagital Çapı Sol
Tforanutrtranscapsag: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Transvers Çapı Sağ
Tforanutrtranscapsol: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Transvers Çapı Sol
Tforanutrşizcevsag: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Çevresi Sağ
Tforanutrşizcevsol: Tibianın Foramen Nutricium Hizası Çevresi Sol

Tmincevsag: Tibianın Minimum Çevresi Sağ
Tmincevsol: Tibianın Minimum Çevresi Sol
Fibmaxuzsag: Fibulanın Maksimum Uzunluğu Sağ
Fibmaxuzsol: Fibulanın Maksimum Uzunluğu Sol
Fibgövortmaxcapsag: Fibulanın Gövde Ortası Maksimum Çapı Sağ
Fibgövortmaxcapsol: Fibulanın Gövde Ortası Maksimum Çapı Sol
Fibgövortmincapsag: Fibulanın Gövde Ortası Minimum Çapı Sağ
Fibgövortmincapsol: Fibulanın Gövde Ortası Minimum Çapı Sol
Fibmincevsag: Fibulanın Minimum Çevresi Sağ
Fibmincevsol: Fibulanın Minimum Çevresi Sol
Pyukseksag: Patellanın Yüksekliği Sağ
Pyukseksol: Patellanın Yüksekliği Sol
Pgensag: Patellanın Genişliği Sağ
Pgensol: Patellanın Genişliği Sol
Pkalsag: Patellanın Kalınlığı Sağ
Pkalsol: Patellanın Kalınlığı Sol
Pmedgensag: Patellanın Medial Genişliği Sağ
Pmedgensol: Patellanın Medial Genişliği Sol
Plateralgensag: Patellanın Lateral Genişliği Sağ
Plateralgensol: Patellanın Lateral Genişliği Sol
Calmaxuzsag: Calcaneusun Maksimum Uzunluğu Sağ
Calmaxuzsol: Calcaneusun Maksimum Uzunluğu Sol
Calfizuzsag: Calcaneusun Fizyolojik Uzunluğu Sağ
Calfizuzsol: Calcaneusun Fizyolojik Uzunluğu Sol
Calortagensag: Calcaneusun Orta Genişliği Sağ
Calortagensol: Calcaneusun Orta Genişliği Sol
Calcorpuscalcaneimingensag: Corpus Calcaneinin Minimum Genişliği Sağ
Calcorpuscalcaneimingensol: Corpus Calcaneinin Minimum Genişliği Sol
Cminyüksag: Calcaneusun Minimum Yüksekliği Sağ
Cminyüksol: Calcaneusun Minimum Yüksekliği Sol
Tausag: Talusun Uzunluğu Sağ
Tausol: Talusun Uzunluğu Sol

Tamaxuzsag: Talusun Maksimum Uzunluğu Sağ

Tamaxuzsol: Talusun Maksimum Uzunluğu Sol

Tagsag: Talusun Maksimum Genişliği Sağ

Tagsol: Talusun Maksimum Genişliği Sol

Tathrocleataliuzsag: Throclea Talinin Uzunluğu Sağ

Tathrocleataliuzsol: Throclea Talinin Uzunluğu Sol

Tathrocleataligensag: Throchlea Talinin Genişliği Sağ

Tathrocleataligensol: Throchlea Talinin Genişliği Sol

MC: metacarpal

mc1sag: Sağ 1. Metacarpal

mc1sol: Sol 1. Metacarpal

mc2sag: Sağ 2. Metacarpal

mc2sol: Sol 2. Metacarpal

mc3sag: Sağ 3. Metacarpal

mc3sol: Sol 3. Metacarpal

mc4sag: Sağ 4. Metacarpal

mc4sol: Sol 4. Metacarpal

mc5sag: Sağ 5. Metacarpal

mc5sol: Sol 5. Metacarpal

MT: Metatarsal

mt1sag: Sağ 1. Metacarpal

mt1sol: Sol1. Metacarpal

mt2sag: Sağ 2. Metacarpal

mt2sol: Sol 2. Metacarpal

mt3sag: Sağ 3. Metacarpal

mt3sol: Sol 3. Metacarpal

mt4sag: Sağ 4. Metacarpal

mt4sol: Sol 4. Metacarpal

mt5sag: Sağ 5. Metacarpal

mt5sol: Sol 5. Metacarpal

Mmandibulaendisi: Mandibula Endisi

Mfrontogoniacendis: Fronto-Goniac Endis

Mramusendissag: Mandibula Ramus Endisi Sağ
Mramusendissol: Mandibula Ramus Endisi Sol
Mrobustnessendissag: Mandibulanın Robustness Endisi Sağ
Mrobustnessendissol: Mandibulanın Robustness Endisi Sol
Crobustnessendissag: Clavicuların Robustness Endisi Sağ
Crobustnessendissol: Clavicuların Robustness Endisi Sol
Sglenoidendissag: Glenoid Endisi Sağ
Sglenoidendissol: Glenoid Endisi Sol
Hrobustnessendissag: Humerusun Robustness Endisi Sağ
Hrobustnessendissol: Humerusun Robustness Endisi Sol
Hdiaphysealendissag: Humerusun Diaphyseal Endisi Sağ
Hdiaphysealendissol: Humerusun Diaphyseal Endisi Sol
Hradiohumeralendissag: Radio-Humeral Endisi Sağ
Hradiohumeralendissol: Radio-Humeral Endisi Sol
Rrobustnessendissag: Radiusun Robustness Endisi Sağ
Rrobustnessendissol: Radiusun Robustness Endisi Sol
Rdiaphysealendissag: Radiusun Diaphyseal Endisi Sağ
Rdiaphysealendissol: Radiusun Diaphyseal Endisi Sol
Urobustnessendissag: Ulnanın Robustness Endisi Sağ
Urobustnessendissol: Ulnanın Robustness Endisi Sol
Uplatolenealendissag: Ulnanın Platoleneal Endisi Sağ
Uplatolenealendissol: Ulnanın Platoleneal Endisi Sol
Frobustnessendissag: Femurun Robustness Endisi Sağ
Frobustnessendissol: Femurun Robustness Endisi Sol
Fplastericendissag: Femurun Plasteric Endisi Sağ
Fplastericendissol: Femurun Plasteric Endisi Sol
Fplatymericendissag: Femurun Platymeria Endisi Sağ
Fplatymericendissol: Femurun Platymeria Endisi Sol
Trobustnessendissag: Tibianın Robustness Endisi Sağ
Trobustnessendissol: Tibianın Robustness Endisi Sol
Tcnemialendissag: Cnemial Endisi Sağ
Tcnemialendissol: Cnemial Endisi Sol

Fbrobustnesendissag: Fibulanın Robustness Endisi Sağ

Fbrobustnesendissol: Fibulanın Robustness Endisi Sol

Cgenislikendissag: Calcaneusun Genişlik Endisi Sağ

Cgenislikendissol: Calcaneusun Genişlik Endisi Sol

Cyukseklıkendissag: Calcaneusun Yükseklik Endisi Sağ

Cyukseklıkendissol: Calcaneusun Yükseklik Endisi Sol

Tgenislikendissag: Talusun Genişlik Endisi Sağ

Tgenislikendissol: Talusun Genişlik Endisi Sol

Tthrocleatalusuzunsag: Throclea-Talus Uzunluk Endisi Sağ

Tthrocleatalusuzunsol: Throclea-Talus Uzunluk Endisi Sol

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Cinsiyetlere göre dağılımı.....	40
Tablo 2. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Dönemlere Göre Dağılımı	40
Tablo 3. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	41
Tablo 4. Cinsiyet Yönünden Dönemlerin Karşılaştırılması.....	42
Tablo 5. Cinsiyet Yönünden Yaş Gruplarının Karşılaştırılması	43
Tablo 6. Cinsiyete Göre Mandibula Ölçülerinin Karşılaştırılması	48
Tablo 7. Mandibula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	49
Tablo 8. Cinsiyete Göre Clavicula Ölçülerinin Karşılaştırılması	50
Tablo 9. Cinsiyete Göre Scapula Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	51
Tablo 10. Cinsiyete Göre Humerus Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	52
Tablo 11. Cinsiyete Göre Radius Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	54
Tablo 12. Cinsiyete Göre Ulna Ölçülerinin Karşılaştırılması	56
Tablo 13. Cinsiyete Göre Femur Ölçülerinin Karşılaştırılması	57
Tablo 14. Cinsiyete Göre Tibia Ölçülerinin Karşılaştırılması	59
Tablo 15. Cinsiyete Göre Fibula Ölçülerinin Karşılaştırılması	61
Tablo 16. Cinsiyete Göre Patella Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	62
Tablo 17. Cinsiyete Göre Calcaneus Ölçülerinin Karşılaştırılması	64
Tablo 18. Cinsiyete Göre Talus Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	65
Tablo 19. Cinsiyete Göre MC Ölçülerinin Karşılaştırılması	66
Tablo 20. Cinsiyete Göre MT Ölçülerinin Karşılaştırılması.....	67
Tablo 21. Clavicula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	68
Tablo 22. Scapula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması	68
Tablo 23. Humerus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması	68
Tablo 24. Radius Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	69
Tablo 25. Ulna Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması	69
Tablo 26. Femur Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	70
Tablo 27. Tibia Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	70
Tablo 28. Fibula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması	71
Tablo 29. Calcaneus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması.....	71
Tablo 30. Talus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması	71
Tablo 31. Dönemlere Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	72
Tablo 32. Dönemlere Göre Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	73

Tablo 33. Dönemlere Göre Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	74
Tablo 34. Dönemlere Göre Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması	75
Tablo 35. Dönemlere Göre Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması	76
Tablo 36. Dönemlere Göre Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	77
Tablo 37. Dönemlere Göre Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	78
Tablo 38. Dönemlere Göre Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	79
Tablo 39. Dönemlere Göre Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması	80
Tablo 40. Dönemlere Göre Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	81
Tablo 41. Dönemlere Göre Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	82
Tablo 42. Dönemlere Göre MC Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	83
Tablo 43. Dönemlere Göre MT Ölçümlerinin Karşılaştırılması	84
Tablo 44. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı.....	85
Tablo 45. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı	85
Tablo 46. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı	86
Tablo 47. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı.....	86
Tablo 48. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı.....	87
Tablo 49. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı	87
Tablo 50. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı	87
Tablo 51. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı.....	88
Tablo 52. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı	88
Tablo 53. Erkek Bireylerin OTÇ dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı.....	88
Tablo 54. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı	88
Tablo 55. Kadın Bireylerin OTÇ Scapula Ölçülerinin Dağılımı	89
Tablo 56. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı	89
Tablo 57. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	89
Tablo 58. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı	90
Tablo 59. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	90
Tablo 60. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı	90
Tablo 61. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı	91
Tablo 62. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı	91
Tablo 63. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı ..	91
Tablo 64. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı.....	92
Tablo 65. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı	92

Tablo 66. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı.....	92
Tablo 67. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı.....	93
Tablo 68. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı.....	93
Tablo 69. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı	94
Tablo 70. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımları	94
Tablo 71. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı	95
Tablo 72. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı.....	95
Tablo 73. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı	96
Tablo 74. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı.....	96
Tablo 75. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı	97
Tablo 76. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı.....	98
Tablo 77. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı	99
Tablo 78. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı.....	99
Tablo 79. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı.....	100
Tablo 80. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı	100
Tablo 81. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı	100
Tablo 82. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı.....	101
Tablo 83. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı.....	101
Tablo 84. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı	101
Tablo 85. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı.....	102
Tablo 86. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı.....	102
Tablo 87. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	102
Tablo 88. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı.....	103
Tablo 89. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	103
Tablo 90. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı.....	103
Tablo 91. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı.....	104
Tablo 92. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı	104
Tablo 93. Kadın Bireyler İçin ETÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı.....	104
Tablo 94. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı	105
Tablo 95. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı.....	105
Tablo 96. Tablo Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı.....	105
Tablo 97. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı	106
Tablo 98. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı.....	106
Tablo 99. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı	106

Tablo 100. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Manibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	107
Tablo 101. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Manibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	108
Tablo 102. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	109
Tablo 103. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	110
Tablo 104. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	111
Tablo 105. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	111
Tablo 106. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	112
Tablo 107. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	113
Tablo 108. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması	114
Tablo 109. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması	115
Tablo 110. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması	116
Tablo 111. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması	117
Tablo 112. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması	118
Tablo 113. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması	120
Tablo 114. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması	122
Tablo 115. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması	123
Tablo 116. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	125
Tablo 117. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	125
Tablo 118. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması	126

Tablo 119. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	127
Tablo 120. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	128
Tablo 121. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	129
Tablo 122. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	130
Tablo 123. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	131
Tablo 124. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metacarpal Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	132
Tablo 125. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metacarpal Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	133
Tablo 126. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metatarsal Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	134
Tablo 127. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metatarsal Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	135
Tablo 128. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	136
Tablo 129. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	137
Tablo 130. 45+ Yaşlı Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	138
Tablo 131. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	138
Tablo 132. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	139
Tablo 133. 45+ Yaşlı Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	139
Tablo 134. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	140
Tablo 135. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	140
Tablo 136. 45+ Yaşlı Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	140
Tablo 137. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	141

Tablo 138. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	141
Tablo 139. 45+ Yaşlı Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	142
Tablo 140. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	142
Tablo 141. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	143
Tablo 142. 45+ Yaşlı Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	143
Tablo 143. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	144
Tablo 144. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	144
Tablo 145. 45+ Yaşlı Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	145
Tablo 146. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	146
Tablo 147. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	147
Tablo 148. 45+ Yaşlı Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	147
Tablo 149. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	148
Tablo 150. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	148
Tablo 151. 45+ Yaşlı Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	149
Tablo 152: 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	149
Tablo 153. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	150
Tablo 154. 45+ Yaşlı Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	150
Tablo 155. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	151
Tablo 156. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	151

Tablo 157. 45+ Yaşlı Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	152
Tablo 158. Yaşı Belirsiz Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılım	152
Tablo 159. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	153
Tablo 160. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	153
Tablo 161. 45+ Yaşlı Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	154
Tablo 162. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	154
Tablo 163. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	154
Tablo 164. 45+ Yaşlı Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	155
Tablo 165. Yaşı Belirsiz Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	155
Tablo 166. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	156
Tablo 167. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı.....	157
Tablo 168. 45+ Yaşlı Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı	158
Tablo 169. Yaş Gruplarına Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	159
Yaş Gruplarına Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması (devam).....	160
Tablo 170. Yaş Gruplarına Göre Mandibula Endislerinin Karşılaştırılması.....	161
Tablo 171. Yaş Gruplarına Göre Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	162
Tablo 172. Yaş Gruplarına Göre Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması	163
Tablo 173. Yaş Gruplarına Göre Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	164
Tablo 174. Yaş Gruplarına Göre Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması	166
Tablo 175. Yaş Gruplarına Göre Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması	168
Tablo 176. Yaş Gruplarına Göre Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	170
Tablo 177. Yaş Gruplarına Göre Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	172
Tablo 178. Yaş Gruplarına Göre Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	174
Tablo 179. Yaş Gruplarına Göre Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması	175
Tablo 180. Yaş Gruplarına Göre Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	176

Tablo 181. Yaş Gruplarına Göre Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması	177
Tablo 182. Yaş Gruplarına Göre MC Ölçümlerinin Karşılaştırılması	178
Tablo 183. Yaş Gruplarına Göre MT Ölçümlerinin Karşılaştırılması	179
Tablo 184. Yaş Gruplarına Göre Clavicula Endislerinin Karşılaştırılması.....	180
Tablo 185. Yaş Gruplarına Göre Scapula Endislerinin Karşılaştırılması	180
Tablo 186. Yaş Gruplarına Göre Humerus Endislerinin Karşılaştırılması	181
Tablo 187. Yaş Gruplarına Göre Radius Endislerinin Karşılaştırılması.....	181
Tablo 188. Yaş Gruplarına Göre Ulna Endislerinin Karşılaştırılması	182
Tablo 189. Yaş Gruplarına Göre Femur Endislerinin Karşılaştırılması.....	182
Tablo 190. Yaş Gruplarına Göre Tibia Endislerinin Karşılaştırılması.....	183
Tablo 191. Yaş Gruplarına Göre Calcaneus Endislerinin Karşılaştırılması.....	183
Tablo 192. Yaş Gruplarına Göre Talus Endislerinin Karşılaştırılması	184
Tablo 193. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı	185
Tablo 194. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı	185
Tablo 195. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı	186
Tablo 196. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı	186
Tablo 197. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı	186
Tablo 198. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı	187
Tablo 199. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı	187
Tablo 200. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı	187
Tablo 201. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı	187
Tablo 202. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı	187
Tablo 203. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı.....	188
Tablo 204. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı.....	188
Tablo 205. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı	188

Tablo 206. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı	189
Tablo 207. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	189
Tablo 208. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	189
Tablo 209. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı	190
Tablo 210. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı	190
Tablo 211. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	190
Tablo 212. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı.....	191
Tablo 213. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı	191
Tablo 214. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	191
Tablo 215. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	192
Tablo 216. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	192
Tablo 217. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	192
Tablo 218. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	193
Tablo 219. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı	193
Tablo 220. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	193
Tablo 221. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	194
Tablo 222. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı.....	194
Tablo 223. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı.....	194
Tablo 224. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	195
Tablo 225. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	195
Tablo 226. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	196
Tablo 227. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı	196
Tablo 228. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	197
Tablo 229. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	197
Tablo 230. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	198

Tablo 231. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	198
Tablo 232. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	198
Tablo 233. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	199
Tablo 234. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	199
Tablo 235. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı	199
Tablo 236. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	200
Tablo 237. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	201
Tablo 238. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	201
Tablo 239. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	202
Tablo 240. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	202
Tablo 241. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	203
Tablo 242. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	203
Tablo 243. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı	204
Tablo 244. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	204
Tablo 245. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	204
Tablo 246. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	205
Tablo 247. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	205
Tablo 248. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	205
Tablo 249. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	205
Tablo 250. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	206
Tablo 251. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Patella Ölçülerinin Dağılımı	206
Tablo 252. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Patella Ölçülerinin Dağılımı	206
Tablo 253. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	207
Tablo 254. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	207
Tablo 255. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	207
Tablo 256. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	208

Tablo 257. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı	208
Tablo 258. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	208
Tablo 259. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	209
Tablo 260. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	209
Tablo 261. 18-29.9 yaş aralığındaki kadın bireylerin Calcaneus ölçülerinin dağılımı	209
Tablo 262. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı	209
Tablo 263. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	210
Tablo 264. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	210
Tablo 265. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	210
Tablo 266. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	211
Tablo 267. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	211
Tablo 268. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	211
Tablo 269. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı	211
Tablo 270. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı ..	212
Tablo 271. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı ..	212
Tablo 272. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı	212
Tablo 273. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı ..	213
Tablo 274. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı ..	213
Tablo 275. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı	213
Tablo 276. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı	214
Tablo 277. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı ..	214
Tablo 278. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı ..	214
Tablo 279. 45+ yaşlı erkek bireylerin MT ölçülerinin dağılımı	215
Tablo 280. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı	215
Tablo 281. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı ..	215

Tablo 282. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı	216
Tablo 283. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı	216
Tablo 284. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı	216
Tablo 285. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı	216
Tablo 286. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 287. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 288. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 289. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 290. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 291. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	217
Tablo 292. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 293. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 294. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 295. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 296. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 297.18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı	218
Tablo 298. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı	219
Tablo 299. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı	219
Tablo 300. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı	219
Tablo 301. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı	219

Tablo 302. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı .	219
Tablo 303. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	220
Tablo 304. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	220
Tablo 305. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	220
Tablo 306. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	220
Tablo 307. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	221
Tablo 308. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı	221
Tablo 309. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı	221
Tablo 310. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı	221
Tablo 311. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı	221
Tablo 312. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı	222
Tablo 313. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı .	222
Tablo 314. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı	222
Tablo 315. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı	222
Tablo 316. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı	222
Tablo 317. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı	222
Tablo 318. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı	223
Tablo 319. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı....	223
Tablo 320. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı ...	223
Tablo 321. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Endislerinin Dağılımı	223
Tablo 322. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı	223
Tablo 323. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı	223

Tablo 324. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı	224
Tablo 325. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı	224
Tablo 326. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı	224
Tablo 327. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı	224
Tablo 328. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı	224
Tablo 329. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı ...	225
Tablo 330. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	225
Tablo 331. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Karşılaştırılması.....	228
Tablo 332. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	229
Tablo 333. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	231
Tablo 334. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	232
Tablo 335. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	234
Tablo 336. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	237
Tablo 337. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	239
Tablo 338. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	242
Tablo 339. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	246
Tablo 340. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	247
Tablo 341. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	250
Tablo 342. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	251

Tablo 343. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mc Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	253
Tablo 344. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mt Ölçümlerinin Karşılaştırılması.....	255
Tablo 345. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Karşılaştırılması.....	257
Tablo 346. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Karşılaştırılması.....	258
Tablo 347. Yaş Aralığına Göre Kadın Ve Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Karşılaştırılması.....	259
Tablo 348. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Karşılaştırılması.....	260
Tablo 349. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Karşılaştırılması.....	261
Tablo 350. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Karşılaştırılması.....	262
Tablo 351. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Fibula Endislerinin Karşılaştırılması.....	263
Tablo 352. Yaş Aralıklarına Göre Kadın Ve Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Karşılaştırılması.....	263
Tablo 353. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Karşılaştırılması.....	264
Tablo 354. Erkeklerle ait Kafatası Ölçüleri	266
Tablo 355. Kadınlara ait Kafatası Ölçüleri	267
Tablo 356. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mandibula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	269
Tablo 357. Erkeklerle Ait Kafatası Endisleri (Mandibula).....	270
Tablo 358. Kadınlara ait Kafatası Endisleri(Mandibula).....	270
Tablo 359. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Mandibula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	271
Tablo 360. Erkeklerin Vücut Kemikleri Ölçüleri	272
Tablo 361. Kadınların Vücut Kemikleri Ölçüleri	275
Tablo 362. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Clavicula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	283
Tablo 363. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Scapula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	284
Tablo 364. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Humerus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	285

Tablo 365. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Radius Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	286
Tablo 366. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Ulna Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	287
Tablo 367. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Femur Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	288
Tablo 368. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Tibia Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	289
Tablo 369. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Fibula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	290
Tablo 370. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Patella Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	291
Tablo 371. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Calcaneus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	292
Tablo 372. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Talus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	293
Tablo 373. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mc Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	294
Tablo 374. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mt Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	295
Tablo 375. Erkeklere Ait Vücut Endisleri.....	296
Tablo 376. Kadınlara Ait Vücut Endisleri	297
Tablo 377 . Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Clavicula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	299
Tablo 378. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Scapula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	299
Tablo 379. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Humerus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	300
Tablo 380. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Radius Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	300
Tablo 381. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Ulna Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	301
Tablo 382. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Femur Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	301
Tablo 383. Çalışmaya alınan bireylerin cinsiyet kriteri temel alınarak hesaplanan Tibia endislerine göre diskriminant analizi sonuçları.....	302
Tablo 384. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Fibula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	302

Tablo 385. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Calcaneus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları	303
Tablo 386. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Talus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları.....	303
Tablo 387. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Kafatası Ölçüsünün Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri	306
Tablo 388. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Mandibula Ölçüsünün Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri	306
Tablo 389. Kafatası Ölçümleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Ölçüler	307
Tablo 390. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Mandibula Endisinin Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri	307
Tablo 391. Kafatası Endisleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Endisler	308
Tablo 392. Üst Ekstremiteler İçin Toplumların Doğru Ayırma Oranları	309
Tablo 393. Alt Ekstremiteler İçin Toplumların Doğru Ayırma Oranları.....	310
Tablo 394. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Clavicula Ölçülerinin Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri	311
Tablo 395. Vücut Ölçümleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Ölçüler	312
Tablo 397. Vücut Endisleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Endisler	313

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. Cinsiyete Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı	40
Grafik 2. Dönemlere Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı.....	41
Grafik 3. Yaş Gruplarına Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı.....	42
Grafik 4. Cinsiyete Göre Dönemlerin Karşılaştırılması.....	42
Grafik 5. Cinsiyete Göre Yaş Gruplarının Dağılımı	43

ÖZET

Çalışmanın konusu, Kilis ili sınırlarında yer alan ve Erken-Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilen Oylum Höyük erişkin bireylerinden elde edilmiş metrik ölçüler yardımı ile oluşturulan diskriminant formüllerinden cinsiyet belirlemektir. Çalışmanın amacı, Tunç Çağı'na tarihlendirilen iskelet serilerinin cinsiyetleri belirlenirken bu döneme ait oluşturulmuş diskriminant formülleri olmaması sebebiyle farklı dönemlere ait formüllerin kullanılmasının sağlıklı sonuçlar vermemesi, Tunç Çağına ait formüller oluşturulmasını gerekli kılmış ve ilgili formüller oluşturularak bu anlamdaki eksiklik giderilmeye çalışılmıştır.

Çalışma materyalini 1989-2017 yılları arasında Oylum Höyük kazılarında çıkarılan 100 erişkin bireye ait kafatası ve vücut kemikleri oluşturmaktadır. İskelet kalıntıları 47 erkek (%47), 52 kadın (%52) ve 1 cinsiyeti belirsiz bireye aittir. Çalışmanın metodu olarak Olivie ve Martin-Saller'in ölçüm ve endis metodları baz alınmıştır. Kafatası için 37 ölçü, mandibula için 12 ölçü, vücut kemikleri için 88 ölçü alınmıştır. Bu ölçülerden mandibula için 5 endis hesaplanırken, vücut ölçüleri için 23 endis hesaplanmıştır.

Bu çalışmada diskriminant analizi sonucunda kafatası için en güvenilir ölçünün Maximum Ramus Genişliği (%100.0) olduğu görülürken, vücut kemikleri için uzunluk ölçülerinin en güvenilir sonuçlar verdiği görülürken, uzunluk ölçüsü alınmadığı durumunda claviculadan cinsiyet tayini yapılabildiği tespit edilmiştir. Buna göre Clavicula için Gövde Ortası Sagittal Çap (%78.6) ve Gövde Ortası Çevre (%78.6) oranında doğru ayırma oranı vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken ve Orta Tunç, Oylum Höyük, Cinsiyet Tayini, Diskriminant Analizi, Kafatası Ölçüleri, Vücut Ölçüleri

ABSTRACT

Discriminant analysis is a method which is often chosen to determine the sexes due to rate of high correct. The topic of this study is to detect the sex using the discriminat formulas to have formed via metric measurements. Materials of the study consist of Oylum Höyük adult individuals, date Early-Middle Bronze Age. Oylum Höyük locates on the central district of Kilis province. The aim of this study is to find the genders utilizing the discriminant analysis on human skeletal remains dated to the Bronze Age.

Skeletal materials uncovered between 1989-2017 years from Oylum Mound archaeological excavations. There are skulls and body bones belonged 100 adults which compose 47 male (47%), 52 female (%52) and 1 unknown gender individual. It has benefited from Olivie and Martin-Saller for measurement and index methods. It has taken 37 measure for skull, 12 measure for mandible, 88 measure for body bones. It is calculated 5 indeks for mandible and 24 indeks for body bones.

As a result, Maximum Ramus Width (%100) for the skull and length measures for the body bones are the most reliable measures. Also, Sex determination was determined using clavicle in case of where length measure can not be taken. According to this, Mid-Body Sagittal Diameter (%78,6) and Mid-Body Perimeter (%78,6) for the clavicle have given rate of correct seperation.

Key words: Early and Middle Bronze, Oylum Höyük, Sex Determination, Discriminant Analysis, Skull Measures, Body Measures

GİRİŞ

Anadolu yerleşim tarihi boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış ve çağlar boyunca medeniyetlerin birleşim noktasında yer almıştır. Yerleşik hayata geçen modern insanlar Neolitik dönemden bu güne Anadolu'da hayatlarını devam ettirmiş ve arkalarında çok sayıda tarihi ve kültürel miras bırakarak tarih sahnesinden silinmişlerdir. Bu uygarlıkların araştırılması yerleşim tarihimize ışık tutmak adına önem taşımaktadır. İnceleme yapılırken birçok bilim dalına başvurulur. Bu disiplinlerin en başında Antropoloji gelmektedir. Antropoloji insanı konu alır ve insanı tarihsel kültürel ve fiziki açılarından inceler. Bu inceleme esnasında arkeoloji, sosyoloji, biyoloji, psikoloji, tarih gibi sosyal bilimlerle de temas halindedir. Antropolojinin alt dallarından biri olan paleoantropoloji ise eski insan kalıntılarını inceler. Ülkemizde Paleoantropoloji'nin alt dalı olarak gelişim gösteren Biyoarkeoloji ya da iskelet biyolojisi çalışmalarının materyalini arkeolojik kazılardan gün ışığına çıkarılan iskelet kalıntıları oluşturmaktadır.

Bu kalıntılar üzerinde yapılan incelemeler neticesinde toplumu temsil eden bireylerin yaşlarını ve cinsiyetlerinin tespiti sağlanabilir. Kemik üzerine yansıyan patolojik öğelerin tespiti sayesinde toplumun sağlık durumu hakkında, travmatik öğelerin tespiti sayesinde ise toplumun sosyal refahı ve yaşam tarzı hakkında bir yorum yapılabilir. Toplumu temsil eden metrik olmayan karakterler sayesinde ilgili toplumun o toplumun çağdaşı olan diğer toplumlar ile arasındaki genetik akış hakkında bilgilere ulaşılabilir. Kazılardan çıkarılan iskelet serilerinin paleoantropolojik analizinin yapılması incelenen toplumun toplumsal yapısı, sağlık durumu, genetik çeşitliliği, yaşam uzunluğu ve ölüm sebepleri gibi temel toplum yapılarının tespitini sağlar.

Ülkemiz bulunduğu coğrafya itibarıyla yaşanacak alanların cazipliği sayesinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Anadolu'da 80 yıldan itibaren yürütülen sistematik kazı çalışmaları ile iskelet serileri açığa çıkarılmaktadır. Ülkemizde insan iskeletlerinin açığa çıkarılarak araştırılması adına yapılan ilk çalışmaların tarihi 1930lu yıllara kadar inmektedir. Bu konudaki ilk çalışmalar genelde ırk temelli araştırmaları kapsamaktadır. Daha sonraki yıllarda Angel,

Alpagut, Bostancı, Çiner, Duyar, Frembach, Güleç, Kansu, Krogman, Schultz, Sevim, Özbek, Wittwer-Backofen ve son yıllarda Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Çorum Hitit Üniversitesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi gibi kurumlarda çalışmalar yapan yeni nesil araştırmacıların bu konu üzerindeki incelemeleri neticesinde Neolitik dönemden bu güne oldukça geniş bir çerçevede ele alınan Anadolu toplumlarına ait iskelet serileri Antropoloji bilimine kazandırılmıştır.

Paleantropolojik çalışmaların temelini iskelet kalıntıları oluşturmaktadır. İskelet kalıntıları kullanılarak belirlenen parametlerin başında ise bireyin cinsiyet tayininin yapılması gelmektedir. Yüksek doğruluk oranı taşıyan bilgilerin elde edilmesi çalışılan bireyin ve ilgili toplumun diğer verilerine ilişkin yorum yapılabilmesi açısından hayati önem taşımaktadır.

Arkeolojik ve Antropolojik açıdan değerli bir zenginliğe sahip olan Anadolu coğrafyası için iskelet çalışmaları Cumhuriyetin ilanından sonra yoğunluk kazanmıştır. Özellikle 1940'lı yıllarla birlikte iskelet incelemesine dayalı çalışmalar artmıştır. 1950'li yıllara gelindiğinde ise istatistiksel analizler yardımıyla iskelet materyali üzerinden cinsiyet belirlemeye yönelik metrik çalışmalar başlamıştır. 1968'de Boulinier Fransızlara ait 50 kadın ve 50 erkek kafatası üzerinde incelemeler yaparak %85 oranında bir doğruluk yüzdesine ulaşmışlardır. Demoulin ise 56 kadın ve 76 erkek kafatasından 10 adet ölçü alarak kadın ve erkek arasında dimorfik karakterler olduğunu ortaya koymuştur. Cinsiyet saptanması için oldukça önem arz eden pelvis üzerinde de araştırmalar yapılmıştır. Bu bilim adamlarının başında Turner gelmektedir. Turner pelvisten hesaplanan endisler ile kadın ve erkek arasında ayırım yapmayı kolaylaştıracak 3 grup tayin etmiştir. İlerleyen yıllarda ivme kazanan iskeletten cinsiyet belirleme çalışmaları sayesinde Caldwell, Moloy, Greulich, Thoms, Thomas, Krukierok, Sauter ve Privat, Turner'ın çalışmasını revize ederek pelvis için hesaplanan yeni endisler geliştirmişlerdir. Kafatası ve pelvisten cinsiyet saptamaya yönelik çalışmaların yanısıra scapula, clavícula, costa, sternum, uzun kemikler, talus ve calcaneus gibi postcranial kemiklerden de cinsiyeti metrik olarak tayin etmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. (Krogman, İşcan, 1986; Çırak 2004: 25)

Cinsiyet tayini yapılırken temelde morfolojik ve metrik olmak üzere iki çeşitli yöntem kullanılmaktadır. Paleoantropologların bireylerin cinsiyetin tayini için kullandıkları metrik yöntemlerden biri de diskriminant analizi kullanılarak yapılır. Diskriminant analizi ile yapılan cinsiyet tayini paleoantropologların cinsiyet belirlerken kriter aldıkları en temel materyaller olan cranium ve pelvisin olmadığı durumlarda başvurdukları ve vermiş olduğu yüksek doğruluk oranları sayesinde günümüzde sıklıkla tercih edilen bir yöntem olmuştur. Uzun kemiklerden alınan çeşitli ölçüler SPSS programı üzerinden analizlere tabii tutularak bulunan sonuçlar formüleştirilir. Oluşturulan diskriminant formülleri sayesinde cinsiyet belirlenmesi kolaylıkla yapılabilir.

Bu tez çerçevesinde Oylum Höyük Erken ve Orta Tunç bireyelerine ait mevcut kemikler üzerinden metrik ölçümler alınarak diskriminant analiz yöntemiyle cinsiyet tayini yapılmış, böylelikle toplumun metrik olarak ölçülebilen cinsiyet farklılıkları hakkında bilgiler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KİLİS- OYLUM HÖYÜĞÜN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHSEL YAPISI

Tunç çağı adlandırması kavramsal olarak ilk kez Cristian Jürgenses Thomsen tarafından kullanılmıştır. M.Ö 3000'de kalay ve bakır karıştırılarak Tunç elde edilmiş ve geniş kullanım alanlarına yayılması sebebiyle döneme adını vermiştir (Erdem Dağ, 2004: 7). M.Ö. 3000 yılda başlayan ve Tunç Çağı olarak adlandırılan bu dönem M.Ö. 1200'lere kadar sürmüştür. Tunç Çağı Erken, Orta ve Geç olmak üzere üç döneme ayrılmaktadır.

ETÇ-Erken Tunç Çağ : MÖ 3000-2500

OTÇ-Orta Tunç Çağ : MÖ 2500-2000

GTÇ-Geç Tunç Çağ : MÖ 2000-1200 (Mutlu 2018: 71).

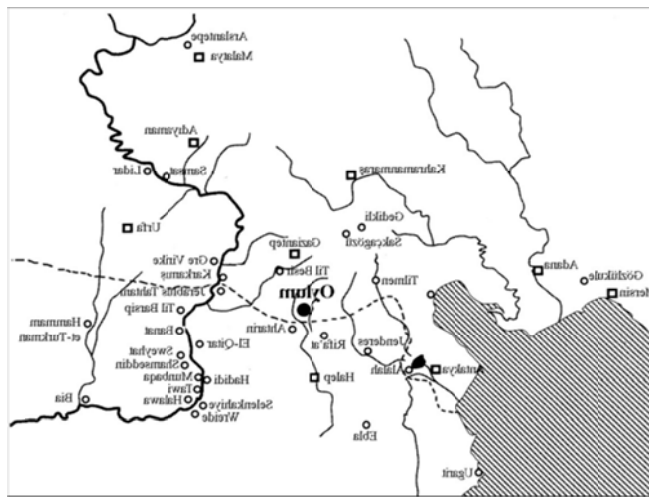
Mezopotamya'da yazı Erken Tunç Çağı'nda kullanılmaya başlanmıştır. Erken Tunç'da Akadlar ile Sümer Kent Devletleri etkin güçtür. Orta Tunç Çağı'nda Anadolu'da Hitit gücü egemenken, Mezopotamya'da Babil ve Asur, Mısır'da ise Mısır uygarlığı yayılım göstermiştir. Geç Tunç Çağı'nda ise Anadolu'da Asur Devleti etkin güçtür. Trakya ile Ege Denizi üzerinden Anadolu'ya gelen deniz kavimlerinin etkinlik alanlarını genişletmesi ile birlikte Tunç Çağı sona ermiş ve Demir Çağı başlamıştır. Yazının bu dönemde kullanılması ile birlikte Tunç Çağından itibaren yazılı kayıtları elde edebilmekteyiz. Tunç Çağında alaşım elde edilebilecek bir kimya bilgisinin varlığının, büyük kentler ve görkemli tapınaklar inşa edebilecek mimari gelişmişliğin ve güneş ile ayın hareketleri izlenerek takvim oluşturulması günümüz toplumlarının temellerinin bu dönemde atıldığı sonucunu bize göstermektedir. (Emiroğlu, Aydın 2003: 814).

Anadoluda medeniyet kurmuş en önemli Tunç Çağı yerleşmeleri, Köşkerbaba, Arslantepe, Alishar, Norşuntepe, Karaoğlan, Yümüktepe, Tarsus, Troia 1-VI, İkiztepe, Hattuşuş, Alacahöyük, Kusura, Demircihöyük, Semahöyük, Karataş, Pulur ile Beyce Sultan olarak sayılabilir (Açıkkol Yıldırım 2000: 5). Anadolu'nun güneydoğusunda yer alan yerleşimlerin önemi, ilgili yerleşimlerin Anadoluyu

Suriyeye bağlayan ticaret yollarının üzerinde bulunmalarından kaynaklanmaktadır. Bu ticaret yollarından en önemlisi Suriye’de Halepden başlayarak kuzeye devam eden ve Kilis Üzerinden Gaziantep’e ulaşan yoldur. Çok eski dönemlerden beri kullanılmış olan bu ticaret yolu üzerinde çeşitli büyüklüklerde höyüklerin varlığı şaşırtıcı değildir. (Özgen 1987: 239). Tabakalanma açısından önemli bulgular veren bu yerleşim bölgesi uzun dönemler boyunca iskana sahne olmuş ve farklı dönemlerde değişik kültürlerin ekonomik ve kültürel birikimine sahne olmuştur (Arslan vd., 2010: 647).

Oylum Höyük kuzey-güney yönünde Kuzey Suriye ile Anadolu Platosu; doğu-batı yönünde Fırat Vadisi ile Amik Ovası arasında bir kesim noktasında bulunur. Oylum Höyüğün iskana sahne olduğu dönemlerde Kilis ovasının ılıman iklimi ve verimli oluşu Özellikle Tunç Çağında burayı bir merkez konumuna getirmiştir (<http://tayproject.org/>). Önemli bir kavşakta yer alan Oylum Höyük Bereketli Hilal’in Kuzeybatı kesiminde kalan Anadolu ile Kuzey Suriye’nin siyasi ve kültürel değişiklerinin incelenmesi için oldukça elverişlidir. (Özgen, Carter 1991: 259).

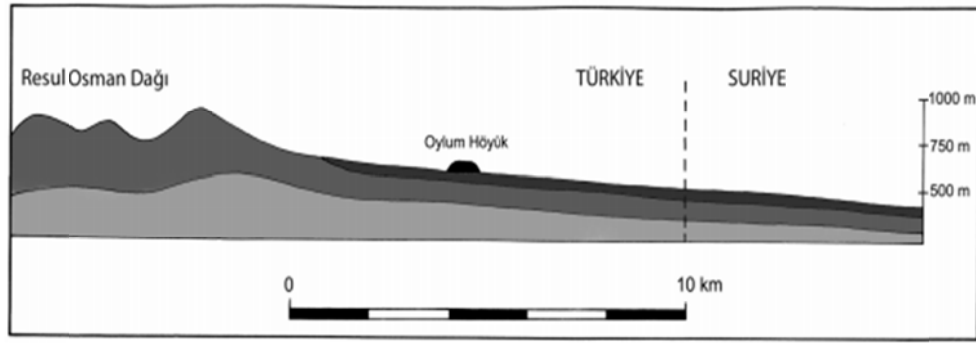
Oylum Höyük Kilis ili eski Oylum Köyü (günümüz Oylum Mahallesi) sınırları içinde yer alan 460x370 m boyutlarında bir höyüktür. Fırat nehri ile Akdeniz arasındaki bölgenin ortasında yer alan Oylum Höyük Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en önemli yerleşim merkezlerinden biridir (Engin 2011: 19).

Harita 1. Oylum Höyüğün Konumu (Engin 2014: 147)

Ayrıca 30 m ‘den fazla yüksekliği ve 17 hektar büyüklüğü ile bölgenin en büyük yerleşim merkezleri arasındadır (Harita 1). Yerleşme Tunç Tabakası, Roma devri tabakaları ve Ortaçağ tabakalarında görülen yerleşimler dışında höyüğün 300m güneybatısına kadar yayılım göstermektedir. Oylum Höyük Kuzey Suriye düzlüğü ile Anadolu platosunu birbirinden ayıran Anti-Torosların uzantısı olan Resul Osman dağının güneyinde ve Kilis ovasına hakim konumda yer alır. Kilis ovasından doğarak höyüğün batı etekleri boyunca akarak güneyde Halep nehri birleşen Akpınar nehri höyüğe hayat vermiştir (Engin 2014: 130).

Harita 2. Kilis Ovası ve Oylum Höyük (Engin, 2014: 149)

Verimli bir arazi üzerinde bulunan Kilis Ovası üzüm bağları ve zeytin bahçelerinin başta olduğu çoğu sebze meyvenin yetiştirilmesine olanak sağlayan kırmızı renkli topraklara sahiptir. Oylum Höyük gibi çeşitli büyüklükte höyüklerin varlığı bu verimli arazi ile ilişkilendirilebilir (Özgen 2003: 61). Oylum Höyük konum olarak Amik Ovası ile Fırat Ovası arasında görülen tepelerin sınır kenarları boyunca devam eden doğu-batı yolunun kesişiminde ve Anadolu ile Halep arasında uzanan kuzey-güney yolu arasında yer alması bakımından Kargamış ve Tilbeşar höyük ile birlikte Gaziantep kentinin güneyinde yer alan Tunç Çağı yerleşmelerinin en önemlilerinden biri olarak tanımlanmıştır (Özgen 1989: 256).

Höyüğün etrafında yapılan yüzey araştırması neticesinde, 370 m. genişliğinde ve 460 m. uzunluğunda bir alan oluşturan ve 37 ve 22 metrekarelik iki yükseltiye sahip olan oylum höyüğün stratigrafisi çıkarılmıştır (Özgen 1987: 95). Stratigrafinin daha net anlaşılması adına, Höyüğün kuzeydoğu yamacında yürütülen çalışmalar neticesinde bölgenin Bizans Devri'nden Geç Uruk Devri'ne kadar aralıksız bir

yerleşimi olduğu saptanmıştır. Stratigrafik çalışmalar tam olarak sonuçlanmamakla birlikte saptanan dönemler sırasıyla şu şekildedir:

- * Geç Uruk Evresi
- * Erken Tunç Çağı I-Geç Uruk Geçiş Evresi
- * Erken Tunç Çağı I-II
- * Erken Tunç Çağı III-IV
- * Orta Tunç Çağı
- * Geç Tunç Çağı
- * Demir Çağı
- * Hellenistik Dönem
- * Roma Devri
- * Bizans Devri (Erdem Dağ 2004: 76).

1.1. Oylum Höyük Kazıları

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde özellikle batı kesiminde arkeolojik alanların araştırılması adına çalışmaların sayısı oldukça azdır ve ilgili çalışmaların hemen hepsi arkeoloji biliminin gelişmeye başladığı 19. yy sonları ile 20. yy başlarına tarihlenmektedir. Bu çalışmalardan en eskileri 1882-1894 yılları arasında Alman arkeologlar öncülüğünde yapılan Zincirli ile İngiliz arkeologların 1907-1912 yılları arasında kazdığı Sakçagözü ve yine İngilizlerin 1911'de bir sezon araştırdığı Kargamış'tır. Güneydoğu arkeolojisi adına var olan bu boşluğu doldurmak adına ilerleyen yıllarda İtalyan arkeolog ve dilbilimcilerin oluşturduğu bir grup tarafından öncelikle İslahiye bölgesinde 1958'de Yesemek, 1969 yılında Tilmenhöyük ve 1964'de Gedikli-Karahöyükte araştırmalar başlamıştır (Özgen 1987: 239).

Bahadır Alkım ve ekibi İslahiye bölgesinde araştırmalara devam ederek Kargamış, Oğuzeli ve Kilis yörelerinde araştırma yapmışlardır. Bu araştırma esnasında Oylum Höyük içinde araştırma sağlayan Alkım, Oylum Höyüğün bölgedeki önemi nedeniyle burda kazı yapmayı planlamıştır (Alkım 1969b: 40-41;

Alkım 1969c: 400; Ensert; 1995: 27). Bu çalışmaların neticesinde bölgenin tarihöncesi çağlardan itibaren iskana sahne olduğu anlaşılmıştır (Özgen 1989: 95).

Resim 1. Oylum Höyüğü Genel Görünümü (<http://www.kilis.gov.tr>)

Oylum Höyük 1985 yılında ilk kez Engin Özgen başkanlığında sistematik şekilde araştırılmaya başlanmıştır. Gaziantep Müzesi ve Hacettepe Üniversitesinin ortak çalışması olarak başlatılan kazılar 1990 yılına gelindiğinde yine Engin Özgen tarafından Hacettepe Üniveritesi ve Alman Arkeoloji Enstitüsünün ortak çalışması olarak devam ettirilmiştir (Özgen 1987: 241; 1990b: 22; Özgen vd., 1997: 40-42).

Günümüzde Prof. Dr. Atilla Engin'in kazı başkanlığında devam eden kazıların temel amacı; bölgenin tunç çağlarında önemli bir yerleşim bir merkezi olduğu gerçeğinden yola çıkarak, söz konusu dönemleri geniş bir alanda araştırmak ve stratigrafik yapıyı ortaya koymaktır. Bölgenin yerleşim tarihi incelendiğinde kazılar ve yüzey araştırmaları göstermiştir ki Oylum Höyük Kalkolitik Çağ'dan Helenistik Döneme kadar sürekli iskan edilen önemli bir yerleşim yeridir. Büyük olasılıkla bölgenin düzenli iskana sahne oluşunda bölgenin ticaret yolu üzerinde varlık göstermesi önemli bir faktör olmuştur. Tabakalar; Helenistik, Klasik ve Arkaik olarak dönemlere göre aşağıya doğru devamlılık arz etmektedir. M.Ö 1. ve 2. Binyıl tabakalarını Tunç Çağı'na ait kalın bir tabaka Kalkolitik Çağ tabakalarından ayırmaktadır. Günümüzde kazılar aktif olarak devam etmesine rağmen Erken Tunç

Çağı'na ait stratigrafi Kuzeydoğu yamacında açılan açma sayesinde genel bağlamda anlaşılmıştır (Özgen, Carter 1991: 260-265).

Oylum Höyüğün Kuzeydoğu kesiminin MÖ. 3000 yıl sonu, MÖ. 2000 yıl başına tarihlenen yerleşmenin bu bölümünün mezarlık alanı olarak kullanıldığı anlaşılmıştır (Özgen 1990: 205). Oylum Höyük insanları 0-3 yaş aralığındaki bebek ve çocukları çömleklere gömmüşlerdir. Büyük çömlek mezarlar ile küp mezarların boyutları 80 cm ile 140 cm arasında bir büyüklük göstermektedir. Bu mezarlarda çömlek ustalarının izleri dikkat çekmektedir. Küp mezarların ağız kısmına ve çevrelerinde mezar işareti olarak yorumlanabilecek taşlar bulunmaktadır. Mezar hediyeleri ölünün çevresine çoğunlukla toplu halde bırakılmıştır (Özgen, Carter 1991: 262).

Oylum Höyük insanların ölülerini elbiseleri veya kefen benzeri bir bez ile gömdükleri kesindir. Mezar içinde bulunan eşyaların ölüye ait şahsi eşyalar olduğu bilinmektedir. Mezarlara, genellikle mezar hediyesi olarak boncuklar, iğneler ve pişmiş toprak kaplar bırakılmıştır. Oylum Höyükte tespit edilen mezar çeşitleri oda mezar, kaya mezarı, küp mezar, basit toprak mezar olmak üzere toplamda dört çeşittir (Özgen vd., 2011: 59). Oylum Höyükte gün ışığına çıkarılan iskeletlerin korunma durumları toprak içinde var olan yüksek asit oranı sebebiyle oldukça kötü durumdadır (Uysal 1995: 187).

Resim 2. Oylum Höyük Kazılarında Bir Fotoğraf(<http://arkeofili.com>)

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Cinsiyet Belirleme Metodları

İskelet materyali kullanılarak bireylerin morfolojik yapılarının belirlenmesi ve toplumun demografik yapısının saptanması Antropoloji için önem arz eden bir konudur. Bu bilgilere ulaşmada ise dikkat edilmesi gereken en önemli nokta bireyin cinsiyetinin doğru tespit edilmesidir (Özer, Sağır 2003: 86). Dolayısıyla, iskelet buluntuları üzerinde yapılan en öncelikle çalışma cinsiyetin doğru tespitidir. Çünkü çalışılan materyalde kimliklendirme için geliştirilmiş tüm teknikler erkek ve kadınlar için farklı uygulanmaktadır (Özer 2014: 2).

Cinsiyet tayini Antropoloji ve Arkeoloji için önemli olmasının yanında adli bilimler açısından da oldukça önem taşımaktadır. Bu sebeple iskeletten cinsiyet belirlemeye yönelik çalışmaların geçerliliği için birçok yöntem geliştirilmiştir (Krogmann ve İşcan, 1986). Bunun yanısıra erişkinliğe gelindiğinde, kadınlar için çocuk doğurabilme yeteneği, iskelet ve kas sisteminin aktivitesi ile büyüme derecesi ve hormonların etkinliği neticesinde cinsiyetler arası farklılıklar belirginleşir (Sağır, Özer 2002: 128).

Tüm iskelet için cinsiyet kriterlerini en iyi yansıtan kemikler kafatası ve pelvistir. Popülasyonlar arası seksüel dimorfizm derecelerinin bir standardı yoktur, çünkü popülasyonlara göre çok çeşitlilik göstermekle beraber iskeletten cinsiyet tainin için en doğru bilgiyi veren bölgeler pelvis ve kafatasıdır (akt. Güleç vd., 2003:2; Scheuer 2002). Cinsiyet, yalnızca kafatasından %92, yalnızca pelvisten %95, kafatası ve pelvisten %98, sadece uzun kemiklerden %80, pelvis ve uzun kemiklerden %98 oranında doğru olarak tespit edilmektedir (Krogman, İşcan 1986).

Çoğu toplumda yetişkin erişkin kadın ve erkek iskeletlerinin morfolojik yapısı boyut ve genel görünüm yönünden birbirinden farklılık gösterir. Bu anlamda, cinsiyet tespiti yapılması için, femurun maksimum uzunluğu ya da maksimum yüz genişliği gibi cinsiyetler için farklı veri veren özelliklere bağlı ölçümler

kullanılabildiği gibi morfolojik özellikler gözlenerek erkek ve kadınlar için cinsiyet ayrımı yapılabilir (Ubelaker, Buikstra 1994: 17). İskelet materyalinden cinsiyet belirlenmesi bebek ve çocuklarda çok olası olmamakla birlikte erişkin bireyler için kimliklendirmenin temel kriteridir. Kazı alanlarından ele geçen iskelet materyalleri çoğunlukla parçalı ve tam olmaktan uzak olduğundan dolayı cinsiyet tespitinin elde var olan parçalı materyallerden yapılması antropolojik çerçeve için önem arz etmektedir (Güleç vd., 2003: 2).

İskeletten cinsiyet tayini genel hatlarıyla iki biçimde yapılmaktadır. İlki bireyin morfolojik özelliklerinin dikkate alındığı, özellikle de pelvis ve kafatasında görülen belirgin cinsiyet kriterlerinin ya da kemik boyutlarının göz önünde bulundurulmasıyla yapılır. İkincisinde ise iskeletin hemen hemen tüm kemiklerinden elde edilen ölçü ve endisler kullanılarak cinsiyetler arasındaki farklılıklar metrik verilerle ortaya konulmaktadır (Özer, Sağır 2003: 86). Özellikle tek başına cinsiyet ayrımı adına en yüksek doğruluk oranı vermesi yönünden önem arz eden Pelvis kadın ve erekle ait cinsiyet farklılıklarını menstrüasyon dönemine girilmesiyle kazanır ve adölesan dönem sonunda cinsiyete özgün karakterlerin hemen hepsini almış olur (Özer 2002: 122).

Pelvisten yapılan cinsiyet belirleme metodunu temelde 2 şekilde uygulanır. İlk yöntem gözleme dayanır ve pelvis üzerinden gözleme dayalı olarak cinsiyet belirlemek için temelde 5 bölgeden yararlanır. Bunlar; büyük siatic çentiğinin açısı, preauricular yüzey açısı, inferior pelvisin morfolojik durumu, kompozit ark morfolojisi ve isciopubic boyuttur (Bruzek 2002: 158). Bu kriterlerin ayrımı net olunmayan durumlarda araştırmacının vereceği karara bağlı olduğundan gözleme dayalı metodda öznellik durumu söz konusudur. Diğer bir metod ise metrik incelemeye gidilen cinsiyet ayırım metodudur. 1948-1949 yıllarında Washburn ischium ve pubis üzerinden ölçümler almış ve bu ölçümlere dayalı bir dizin yayımlamıştır. Görülmüştür ki pelvis metrik ölçümünün sağlıklı olarak yapıldığı her birey için en az %90 oranında doğru tahmin oranı vermektedir (Phenice 1967: 297).

Kafatası ise cinsiyet belirleme noktasında %80-90 arası bir doğru ayırma yüzdesi verir (Williams, Rogers 2006: 733). Cinsiyete özgü kafatası kriterlerine

bakıldığında erkek bireylerin genelde kadın bireylere göre daha robust bir yapı sergilediği söylenebilir. Beyin kutusu, yüz iskeleti cinsiyet hakkında anlamlı bilgiler verirken bu bölgelerin tahrip oluşu durumunda mandibula ve foramen magnum incelenerek cinsiyet hakkında bir fikre sahip olunması mümkündür. Morfolojik olarak erkeklerin kafatası üzerindeki özellikle occipital bölge üzerindeki gözlenen kas yapışma izleri kadınlara göre çok daha belirgindir. Foramen magnum, mastoid çıkıntı ve özellikle mandibula erkeklerde kadınlardan daha kütleli iken kadınlarda daha narin bir yapı sergiler (Köroğlu 2016: 16).

Beyin kutusu, beklendiği üzere kadınlarda erkeklerden daha küçüktür. Orbital bölge erkeklerde daha karemsi bir yapıdayken kadınlarda oval bir yapı göstermektedir. Erkeklerde supraorbital çizgiler kadınlara göre daha belirgindir. Kadınlarda orbital çizgiler daha keskin bir görünümdeyken erkeklerde daha belirgin bir durumdadır. Mandibula erkeklerde daha kütlelidir, U biçimli bir yapıya sahipken kadınlarda görece daha az kütlelidir, gonial bölge erkekler kadar net şekilde yükselen bir yapı sergilemez (Vodanovic 2007: 906).

Kafatası ve pelviste olduğu gibi morfolojik ve antropometrik yöntemlerle uzun kemiklerden cinsiyet tayini yapmak mümkündür. Genellikle kafatası ve pelvisin olmadığı durumlarda veyahut toplu gömülerle karşılaşıldığı durumlarda sıklıkla tercih edilen uzun kemiklerden cinsiyet belirlenmesi metodu kafatası ve pelvise göre daha düşük bir oranda doğruluk payı gösterse de popülasyonun geneli hakkında bir fikir sahibi olunması açısından önemlidir.

Kadın ve erkeklerin uzun kemiklerinde cinsiyete belirlemeye yönelik spesifik noktalar olmakla birlikte pelvis ve kafatası kadar ayırt edici özelliklere sahip değildir. Morfolojik olarak bakıldığında genellikle erkeklerin kemikleri kadınların kemiklerinden daha iri bir yapı sergilemektedir (Bass 1987). Kadın ve erkek bireylerin uzun kemikleri oranlandığında, kadınlara ait kemiklerin %10 oranında daha küçük olduğu görülmüştür. Bu sebeptendir ki kadınlarda kas yapışma izleri ve tuberositeler erkeklere oranla daha az belirgin olmaktadır. Femur, tibia, humerus gibi kemiklerin condylleri kadınlarda erkeklerden daha küçüktür (Çöloğlu 1999).

Bu konuda çalışma yapan araştırmacılardan olan Hrdlicka, erkeklerin uzun kemiklerinin kadınlara göre daha ağır, daha kütleli, daha uzun ve kemik yüzeyinde

daha geniş kas yapışma izlerine sahip olduğunu belirtmiştir. Linea asperanın belirginliği, crestlerin ve tuberositas ile impresionların varlığı gibi kriterlerin dikkatle incelenmesinin cinsiyet tespitinin doğru yapılması noktasında öneminden bahsetmiştir (Kutun 2008: 21).

Morfolojik metotla cinsiyet belirlemenin yanında metrik metodu kullanarak iskelet materyali üzerinden cinsiyet tayini mümkündür. Metrik metodun morfolojik metoda göre çok daha kolay tekrarlanabilir olması cinsiyet belirlemek adına bir kolaylık olarak düşünülebilir. Osteometrik ölçülerin bir standardının olması yapılan ölçümlere kesinlik katmakta ve bu sayede bulunan sonuç çok daha objektif bir perspektifde olmaktadır (Arsuaga, Carretero 1994; akt Blanchard 2010: 9).

İskelet materyallerinde uygulanan metrik metodlar morfolojik gözlemlere dayalı metotlara göre daha nesnel veriler sağladığı için araştırmacılar bu konu üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Diskriminant analiz yöntemiyle cinsiyet belirlenmesi iskelet materyali üzerinden cinsiyet belirlerken araştırmacıların sıklıkla kullandığı metrik analizlerdendir (Özer, Sağır 2003: 87). Diskriminant analizi Barnard isimli araştırmacı tarafından 1935 yılında kullanılmış formulleştirilmesi Fisher isimli araştırmacı tarafından yapılmıştır. Bu analiz, grupların ifadesinin sağlanması, morfolojik farklılıkların yakınlık ve uzaklıklarının tespiti, ve gruptaki bireylerin sınıflandırılması gibi amaçlarla yapılan istatistiki işlemlerdir. Diskriminant analizinin en temel amacı bireylerin hatalı sınıflandırma ihtimalinin en aza indirgenmesidir (akt: Özer 1999: 116; Vark, Schaafsma 1992; Tatlıdil 2002).

İskelet çalışmalarının 1950'li yıllarda sonra sıklıkla yapılmaya başlamasına paralel olarak diskriminant analizi uygulamalarının çalışmalarda kullanılmaya başlaması da artış göstermiştir. Bu sayede kafatasındaki ve uzun kemiklerdeki cinsiyet farklılıkları metrik olarak ortaya konmaya başlamıştır (Krogman, İşcan 1986). Ülkemizde ise diskriminant analizi yardımıyla metrik farklılıkların ortaya konulmasına yönelik çalışmalar İsmail Özer öncülüğünde başlamış, çalışma sayısı ve araştırmacı sayısı arttıkça sistemli hale gelmiş ve son dönemlerde yaygınlık kazanmıştır. Metrik ölçümler alınarak oluşturulan diskriminant formüllerinde bilinmeyen değer yerine ölçülen değer yazılarak bulunan sonuç doğrultusunda bireyin kadın ve ya erkek olduğunun tespiti sağlanır. Bu formüllerin uygulandığı

kemikler öncelikle humerus, Radius, femur, tibia gibi uzun kemikler olmakla beraber clavícula, talus, calcaneus gibi diğer vücut bölümlerine ait kemikler için de analiz yapılabilmektedir. İskelet serileri üzerinde cinsiyet belirleme amacıyla yapılan analizler bireyin kemiklerinin tam olduğu durumlarda %100'lere varan oranda doğruluk sağlamaktadır (Koroğlu 2016: 18).

Cinsiyet tayininde birinci derecede önemli kıstasları barındıran kafatası ve pelvisin olmadığı durumlarda uzun kemiklerin çevre ölçülerini kullanarak cinsiyet belirlemeye yönelik çalışmayı 2000'li yıllarda Safont ve arkadaşları gerçekleştirmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bulgulara ulaşmışlardır (Özer, Sağır 2003: 89). Dittrick ve Suchey 1986 yılında femur için dokuz humerus için dokuz değişken incelediler. Bu çalışmalarda diskriminant analizinin kullanılabilirliği ve grup farklılıklarının cinsiyet tespitine yönelik anlamlılığı belirlenmeye çalışılmıştır. Femur ve humerus için yapılan bu çalışmada uzun kemiklerin epifiz ve diyafizlerinin cinsiyet tespiti için diğer değişkenlere göre yüksek doğruluk oranı verdiği görülmüştür. Liu ve arkadaşları 89 yılındaki araştırmalarında 37 femur değişkeni içinde Femurun maksimum uzunluğunun cinsiyet ayrımı için en geçerli değişken olduğunu saptamıştır. Yine Liu ve arkadaşlarının aynı yıldaki diğer bir çalışmasında üst ekstremitte kemikleri için yaptığı çalışmada radiusun sagittal çapının doğru ayırım için tercih edildiğini göstermiştir. Safont ve arkadaşlarının 2000 yılında yaptığı çalışmada ise sekiz tane uzun kemik çalışmaya dahil edilmiş ve çevre ölçüleri için diskriminant analizi uygulanmıştır. Çevre ölçüleri arasında tibia için alınan foramen nutricium hizası çevrenin en yüksek doğru yüzdesini verdiği tespit edilmiştir. Mall ve diğerleri 2001 yılında yaptıkları çalışma için humerusa ait 9 ölçü içinde humerus çaputunun vertical çapının anlamlı sonuç verdiğini tespit etmişlerdir. Görüldüğü üzere uzun kemiklerden cinsiyet tespitinde sabit bir kriter yoktur. Çalışmaların amacı cinsiyetin metrik tanısında hangi kemik değişkeninin en doğru olduğunu araştırmaktır (Özer, Sakaue 2004: 75).

Cinsiyet belirlenmesi hususunda temel cinsiyet kriterlerinin belirlendiği kemikler haricinde talus-calcaneus (Özer, Sağır) ve foramen magnum (Güleç, Özer ve Sağır) gibi çeşitli iskelet noktalarından diskriminant analizi yardımıyla cinsiyet belirlemeye yönelik çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmalar pelvis, kafatası ve uzun

kemiklerin olmadığı durumlarda bireyin cinsiyetinin belirlenmesi noktasında bir fikir edinebilmek açısından önem arz etmektedir.

2.2.Yaş Belirleme Metodları

İskelet materyali üzerinden yaş tespiti yapılması araştırmacıların üzerinde dikkatle durduğu diğer bir husustur. Yaş tespitinin yapılması bireylerin ölüm zamanlarının belirlenmesi ve popülasyonların ortalama yaşam sürelerinin hesaplanması gibi hususlarda araştırmacılara veri sağlar. İskelet üzerinden yaş tahmini yapılabilmesi için dişler ve kemiklerin dikkatlice değerlendirilmesi gerekmektedir. Yaş tespitine yönelik yöntemler en temelde, bebek ve çocuklar, genç erişkinler ve erişkinler olmak üzere temelde üç bölümde kategorilendirilerek yapılır.

Her bireyin bir biyolojik bir de kronolojik yaşı vardır. Kronolojik yaş doğumumuzdan itibaren geçen yıl, ay ve günle alakalı iken, biyolojik yaş vücudumuzun fizyolojik durumunun kemiklerimize yansması ile ilgilidir (İşcan 1989; Nawrocki 2010).

Bebek ve çocuklarda yaş tespiti süt dişleri ve daimi dişlerin çıkış zamanlarını esas alarak yapılan dental yaşlandırma metodu temel alınarak yapılırken (Ubelaker 1978; Brothwell 1981; Krogman, İşcan 1986), genç erişkinlik dönemine gelindiğinde büyüme ile bağlantılı olarak kapanan kemik epifizlerinin kapanma zamanları temel alınarak yapılan epifizyal yaşlandırma ve daimi diş köklerinin kapanma süreleri dikkate alınarak yapılır (Ubelaker 1978; WEA 1980; Brothwell 1981; Garvin, 2012). Erişkin bireyler için yaş tespitini yapılması birçok kıstas kontrol edilerek sağlanabilmektedir. Bunlar, kafatası için, symphysial yaşlandırma (Tood'un) (White 1991), sutural yaşlandırma (Olivier 1969; WEA 1980), dental aşınma (Brothwell 1981; Hillson 1990) dır. Vücut kemikleri için clavicuların kesiti (Kaur ve Jit, 1990), humerus ve femurun proximal kesitinde gözlenen spongiosa yapısının yoğunluk durumuna bakılması (Szilvassy, Kritscher 1990) ile yaş tespit edilebilir (Gözlük Kırmızıoğlu 2004: 49).

Pelvis cinsiyet belirlemede kullanıldığı gibi yaş belirlemek adına da bilgi vermektedir. Bunun için symphysis pubis ve facies auricularis bölgelerine bakılır. Sympisis pubisin ventral ve dorsal arkları (McKenn, Stewart 1957) yaşı bağlı olarak

değişirken, *facies auricularis* (Lovejoy vd., 1985) yaş aralıklarına göre 20 farklı morfoloji sergiler. Costalardan yaş belirleme yöntemi (İşcan, Losch 1984a, 1984b 1985) 3. 4. ve 5. Costaların sternum ile olan birleşme yüzeylerinin yaşa bağlı olarak gösterdiği değişime bakılarak yapılır. Ayrıca, iskeletten yaş belirlemek adına birkaç kriterin birlikte değerlendirilmesiyle oldukça güvenilir sonuçlar veren kompleks yaşlandırma metoduda (Acsadi, Nemeskeri 1970; WEA 1980) yaygın olarak kullanılmaktadır.

Kısaca; Workshop of European Anthropologists (1980)'e göre oluşturulan yaş belirleme metodları çeşitlilik göstermektedir. Bu metodlar geliştirilirken yaş aralıklarına göre iskelette gözlenen morfolojik değişiklikler dikkate alınmıştır. Bebeklikten erişkinliğe kadar devam eden insan yaşamında dişler kademeli olarak değişiklikler gösterir. Bu değişiklikleri dikkatli şekilde analiz edebilen araştırmacı yaş belirleme hususunda karar vermekte zorlanmayacaktır. Yaş tespiti için veri sağlayan diğer bir husus kemik gelişimidir. Kemikler adölesan yaşa gelene kadar büyümeye devam eder ve kemik uçlarındaki epifizler kapandığında erişkinlik olarak değerlendirilebilecek duruma gelmiş olur. Erişkinlikte ise suturlar, costalar, pelvis, clavícula uzun kemikler gibi yaş tespiti için bilgi veren vücut bölümleri incelenerek yaş tespiti sağlanır (Koroğlu 2016: 21).

2.3.Biyometrik Ölçümler Ve Endisler

İskelet materyali üzerinden alınan metrik ölçümler en temel osteoloji analizlerinden günümüze iskelet biyolojisinin önemli bir alanı olmuştur (Buikstra, Ubelaker 1994: 44).

Geçmiş dönem toplumlarının biyometrik yapıları incelenirken bilgi elde edilebilmesi için en önemli veri kaynağı o toplumun insanlarına ait iskelet materyalidir. Antropolojik ve osteometrik açıdan incelenen bireylerin oluşturduğu toplumun paleodemografik özelliklerinin tespiti; yaş ve cinsiyet dağılımları, toplumun sağlık durumunun belirlenmesi, ölüm sebepleri, nasıl yaşadıkları gibi verilere ulaşılması ile mümkündür ve bu toplumun iç dinamiklerini anlaşılması ve diğer toplumlarla biyolojik ilişkilerinin belirlenmesi için önemlidir (Bilgin vd., 1995: 57).

Eski insan topluluklarının biyolojik özellikleri hakkındaki en önemli bilgileri veren veri kaynağı o topluma ait iskelet kalıntılarının incelenmesi ile elde edilmektedir. Biyolojik olarak bakıldığında eski insan topluluklarında popülasyon genetiğine ilişkin verilerin fenotipik olduğu bilinmektedir. Önceleri fenotipik özelliklerin yalnızca kalıtsal bir temele dayandığı düşünülse de günümüzde yapılan osteometrik çalışmalar toplumların fiziki yapılarının çevresel faktörlerden önemli derecede etkilendiğini ortaya koymuştur (Richtsmeier, McGrath 1986; Hauser, De Stefano 1989; Larsen 1997; Molnar 2002). Bu bakımdan, toplumların fenotipik yapısını kalıtsal ve çevresel faktörlerin birlikte şekillendirdiği söylenebilir (Erdal 2011: 258).

Dolayısı ile eski insan topluluklarında morfolojik özelliklerin belirlenmesi için iskelet materyalinden ölçüm alınması o toplumun biyolojik temeli ve diğer toplumlarla yakınlık uzaklığı hakkında araştırmacıya veri sağlamaktadır. Kemiklerden alınan osteometrik ölçümlerin yoğun kullanımı özellikle son zamanlarda antropologlar tarafından kritik noktalara ulaşmıştır. Bu sayede, Dünya üzerindeki gerek modern toplumlar gerek eski toplumların farklılıklarının metrik olarak saptanması için sadece kafatası uzunluğu ve genişliği gibi kısır bir çerçeve ile sınırlı kalmamıştır (Brothwell 1981: 7).

Kafatası çok çeşitli araştırmalarının merkezinde bulunan bir materyal olsa da postcranial ölçümler de incelenen toplum hakkında bilgi edinmek için oldukça önemli kanıtlar sunar. Örneğin; Uzun kemiklerin boyları araştırmacıya boy hesaplamasında olduğu gibi yaş cinsiyet belirlemede ve hatta günlük yaşam streslerinden ne kadar etkilenildiği gibi bilgiler vermektedir (Brothwell 1981: 69).

İskelet materyalinden ölçü alınırken kullanılacak yöntemi sistematik hale getiren Olivier (1969) ile Martin ve Saller (1957, 1959)'in ölçü ve endis teknikleri günümüzde hala temel kriter sayılıp kullanılmakla beraber bu konudaki çalışmalara destek sağlayan bilim insanları da bulunmaktadır.

Alınan ölçülerden hesaplanan endisler ise, toplumların yakınlık ve uzaklıklarının belirlenmesinde, ırksal saptamalarda, cinsiyetler arası farklılıkların karşılaştırmasının yapılmasında ve kimi çalışmalar için insan türünün diğer türlerle olan ilişkisinin belirlenebilmesinde önemli işlevlere sahiptir.

Bu çalışmada alınan ölçüler ve hesaplanan endisler, x. . . x'den alınmış ve hesaplanmıştır.

2.3.1.Kafatasından Alınan Ölçüler

Maximum Kafa Uzunluğu: Orta sagittal planda glabella ile opistocranium noktaları arasından Çap pergeli yardımıyla alınan ölçüdür.

Maximum Kafa Genişliği: Her iki parietal kemik üzerindeki euryon noktaları arasındaki çap pergeli ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Bizygomatic Genişlik: Zygomatic arklar üzerindeki en lateral noktalar olan zygion noktaları üzerinden çap pergeli yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Basion-Bregma Yüksekliği: Kafatası yüksekliği ölçülürken kullanılan iki yöntemden ilki basion ve bregma noktaları üzerinden çap pergeli yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Porion-Bregma Yüksekliği: Kafatası yüksekliği ölçülürken kullanılan iki yöntemden ikincisi ise basion ve bregma noktaları arasındaki doğrusal uzaklıktır.

Porion- Porion Uzunluğu: kulak deliği hizasındaki açıklığın en dış kısmında olan porion noktaları arasında ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Kafa Kaidesi Uzunluğu: Basion ve nasion noktaları arasından çap pergeli ile ölçülen uzaklıktır.

Yüz Derinliği: Basion ve prosthion noktaları arasındaki çap pergeli ile ölçülen uzaklıktır.

Minimum Frontal Genişlik: Horizontal planda frontal kemik üzerindeki sagittal crest üzerinde yer alan frontotemporale noktaları arasından çap pergeli ile ölçülen en küçük uzaklıktır.

Maximum Frontal Genişlik: Horizontal planda frontal kemiğin coronal bölümünde en çok açıldığı noktalar arasından çap pergeli ile ölçülen en yüksek değerdir.

Maxillo-Alveolar Genişlik: Her iki ectomolare noktası arasından çap pergeli ile ölçülen maximum genişliktir.

Maxillo-Alveolar Uzunluğu: Prosthion ve alveolon noktaları arasında çap pergeli ölçülen maximim uzunluktur.

Palatal Uzunluk: Orale ve staphylion noktaları arasında kalan bölgeden kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Palatal Genişlik: Palat üzerinde en geniş noktalar olan endomolare noktaları arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Biauricular Genişlik: Her iki auriculare noktası arasından çap pergeli ile ölçülen uzaklıktır.

st Yüz Genişliği: Her iki frontomolare temporale noktası arasından çap pergeli vasıtasıyla alınan ölçüdür.

st Yüz Yksekliliği: Nasion ve prosthion noktaları arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Morfolojik Yüz Yksekliliği: Nasion ve gnathion noktaları arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Bimaxillar Genişlik: Her iki zigomaxillare noktası arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Nasal Ykseklilik: Nasion ile nasospinale noktaları arasında kalan ve kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Nasal Genişlik: Nasal aıklılığın her iki yanındaki alare noktaları arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Orbital Genişlik: Orbitlerde dacryon ile göz çukurunun lateralde en geniş olduğu ectoconchion noktaları arasında kumpasla ölçülen ölçüdür.

Orbital Ykseklilik: Orbital genişliğe dik olarak alınan göz çukurunun en alt ve en st noktaları arasında kumpas ile ölçülen en büyük yksekliliktir.

Biorbital Genişlik: Orbitlerde sağ ve sol ectoconchion noktaları arasında kumpas ile alınan uzaklıktır.

İnterorbital Genişlik: orbitlerde sağ ve sol dacryon noktaları arasından kumpas ile alınan uzaklıktır.

Biasterionic Genişlik: Asterion noktaları arasından kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Horizontal Çevre: Supra orbital torusların en çıkıntılı bölümünden başlayarak, occipialin en çok çıkıntı yaptığı bölgeden geçen ve şeritmetre ile ölçülen çevre ölçüsüdür.

Frontal Doğru: Orta sagittal planda nasion ve bregma noktaları arasında kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Frontal Yay: Orta sagittal planda nasion ve bregma noktaları arasında şeritmetre ile ölçülen eğridir.

Parietal Doğru: Orta sagittal planda bregma ve lambda noktaları arasında kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Parietal Yay: Orta sagittal planda bregma ve lambda noktaları arasında şeritmetre ile ölçülen eğridir.

Occipital Doğru: Orta sagittal planda lambda ve opisthion noktaları arasında kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Occipital Yay: Orta sagittal planda lambda ve opisthion noktaları arasında şeritmetre ile ölçülen eğridir.

Foramen Magnum Uzunluğu: Basion ve opisthion arasında kumpasla ölçülen doğrusal uzunluktur.

Foramen Magnum Genişliği: Foramen magnum uzunluğuna dik olarak kumpasile ölçülen en büyük genişliktir.

Mastoid Uzunluk: Kafatası Frankfurt planındayken mastoid çıkıntısının en alt noktası ile ona dik olarak kulak deliğinin en üst kısmı arasında kumpas veya craniyofor ile ölçülen mesafedir.

Dental Uzunluk: Maxilla üzerindeki dental ark üzerinden en medial ve en lateral kısımları arasından kumpas ile ölçülen uzunluktur.

2.3.2. Mandibula Ölçüleri

Mandibula Gövde Uzunluğu: Mandibulanın en fazla öne çıktığı nokta ile condyillerin arka noktalarından geçen teğet arasından mandibulometre ile ölçülen uzaklıktır.

Symphisial Yükseklik: İnfradentale ile gnathion noktaları arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Foramen Mentale Hızası Yükseklik: Mental foramen hizasından alınan bu ölçü alveolar prosesin alt kenarı ile dik olarak buna karşılık gelen mandibula gövdesinin alt kenarı arasından kumpas ile ölçülen mesafedir.

Molar Hızası Yükseklik: 2. ve 3. Molarlar arasından dik olarak buna karşılık gelen mandibula gövdesinin alt kenarı arasından kumpas ile ölçülen mesafedir.

Mandibula Gövde Kalınlığı: Mental foramen hizasından mandibulaya dik olarak kumpas ile alınan ölçüdür.

Mandibula Gövde Genişliği: Mandibulanın her iki gonion noktası arasından kumpas yardımıyla alınan en büyük mesafedir.

Bicondylar Genişlik: Mandibula condyillerinin dış noktalar olan condylion laterale noktaları arasından kumpas ile alınan en büyük uzaklıktır.

Foramen Mentale Genişliği: Her iki foramen mentale arasından kumpas ile ölçülen mesafedir.

Minimum Ramus Genişliği: Ramusun ön ve arka kenarları arasındaki kumpas ile ölçülen en küçük genişliktir.

Maximum Ramus Genişliği: Ramus condyillerinin en ön noktası ile en arka noktası arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Maximum Ramus Yüksekliği: Gonion noktasından mandibula condyillerinin en üst noktası arasından kumpas ile ölçülen yüksekliktir.

Dental Uzunluk: Mandibula üzerindeki dental ark üzerinden en medial ve en lateral kısımları arasından kumpas ile ölçülen uzunluktur.

2.3.2.1.Mandibuladan Hesaplanan Endisler

* Mandibula Endisi: Mandibula Gövde Uzunluğu / Bicondyalar genişlik x 100

Mandibula şeklini tanımlamada kullanılır.

Brachygnath (Geniş ya da kısa alt çene) : x-85

Mesognath (Orta genişlikte alt çene): 85-89.9

Dolichognath (Dar ya da uzun alt çene): 90-x

* Fronto-Goniac Endisi: Bigonial Genişlik / Minimum Frontal Genişlik x100

Genel yüz şeklini tanımlamada kullanılır. Yüksek endis değeri dar bir alın ile geniş bir çeneyi gösterir.

* Ramus Endisi: Minimum Ramus Genişliği / Ramus Yüksekliği x 100

Al çene kolunun şeklini tanımlamada kullanılır. Çocuk ve kadınlarda bu endis değeri büyük çıkmakta, geniş ve kısa ramusla ilişkilendirilmektedir.

* Mandibula Robustness Endisi: Mandibula Gövde Kalınlığı / Mandibula Gövde Yüksekliği x100

2.3.3. Vücut Kemiklerinden Alınan Ölçüler

Clavicula

Maximum Uzunluk: Claviculanın her iki ucu arasından osteometri tahtası yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Sagittal Çap: Claviculanın ortasından anterior- posterior yönde kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Transverse Çap: Claviculanın ortasından sagittal çapa dik olarak superiordan inferiora doğru kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Çevre: Gövdenin ortasından şeritmetre yardımıyla alınan çevre ölçüsüdür.

Scapula

Maximum Scapula Yüksekliği: Scapulanın üst kısmındaki açının en çok çıkıntı yaptığı nokta ile iç açının aşağıya doğru en çok çıkıntı yaptığı noktalar arası kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Maximum Scapula Genişliği: Glenoid çukurunun ortasından geçen eksenin spina scapulanın başladığı nokta ile olan ve kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklığıdır.

Glenoid Cavite Yüksekliği: Glenoid bölgeyi oluşturan sınırın en üst ve en alt noktaları arası kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Glenoid Cavite Genişliği: Glenoid cavitenin yanlara doğru en çok açıldığı noktalar arası kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Humerus

Maximum Humerus Uzunluğu: Caput humerii ile throcleanın en çok çıkıntı yaptığı medial taraf arasında osteometri tahtası ile ölçülen en büyük uzunluktur.

Fizyolojik Uzunluk: Caput humerii ile throcleanın daha kısa olan lateral condyllerinin altta yaptığı en çıkıntılı bölge arasından osteometri tahtası ile ölçülen uzaklıktır.

Epicondylar Genişlik: Lateral epicondyl ile medial epicondylin yanlara doğru en çok çıkıntı yaptığı noktalar arası kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Humerus Caputunun Vertical Çapı: Eklem yüzeyinin kenarları üzerindeki en üst ve en alt noktaları arasından kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Maximum Çap: Humerusun gövde ortasından sagittal ve transverse planlar dikkate alınmadan kumpas ile ölçülen en büyük doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Minimum Çap: Humerusun gövde ortasından sagittal ve transverse planlar dikkate alınmadan kumpas ile ölçülen en küçük doğrusal uzaklıktır.

Minimum Çevre: Humerusun diyafizinde distal tarafa doğru, humerusun en daraldığı noktadan şeritmetre yardımıyla alınan en küçük çevredir.

Radius

Maximum Uzunluk: Radiusun caputunun kenarları üzerindeki en yüksek noktadan processus styloideusun en uç noktasına kadar olan kısımdan osteometri tahtası ile ölçülen uzaklıktır.

Fizyolojik Uzunluk: Radiusun proximal ucu osteometri tahtasına dayandırılarak processus styloideusun başlangıç noktası işaretlenir. Aradaki mesafe fizyolojik uzunluğu verir.

Gövde Ortası Sagittal Çap: Crista interossanın en geniş olduğu bölgeden, önden arkaya doğru kumpas ile alınan en büyük uzaklıktır.

Gövde Ortası Transverse Çap: Crista interossanın en geniş olduğu bölgeden, sağdan sola doğru ve sagittal çapa dik olarak kumpas ile alınan en büyük genişliktir.

Minimum Çevre: Tuberositas radii'nin hemen altından şeritmetre ile ölçülen en küçük çevredir.

Ulna

Maximum Uzunluk: Olecranon çıkıntısının en üst noktasından processus styloideusun en alt noktasına kadar olan kısımdan osteometri tahtası yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Fizyolojik Uzunluk: Olecranonun en alt noktasından başlayıp distalde alt epifizin en uç noktası arasında kalan kısımdan kumpas yardımıyla ölçülen uzaklıktır.

Gövde Ortası Maximum Çap: Gövde ortasında crista interossanın en fazla gelişme gösterdiği bölgeden ön arka doğrultuda kumpas ile alınan uzaklıktır.

Gövde Ortası Minimum Çap: Gövde ortasında crista interossanın en fazla gelişme gösterdiği bölgeden alt üst doğrultuda kumpas ile alınan uzaklıktır.

Minimum Çevre: Ulnanın en fazla daraldığı distal kısımdan şeritmetre ile alınan en küçük çevresidir.

Sigmoid Altı Sagittal Çap: Incisura radialisin alt kenar hizasından ön arka doğrultuda kumpas ile alınan uzaklıktır.

Sigmoid Altı Transverse Çap: Incisura radialisin alt kenar hizasından ve sagittal çapa dik olacak şekilde alt üst doğrultuda kumpas ile alınan uzaklıktır.

Femur

Maximum Uzunluk: Caput femorisin üstte en uç noktasından geçen teğet ile medial condylin alta en uç noktasından geçen teğet arasından osteometri tahtası yardımıyla ölçülen uzunluktur.

Fizyolojik Uzunluk: Femur osteometri tahtasına normal eğik konumunu koruyacak şekilde konur. Caput femorisin en uç noktasından geçen teğet ile medial ve lateral condyllerin en uç noktalarından geçen teğet arasından osteometri tahtası yardımıyla alınan doğrusal uzaklıktır.

Fizyolojik Trochanter Uzunluğu: Femurun normal eğik durumunu koruyacak şekilde trochanter majörün en uç noktasından geçen teğetle medial ve lateral condyllerin en uç noktasından geçen teğet arasından osteometri tahtası yardımıyla alınan uzunluktur.

Epicondylar Genişlik: Femurun alt ucunda medial ve lateral condyllerin yanlara doğru en çıkıntılı olduğu noktalar arasından kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Femur Başının Maximum Çapı: Femur çaputunun eklem yüzeyinin dış sınır çizgisi boyunca kumpas yardımıyla alınan en büyük ölçüdür.

Gövde Ortası Sagittal Çap: Femur gövdesinin ortasından ön-arka doğrultuda kumpas yardımıyla alınan çaptır.

Gövde Ortası Transverse Çap: Femur gövdesinin ortasından alt-üst doğrultuda ve sagittal çapa dik olarak kumpas yardımıyla alınan çaptır.

Gövde Ortası Çevre: Femurun en ince kısmı olan gövde ortasından şeritmetre yardımıyla alınan ölçüdür.

Trochanter Altı Sagittal Çap: Trochanter majörün 3-6mm kadar altından ön-arka doğrultuda kumpas yardımıyla alınan en büyük çaptır.

Trochanter Alı Transverse Çap: Trochanter majörün 3-6mm kadar altından alt-üst doğrultuda ve bir diğer ölçüye dik olarak kumpas yardımıyla alınan çaptır.

Tibia

Maximum Uzunluk: Tibianın üst eklem yüzeyinden geçen teğet ile medial malleolusun en alt noktasından geçen teğet arasında, kemiğin uzun eksenine paralel olarak osteometri tahtası yardımıyla alınan doğrusal uzaklıktır.

Fizyolojik Uzunluk: Tibianın üst ucunda condylus fibularisin facies articularis cranialis ile alt ucundaki lateral malleolusu arasından çap pergelini yardımıyla alınan doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Sagittal Çap: Gövde ortasından ön- arka doğrultuda kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Transverse Çap: Gövde ortasından alt-üst doğrultuda ve sagittal çapa dik olarak kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Çevre: Gövde ortasından şeritmetre yardımıyla ölçülen çevre ölçüsüdür.

Üst Uç Genişliği: Tibianın üst ucunda medial ve lateral condyillerin yanlarda en fazla çıkıntı yaptığı noktalar arasından kumpas yardımıyla alınan doğrusal uzaklıktır.

Alt Uç Genişliği: Tibianın alt ucunda epicondyillerin yanlarda en fazla çıkıntı yaptığı noktalar arasından kumpas ile alınan doğrusal uzaklıktır.

Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap: Foramen nutricium hizasından ön-arka doğrultuda kumpas ile alınan doğrusal uzaklıktır.

Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap: Foramen nutricium hizasından alt-üst doğrultuda ve sagittal çapa dik olarak kumpas ile alınan doğrusal uzaklıktır.

Foramen Nutricium Hizası Çevre: Foramen nutricium hizasından şeritmetre ile alınan çevre ölçüsüdür.

Minimum Çevre: Tibia gövdesinin en daraldığı alt ucundan şeritmetre yardımıyla alınan en küçük çevredir.

Fibula

Maximum Uzunluk: Fibulanın en üst ve en alt uçlarından geçen teğetler arasından osteometri tahtası yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Gövde Ortası Maximum Çap: Gövde ortasından sagittal ve transverse planlar dikkate alınmadan kumpas yardımıyla alınan en büyük çaptır.

Gövde Ortası Minimum Çap: Gövde ortasından sagittal ve transverse planlar dikkate alınmadan ve maximum çap ile aynı hizadan kumpas yardımıyla alınan en küçük çaptır.

Minimum Çevre: Gövde ortasından şeritmetre ile alınan en küçük çaptır.

Patella

Patella Yüksekliği: Patella anatomik pozisyonda iken apex kısmı da dahil olmak üzere en alt ve en üst noktaları arasından kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Patella Genişliği: Patella anatomik pozisyonda iken sağ-sol doğrultuda her iki tarafta en çok açıldığı noktalardan kumpas yardımıyla ölçülen doğrusal uzaklığıdır.

Patella Kalınlığı: Patella anatomik pozisyonda iken ön-arka doğrultuda en kalın olduğu noktadan kumpas yardımıyla alınan kalınlık ölçüsüdür.

Medial Genişlik: Femurun distal epicondylleri ile eklem yapan iki yüzeyden medial tarafta olanın kumpas yardımıyla ölçülen genişliğidir.

Lateral Genişlik: Femurun distal epicondylleri ile eklem yapan iki yüzeyden lateral tarafta olanın kumpas yardımıyla ölçülen genişliğidir.

Calcaneus

Maximum Uzunluk: Tuber calcaneinin ortaya doğru yaptığı çıkıntı ile facies articularis cuboideanın üst kenarındaki en uç noktası arasından kılavuzlu pergel ve ya kumpas ile ölçülen izdüşümsel uzaklığıdır.

Fizyolojik Uzunluk: Tuber calcaneinin arkaya doğru yaptığı çıkıntı ile facies articularis cuboideanın orta noktası arasından kumpas yardımıyla alınan uzaklıktır.

Orta Genişlik: Facies articularis dorsalisin lateralinin ileriye doğru yaptığı çıkıntı ile sustentaculum talinin medial noktası arasından kumpas ile ölçülen uzaklıktır.

Corpus Calcaneinin Minimum Genişliği: Corpus calcaneinin medial tarafındaki en alçak nokta ile lateral tarafındaki en derin nokta arasından kılavuzlu pergelin sivri ucu ile ölçülen izdüşümsel uzaklıktır.

Minimum Yükseklik: Corpus calcaneinin en küçük genişliğine dik olarak kumpas yardımıyla alınan en küçük yüksekliktir.

Talus

Talusun Uzunluğu: Sulcus m. flexoris hallucis longi ile facies articularisin en uç noktası arasından kumpas yardımıyla ölçülen izdüşümsel uzaklıktır.

Talusun Maximum Uzunluğu: Processus dorsalisin lateral tüberkülünün en uç noktası ile facies articularisin en çok çıkıntı yaptığı nokta arasından kumpas ile ölçülen doğrusal uzaklıktır.

Talusun Genişliği: Processus dorsalisin lateral tüberkülünün uç noktası ile facies cranialisin tochleasının çıkıntı yaptığı nokta arasındaki ve talusu yanlamasına ortalamayan kumpas yardımıyla ölçülen uzaklıktır.

Trochlea Taliinin Uzunluğu: Facies cranialisin trochlearisin sagittal planda ön kenarının uç noktası ile arka kenarının uç noktası arasından kumpas ile alınan uzaklıktır.

Trochlea Taliinin Genişliği: Facies cranialisin trochlearisin transverse planda iki yan noktası arasından kumpas ile alınan uzaklıktır.

Bu ölçümler haricinde metacarpal ve metatarsallerin uzunlukları da kemikler anatomik pozisyonda iken alt-üst doğrultuda kumpas yardımıyla ölçüldü.

2.3.3.1. Vücut Kemiklerinden Hesaplanan Endisler

Clavicula Endisleri

*Robustness Endisi: Gövde Ortası Çevre / Maximum Uzunluk x 100

Bu endis cinsiyet tayini yapılırken kullanılmaktadır. Olivier(1969) bu değerleri 3 kategoride sınıflandırmaktadır.

İnce   **x-23.4**

Orta   **23.5-25.4**

Kalın   **25.5-x**

Scapula Endisleri

*Glenoid Endis: Glenoid Genişlik / Glenoid Yükseklik x 100

Bu endis değeri ırksal gruplara göre farklılık göstermesi yönünden önemlidir. Bu endis beyazlarda ortalamaolarak 78.6 olarak değer verirken, renkli derililerde daha düşük iken sarılarda 77-79.9 arasında bir ortalma verir.

Humerus Endisleri

*Roobustness Endisi: En Küçük Çevre / Humerusun Maximum Uzunluğu x 100

Bu endis kemiğin uzunluğuna göre kütleliliğini tanımlar. Bu endisten elde edilen sonuçlar cinsiyetler arası karşılaştırmada kullanılabilir.

*Diaphyseal Endis: En Küçük Çap / En Büyük Çap x 100

Humerus gövdesinin yassılık derecesini tanımlamak için kullanılır. Bu endis değeri kategoride incelenmektedir.

Platybrachia   **x-76.5**

Eurybrachia   **76.5-x**

*Radio-Humeral Endis: Radiusun Maximum Uzunluğu / Humerusun Maximum Uzunluğu x 100

Radius Endisleri

*Robustness Endisi: Minimum Çevre / Radiusun Maximum Uzunluğu x100

Kemiğin kütleliliğini tanımlamada kullanılır. Bu endis değeri siyahilerde 16.5, beyazlarda 19 sarılarda 20.5lik değer verir.

*Diaphyseal Endis: $\text{Gövde Ortası Sagittal Çap} / \text{Gövde Ortası Transverse Çap} \times 100$

Gövde yassılığını tanımlamada kullanır.

Ulna Endisleri

*Robustness Endisi: $\text{Minimum Çevre} / \text{Maximum Uzunluk} \times 100$

Kemiğin kütleliğini tanımlamada kullanılır.

*Platoneal Endis (1): $\text{Transverse Çap} / \text{Sagittal Çap} \times 100$

* Platoneal Endis (2): $\text{En Küçük Çap} / \text{En Büyük Çap} \times 100$

Bu endis ulnanın yassılık derecesi hakkında bilgi vermektedir.

Platoleneal	x-79.9 (Yassı)	(Az Kütleli)
Uroleneal	80-99.9 (Orta)	(Orta Kütleli)
Hyperuroleneal	100-x (Yuvarlak)	(Çok Kütleli)

Femur Endisleri

*Robustness Endisi: $\text{Gövde Ortası Transverse} + \text{Sagittal Çap} / \text{Fizyolojik Uzunluk} \times 100$

Kemiğin kütlelilik endisidir. Cinsiyet ayrımında önem taşımaktadır.

*Plasteric Endis: $\text{Gövde Ortası Sagittal Çap} / \text{Gövde Ortası Transverse Çap} \times 100$

Bu endisi linea asperanın gelişmişlik derecesini ölçmektedir. Hesaplanan değerler 4 kategoride incelenmektedir.

Pilaster yok	x-100
Hafif pilasteric	100-109.9 (linea aspera zayıf)
Orta Derecede Pilasteric	110-119.9 (linea aspera normal)
Gelişmiş, kuvvetli Pilasteric	120-x (linea aspera belirgin)

*Platymeria Endisi: $\text{Troch. Altı Sagittal Çap} / \text{Troch. Altı Transverse Çap} \times 100$

Bu endis femur gövdesinin üst kısmının yassılığını tanımlamaktadır.

Hyperplatymeria (Çok Yassı)	x-75
Platymeria (Yassı)	75-84.9
Eumeria (Yuvarlak)	85-99.9
Stenomaria (Çok Yuvarlak)	100-x

Tibia Endisleri

*Robustness Endisi: Minimum Çevre / Maximum Uzunluk x 100

Tibianın kütleliliğini tanımlamak için kullanılır. Bu endis değeri beyazlarda 20-21 arasında iken, siyahlarda 20ye ulaşmaz, sarılarda ise 21i geçer.

*Cnemial Endis: For. Nutr. Hizası Transverse Çap / For. Nutr. Hizası Sagittal Çap x 100

Bu endis tibianın üst ucunun transvers yassılığını tanımlamak için kullanılır. Femurdaki platymeria endisi ile ilişkilendirilir. Hesaplanan değerler 4 kategoride incelenir.

Hypercnemia (Çok Yassı)	x-54.9
Platycnemia (Yassı)	55-62.9
Mesocnemia (Orta Yassı)	63-69.9
Eurycnemia (Yuvarlak)	70-x

Fibula Endisleri

*Robustness Endisi: Minimum Çevre / Maximum Uzunluk x 100

Fibulanın kütleliliğini tanımlada kullanılır.

Calcaneus Endisleri

*Genişlik Endisi: Minimum Genişlik / Maximum Uzunluk x 100

*Yükseklik Endisi: Minimum Yükseklik / Maximum Genişlik x 100

Bu endis değeri ırksal farklılıkta fazla önem taşımamakla beraber ayağın kavis derecesi hakkında fikir verir.

Talus Endisleri

*Genişlik Endisi: Talus Genişliği / Maximum Uzunluk x 100

Bu endis insan grupları arasında 75-80 arasında değişen değerler vermekle birlikte siyahilerde 85e kadar çıkmaktadır.

*Throclea-Talus Uzunluğu: Throclea Uzunluğu / Talus Uzunluğu x 100

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KONU-AMAÇ, MATERYAL ve METOD

3.1.Konu ve Amaç

Bu çalışmanın konusunu Kilis Oylum Höyük arkeolojik kazılarında 1989-2017 yılları arasında açığa çıkarılan ve Erken Tunç ile Orta Tunç çağlarına tarihlendirilen iskelet materyallerinin cinsiyet kriteri temel alınarak cranial ve postcranial ölçümler alınması ve bu ölçümlerin Spss analizlerine tabi tutarak diskriminant formüllerinin belirlenmesi oluşturmaktadır.

Bu tezin amacı paleodemografik yapısı ayrıntılı olarak belirlenen Oylum Höyük toplumunun metrik analizlerinin yapılması, cinsiyet farklılıklarının diskriminant analizi yoluyla tespitinin sağlanması ve ileride yapılacak farklı çalışmalar için karşılaştırma imkanı sunulmasıdır. Ayrıca çalışmada incelemeye alınan Tunç Çağına tarihli Oylum Höyük popülasyonu baz alınarak oluşturulan diskriminant analiz formülleri sayesinde daha önce çalışılmamış bir dönem olan Tunç Çağı için eksiklik giderilmeye çalışılmış ve bu bağlamda daha sonraki zamanlarda Tunç Çağı için inceleme yapacak araştırmacıların çalışmaları için cinsiyet belirlerken bu formüllerden yararlanması amaçlanmıştır.

3.2. Materyal

Çalışmanın materyalini Kilis Oylum Höyük kazısından 1989-2017 yılları arasında çıkarılan Erken Tunç ve Orta Tunç çağlarına ait tabakalardan elde edilen mezarlardan çıkarılan 100 erişkin bireye ait iskelet serisi oluşturmaktadır. Söz konusu bireylerden Erken Tunç Devri'ne ait olanlar 1989-2004 yılları arasında kapsamaktadır. Arkeolojik kazılarda açığa çıkan mezarların Erken Tunç Çağı III-IV'e ait olduğu anlaşılmıştır. Oylum Höyük Mezarlığı, ETÇ'den sonra OTÇ'nin başlarında da kullanılmaya devam etmiştir (Özgen, Helwing 2001: 67-69; Engin 2008: 103-107).

Oylum Höyük'te OTÇ'ye ait mezarlar ETC'ye ait yapı katına ait mezarları kısmen tahrip etmiştir. ETC'de görülen oda mezar, küp ve çömlek mezarlar ve basit toprak mezarlar görülmeye devam etmekle beraber OTÇ'ye gelindiğinde basit toprak mezarların daha yoğun kullanıldığı görülmektedir. ETC mezarlarını OTÇ mezarlarından ayıran en önemli özellik OTÇ mezarlarına bırakılan pişmiş toprak kaplardır. Bununla birlikte OTÇ mezarlarının mezar hediyeleriniz azlığı ve niteliği bakımından daha fakir olduğu görülmektedir. Mezarlara bir ya da birkaç pişmiş toprak kap bırakılırken hediyesiz mezarlar da görülmektedir (Engin 2008: 107-108). Oylum Höyük insanları ölülerini basit toprak, çömlek ve küp, taş sandık ve oda mezar olmak üzere dört farklı mezar türüne gömmüşlerdir (Sarı 2014: 22).

Çömlek ve Küp Mezarlar: bu mezarlar arasındaki tek fark erişkinlerin boyutları sebebiyle küplere, çocuk ve bebeklerin boyutlarının daha küçük olması sebebiyle çömleklere gömülmelerinden kaynaklanır. Her ikisi de pişmiş topraktan boyuta kadar oluşturularak tabut olarak kullanıldığı mezar türüdür.

Basit Toprak Mezar: Toprak içine açılmış çukurun gömü yapıldıktan sonra yine toprak taş v ya ağaç gibi malzemelerde örtüldüğü mezar türüdür.

Oda Mezar: Toprak içine kazılarak kerpiç veya taş gibi malzemelerle duvar oluşturulmuş, gömü yapıldıktan sonra üstü benzer malzemelerle kapatılmış yer altı mezarlarıdır. Bunlar bir ya da birkaç odadan oluşabilmektedir.

Sanduka (Taş Sandık) Mezar: Bir mezar çukurunun etrafının düzenli kesitlerle şekillendirilmiş taş dilimleri veya kerpiç ile oluşturularak yapılmış duvarlarla oluşturulan mezarlardır ve bir ya da birden çok gömüt söz konusu olabilmektedir (Erdem Dağ 2004: 7).

Oylum Höyüğün ETC tabakasına ait mezarlarda ölüler çoğunlukla dikgörtgen şekilli basit çukurlara yan biçimde ve büzülmüş olarak gömülmüşlerdir. Mezar çukurlarının üzeri kimi mezarlarda taşla kapatılmıştır. Tek bireyli olan bu mezarlar için genel geçer bir gömü yönü söz konusu değildir. Topraktaki dokuma izlerinden, ölülerin hasır gibi dokumalara sarılarak gömüldüğü düşünülmektedir (Sarı 2014: 23). Orta Tunç tabakalarında mezarlar genellikle evlerin tabanına gömülen basit toprak mezarlar ve pithoslardan oluşur. Aynı hane içine gömülen bireylerin akraba olm ihtimaleri oldukça yüksektir. Bireyler hoker, yarı hoker ve sırt üstü uzanmış

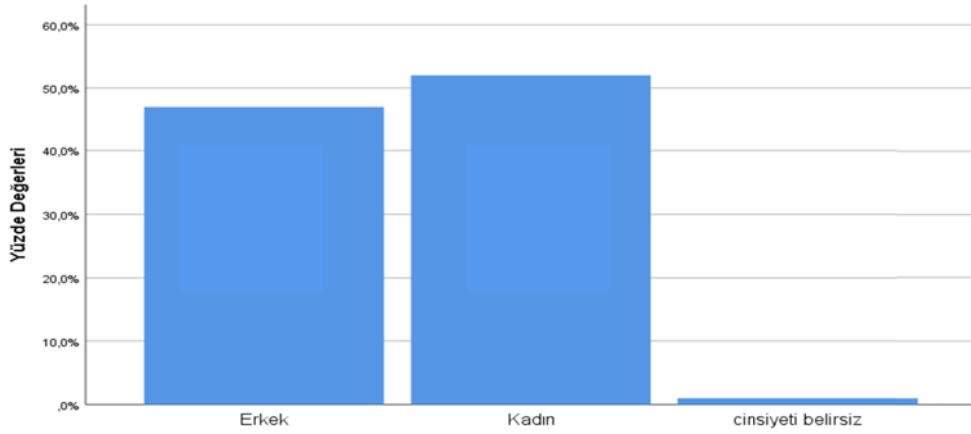
olmak üzere üç farklı pozisyonda gömülmüşlerdir. Kimi mezarlar birden fazla kez kullanılmış ve önceki gömünün kemikleri toplanarak yeni gömünün yanına konularak defin işlemi sağlanmıştır. Mezarlarda yön birliği yoktur ve mezar hediyeleri zengin değildir. Genelde pişmiş toprak kaplar mezar hediyesi olarak tercih edilmişken nadiren gömülerin yanında yüzük, iğne, küpe gibi metal eşyalar bırakıldığı da görülmüştür (Özgen 2011; 2012; 2013; akt Açikkol 2013: 36).

Oylum Höyük'te mezarlarda az da olsa hayvan kemiğine rastlanmıştır. Bu, gömü yapıldıktan sonra hayvan kurban edildiğinin bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Bu olgunun tanrılara adak verme isteği ile alakası olabileceği gibi, Eski Mezopotamya toplumları keçi kurban etmenin ölüyü hastalıktan ve kötülüklerden koruduğuna inanmaktadır (Yılmaz 2006: 66).

Oylum Höyük Erken ve Orta Tunç Çağı populasyonuna ait iskelet materyalleri Prof. Dr. Atilla ENGIN tarafından Antropoloji laboratuvarına önceki yıllarda teslim edilmiştir. Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Ayşen AÇIKKOL YILDIRIM önderliğinde iskeletlerin temizlenme, onarılma ve markajlanma işlemleri yapıldıktan sonra bireylerin yaş ve cinsiyetleri belirlenmiştir. Tezin konusunu oluşturan bireylerin her biri için, kafatası, alt çene, alt ekstremiteler ve üst ekstremiteler olmak üzere bir kategorilendirme yapılmış ve sağ ve sol olmak üzere iki yönden ölçümler yapılarak diskriminant analizi yönünden çalışılmak üzere hazır hale getirilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Cinsiyetlere göre dağılımı

Cinsiyet	S	%
Erkek	47	47,0
Kadın	52	52,0
Cinsiyeti Belirsiz	1	1,0
Toplam	100	100,0

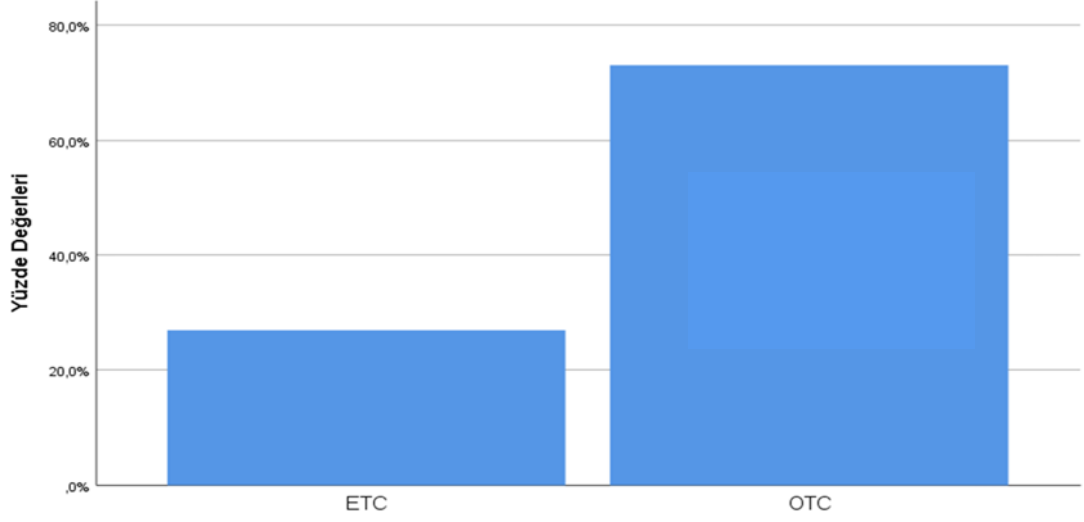
Grafik 1. Cinsiyete Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Araştırmada Oylum Höyük popülasyonunun 100 bireyden oluştuğu saptanmıştır. **Tablo 1’de** Oylum Höyük popülasyonunun geneline bakıldığında %47 oranında erkek birey varken, %52 oranında kadın birey saptanmıştır. Yüzde %1 oranında ise cinsiyeti belirsiz birey bulunmaktadır. Bu bağlamda Oylum Höyük popülasyonu için cinsiyet kriteri dikkate alındığında Kadın bireylerin oranının Erkek bireylerin oranına göre yüksek olduğu görülmektedir. Çalışmaya alınan bireylerin %47’si Erkek %52’si Kadındır.

Tablo 2. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Dönemlere Göre Dağılımı

Dönem	S	%
ETC	27	27,0
OTC	73	73,0
Toplam	100	100,0

Tablo 2’de görüldüğü üzere Oylum Höyük toplumunda Çalışmaya alınan bireylerin %27’si Erken Tunç Dönemine aitken, %73’ü Orta Tunç Dönemine aittir.

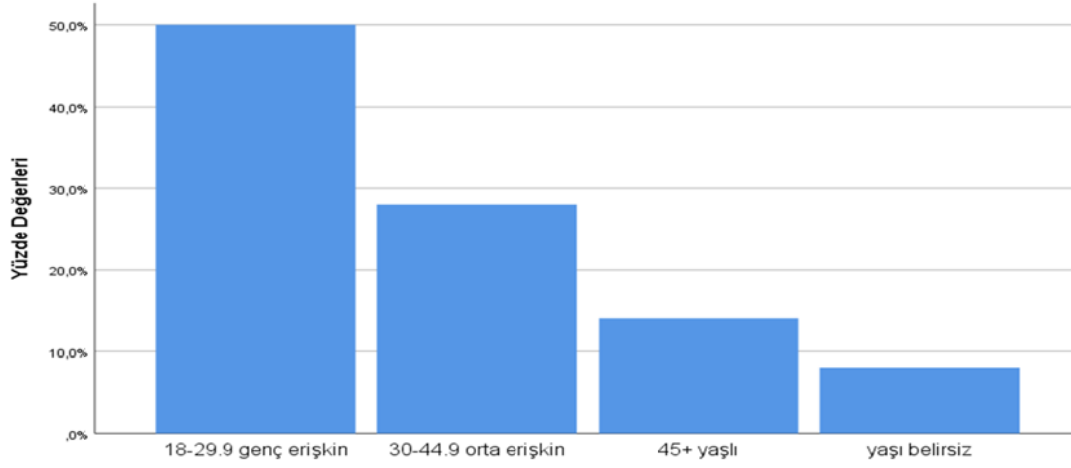

Grafik 2. Dönemlere Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı

Tablo 3. Çalışmaya Alınan Kemiklerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

	S	%
18-29.9 genç erişkin	50	50,0
30-44.9 orta erişkin	28	28,0
45+ yaşlı	14	14,0
Yaşı belirsiz	8	8,0
Toplam	100	100,0

Tablo 3’de görüldüğü üzere Oylum Höyük toplumunda 18-29.9 genç erişkinler 50 birey, 30-44.9 orta erişkin 28 birey, 45+ yaşlılar 14 birey saptanmışken, yaşı belirlenemeyen 8 birey tespit edilmiştir.

Grafik 3. Yaş Gruplarına Göre Yüzde Değerlerinin Dağılımı

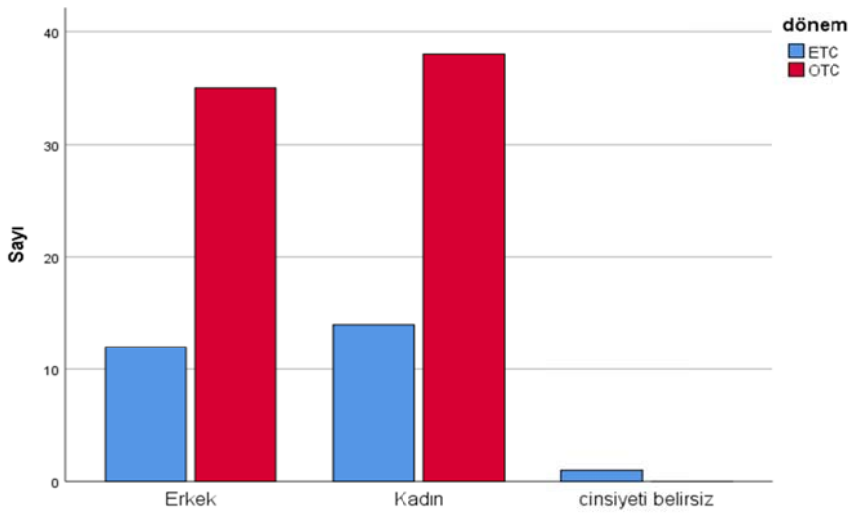
Tablo 4. Cinsiyet Yönünden Dönemlerin Karşılaştırılması

Dönem		Cinsiyet			Toplam
		Erkek	Kadın	Cinsiyeti belirsiz	
ETC	S	12	14	1	27
	%	44,4	51,9	3,7	100,0
OTC	S	35	38	0	73
	%	47,9	52,1	,0	100,0
Toplam	S	47	52	1	100
	%	47,0	52,0	1,0	100,0

$X^2=2,75$

$p=0,252$

$p>0.05$ önemsiz

Grafik 4. Cinsiyete Göre Dönemlerin Karşılaştırılması

Tablo 4’de görüldüğü gibi, cinsiyetler yönünden dönemlerin karşılaştırılması yapıldığında ise Erken Tunç Çağı için 12 erkek ve 14 kadın birey saptanmıştır. Yüzde olarak bakıldığında Erken Tunç Çağı için %44,4 oranda erkek birey varken, kadın bireyler %51,9 ile temsil edilmektedirler. Orta Tunç Çağında 35 erkek birey saptanırken, 38 kadın birey saptanmıştır. Yüzde olarak oranlandığında %47,9 erkek bireylerin oranı çıkarken, %52,1 oranda kadın birey olduğu görülmüştür. Dönemler arası cinsiyet oranları incelendiğinde elde edilen veriler toplum içerisinde kadın bireylerin oranının erkek bireylerden yüksek olduğu bilgisini desteklemektedir.

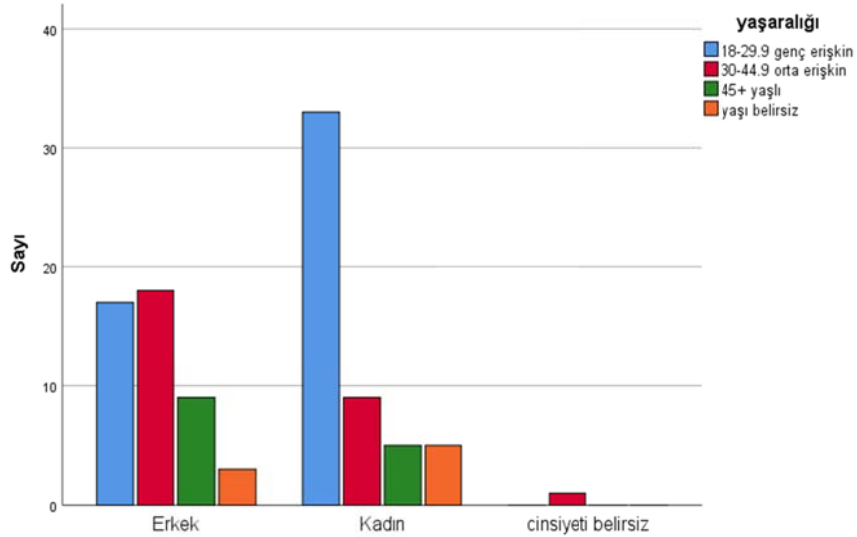
Tablo 5. Cinsiyet Yönünden Yaş Gruplarının Karşılaştırılması

			Yaş Aralığı				Toplam
			18-29.9 genç erişkin	30-44.9 orta erişkin	45+ yaşlı	Yaşı belirsiz	
Cinsiyet	Erkek	S	17	18	9	3	47
		%	36,2%	38,3%	19,1%	6,4%	100,0%
	Kadın	S	33	9	5	5	52
		%	63,5%	17,3%	9,6%	9,6%	100,0%
	Cinsiyeti belirsiz	S	0	1	0	0	1
		%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam		S	50	28	14	8	100
		%	50,0%	28,0%	14,0%	8,0%	100,0%

$X^2=12,08$

$p=0,060$

$p>0,05$ önemsiz

Grafik 5. Cinsiyete Göre Yaş Gruplarının Dağılımı

Tablo 5'de görüldüğü gibi, cinsiyetler yönünden yaş aralıklarının karşılaştırılması yapıldığında ise 18-29.9 genç erişkinler için 17 erkek birey 33 kadın birey saptanmıştır. Yüzde oranlarına bakıldığında erkeklerin %36,2, kadınların %63,5 oranlık bir yüzde ile temsil edilmektedir. 30-44.9 orta erişkinler için 18 erkek, 9 kadın ve 1 cinsiyeti belirsiz birey saptanmıştır. Yüzde olarak %38,3 erkek bireylerin oranırken, kadınlar %17,3'lük bir yüzdeyle temsil edilmektedir. 45+ yaşlılar için 9 erkek ve 5 kadın birey saptanmıştır. Yüzde değerlerine bakıldığında %6,4 erkeklerin yüzde değeri, %9,6 kadınların yüzde değeridir. 3 erkek ve 5 kadının yaş aralıkları belirlenmemiştir. Yaşı belirsiz erkeklerin toplumdaki yüzdesi %6,4 iken kadınların yüzdesi %9,6 olarak saptanmıştır.

3.3. Metod

3.3.1. Cinsiyet Belirleme Metodları

Oylum Höyük Tunç Çağı toplumunu oluşturan bireylerin cinsiyetleri tespit edilirken Workshop of European Anthropologist'te (WEA 1980) tavsiye edilen kriterler kullanılmıştır. Mümkün olan tüm kemikler üzerinden ölçülebilen ve gözlenebilen cinsiyet farklılıkları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Kafatası ve pelvis kemiklerinin olduğu bireylerde cinsiyet tayin etmek yalnızca uzun kemikleri var olan bireylerde cinsiyet tayin edilmesine göre görece daha kolaydır. Kafatası ve pelvisin olmadığı durumlarda var olan diğer tüm kemikler üzerindeki kriterler dikkate alınmıştır. Kafatasında mastoid çıkıntılar, kaş kemerleri, kas tutunma yerlerinin belirgin olup olmaması, orbitlerin görünümü, alt çene kriterlerine bakılmıştır. Pelviste incissura ischiadica major'un derin ya da geniş olması, crista iliaca'nın yapısı, sulcus preauricularis, kalça kemerinin genel yapısı ve symphysis pubis'in yapısı dikkate alınmıştır. Uzun kemiklerin kütlelilik ya da narinlik durumu da göz önünde bulundurulmuştur (WEA 1980).

Toplumu oluşturan bireyler 1. Seferihisar Biyolojik Antropoloji Çalıştayında (2011) belirlenen yaş gruplarına göre genç erişkin (18-30 yaş), orta erişkin (30-45 yaş) ve ileri erişkin (45+ yaş) olarak sınıflandırılmıştır ve 3 temel yaş skalası belirlenmiştir (I. Seferihisar Biyolojik Antropoloji Çalıştayı, 2014'de alınan karar).

İstatistiksel analizde korunma durumunun kötü olması sebebiyle yaşı belirlenemeyen bireyler için yaşı belirsiz kategorisi eklenerek bu bireylerde araştırmaya dahil edilmiştir.

3.3.2. Yaş Belirleme Metodları

Bu toplumu oluşturan bireylere ait iskeletlerin korunma durumunun iyi olmamasından dolayı mevcut olan kemiklere dayanılarak bireylerin yaşlandırılması yapılmıştır. Her yaş grubu için farklı yaşlandırma yöntemleri uygulanmıştır. Genç erişkinlerde epifizlerin kaynaşma yaşları ile daimi dişlerin köklerinin kapanma zamanları (Brothwell 1981; Ubelaker 1978; WEA 1980) dikkate alınmıştır. Erişkinler için ise dental aşınma (Brothwell 1981), sutural yaşlandırma (Olivier 1969) ve symphysial yaşlandırma (White 1991) kullanılmıştır. Ayrıca kemik yoğunlukları ile spongiosa yapısının yoğunluklarına bakılmıştır.

3.3.3. Ölçüm ve Endisler

Ölçüm yapılırken kullanılan ölçüler Martin ve Saller (1957-1959) ile Olivier (1969) baz alınarak çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmada kafatası ve vücut üzerinden alınan toplamda 136 ölçü kullanılmıştır. İlgili ölçümler dahil olan kemikler için sağ ve sol olarak ayrılarak ölçüme tabii tutulmuştur. Oylum Höyük erişkinlerine ait kafatası ve vücut kemiklerinde ölçü düzeyindeki incelemeler yapıldıktan sonra toplumun fiziki yapısı hakkında genel bir bilgi elde etmek amacıyla 23 adet endis hesaplanmıştır. Ölçüm düzeyinde olan incelemeler ışığında endisler içinde sağ ve sol olarak ayrılarak inceleme sağlanmıştır.

3.4. İstatistiksel Analiz

Oylum Höyük Tunç Çağı popülasyonunda bireylere ait tüm veriler istatistiksel analiz değerlendirmeleri için hazır hale getirilmiştir. Toplumu oluşturan kadın ve erkek bireyler arasındaki, genç erişkin, orta erişkin ile yaşlı bireyler arasındaki ve ETÇ-OTÇ dönemleri arasındaki farklılıkların anlamlı olup olmadığını saptamak amacıyla çeşitli analizler uygulanmıştır. Bunun için her bir kemik ayrı değerlendirmeye alınmış ve oluşturulan diskriminant formülleri dahil tüm sonuçlar her bir kemik için ayrı tablo şeklinde yorumlanmıştır.

Çalışmamızdan elde edilen veriler SPSS (Ver:22,0) programına yüklenerek verilerin değerlendirilmesinde bağımsız iki gruptan elde edilen ölçümler karşılaştırılırken, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, bağımsız ikiden fazla gruptan elde edilen ölçümler karşılaştırılırken tek yönlü varyans analizi, analiz sonucunda önemlilik kararı verildiğinde farklılık yapan grup ya da grupları bulabilmek için Tukey testi, sayımla elde edilmiş verilerin değerlendirilmesinde Khi-Kare Testi ve Diskriminant analizi uygulanmış verilerimiz tablolarda aritmetik ortalama, standart sapma, minimum değer, maximum değer ve birey sayısı ile yüzdesi şeklinde belirtilerek yanılma düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

3.5. Karşılaşılan Sorunlar

Bu tez çalışmasında karşılaşılan en önemli sorun bu topluma ait materyallerin höyüğün bulunduğu iklim şartları sebebiyle topraktan çıkarılma, paketlenme ve laboratuvar işlemleri esnasında kolay parçalanabilir durumda oluşudur. İskeletlerinin korunma durumunun kötü olması, bireylerin iskelet materyallerinin çok parçalı olması ve kimi bireylerin az sayıda kemikle temsil ediliyor olması çalışmayı olumsuz etkilemiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

Oylum Höyük popülasyonu incelenirken bireyden alınan ölçüler kafatası ve vücut olmak üzere temelde ikiye ayrılarak incelenmiştir. Kafatası ölçüleri incelenirken mandibula için ayrı değerlendirme yapılmıştır. Vücut ölçüleri ise ölçüm alınan tüm kemikler için ayrı olarak gruplandırılarak incelenmiştir. Oylum Höyük popülasyonu incelenirken bireyden alınan ölçülerin değerlendirilmesi yapıldıktan sonra endis düzeyinde bir incelemeye gidilmiştir. Endisler mandibula için ve vücut endisleri olarak temelde ikiye ayrılarak incelenmiştir. Vücut endisleri tüm kemikler için ayrı gruplandırılarak incelenmiştir. Ölçümlere ve endislere ait tanımlayıcı istatistik, dağılım ve karşılaştırma tabloları ayrı bölümler halinde eklenmiştir.

4.1. Oylum Höyük Popülasyonunda Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

Oylum Höyük erişkinlerine ait ölçü karşılaştırmaları Kadın ve Erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, ortalama, standart sapma t ve p değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Kafatasına ait verilerin yetersiz olması sebebiyle kafatası için yalnızca mandibula bulguları üzerine inceleme sağlanabilmiştir.

4.1.1. Kafatası Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

Tablo 6. Cinsiyete Göre Mandibula Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Mandibulagövuzunsağ	Erkek	4	83,03	7,33	
	Kadın	1	83,77	.	
Mandibulagövuzunsol	Erkek	1	72,70	.	
	Kadın				
Mandibulagövyüksymphisial	Erkek	12	33,13	3,51	t=3,79
	Kadın	5	32,74	1,58	0,001*
Mandgövyükforamenthizsağ	Erkek	16	31,77	2,37	t=2,03
	Kadın	9	26,48	4,63	0,054
Mandgövyükforamenthizsol	Erkek	12	30,64	2,54	t=1,39
	Kadın	13	27,69	4,40	0,192
Mandgövyükmolarhizasağ	Erkek	8	27,38	2,91	t=0,07
	Kadın	5	24,27	5,22	0,939
Mandgövyükmolarhizsol	Erkek	11	27,05	2,29	t=
	Kadın	13	27,20	5,81	0,983
Mandgövkalınlıksağ	Erkek	17	12,09	1,48	t=1,29
	Kadın	10	12,10	2,01	0,237
Mandgövkalınlıksol	Erkek	13	12,51	1,46	0, t=36
	Kadın	16	11,78	1,76	0,734
Mandgenbigonial	Erkek	4	91,39	6,12	
	Kadın	2	89,45	6,24	
Bicondylargen	Erkek	1	116,24	.	
	Kadın	3	110,23	15,56	
Foramentgen	Erkek	10	43,22	2,60	t=0,18
	Kadın	9	43,62	1,67	0,857
Minramusgensağ	Erkek	6	32,47	2,98	t=1,90
	Kadın	8	32,75	3,68	0,197
Minramusgensol	Erkek	9	32,62	1,87	1,43
	Kadın	8	32,42	2,62	0,211
Maxramusgensağ	Erkek	2	46,05	1,54	
	Kadın	2	40,79	3,59	
Maxramusgensol	Erkek	2	45,13	2,44	
	Kadın	5	41,20	3,44	
Maxramusyükseksağ	Erkek	2	62,74	1,18	
	Kadın	7	56,35	10,26	
Maxramusyükseksol	Erkek	3	63,95	,86	t=0,12
	Kadın	7	63,69	3,60	0,908

*p<0,05 önemli

Mandibulada cinsiyet yönünden karşılaştırma yapıldığında symphysial yükseklik yönünden farklılık önemli bulunurken (p<0,05), diğer tüm ölçümler yönünden ise cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur (p>0,05).

Tablo 6'da görüldüğü üzere Oylum Höyük erişkinlerine ait Mandibula ölçüleri üzerindeki incelemelere göre yalnızca **Symphisial yükseklik** açısından kadın bireyler erkek bireylere göre daha düşük değer vermektedir. Symphsial yükseklik 12 erkek 5 kadın bireyden ölçülmüştür. Erkekler için 33,13 ortalama verirken; kadınlar için aynı ölçü 32,74 ortalama vermiştir. Ancak her iki cinsiyet için çok yakın değer gösteren ölçümler de mevcuttur.

Not: Bazı ölçümlerde erkek ve kadın sayısı 3'den az olduğu için istatistiksel sonuç elde edilememiştir. Bir önemlilik testini uygulayabilmek için gruptaki denek sayısı 3 ve 3'den fazla olmalıdır.

4.1.1.2. Kafatası Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Endislerin Karşılaştırılması

Tablo 7. Mandibula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Mmandibulaendisi	Erkek	1	62,50	.	
	Kadın	1	65,60	.	
Mfrontogoniacendis	Erkek	2	99,80	11,59	
	Kadın	1	92,30	.	
Mramusendissag	Erkek	2	56,30	,42	
	Kadın	3	59,96	11,85	
Mramusendissol	Erkek	3	62,63	14,52	t=1,90
	Kadın	6	51,48	3,34	p=0,096
Mrobustnessendissag	Erkek	15	38,58	6,20	t=2,83
	Kadın	9	47,58	9,40	p=0,010*
Mrobustnessendissol	Erkek	12	40,92	5,95	t=0,98
	Kadın	13	43,61	7,54	p=0,336

*p<0,05 önemli

Mandibulada cinsiyet yönünden karşılaştırma yapıldığında robustness endis sağ yönünden farklılık önemli bulunurken (p<0,05), diğer tüm ölçümler yönünden ise cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur (p>0,05).

Tablo 7'de görüldüğü üzere robustness endis 15 erkek ve 9 kadından hesaplanmıştır. Endis erkeklerde 38,58 ortalama verirken; aynı endis kadınlarda 47.58 ortalama vermiştir.

4.1.2. Vücut Ölçüleri İçin Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

Tablo 8. Cinsiyete Göre Clavicula Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Cmaxuzunsağ	Erkek	5	147,20	9,86	t=1,55
	Kadın	4	136,62	10,45	0,163
Cmaxuzunsol	Erkek	3	147,50	7,85	t=2,23
	Kadın	6	136,58	6,46	0,060
Cgövortsagitalcapsağ	Erkek	13	12,02	1,40	t=3,48
	Kadın	20	10,12	1,70	0,002*
Cgövortsagitalcapsol	Erkek	11	12,23	1,80	t=2,92
	Kadın	17	10,34	1,58	0,007*
Cgövorttranscapsağ	Erkek	13	11,82	1,74	t=1,75
	Kadın	20	10,76	1,68	0,090
Cgövorttranscapsol	Erkek	11	11,17	1,58	t=2,04
	Kadın	17	10,02	1,36	0,049*
Cgövorcevsağ	Erkek	12	39,25	4,59	t=2.98
	Kadın	20	34,00	4,95	0,006*
Cgövortcevsol	Erkek	11	36,54	3,69	t=2.90
	Kadın	17	32,52	3,50	0,007*

*p<0,05 önemli

Clavicula yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ, Gövde Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ ve Gövde Ortası Çevre Sol** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer ölçümler yönünden cinsiyetler arası fark önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). Clavicula için önemli bulunan ölçümler yönünden kadınların ölçümleri erkeklerden daha düşüktür.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın clavicula ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 8'de** görüldüğü gibi Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 13 kadın ve 20 bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12,02 ortalama verirken kadınlarda 10,12 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 11 erkek ve 17 kadın

bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12,23 ortalama verirken, aynı ölçü kadınlarda 10,76 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 13 erkek 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 11,82 ortalama verirken kadınlarda 10,86 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 11 erkek ve 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 11.17 ortalama verirken kadınlarda 10.02 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 12 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 39.25 ortalama verirken kadınlarda 34.00 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 11 erkek ve 17 kadından ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 36.54 ortalama verirken kadınlarda 32.52 olarak bulunmuştur. Clavicula için önemli bulunan ölçümler beklendiği üzere erkeklerde daha yüksek değer vermiştir.

Tablo 9. Cinsiyete Göre Scapula Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ort.	ss	Sonuç
Smakgensag	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	94,34	.	
Sglenoidcavyüksag	Erkek	4	39,82	2,29	t=2,34
	Kadın	4	35,75	2,60	0,058
Sglenoidcavyüksol	Erkek	5	38,72	2,94	t=0,74
	Kadın	5	37,22	3,40	0,477
Sglenoidcavgensag	Erkek	4	26,51	1,66	t=2,10
	Kadın	4	24,43	1,07	0,080
Sglenoidcavgensol	Erkek	5	25,91	1,72	t=0,97
	Kadın	4	24,10	3,75	0,363
Stotalspinauzsag	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	112,61	.	
Stotalspinauzsol	Erkek	1	138,91	.	
	Kadın	0	.	.	

Scapula ölçümleri yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 10. Cinsiyete Göre Humerus Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Hmaxuzsag	Erkek	3	313,33	5,77	
	Kadın	2	289,00	14,14	
Hmaxuzsol	Erkek	1	307,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Hfizyouzsag	Erkek	3	307,66	6,35	
	Kadın	2	284,00	16,97	
Hfizyouzsol	Erkek	1	302,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Hepicondygensag	Erkek	11	61,80	2,99	t=3,59
	Kadın	13	56,41	4,13	0,002*
Hepicondygensol	Erkek	13	60,38	5,75	t=2,12
	Kadın	9	55,84	3,37	0,047*
Hhumeruscapvertcapsag	Erkek	3	43,59	1,48	
	Kadın	2	38,98	5,62	
Hhumeruscapvertcapsol	Erkek	2	43,23	,33	
	Kadın	0	.	.	
Hgövortmaxcapsag	Erkek	26	22,42	1,57	t=3,93
	Kadın	25	20,78	1,38	0,001*
Hgövortmaxcapsol	Erkek	24	22,38	2,02	4,67
	Kadın	20	19,82	1,52	0,001*
Hgövortmincapsag	Erkek	25	17,87	1,82	t=3,94
	Kadın	25	16,04	1,42	0,001*
Hgövortmincapsol	Erkek	23	18,37	2,01	t=0,29
	Kadın	21	17,80	9,16	0,772
Hmincevresag	Erkek	27	61,22	3,87	3,35
	Kadın	28	57,21	4,90	0,001*
Hmincevresol	Erkek	28	61,92	4,45	t=4,74
	Kadın	25	55,36	5,61	0,001*

*p<0,05 önemli

Humerus ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Epicondylar Genişlik Sağ, Epicondylar Genişlik Sol, Gövde Ortası Maximum Çap Sağ, Gövde Ortası Maximum Çap Sol, Gövde Ortası Minimum Çap Sağ, Gövde Ortası Minimum Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ, Gövde Ortası Çevre Sol** ölçümleri yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer ölçümler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın humerus ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 10'da** görüldüğü gibi Epicondylar Genişlik Sağ 11 erkek ve 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 61.80 ortalama verirken kadınlarda 56.41 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 13 erkek ve 9 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 60.38 ortalama verirken kadınlarda 55.84 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Maximum Çap Sağ 26 erkek ve 25 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 22.42 ortalama verirken kadınlarda 20.78 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 24 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 22.38 ortalama verirken kadınlarda 19.82 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 25 erkek ve 25 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 17.87 ortalama verirken kadınlarda 16.04 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 21 erkek ve 23 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 18.37 ortalama verirken kadınlarda 17.80 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 27 erkek ve 28 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 61.22 ortalama verirken kadınlarda 57.21 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 28 erkek ve 25 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 61.92 ortalama verirken kadınlarda 55.36 olarak bulunmuştur. Humerus için önemli bulunan ölçümler yönünden kadınların ölçümleri erkeklerden düşüktür.

Tablo 11. Cinsiyete Göre Radius Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Rfizuzsag	Erkek	2	226,50	4,94	
	Kadın	4	223,50	11,70	
Rfizuzsol	Erkek	4	247,50	4,12	t=6,91
	Kadın	3	212,33	9,23	0,001*
Rgövortsagitcapsag	Erkek	16	14,79	1,76	t=2,55
	Kadın	20	13,17	1,99	0,015*
Rgövortsagitcapsol	Erkek	21	15,05	1,80	t=3,32
	Kadın	24	13,27	1,78	0,002*
Rgövorttranscapsag	Erkek	16	12,81	1,81	t=4,24
	Kadın	20	10,82	,93	0,001*
Rgövorttranscapsol	Erkek	21	12,72	2,29	t=2,94
	Kadın	24	11,12	1,23	0,005*
Rmincevsag	Erkek	20	42,55	4,72	t=3,73
	Kadın	20	37,85	3,08	0,001*
Rmaxuzsag	Erkek	2	235,25	4,59	t=0,60
	Kadın	4	230,37	10,41	t=0,578
Rmaxuzsol	Erkek	4	252,37	2,49	8,64
	Kadın	3	217,50	7,76	0,001*
Rmincevsol	Erkek	20	42,55	4,04	t=2,95
	Kadın	24	39,37	3,09	0,005*

Radius ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, yalnızca Fizyolojik Uzunluk Sağ ve Maximum Uzunluk Sağ yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunurken ($p>0,05$), diğer ölçümler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın radius ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 11'de** görüldüğü gibi Maximum Uzunluk Sol 4 erkek ve 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 252,37 ortalama verirken kadınlarda 217,50 olarak bulunmuştur. Fizyolojik Uzunluk Sol 4 erkek ve 3 kadın bireyden

ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 247,50 ortalama verirken kadınlarda 212,33 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 16 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 14,79 ortalama verirken kadınlarda 13,17 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 21 erkek ve 24 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 15,05 ortalama verirken kadınlarda 13,27 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 16 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12,81 ortalama verirken kadınlarda 10,82 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 21 erkek ve 24 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12,72 ortalama verirken kadınlarda 11,12 olarak bulunmuştur. Radius Minimum Çevre Sol 20 erkek ve 24 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 42,55 ortalama verirken kadınlarda 39,37 olarak bulunmuştur. Radius için önemli bulunan ölçümler yönünden kadınların ölçümleri erkeklerden düşüktür.

Tablo 12. Cinsiyete Göre Ulna Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Umaxuzsag	Erkek	3	261,50	4,76	t=1,39
	Kadın	5	250,40	12,91	0,232
Umaxuzsol	Erkek	5	272,50	10,46	
	Kadın	1	243,00	.	
Ugövortsagitcapsag	Erkek	19	14,18	1,92	t=1,70
	Kadın	20	13,07	2,11	0,096
Ugövortsagitcapsol	Erkek	14	13,47	1,42	t=1,85
	Kadın	17	12,34	1,88	0,073
Ugövorttransvcapsag	Erkek	19	15,15	2,26	t=2,86
	Kadın	20	13,38	1,55	0,007*
Ugövorttransvcapsol	Erkek	14	15,21	1,88	t=2,45
	Kadın	17	13,57	1,83	0,020*
Umincevsag	Erkek	16	37,50	3,98	t=3,95
	Kadın	16	32,75	2,69	0,001*
Umincevsol	Erkek	14	38,28	4,84	t=3,11
	Kadın	11	33,18	2,75	0,005*
Usigmaltsagitcapsag	Erkek	20	22,53	2,13	t=1,17
	Kadın	21	21,45	3,57	0,247
Usigmaltsagitcapsol	Erkek	17	22,77	2,49	t=2,04
	Kadın	22	21,32	1,91	0,048*
Usigmalttranscapsag	Erkek	20	19,40	2,40	t=2,97
	Kadın	21	17,19	2,35	0,005*
Usigmaalttranscapsol	Erkek	17	19,62	1,85	t=3,80
	Kadın	20	17,03	2,22	0,001*

Ulna ölçümleri yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Sigmoid Altı Sagittal Çap Sağ yönünden farklılık önemsiz bulunurken ($p>0,05$), diğer ölçümler yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın ulna ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 12'de** görüldüğü gibi Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 19 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 15,15 ortalama verirken kadınlarda 13,38 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 14 erkek ve 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 15,21 ortalama verirken kadınlarda 13,57 olarak bulunmuştur. Minimum Çevre Sağ 16 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 37,50 ortalama verirken kadınlarda 32,75 olarak bulunmuştur. Aynı

ölçü sol taraftan 14 erkek ve 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 38,28 ortalama verirken kadınlarda 33,18 olarak bulunmuştur. Sigmoid Altı Sagittal Çap Sol 17 erkek ve 22 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 22,77 ortalama verirken kadınlarda 21,32 olarak bulunmuştur. Sigmoid Altı Transverse Çap Sağ 20 erkek ve 21 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 19,40 ortalama verirken kadınlarda 17,19 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 17 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 19,62 ortalama verirken kadınlarda 17,03 olarak bulunmuştur.

Tablo 13. Cinsiyete Göre Femur Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Fmaxuzsag	Erkek	1	450,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fmaxuzsol	Erkek	1	449,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizuzsag	Erkek	1	446,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizuzsol	Erkek	1	445,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizyothrochuzsag	Erkek	1	427,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fizyothrochuzsol	Erkek	1	424,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fepicongensag	Erkek	1	74,41	.	
	Kadın	1	70,72	.	
Fepicongensol	Erkek	1	75,23	.	
	Kadın	1	70,46	.	
Ffemurbasimaxcapsag	Erkek	3	44,96	2,44	
	Kadın	1	39,44	.	
Ffemurbasimaxcapsol	Erkek	2	41,99	3,95	
	Kadın	1	39,94	.	
Fgövortsagitcapsag	Erkek	31	29,18	2,81	t=4,04
	Kadın	29	26,13	3,03	p=0,001*
Fgövortsagitcapsol	Erkek	31	28,88	2,67	t=4,76
	Kadın	35	26,05	2,13	p=0,001*
Fgövorttranscapsag	Erkek	31	27,33	2,95	t=4,08
	Kadın	29	24,61	2,09	p=0,001*
Fgövorttranscapsol	Erkek	31	27,29	2,74	t=4,75
	Kadın	35	24,54	1,92	p=0,001*
Fgövortcevresag	Erkek	31	84,93	11,62	t=2,54
	Kadın	29	78,93	5,32	p=0,014*
Fgövortcevresol	Erkek	31	86,77	5,70	t=5,85
	Kadın	34	79,00	5,00	p=0,001*

Ftrochaltısagitalcapsag	Erkek	15	27,51	4,19	t=0,24
	Kadın	16	27,04	5,26	p=0,786
Ftrochaltısagitecapsol	Erkek	17	27,47	3,52	t=0,55
	Kadın	20	26,78	4,01	p=0,585
Ftrochaltıtranscapsag	Erkek	15	31,58	3,86	t=2,04
	Kadın	16	28,85	3,55	p=0,052
Ftrochaltıtranscapsol	Erkek	17	32,65	3,65	t=2,91
	Kadın	20	28,99	3,91	p=0,006*

Femur ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ, Gövde Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ, Gövde Ortası Çevre Sol Ve Trochanter Altı Transverse Çap Sol** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$); Trochanter Altı Sagittal Çap Sağ, Trochanter Altı Sagittal Çap Sol, Trochanter Altı Transvers Çap Sağ yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın femur ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 13'de** görüldüğü gibi Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 31 erkek ve 29 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 29,18 ortalama verirken kadınlarda 26,13 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 31 erkek ve 35 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 28,88 ortalama verirken kadınlarda 26,05 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 31 erkek ve 29 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 27,33 ortalama verirken kadınlarda 24,61 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 31 erkek ve 35 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 27,29 ortalama verirken kadınlarda 24,54 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 31 erkek ve 29 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 84,93 ortalama verirken kadınlarda 78,93 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 31 erkek ve 34 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 86,77 ortalama verirken kadınlarda 79,00 olarak bulunmuştur. Trochanter Altı Transverse Çap Sol 17 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 32,65 ortalama verirken kadınlarda 28,99 olarak bulunmuştur.

Tablo 14. Cinsiyete Göre Tibia Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Tmaxuzsag	Erkek	1	365,00	.	
	Kadın	1	357,00	.	
Tmaxuzsol	Erkek	1	366,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Tfizuzsag	Erkek	1	354,00	.	
	Kadın	1	345,00	.	
Tfizuzsol	Erkek	1	355,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Tgövortsagitcapsag	Erkek	19	31,69	3,22	t=4,11
	Kadın	19	27,57	2,94	p=0,001*
Tgövortsagitcapsol	Erkek	16	31,65	3,88	t=2,80
	Kadın	18	28,42	2,79	p=0,004*
Tgövorttranscapsag	Erkek	18	21,09	1,55	t=2,51
	Kadın	19	19,03	2,58	p=0,006*
Tgövorttranscapsol	Erkek	16	21,32	1,59	t=4,14
	Kadın	18	18,91	1,77	p=0,001*
Tgövortcevresag	Erkek	18	83,33	6,85	t=3,99
	Kadın	19	74,47	6,65	p=0,001*
Tgövortcevresol	Erkek	16	84,37	5,20	t=4,61
	Kadın	17	75,52	5,77	p=0,001*
Tustucgensag	Erkek	1	74,93	.	
	Kadın	3	62,30	11,23	
Tustucgensol	Erkek	1	74,60	.	
	Kadın	0	.	.	
Taltucgensag	Erkek	5	50,66	4,93	
	Kadın	2	41,73	9,58	
Taltucgensol	Erkek	4	50,25	4,06	t=4,09
	Kadın	5	45,13	4,97	p=0,001*
Tforanutrsgitcapsag	Erkek	17	35,22	3,81	t=3,98
	Kadın	16	31,21	3,55	p=0,001*
Tforanutrsgitcapsol	Erkek	12	35,34	2,67	t=2,24
	Kadın	12	30,66	2,91	p=0,035*
Tforanutrtranscapsag	Erkek	17	23,35	2,14	t=2,85
	Kadın	16	20,89	1,26	p=0,008*
Tforanutrtrancapsol	Erkek	12	23,00	2,30	t=3,67
	Kadın	12	20,97	2,12	p=0,001*
Tforanutrhiscevsag	Erkek	17	93,41	7,96	t=4,07
	Kadın	16	85,75	7,39	p=0,00*
Tforanutrhiscevsol	Erkek	12	94,08	6,97	t=3,67
	Kadın	12	83,50	7,12	p=0,001*
Tmincevsag	Erkek	12	79,75	4,45	t=3,77
	Kadın	7	69,71	6,29	p=0,001*
Tmincevsol	Erkek	8	78,62	6,43	t=1,43
	Kadın	7	73,57	7,25	p=0,176*

Tibia ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ, Gövde Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ, Gövde Ortası Çevre Sol, Üst Uç Genişlik Sol, Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sağ, Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sol, Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ, Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sol, Foramen Nutricium Hizası Çevre Sağ, Foramen Nutricium Hizası Çevre Sol, Minimum Çevre Sağ** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$); Minimum Çevre Sol yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın tibia ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 14'de** görüldüğü gibi Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 19 erkek ve 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 31,69 ortalama verirken kadınlarda 27,57 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 16 erkek ve 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 31,65 ortalama verirken kadınlarda 28,42 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 18 erkek ve 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 21,09 ortalama verirken kadınlarda 19,03 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 16 erkek ve 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 21,32 ortalama verirken kadınlarda 18,91 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 18 erkek ve 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 83,33 ortalama verirken kadınlarda 74,47 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 16 erkek ve 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 84,37 ortalama verirken kadınlarda 75,52 olarak bulunmuştur. Alt Uç Genişliği Sol 4 erkek ve 5 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 50,25 ortalama verirken kadınlarda 45,13 olarak bulunmuştur. Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sağ 17 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 35,22 ortalama verirken kadınlarda 31,21 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 erkek ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 35,34 ortalama verirken kadınlarda 30,66 olarak bulunmuştur. Formamen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ 17 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 23,35 ortalama verirken kadınlarda 20,89 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 erkek ve 12 kadın bireyden

ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 23,00 ortalama verirken kadınlarda 20,97 olarak bulunmuştur. Foramen Nutricium Hızası Çevre Sağ 17 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 93,41 ortalama verirken kadınlarda 85,75 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 erkek ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 94,08 ortalama verirken kadınlarda 83,50 olarak bulunmuştur. Minimum Çevre Sağ 12 erkek ve 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 79,75 ortalama verirken kadınlarda 69,71 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 8 erkek ve 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 78,62 ortalama verirken kadınlarda 73,57 olarak bulunmuştur.

Tablo 15. Cinsiyete Göre Fibula Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Fibmaxuzsag	Erkek	1	354,00	.	
	Kadın	1	352,00	.	
Fibmaxuzsol	Erkek	5	354,90	13,52	
	Kadın	1	344,00	.	
Fibgövortmaxcapsag	Erkek	16	15,57	2,11	t=1,74
	Kadın	16	14,28	2,06	p=0,090
Fibgövortmaxcapsol	Erkek	17	15,52	2,01	t=2,57
	Kadın	20	13,92	1,75	p=0,014*
Fibgövortmincapsag	Erkek	16	12,00	1,68	t=1,43
	Kadın	16	11,20	1,43	p=0,162
Fibgövortmincapsol	Erkek	17	12,21	1,32	t=2,86
	Kadın	20	10,97	1,30	p=0,007*
Fibmincevsag	Erkek	14	32,50	5,18	t=0,03
	Kadın	14	32,42	4,50	p=0,969
Fibmincevsol	Erkek	15	34,33	4,70	t=1,43
	Kadın	16	32,00	4,38	p=0,163

Fibula ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Maximum Çap Sol, ve Gövde Ortası Minimum Çap Sol** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer fibula ölçümleri yönünden önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın fibula ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 15’de** görüldüğü gibi Gövde Ortası Maksimum Çap Sol 17 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 15,52 ortalama verirken kadınlarda 13,92 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Minimum Çap Sol 17 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12,21 ortalama verirken kadınlarda 10,97 olarak bulunmuştur.

Tablo 16. Cinsiyete Göre Patella Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Pyukseksag	Erkek	15	41,32	2,64	t=1,81
	Kadın	14	39,43	2,98	p=0,081
Pyukseksol	Erkek	18	41,61	3,08	t=1,36
	Kadın	13	40,17	2,61	p=0,184
Pgensag	Erkek	12	44,53	2,98	t=3,55
	Kadın	13	40,84	2,17	p=0,001*
Pgensol	Erkek	18	43,77	2,55	t=3,70
	Kadın	13	40,04	3,04	p=0,001*
Pkalsag	Erkek	18	20,21	1,28	t=2,64
	Kadın	14	18,86	1,60	p=0,013*
Pkalsol	Erkek	22	20,45	1,61	t=3,81
	Kadın	15	18,16	2,04	p=0,001*
Pmedgensag	Erkek	16	28,50	13,12	t=1,30
	Kadın	14	23,87	1,98	p=0,203
Pmedgensol	Erkek	18	25,79	2,67	t=0,01
	Kadın	13	25,76	9,97	p=0,991
Plateralgensag	Erkek	13	21,23	3,44	t=1,34
	Kadın	11	19,72	1,46	p=0,191
Plateralgensol	Erkek	15	20,59	1,87	t=2,03
	Kadın	11	19,26	1,27	p=0,054

Patella ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Patella Genişliği Sağ, Patella Genişliği Sol, Patella Kalınlığı Sağ, Patella Kalınlığı Sol** yönünden

cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer patella ölçümleri yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın patella ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 16'da** görüldüğü gibi Genişlik Sağ 12 erkek ve 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 44,53 ortalama verirken kadınlarda 40,84 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 18 erkek ve 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 43,77 ortalama verirken kadınlarda 40,04 olarak bulunmuştur. Kalınlık Sağ 18 erkek ve 14 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 20,21 ortalama verirken kadınlarda 18,86 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 22 erkek ve 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 20,45 ortalama verirken kadınlarda 18,16 olarak bulunmuştur.

Tablo 17. Cinsiyete Göre Calcaneus Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Calmaxuzsag	Erkek	5	79,36	4,40	t=0,63
	Kadın	3	77,33	4,19	p=0,546
Calmaxuzsol	Erkek	4	80,72	3,86	t=2,15
	Kadın	3	73,21	5,44	p=0,084
Calfizuzsag	Erkek	3	66,84	1,47	t=0,49
	Kadın	3	65,43	4,67	p=0,644
Calfizuzsol	Erkek	2	63,68	1,18	t=0,05
	Kadın	2	63,44	6,13	p=0,962
Calortagsag	Erkek	6	46,25	4,34	t=0,62
	Kadın	3	44,42	3,59	p=0,553
Calortagsol	Erkek	3	47,39	3,95	t=0,27
	Kadın	2	46,57	1,35	p=0,803
Calcorpuscalcaneimingensag	Erkek	3	26,60	1,03	t=0,54
	Kadın	4	25,31	3,96	p=0,613
Calcorpuscalcaneimingensol	Erkek	3	31,29	8,42	t=0,58
	Kadın	2	27,65	,02	p=0,603
Cminyüksag	Erkek	6	49,80	12,06	t=0,09
	Kadın	4	49,18	4,53	p=0,925
Cminyüksol	Erkek	4	56,01	11,89	t=1,24
	Kadın	2	44,91	,12	p=0,281

Calcaneus ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, tüm ölçüler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 18. Cinsiyete Göre Talus Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Tauzsag	Erkek	20	53,52	3,26	t=2,16
	Kadın	9	50,27	4,64	p=0,039*
Tauzsol	Erkek	14	53,29	3,85	t=1,66
	Kadın	7	50,02	4,94	p=0,112
Tamaxuzsag	Erkek	19	57,64	3,56	t=1,93
	Kadın	9	54,29	5,55	p=0,054
Tamaxuzsol	Erkek	14	57,56	4,31	t=1,36
	Kadın	7	54,69	5,06	p=0,189
Tagensag	Erkek	17	43,13	1,97	t=0,38
	Kadın	9	42,38	7,87	p=0,706
Tagensol	Erkek	13	42,65	2,72	t=0,17
	Kadın	9	42,22	8,24	p=0,863
Tathrocleataliuzsag	Erkek	21	32,92	2,60	t=3,86
	Kadın	13	28,78	3,63	p=0,001*
Tathrocleataliuzsol	Erkek	17	32,77	2,47	t=2,03
	Kadın	13	30,45	3,72	p=0,051
Tathrocleataligensag	Erkek	19	29,99	3,19	t=2,24
	Kadın	12	27,63	2,17	p=0,033*
Tathrocleataligensol	Erkek	17	30,18	1,69	t=0,28
	Kadın	13	30,93	10,94	p=0,782

Talus ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Talus Uzunluğu Sağ, Troclea Talii Uzunluğu Sağ, Troclea Talii Genişliği Sağ** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer talus ölçümleri yönünden cinsiyetler arası fark önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın talus ölçülerine ait istatistiksel verilerin verildiği **Tablo 18’de** görüldüğü gibi Talus Uzunluğu Sağ 20 erkek ve 9 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 53,52 ortalama verirken kadınlarda 50,27 olarak bulunmuştur. Troclea Tali Uzunluğu Sağ 21 erkek ve 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 32,92 ortalama verirken kadınlarda 28,78

olarak bulunmuştur. Throclea Tali Genişliği Sağ 19 erkek ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 29,99 ortalama verirken kadınlarda 27,63 olarak bulunmuştur.

Tablo 19. Cinsiyete Göre MC Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
mc1sag	Erkek	5	49,26	9,46	
	Kadın	2	44,20	,81	
mc1sol	Erkek	5	53,34	8,74	t=2,37
	Kadın	6	44,41	2,83	p=0,041*
mc2sag	Erkek	7	67,69	5,87	t=0,71
	Kadın	5	65,61	3,28	p=0,494
mc2sol	Erkek	6	71,69	4,64	t=2,71
	Kadın	8	66,32	2,75	p=0,019*
mc3sag	Erkek	7	66,44	6,13	t=0,72
	Kadın	6	64,52	2,04	p=0,482
mc3sol	Erkek	9	69,92	5,23	t=2,14
	Kadın	6	63,12	7,06	p=0,052
mc4sag	Erkek	4	67,04	5,79	t=2,73
	Kadın	4	55,27	6,37	p=0,034*
mc4sol	Erkek	4	65,37	5,02	t=3,30
	Kadın	6	57,03	3,04	p=0,011*
mc5sag	Erkek	4	57,11	10,98	t=0,17
	Kadın	5	56,12	6,36	p=0,870
mc5sol	Erkek	5	57,93	10,93	t=0,48
	Kadın	3	61,15	2,98	p=0,645

Metacarpal ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Mc1 Sol, Mc2 Sol, Mc4 Sağ, Mc4 Sol** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer metacarpal ölçümleri yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 20. Cinsiyete Göre MT Ölçülerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
mt1sag	Erkek	13	61,29	5,59	t=0,72
	Kadın	8	59,52	5,18	p=0,479
mt1sol	Erkek	12	61,48	6,09	t=0,81
	Kadın	11	59,56	5,17	p=0,427
mt2sag	Erkek	5	71,61	3,62	t=0,82
	Kadın	5	69,59	4,06	p=0,431
mt2sol	Erkek	6	74,57	6,58	t=1,24
	Kadın	6	70,18	5,54	p=0,240
mt3sag	Erkek	8	70,13	4,03	t=1,38
	Kadın	3	66,11	5,11	p=0,201
mt3sol	Erkek	6	69,75	2,80	t=1,84
	Kadın	7	65,90	4,39	p=0,092
mt4sag	Erkek	7	70,62	4,77	t=0,47
	Kadın	4	69,26	4,08	p=0,647
mt4sol	Erkek	5	72,30	2,31	t=1,43
	Kadın	5	68,56	5,34	p=0,187
mt5sag	Erkek	13	70,68	3,56	t=3,78
	Kadın	9	64,06	4,65	p=0,001*
mt5sol	Erkek	16	72,99	4,55	t=3,76
	Kadın	11	65,99	5,02	p=0,001*

Metatarsal ölçümleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, **Mt5 Sağ ve Mt5 Sol** yönünden cinsiyetler arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) diğer metatarsal ölçümleri yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

$p<0,05$ önemlilik düzeyini göstermektedir. Bir istatistik sonucu verebilmek için gruptaki denek sayısının 3 ve 3'den fazla olması gerekir.

4.1.2.1.Vücut Ölçümleri için Cinsiyete Göre Endislerin Karşılaştırılması

Tablo 21. Clavicula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Crobustnessendissag	Erkek	4	23,60	1,12	t=1,10
	Kadın	5	28,68	9,80	p=0,343
Crobustnessendissol	Erkek	3	23,86	,58	t=0,54
	Kadın	7	26,88	9,24	p=0,600

Clavicula yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında tüm endisler yönünden cinsiyetler arası fark önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 22. Scapula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Sglenoidendissag	Erkek	4	66,85	7,47	t=0,37
	Kadın	4	68,52	5,00	p=0,272
Sglenoidendissol	Erkek	5	67,04	4,54	t=0,39
	Kadın	4	65,15	9,42	p=0,702

Scapula endisleri yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 23. Humerus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Hrobustnessendissag	Erkek	3	19,33	1,42	
	Kadın	2	21,70	4,38	
Hrobustnessendissol	Erkek	1	18,80	.	
	Kadın		.	.	
Hdiaphysealendissag	Erkek	25	79,90	5,25	t=0,63
	Kadın	25	78,50	9,57	p=0,547
Hdiaphysealendissol	Erkek	23	81,93	6,64	t=0,14
	Kadın	20	81,54	10,33	p=0,882
Hradiohumeralendissag	Erkek	1	74,50	.	
	Kadın	1	75,40	.	

Humerus endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında tüm endisler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 24. Radius Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Rrobustnessendissag	Erkek	2	17,40	,42	t=0,97
	Kadın	4	16,40	1,34	p=0,384
Rrobustnessendissol	Erkek	4	16,80	,89	t=1,78
	Kadın	3	17,76	,20	p=0,184
Rdiaphysealendissag	Erkek	17	118,22	23,83	t=1,03
	Kadın	20	125,55	19,36	p=0,118
Rdiaphysealendissol	Erkek	19	122,86	23,37	t=0,10
	Kadın	22	122,14	21,35	P=0,918

Radius endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında tüm ölçümler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 25. Ulna Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Urobustnessendissag	Erkek	2	13,05	,63	t=0,48
	Kadın	4	12,70	,89	p=0,653
Urobustnessendissol	Erkek	2	14,55	,63	
	Kadın		.	.	
Uplatolenealendis1sag	Erkek	21	85,97	7,39	t=2,01
	Kadın	25	81,34	8,22	p=0,052
Uplatolenealendis1sol	Erkek	17	86,90	6,40	t=2,13
	Kadın	15	79,87	11,38	p=0,046*
Uplatolenealendis2sag	Erkek	18	113,91	21,23	t=1,04
	Kadın	20	106,76	20,88	p=0,302
Uplatolenealendis2sol	Erkek	14	114,47	19,29	t=0,24
	Kadın	14	112,44	24,19	P=0,808

* $p<0,05$ önemli

Ulna endisleri yönünden cinsiyetler karşılaştırıldığında **Platoleneal Endis1 Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), diğer tüm endisler yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 25’de görüldüğü üzere Platoleneal Endis Sol 17 erkek ve 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkekler için 86.90 olurken, kadınlar için 79.87 olmuştur. Oylum Höyük erişkinlerinde ulna açısından kadınların platoleneal (yassı ve az kütleli) bir yapı sergilediği görülürken erkeklerin uroleneal (orta yassılıkta ve orta kütleli) bir yapı sergilediği görülmüştür.

Tablo 26. Femur Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Frobustnessendissag	Erkek	1	32,10	.	
	Kadın		.	.	
Frobustnessendissol	Erkek	1	31,80	.	
	Kadın		.	.	
Fplastericendissag	Erkek	27	106,40	9,57	t=0,56
	Kadın	28	104,97	9,06	p=0,575
Fplastericendissol	Erkek	28	103,60	8,57	t=1,43
	Kadın	32	107,05	10,04	p=0,151
Fplatymericendissag	Erkek	14	89,96	24,45	t=0,82
	Kadın	14	97,94	26,52	p=0,415
Fplatymericendissol	Erkek	17	87,86	21,30	t=0,74
	Kadın	19	93,20	22,73	P=0,472

Femur endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, femur endisleri için cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 27. Tibia Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Trobustnessendissag	Erkek	1	20,50	.	
	Kadın	1	81,60	.	
Trobustnessendissol	Erkek	1	20,70	.	
	Kadın		.	.	
Tcnemialendissag	Erkek	17	66,58	6,39	t=0,08
	Kadın	16	66,76	5,81	p=0,913
Tcnemialendissol	Erkek	12	65,24	6,36	t=1,55
	Kadın	13	69,29	6,62	P=0,133

Tibia endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, tibia endisleri yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 28. Fibula Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Fbrobustnesendissag	Erkek	2	9,39	,99	
	Kadın				
Fbrobustnesendissol	Erkek	3	10,96	1,25	
	Kadın	1	11,30	.	

Fibula endisleri, veri yetersizliği sebebiyle cinsiyetler yönünden karşılaştırılmamıştır.

Tablo 29. Calcaneus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ort.	ss	Sonuç
Cgenislikendissag	Erkek	4	41,25	13,80	t=0,85
	Kadın	4	35,10	3,79	p=0,423
Cgenislikendissol	Erkek	2	33,60	1,27	
	Kadın	2	33,70	6,36	
Cyukseklıkendissag	Erkek	5	94,16	42,21	t=0,40
	Kadın	4	103,07	12,24	p=0,133
Cyukseklıkendissol	Erkek	2	135,10	21,35	
	Kadın	1	98,60	.	

Calcaneus endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, tüm endisler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 30. Talus Endislerinin Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
Tgenislikendissag	Erkek	15	74,36	3,66	t=0,99
	Kadın	9	76,22	5,54	p=0,333
Tgenislikendissol	Erkek	10	74,28	2,64	t=0,82
	Kadın	7	72,80	4,75	p=0,422
Tthrocleatalusuzunsag	Erkek	17	61,98	3,97	t=0,08
	Kadın	9	61,83	5,18	P=0,935
Tthrocleatalusuzunsol	Erkek	13	61,16	4,84	t=0,33
	Kadın	8	60,46	4,19	P=0,740

Talus endisleri cinsiyetler yönünden karşılaştırıldığında, talus endisleri yönünden cinsiyetler arası fark önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

4.2. Oylum Höyük Popülasyonunda Dönemlere Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

Oylum Höyük erişkinlerinde ETC ve OTC dönemlerine göre ölçü karşılaştırmaları tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, ortalama, standart sapma t ve p değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 31. Dönemlere Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Mandibulagövuzunsag	ETC	3	79,56	3,88	
	OTC	2	88,60	5,77	
Mandibulagövyüksymphsial	ETC	1	33,90	.	
	OTC	16	32,96	3,11	
Mandgövyükforamenthizsag	ETC	5	31,09	1,93	t=0,68
	OTC	20	29,56	4,54	p=0,501
Mandgövyükforamenthizsol	ETC	7	29,97	2,16	t=2,14
	OTC	18	28,77	4,36	p=0,055
Mandgövyük molarhizasag	ETC	2	31,17	1,71	
	OTC	11	25,28	3,70	t=0,24
Mandgövyük molarhizsol	ETC	8	26,81	3,95	p=0,809
	OTC	16	27,29	4,81	t=1,19
Mandgövkalınlıksag	ETC	6	12,80	1,41	p=0,242
	OTC	21	11,89	1,69	t=1.00
Mandgövkalınlıksol	ETC	9	12,56	2,26	p=0,326
	OTC	20	11,90	1,30	
Mandgenbigonial	ETC	1	93,87	.	
	OTC	5	90,12	6,01	
Bicondylargen	ETC	1	127,65	.	
	OTC	3	106,43	9,32	t=1,96
Foramentgen	ETC	5	44,92	1,01	p=0,067
	OTC	14	42,87	2,22	t=0,07
Minramusgensag	ETC	2	32,79	,62	p=0,945
	OTC	12	32,60	3,55	t=0.52
Minramusgensol	ETC	3	33,15	1,25	p=0,607
	OTC	14	32,40	2,34	
Maxramusgensag	ETC	0	.	.	
	OTC	4	43,42	3,78	
Maxramusgensol	ETC	2	40,47	4,14	
	OTC	5	43,07	3,48	
Maxramusyükseksag	ETC	1	60,33	.	
	OTC	8	57,45	9,92	
Maxramusyükseksol	ETC	2	61,77	2,58	
	OTC	8	64,26	2,99	

Dönemlere göre kafatası ölçümleri arası farklılık incelenirken veri yetersizliği sebebiyle istatistiksel analiz yapılamamıştır. Dönemlere göre mandibula ölçümleri karşılaştırıldığında ise dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 32. Dönemlere Göre Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Cmaxuzunsag	ETC	2	138,25	,35	
	OTC	7	143,71	12,37	
Cmaxuzunsol	ETC	2	135,50	7,07	
	OTC	7	141,57	8,79	
Cgövortsagitalcapsag	ETC	5	11,26	1,19	t=0,51
	OTC	28	10,80	1,93	p=0,614
Cövortsagitalcapsol	ETC	4	10,07	1,48	t=1,16
	OTC	24	11,25	1,92	p=0,254
Cövorttranscapsag	ETC	5	12,64	2,16	t=2,03
	OTC	28	10,92	1,58	p=0,053
Cgövorttranscapsol	ETC	4	11,35	1,31	t=1,24
	OTC	24	10,33	1,54	p=0,240
Cgövortcevsag	ETC	5	35,60	3,91	t=1,16
	OTC	27	36,03	5,69	p=0,871
Cgövortcevsol	ETC	4	32,75	2,62	t=0,71
	OTC	24	34,33	4,22	p=0,478

Dönemlere göre scapula ölçümleri arası farklılık incelenirken veri yetersizliği sebebiyle istatistiksel analiz yapılamamıştır.

Tablo 33. Dönemlere Göre Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Hmaxuzsag	ETC	1	299,00	.	
	OTC	4	304,75	17,80	
Hmaxuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	307,00	.	
Hfizyousag	ETC	1	296,00	.	
	OTC	4	298,75	18,57	
Hfizyousol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	302,00	.	
Hepicondygensag	ETC	4	58,72	2,63	
	OTC	21	58,89	4,73	
Hepicndygensol	ETC	3	57,21	,26	
	OTC	20	58,66	5,59	
Hhumeruscapvertcapsag	ETC	1	42,07	.	
	OTC	4	41,66	4,52	
Hhumeruscapvertcapsol	ETC	1	43,47	.	
	OTC	1	43,00	.	
Hgövortmaxcapsag	ETC	12	21,87	1,46	t=0,64
	OTC	40	21,51	1,74	p=0,519
Hgövortmaxsol	ETC	5	22,19	3,45	t=1,04
	OTC	40	21,10	2,00	p=0,302
Hgövortmincapsag	ETC	12	17,07	1,94	t=0,32
	OTC	39	16,87	1,86	p=0,750
Hgövortmincapsol	ETC	5	16,82	2,67	t=0,44
	OTC	40	18,17	6,68	p=0,658
Hminevresag	ETC	7	59,42	5,59	t=0,18
	OTC	49	59,06	4,76	p=0,852
Hminevresol	ETC	8	59,87	5,16	t=0,57
	OTC	46	58,56	6,10	p=0,577

Dönemlere göre humerus ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 34. Dönemlere Göre Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Rmaxuzsag	ETC	2	232,00	9,19	
	OTC	4	232,00	9,89	
Rmaxuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	7	237,42	19,25	
Rfizuzsag	ETC	2	225,50	6,36	
	OTC	4	224,00	11,60	
Rfizuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	7	232,42	19,75	
Rgövortsagitcapsag	ETC	6	15,02	,91	t=1,46
	OTC	31	13,72	2,12	p=0,152
Rgövortsagitcapsol	ETC	5	13,98	1,19	t=0,14
	OTC	40	14,12	2,07	p=0,884
Rgövorttranscapsag	ETC	6	11,00	,70	t=1,05
	OTC	31	11,80	1,79	p=0,297
Rgövorttranscapsol	ETC	5	11,21	,91	t=0,79
	OTC	40	11,95	2,04	p=0,432
Rmincevresag	ETC	8	40,25	2,31	t=0,02
	OTC	33	40,21	4,96	p=0,983
Rmincevresol	ETC	6	40,66	2,33	t=0,10
	OTC	38	40,84	4,07	p=0,919

Dönemlere göre radius ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 35. Dönemlere Göre Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuc
Umaxuzsag	ETC	1	245,50	.	.
	OTC	7	255,85	11,89	
Umaxuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	6	267,58	15,25	
Ugövortsagitcapsag	ETC	8	13,77	2,16	t=0,32
	OTC	32	13,50	2,10	p=0,746
Ugövortsagitcapsol	ETC	4	12,96	2,02	t=0,21
	OTC	28	12,75	1,78	p=0,834
Ugövorttransvcapsag	ETC	8	13,45	1,59	t=1,22
	OTC	32	14,45	2,15	p=0,228
Ugövorttransvcapsol	ETC	4	13,35	2,24	t=1,07
	OTC	28	14,50	1,95	p=0,289
Umincevresag	ETC	7	32,42	3,59	t=1,89
	OTC	26	35,65	4,08	p=0,068
Umincevresol	ETC	7	33,71	2,75	t=1,37
	OTC	19	36,57	5,21	p=0,182
Usigmaltsagitcapsag	ETC	5	21,15	1,15	t=0,67
	OTC	37	22,10	3,09	p=0,501
Usigmaltsagitcapsol	ETC	5	22,65	1,72	t=0,71
	OTC	35	21,87	2,31	p=0,477
Usigmalttranscapsag	ETC	5	16,83	1,94	t=1,28
	OTC	37	18,40	2,63	p=0,207
Usigmaalttranscapsol	ETC	5	18,38	3,05	t=0,19
	OTC	33	18,15	2,34	p=0,848

Dönemlere göre ulna ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 36. Dönemlere Göre Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Fmaxuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	1	450,00	.	
Fmaxuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	449,00	.	
Ffizuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	1	446,00	.	
Ffizuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	445,00	.	
Ffizyothrochuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	1	427,00	.	
Fizyothrochuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	424,00	.	
Fepicondngsag	ETC	0	.	.	
	OTC	2	72,56	2,60	
Fepicondngsol	ETC	0	.	.	
	OTC	2	72,84	3,37	
Ffemurbasımaxcapsag	ETC	1	44,32	.	
	OTC	3	43,33	4,12	
Ffemurbasımaxcapsol	ETC	0	.	.	
	OTC	3	41,30	3,03	
Fgövortsagitcapsag	ETC	9	28,95	4,39	t=1,24
	OTC	51	27,48	3,05	p=0,219
Fgövortsagitcapsol	ETC	11	28,15	3,23	t=1,00
	OTC	55	27,22	2,68	p=0,317
Fgövorttranscapsag	ETC	9	25,64	3,14	t=0,42
	OTC	51	26,08	2,87	p=0,676
Fgövorttranscapsol	ETC	11	25,31	2,88	t=0,69
	OTC	55	25,94	2,68	p=0,490
Fgövortcevsag	ETC	9	85,55	9,00	t=1,20
	OTC	51	81,41	9,60	p=0,234
Fgövortcevsol	ETC	11	83,36	6,69	t=0,36
	OTC	54	82,57	6,62	p=0,720
Ftrochaltısagitalcapsag	ETC	5	25,49	2,14	t=0,92
	OTC	26	27,61	5,00	p=0,364
Ftrochaltısagitcapsol	ETC	9	27,56	2,40	t=0,41
	OTC	28	26,95	4,13	p=0,683
Ftrochaltıtranscapsag	ETC	5	32,40	3,06	t=1,42
	OTC	26	29,74	3,94	p=0,166
Ftrochaltıtranscapsol	ETC	9	31,87	3,18	t=0,99
	OTC	28	30,29	4,42	p=0,329

Dönemlere göre femur ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 37. Dönemlere Göre Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Tmaxuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	2	361,00	5,65	
Tmaxuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	366,00	.	
Tfizuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	2	349,50	6,36	
Tfizuzsol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	355,00	.	
Tgövortsagitcapsag	ETC	6	30,79	4,83	t=0,83
	OTC	32	29,41	3,48	p=0,410
Tgövortsagitcapsol	ETC	5	31,50	4,36	t=1,03
	OTC	29	29,67	3,57	p=0,311
Tgövorttranscapsag	ETC	6	21,01	3,20	t=1,11
	OTC	31	19,84	2,17	p=0,272
Tgövorttranscapsol	ETC	5	20,29	1,52	t=0,27
	OTC	29	20,01	2,16	p=0,785
Tgövortcevresag	ETC	6	81,16	11,58	t=0,79
	OTC	31	78,32	7,32	p=0,435
Tgövortcevresol	ETC	5	81,80	10,08	t=0,67
	OTC	28	79,46	6,54	P=0,503
Tustucgensag	ETC	0	.	.	
	OTC	4	65,45	11,13	
Tustucgensol	ETC	0	.	.	
	OTC	1	74,60	.	
Taltucgensag	ETC	1	48,41	.	
	OTC	6	48,06	7,78	
Taltucgensol	ETC	1	48,73	.	
	OTC	8	47,24	5,40	
Tforanutrsgitcapsag	ETC	6	36,46	5,36	t=2,03
	OTC	27	32,57	3,59	p=0,054
Tforanutrsgitcapsol	ETC	3	34,99	5,32	t=1,01
	OTC	21	32,72	3,41	p=0,320
Tforanutrtranscapsag	ETC	6	22,41	3,44	t=0,31
	OTC	27	22,10	1,83	p=0,758
Tforanutrtranscapsol	ETC	3	21,28	2,50	t=0,53
	OTC	21	22,09	2,42	p=0,597
Tforanutrhzcevsag	ETC	6	93,50	12,66	t=1,21
	OTC	27	88,85	7,37	p=0,232
Tforanutrhzcevsol	ETC	3	90,00	13,85	t=0,25
	OTC	21	88,61	8,29	P=0,805
Tmincevsag	ETC	3	83,66	4,61	t=2,02
	OTC	16	74,62	6,59	p=0,055
Tmincevsol	ETC	3	79,66	9,50	t=0,92
	OTC	12	75,41	6,58	p=0,371

Dönemlere göre tibia ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 38. Dönemlere Göre Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Fibmaxuzsag	ETC	0	.	.	
	OTC	2	353,00	1,41	
Fibmaxuzsol	ETC	1	333,50	.	
	OTC	5	357,00	9,61	
Fibgövortmaxcapsag	ETC	5	16,30	1,40	t=1,59
	OTC	27	14,67	2,19	p=0,122
Fibgövortmaxcapsol	ETC	4	13,31	,61	t=1,42
	OTC	33	14,82	2,07	p=0,162
fibgövortmincapsag	ETC	5	12,76	1,95	t=1,83
	OTC	27	11,38	1,46	p=0,076
Fibgövortmincapsol	ETC	4	10,68	1,60	t=1,28
	OTC	33	11,64	1,40	p=0.208
Fibmincevesag	ETC	3	30,66	5,50	t=0,68
	OTC	25	32,68	4,74	p=0,500
Fibmincevesol	ETC	2	28,00	1,41	
	OTC	29	33,48	4,55	

Dönemlere göre fibula ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 39. Dönemlere Göre Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Pyüksag	ETC	2	41,27	,38	
	OTC	27	40,34	3,02	
Pyüksol	ETC	3	39,60	1,54	t=0,86
	OTC	28	41,16	3,02	p=0,393
Pgensag	ETC	2	40,49	1,56	t=0,99
	OTC	23	42,80	3,21	p=0,331
Pgensol	ETC	4	41,33	4,03	t=0,56
	OTC	27	42,34	3,25	p=0,578
Pkalsag	ETC	4	19,52	1,43	t=0,12
	OTC	28	19,63	1,60	p=0.899
Pkalsol	ETC	6	19,20	2,24	t=0,41
	OTC	31	19,59	2,11	p=0,682
Pmedgensag	ETC	3	24,79	2,20	t=0,28
	OTC	27	26,51	10,33	p=0,779
Pmedgensol	ETC	4	24,11	2,94	t=0,53
	OTC	27	26,03	7,00	p=0,596
Plateralgensag	ETC	3	18,47	1,24	t=1,40
	OTC	21	20,84	2,82	p=0,173
Plateralgensol	ETC	3	19,51	2,66	t=0,54
	OTC	23	20,10	1,67	p=0.593

Dönemlere göre patella ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 40. Dönemlere Göre Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Calmaxuzsag	ETC	3	78,79	3,53	t=0,09
	OTC	5	78,48	4,88	p=0,929
Calmaxuzsol	ETC	1	68,26	.	
	OTC	6	79,04	4,49	
Calfizuzsag	ETC	2	68,63	3,01	
	OTC	4	64,89	2,78	
Calfizuzsol	ETC	1	59,11	.	
	OTC	3	65,04	2,51	
Calortagensag	ETC	3	44,70	,92	t=2.04
	OTC	6	46,11	4,92	p=0,177
Calcorpuscalcaneimingensag	OTC	5	47,06	2,91	t=0,47
	ETC	4	24,49	3,18	p=0,650

Dönemlere göre calcaneus ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 41. Dönemlere Göre Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
Tauzsag	ETC	4	51,57	4,07	t=0,50
	OTC	25	52,66	4,01	p=0,619
Tauzsol	ETC	3	52,22	3,37	t=0,01
	OTC	18	52,19	4,64	p=0,994
Tamaxuzsag	ETC	4	55,89	4,66	t=0,32
	OTC	24	56,68	4,55	p=0,751
Tamaxuzsol	ETC	2	56,05	4,11	t=0,17
	OTC	19	56,66	4,81	p=0,864
Tagensag	ETC	5	41,34	2,18	t=0,80
	OTC	21	43,24	5,13	p=0,432
Tagensol	ETC	4	41,94	2,29	t=0,21
	OTC	18	42,59	6,02	p=0,835
Tathrocleataliuzsag	ETC	4	30,47	2,22	t=0,50
	OTC	30	31,45	3,77	p=0,618
Tathrocleataliuzsol	ETC	6	30,68	2,19	t=0,91
	OTC	24	32,04	3,43	p=0,369
Tathrocleataligensag	ETC	4	28,84	2,21	t=0,16
	OTC	27	29,11	3,17	p=0,867
Tathrocleataligensol	ETC	6	29,24	1,49	t=0,47
	OTC	24	30,82	7,98	p=0,638

Dönemlere göre talus ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 42. Dönemlere Göre MC Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
mc1sag	ETC	2	43,63	1,61	
	OTC	5	49,49	9,27	
mc1sol	ETC	5	48,77	7,70	t=0,33
	OTC	7	47,27	7,78	p=0.748
mc2sag	ETC	3	65,84	4,55	t=0,38
	OTC	9	67,14	5,21	p=0.709
mc2sol	ETC	2	66,44	3,31	
	OTC	12	68,98	4,65	
mc3sag	ETC	0	.	.	
	OTC	13	65,55	4,63	
mc3sol	ETC	2	66,09	,69	
	OTC	13	67,37	7,25	
mc4sag	ETC	3	59,73	9,57	t=0,31
	OTC	6	61,63	7,89	p=0.759
mc4sol	ETC	5	59,16	6,51	t=0,65
	OTC	6	61,36	4,61	p=0.529
mc5sag	ETC	3	51,37	5,01	t=1,44
	OTC	6	59,15	8,42	p=0.192
mc5sol	ETC	3	50,11	5,17	t=2,06
	OTC	6	62,75	5,82	p=0.051

Dönemlere göre metacarpal ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 43. Dönemlere Göre MT Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Dönem	n	Ort.	ss	Sonuç
mt1sag	ETC	1	60,65	.	
	OTC	20	60,61	5,52	
mt1sol	ETC	2	61,24	,79	
	OTC	22	60,55	5,76	
mt2sag	ETC	1	67,19	.	
	OTC	9	70,98	3,80	
mt2sol	ETC	4	68,11	2,73	t=1,83
	OTC	9	74,15	6,18	p=0.093
mt3sag	ETC	2	68,83	2,47	
	OTC	9	69,08	4,94	t=0,06
mt3sol	ETC	4	65,76	2,78	p=0.946
	OTC	10	68,23	4,30	
mt4sag	ETC	0	.	.	
	OTC	11	70,12	4,37	
mt4sol	ETC	3	66,55	7,42	t=1,56
	OTC	8	71,07	2,79	p=0.153
mt5sag	ETC	3	66,58	2,21	t=0,49
	OTC	19	68,19	5,48	p=0.626
mt5sol	ETC	4	69,72	7,41	t=0,08
	OTC	24	69,99	5,68	p=0.933

Dönemlere göre metatarsal ölçümleri karşılaştırıldığında dönemler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

***Tablolarda yer almayan değişkenler için ölçüm yapılmamıştır.

4.2.1. Dönemlere Göre Cinsiyet Dağılımları

Oylum Höyük erişkinlerinde dönemlere göre ölçü dağılımları Kadın ve Erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, minimum-maksimum değerler, ortalama, standart sapma değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 44. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövuzunsag	2	76,11	78,81	77,46	1,90
Mandibulagövyüksymphsial	1	33,90	33,90	33,90	.
Mandgövyükforamenthizsağ	4	28,07	33,17	31,06	2,23
Mandgövyükforamendhizsol	4	29,13	31,59	30,63	1,09
Mandgövyük molarhizasağ	1	32,38	32,38	32,38	.
Mandgövyük molarhizsol	4	25,07	32,46	28,70	3,01
Mandgövkalinlığısağ	5	11,15	14,74	12,49	1,33
Mandgövkalinlığısol	5	12,07	15,54	13,38	1,54
Foramentgen	3	43,17	45,50	44,67	1,30
Minramusgensag	1	32,35	32,35	32,35	.
Minramusgensol	2	32,94	34,50	33,72	1,10
Maxramusgensol	1	43,40	43,40	43,40	.
Maxramusyükseksol	1	63,60	63,60	63,60	.

Tablo 45. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövuzunsag	2	84,52	92,69	88,60	5,77
Mandibulagövuzunsol	1	72,70	72,70	72,70	.
Mandibulagövyüksymphsial	11	26,50	36,73	33,06	3,68
Mandgövyükforamenthizsağ	12	29,13	37,07	32,00	2,46
Mandgövyükforamendhizsol	8	23,87	34,14	30,65	3,11
Mandgövyük molarhizasağ	7	24,60	29,91	26,66	2,27
Mandgövyük molarhizsol	7	24,40	27,56	26,11	1,17
Mandgövkalinlığısağ	12	8,97	14,42	11,92	1,55
Mandgövkalinlığısol	8	10,53	13,57	11,97	1,19
Mandgenbigonial	4	84,92	99,05	91,39	6,12
Bicondylargen	1	116,24	116,24	116,24	.
Foramentgen	7	38,73	47,22	42,60	2,84
Minramusgensag	5	28,35	35,62	32,50	3,33
Minramusgensol	7	30,24	35,12	32,31	1,98
Maxramusgensag	2	44,96	47,14	46,05	1,54
Maxramusgensol	1	46,86	46,86	46,86	.
Maxramusyükseksağ	2	61,91	63,58	62,74	1,18
Maxramusyükseksol	2	63,31	64,94	64,12	1,15

Tablo 46. Kadın Bireylerin ETC Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövuzunsag	1	83,77	83,77	83,77	.
Mandgövyükforamenthizsağ	1	31,25	31,25	31,25	.
Mandgövyükforamendhizsol	3	25,90	32,31	29,09	3,20
Mandgövyük molarhizasağ	1	29,96	29,96	29,96	.
Mandgövyük molarhizsol	4	18,96	28,94	24,91	4,22
Mandgövkalinlığısağ	1	14,35	14,35	14,35	.
Mandgövkalinlığısol	4	8,45	15,32	11,55	2,83
Mandgenbigonial	1	93,87	93,87	93,87	.
Bicondylargen	1	127,65	127,65	127,65	.
Foramentgen	2	44,93	45,66	45,29	,51
Minramusgensag	1	33,23	33,23	33,23	.
Minramusgensol	1	32,01	32,01	32,01	.
Maxramusgensol	1	37,54	37,54	37,54	.
Maxramusyüksesag	1	60,33	60,33	60,33	.
Maxramusyüksesol	1	59,94	59,94	59,94	.

Tablo 47. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövyüksymphsial	5	30,41	34,39	32,74	1,58
Mandgövyükforamenthizsağ	8	18,33	33,80	25,89	4,57
Mandgövyükforamendhizsol	10	16,65	33,48	27,27	4,77
Mandgövyük molarhizasağ	4	17,21	28,14	22,85	4,79
Mandgövyük molarhizsol	9	16,70	39,43	28,21	6,34
Mandgövkalinlığısağ	9	9,65	15,05	11,85	1,96
Mandgövkalinlığısol	12	9,32	14,16	11,85	1,42
Mandgenbigonial	1	85,04	85,04	85,04	.
Bicondylargen	2	97,67	105,38	101,52	5,45
Foramentgen	7	40,92	45,59	43,14	1,58
Minramusgensag	7	26,79	37,54	32,68	3,97
Minramusgensol	7	28,19	36,82	32,48	2,82
Maxramusgensag	2	38,25	43,33	40,79	3,59
Maxramusgensol	4	38,04	45,68	42,12	3,19
Maxramusyüksesag	6	36,51	66,26	55,69	11,07
Maxramusyüksesol	6	59,43	68,46	64,31	3,50

Tablo 48. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cmaxuzunsağ	1	138,50	138,50	138,50	.
Cmaxuzunsol	1	140,50	140,50	140,50	.
Cgövortsagitalçapsağ	2	11,57	12,02	11,79	,31
Cgövortsagitalçapsol	2	8,41	11,59	10,00	2,24
Cgövorttransçapsağ	2	12,21	15,65	13,93	2,43
Cgövorttransçapsol	2	12,06	12,82	12,44	,53
Cgövortçevsağ	2	35,00	42,00	38,50	4,94
Cgövortçevsol	2	34,00	35,00	34,50	,70

Tablo 49. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cmaxuzunsağ	4	142,00	164,00	149,37	9,91
Cmaxuzunsol	2	146,00	156,00	151,00	7,07
Cgövortsagitalçapsağ	11	9,69	14,77	12,06	1,52
Cgövortsagitalçapsol	9	10,45	14,71	12,73	1,37
Cgövorttransçapsağ	11	9,26	12,92	11,44	1,41
Cgövorttransçapsol	9	8,62	13,01	10,89	1,62
Cgövortçevsağ	10	33,00	48,00	39,40	4,78
Cgövortçevsol	9	30,00	45,00	37,00	3,96

Tablo 50. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cmaxuzunsağ	1	138,00	138,00	138,00	.
Cmaxuzunsol	1	130,50	130,50	130,50	.
Cgövortsagitalçapsağ	3	9,14	11,86	10,90	1,52
Cgövortsagitalçapsol	2	9,26	11,03	10,14	1,25
Cövorttransçapsağ	3	9,66	13,34	11,78	1,90
Cgövorttransçapsol	2	9,96	10,58	10,27	,43
Cgövortçevsağ	3	32,00	36,00	33,66	2,08
Cgövortçevsol	2	29,00	33,00	31,00	2,82

Tablo 51. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Clavicula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cmaxuzunsağ	3	123,50	149,00	136,16	12,75
Cmaxuzunsol	5	132,00	148,00	137,80	6,41
Cgövortsagitalçapsağ	17	6,91	14,35	9,98	1,74
Cgövortsagitalçapsol	15	7,22	13,56	10,37	1,66
Cgövorttransçapsağ	17	7,02	13,25	10,58	1,64
Cgövorttransçapsol	15	7,81	13,30	9,99	1,45
Cgövortçevsağ	17	27,00	45,00	34,05	5,34
Cgövortçevsol	15	29,00	41,00	32,73	3,61

Tablo 52. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidcavyüksağ	1	36,73	36,73	36,73	.
Sglenoidcavyüksol	2	34,60	36,81	35,70	1,56
Sglenoidcavgensağ	1	27,86	27,86	27,86	.
Sglenoidcavgensol	2	23,47	27,01	25,24	2,50

Tablo 53. Erkek Bireylerin OTÇ dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidcavyüksağ	3	39,56	42,05	40,85	1,24
Sglenoidcavyüksol	3	39,76	41,71	40,74	,97
Sglenoidcavgensağ	3	24,18	27,53	26,06	1,71
Sglenoidcavgensol	3	25,40	28,01	26,37	1,42
Stotalspinauzsol	1	138,91	138,91	138,91	.

Tablo 54. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidcavyüksağ	1	38,81	38,81	38,81	.
Sglenoidcavgensağ	1	25,24	25,24	25,24	.

Tablo 55. Kadın Bireylerin OTÇ Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Smakğensağ	1	94,34	94,34	94,34	.
Sglenoidcavyüksağ	3	32,79	36,77	34,73	1,99
Sglenoidcavyüksol	5	31,68	40,04	37,22	3,40
Sglenoidcavğensağ	3	23,36	25,47	24,16	1,14
Sglenoidcavğensol	4	21,13	29,57	24,10	3,75
Stotalspinauzsağ	1	112,61	112,61	112,61	.

Tablo 56. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicondyğensağ	1	57,19	57,19	57,19	.
Hepicondyğensol	1	57,30	57,30	57,30	.
Hhumeruscapvertçapsağ	1	42,07	42,07	42,07	.
Hhumeruscapvertçapsol	1	43,47	43,47	43,47	.
Hgövortmaxçapsağ	6	21,33	25,39	22,68	1,55
Hgövortmaxsol	2	20,04	28,27	24,15	5,81
Hgövortminçapsağ	6	15,89	21,18	18,51	1,79
Hgövortminçapsol	2	16,21	21,48	18,84	3,72
Hminevresag	3	55,00	69,00	63,00	7,21
Hminevresol	5	55,00	69,00	62,00	5,56

Tablo 57. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hmaxuzsağ	3	310,00	320,00	313,33	5,77
Hmaxuzsol	1	307,00	307,00	307,00	.
Hfizyousağ	3	304,00	315,00	307,66	6,35
Hfizyousol	1	302,00	302,00	302,00	.
Hepicondyğensağ	10	57,17	65,82	62,27	2,70
Hepicondyğensol	12	44,16	65,81	60,64	5,93
Hhumeruscapvertçapsağ	2	43,67	45,03	44,35	,96
Hhumeruscapvertçapsol	1	43,00	43,00	43,00	.
Hgövortmaxçapsağ	20	19,89	25,59	22,34	1,60
Hgövortmaxsol	22	19,92	25,62	22,22	1,59
Hgövortminçapsağ	19	14,00	20,59	17,66	1,83
Hgövortminçapsol	21	15,43	22,38	18,32	1,94
Hminevresag	24	54,00	68,00	61,00	3,46
Hminevresol	23	54,00	72,00	61,91	4,32

Tablo 58. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hmaxuzsağ	1	299,00	299,00	299,00	.
Hfizyouzsağ	1	296,00	296,00	296,00	.
Hepicondygensağ	2	56,73	62,52	59,62	4,09
Hepicndygensol	1	56,92	56,92	56,92	.
Hgövortmaxçapsağ	5	20,29	22,55	21,18	,91
Hgövortmaxsol	2	20,25	20,79	20,52	,38
Hgövortminçapsağ	5	15,24	16,19	15,72	,41
Hgövortminçapsol	2	15,33	16,23	15,78	,63
Hminevresağ	3	55,00	60,00	57,33	2,51
Hmincevresol	2	57,00	57,00	57,00	,00

Tablo 59. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hmaxuzsağ	1	279,00	279,00	279,00	.
Hfizyouzsağ	1	272,00	272,00	272,00	.
Hepicondygensağ	11	51,06	62,63	55,82	4,05
Hepicndygensol	8	51,15	62,17	55,70	3,57
Hhumeruscapvertçapsağ	2	35,01	42,96	38,98	5,62
Hgövortmaxçapsağ	20	17,94	22,91	20,68	1,48
Hgçvortmaxsol	18	16,98	22,59	19,74	1,58
Hgövortminçapsağ	20	13,45	20,06	16,12	1,58
Hgövortminçapsol	19	12,14	57,00	18,01	9,62
Hminevresağ	25	49,00	69,00	57,20	5,15
Hmincevresol	23	45,00	68,00	55,21	5,84

Tablo 60. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicondygensağ	1	58,46	58,46	58,46	.
Hepicndygensol	1	57,43	57,43	57,43	.
Hgövortmaxçapsağ	1	20,51	20,51	20,51	.
Hgçvortmaxsol	1	21,60	21,60	21,60	.
Hgövortminçapsağ	1	15,20	15,20	15,20	.
Hgövortminçapsol	1	14,85	14,85	14,85	.
Hminevresağ	1	55,00	55,00	55,00	.
Hmincevresol	1	55,00	55,00	55,00	.

Tablo 61. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	1	238,50	238,50	238,50	.
Rfizuzsağ	1	230,00	230,00	230,00	.
Rgövortsagitçapsağ	1	14,91	14,91	14,91	.
Rgövortsagitçapsol	1	14,47	14,47	14,47	.
Rgövorttransçapsağ	1	11,85	11,85	11,85	.
Rgövorttransçapsol	1	11,75	11,75	11,75	.
Rmincevresağ	4	39,00	43,00	41,50	1,91
Rmincevresol	2	42,00	44,00	43,00	1,41

Tablo 62. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	1	232,00	232,00	232,00	.
Rmaxuzsol	4	250,00	255,00	252,37	2,49
Rfizuzsağ	1	223,00	223,00	223,00	.
Rfizuzsol	4	244,00	252,00	247,50	4,12
Rgövortsagitçapsağ	15	11,55	17,52	14,79	1,82
Rgövortsagitçapsol	20	12,79	19,74	15,08	1,84
Rgövorttransçapsağ	15	10,53	16,50	12,87	1,86
Rgövorttransçapsol	20	10,28	18,39	12,77	2,34
Rmincevresağ	16	36,00	57,00	42,81	5,21
Rmincevresol	18	36,00	56,00	42,50	4,25

Tablo 63. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rgövortsagitçapsağ	1	15,35	15,35	15,35	.
Rgövorttransçapsağ	1	10,40	10,40	10,40	.
Rmincevresağ	1	41,00	41,00	41,00	.

Tablo 64. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	1	225,50	225,50	225,50	.
Rfizuzsağ	1	221,00	221,00	221,00	.
Rgövortsagitçapsağ	4	13,66	16,45	14,97	1,16
Rgövortsagitçapsol	4	12,52	15,18	13,86	1,34
Rgövorttransçapsağ	4	10,32	11,90	10,94	,67
Rgövorttransçapsol	4	10,48	12,58	11,08	1,00
Rmincevesağ	3	36,00	40,00	38,33	2,08
Rmincevesol	4	37,00	41,00	39,50	1,73

Tablo 65. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	3	219,00	243,00	232,00	12,12
Rmaxuzsol	3	210,00	225,50	217,50	7,76
Rfizuzsağ	3	209,00	237,00	224,33	14,18
Rfizuzsol	3	207,00	223,00	212,33	9,23
Rgövortsagitçapsağ	16	8,56	15,51	12,72	1,92
Rgövortsagitçapsol	20	9,36	15,53	13,15	1,86
Rgövorttransçapsağ	16	9,71	13,65	10,79	1,00
Rgövorttransçapsol	20	9,90	13,96	11,13	1,30
Rmincevesağ	17	29,00	43,00	37,76	3,26
Rmincevesol	20	35,00	49,00	39,35	3,32

Tablo 66. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ugövortsagitçapsağ	3	12,39	16,78	14,73	2,20
Ugövortsagitçapsol	1	12,03	12,03	12,03	.
Ugövorttransvcapsağ	3	12,74	15,95	14,61	1,66
Ugövorttransvcapsol	1	14,86	14,86	14,86	.
Umincevesağ	2	34,00	38,00	36,00	2,82
Umincevesol	3	31,00	38,00	34,33	3,51
Usigmaltsgitçapsağ	1	21,31	21,31	21,31	.
Usigmaltsgitçapsol	2	21,35	25,56	23,45	2,97
Usigmalttransçapsağ	1	18,07	18,07	18,07	.
Usigmaalttransçapsol	2	18,19	23,47	20,83	3,73

Tablo 67. Erkek Bireylerin OTC Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	3	257,00	266,50	261,50	4,76
Umaxuzsol	5	258,00	286,00	272,50	10,46
Ugövortsagitçapsag	16	11,06	18,34	14,08	1,93
Ugövortsagitçapsol	13	11,34	16,32	13,59	1,41
Ugövorttransvcapsag	16	11,27	19,18	15,25	2,38
Ugövorttransvcapsol	13	11,25	17,43	15,24	1,96
Umincevresağ	14	33,00	47,00	37,71	4,15
Umincevresol	11	33,00	47,00	39,36	4,69
Usigmaltsgitçapsağ	19	17,65	25,94	22,60	2,17
Usigmaltsgitçapsol	15	18,07	26,26	22,67	2,52
Usigmalttransçapsağ	19	13,68	22,75	19,47	2,44
Usigmaalttransçapsol	15	16,09	21,46	19,46	1,64

Tablo 68. Kadın Bireylerin ETC Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	1	245,50	245,50	245,50	.
Ugövortsagitçapsag	4	10,52	14,93	13,70	2,12
Ugövortsagitçapsol	2	14,37	14,89	14,63	,36
Ugövorttransvcapsag	4	11,46	13,08	12,29	,66
Ugövorttransvcapsol	2	11,34	11,53	11,43	,13
Umincevresağ	4	28,00	35,00	31,25	3,30
Umincevresol	3	33,00	36,00	34,33	1,52
Usigmaltsgitçapsağ	3	19,45	21,86	20,66	1,20
Usigmaltsgitçapsol	2	21,38	22,28	21,83	,63
Usigmalttransçapsağ	3	14,05	19,07	16,73	2,52
Usigmaalttransçapsol	2	15,44	18,03	16,73	1,83

Tablo 69. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	4	237,00	270,00	251,62	14,56
Umaxuzsol	1	243,00	243,00	243,00	.
Ugövortsagitçapsağ	16	10,45	16,86	12,92	2,15
Ugövortsagitçapsol	15	10,21	16,84	12,03	1,79
Ugövorttransvcapsağ	16	10,50	16,86	13,65	1,60
Ugövorttransvcapsol	15	9,96	16,10	13,85	1,76
Umincevesağ	12	29,00	37,00	33,25	2,41
Umincevesol	8	28,00	36,00	32,75	3,05
Usigmaltsgitçapsağ	18	15,65	33,36	21,58	3,83
Usigmaltsgitçapsol	20	18,03	24,65	21,27	2,00
Usigmalttransçapsağ	18	11,56	20,60	17,27	2,39
Usigmaalttransçapsol	18	12,40	21,98	17,06	2,30

Tablo 70. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi Ulna Ölçülerinin Dağılımları

	n	Min	Max	Ort
Ugövortsagitçapsağ	1	11,20	11,20	11,20
Ugövortsagitçapsol	1	10,56	10,56	10,56
Ugövorttransvcapsağ	1	14,68	14,68	14,68
Ugövorttransvcapsol	1	15,70	15,70	15,70
Umincevesağ	1	30,00	30,00	30,00
Umincevesol	1	30,00	30,00	30,00
Usigmaltsgitçapsağ	1	22,45	22,45	22,45
Usigmaltsgitçapsol	1	22,71	22,71	22,71
Usigmalttransçapsağ	1	15,90	15,90	15,90
Usigmaalttransçapsol	1	16,79	16,79	16,79

Tablo 71. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ffemurbaşmaxçapsağ	1	44,32	44,32	44,32	.
Fgövortsagitçapsağ	5	28,31	37,65	31,84	3,84
Fgövortsagitçapsol	4	28,32	36,58	31,15	3,73
Fgövorttransçapsağ	5	21,46	30,65	26,53	3,91
Fgövorttransçapsol	4	22,30	30,36	26,19	3,53
Fgövortcevresağ	5	81,00	99,00	91,80	7,04
Fgövortcevresol	4	82,00	95,00	90,00	5,59
Ftrochaltisagitalçapsağ	3	24,38	27,36	25,98	1,50
Ftrochaltisagitçapsol	3	24,76	28,17	26,50	1,70
Ftrochaltitransçapsağ	3	30,51	37,05	33,35	3,35
Ftrochaltitransçapsol	3	31,76	36,72	34,03	2,50

Tablo 72. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fmaxuzsağ	1	450,00	450,00	450,00	.
Fmaxuzsol	1	449,00	449,00	449,00	.
Ffizuzsağ	1	446,00	446,00	446,00	.
Ffizuzsol	1	445,00	445,00	445,00	.
Ffizyothrochuzsağ	1	427,00	427,00	427,00	.
Fizyothrochuzsol	1	424,00	424,00	424,00	.
Fepicondgenasağ	1	74,41	74,41	74,41	.
Fepicondgenosol	1	75,23	75,23	75,23	.
Ffemurbaşmaxçapsağ	2	42,90	47,66	45,28	3,36
Ffemurbaşmaxçapsol	2	39,19	44,79	41,99	3,95
Fgövortsagitçapsağ	26	23,53	33,49	28,67	2,34
Fgövortsagitçapsol	27	23,05	33,30	28,54	2,39
Fgövorttransçapsağ	26	23,52	36,11	27,49	2,80
Fgövorttransçapsol	27	23,35	36,18	27,46	2,65
Fgövortcevresağ	26	31,00	95,00	83,61	11,96
Fgövortcevresol	27	73,00	94,00	86,29	5,66
Ftrochaltisagitalçapsağ	12	23,35	36,54	27,89	4,60
Ftrochaltisagitçapsol	14	23,73	35,23	27,68	3,82
Ftrochaltitransçapsağ	12	24,55	35,69	31,14	3,98
Ftrochaltitransçapsol	14	25,52	38,42	32,35	3,87

Tablo 73. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fgövortsagitçapsağ	4	24,82	26,49	25,35	,76
Fgövortsagitçapsol	7	24,83	27,80	26,43	,99
Fgövorttransçapsağ	4	22,30	26,28	24,54	1,75
Fgövorttransçapsol	7	20,30	27,59	24,81	2,60
Fgövortcevresag	4	75,00	79,00	77,75	1,89
Fgövortcevresol	7	75,00	86,00	79,57	3,59
Ftrochaltısagitalçapsağ	2	22,30	27,21	24,75	3,47
Ftrochaltısagitçapsol	6	23,97	31,12	28,09	2,65
Ftrochaltıtransçapsağ	2	28,94	33,01	30,97	2,87
Ftrochaltıtransçapsol	6	25,63	34,27	30,79	3,07

Tablo 74. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fepicondgensag	1	70,72	70,72	70,72	.
Fepicondgensol	1	70,46	70,46	70,46	.
Ffemurbaşmaxçapsağ	1	39,44	39,44	39,44	.
Ffemurbaşmaxçapsol	1	39,94	39,94	39,94	.
Fgövortsagitçapsağ	25	21,12	36,10	26,25	3,24
Fgövortsagitçapsol	28	21,43	30,41	25,95	2,34
Fgövorttransçapsağ	25	20,37	28,76	24,63	2,17
Fgövorttransçapsol	28	20,26	27,07	24,47	1,77
Fgövortcevresag	25	70,00	89,00	79,12	5,68
Fgövortcevresol	27	68,00	89,00	78,85	5,35
Ftrochaltısagitalçapsağ	14	20,72	39,05	27,36	5,49
Ftrochaltısagitçapsol	14	21,01	34,27	26,23	4,43
Ftrochaltıtransçapsağ	14	21,48	34,88	28,55	3,62
Ftrochaltıtransçapsol	14	20,85	32,84	28,22	4,07

Tablo 75. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	3	30,13	37,65	34,50	3,90
Tgövortsagitçapsol	3	31,02	36,58	34,30	2,91
Tgövorttransçapsağ	3	18,10	22,90	20,82	2,46
Tgövorttransçapsol	3	19,36	22,30	20,93	1,48
Tgövortcevesağ	3	76,00	97,00	89,33	11,59
Tgövortcevesol	3	77,00	95,00	87,33	9,29
Taltoçgensağ	1	48,41	48,41	48,41	.
Taltoçgensol	1	48,73	48,73	48,73	.
Tforanutsagitçapsağ	3	32,39	43,31	39,08	5,86
Tforanutsagitçapsol	2	32,94	41,04	36,99	5,72
Tforanutrtransçapsağ	3	19,08	28,62	23,87	4,77
Tforanutrtransçapsol	2	19,27	24,09	21,68	3,40
Tforanutrhiscevsağ	3	81,00	108,00	98,66	15,30
Tforanutrhiscevsol	2	82,00	106,00	94,00	16,97
Tmincevsağ	3	81,00	89,00	83,66	4,61
Tmincevsol	3	70,00	89,00	79,66	9,50

Tablo 76. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tmaxuzsağ	1	365,00	365,00	365,00	.
Tmaxuzsol	1	366,00	366,00	366,00	.
Tfizuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	.
Tfizuzsol	1	355,00	355,00	355,00	.
Tgövortsagitçapsağ	16	24,14	36,71	31,16	2,92
Tgövortsagitçapsol	13	19,22	34,67	31,03	3,90
Tgövorttransçapsağ	15	18,74	23,37	21,14	1,43
Tgövorttransçapsol	13	18,52	24,58	21,41	1,66
Tgövortcevresağ	15	71,00	92,00	82,13	5,34
Tgövortcevresol	13	78,00	91,00	83,69	4,09
Tüstuçgensağ	1	74,93	74,93	74,93	.
Tüstuçgensol	1	74,60	74,60	74,60	.
Taltoçgensağ	4	46,07	56,19	51,23	5,50
Taltoçgensol	3	47,21	56,24	50,75	4,81
Tforanutrsgitçapsağ	14	29,27	39,97	34,39	2,90
Tforanutrsgitçapsol	10	31,44	38,40	35,01	2,09
Tforanutrtransçapsağ	14	20,79	25,43	23,24	1,45
Tforanutrtransçapsol	10	20,13	26,56	23,27	2,16
Tforanutrhiscevsag	14	81,00	101,00	92,28	5,86
Tforanutrhiscevsol	10	85,00	104,00	94,10	5,23
Tmincevsag	9	72,00	84,00	78,44	3,77
Tmincevsol	5	71,00	83,00	78,00	5,09

Tablo 77. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	3	25,52	27,90	27,07	1,34
Tgövortsagitçapsol	2	26,89	27,72	27,30	,58
Tgövorttransçapsağ	3	18,12	26,28	21,21	4,42
Tgövorttransçapsol	2	18,36	20,29	19,32	1,36
Tgövortcevesağ	3	72,00	74,00	73,00	1,00
Tgövortcevesol	2	72,00	75,00	73,50	2,12
Tforanutsagitçapsağ	3	31,37	38,57	33,83	4,10
Tforanutsagitçapsol	1	31,01	31,01	31,01	.
Tforanutrtransçapsağ	3	20,50	21,83	20,95	,76
Tforanutrtransçapsol	1	20,50	20,50	20,50	.
Tforanutrhiscevsag	3	82,00	99,00	88,33	9,29
Tforanutrhiscevsol	1	82,00	82,00	82,00	.

Tablo 78. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tmaxuzsağ	1	357,00	357,00	357,00	.
Tfizuzsağ	1	345,00	345,00	345,00	.
Tgövortsagitçapsağ	16	21,94	33,95	27,66	3,17
Tgövortsagitçapsol	16	23,40	33,70	28,55	2,93
Tgövorttransçapsağ	16	13,43	21,50	18,62	2,06
Tgövorttransçapsol	16	16,57	23,30	18,86	1,84
Tgövortcevesağ	16	63,00	88,00	74,75	7,24
Tgövortcevesol	15	65,00	88,00	75,80	6,09
Tüstuçgensag	3	49,36	69,53	62,30	11,23
Taltoçgensag	2	34,96	48,51	41,73	9,58
Taltoçgensol	5	37,22	50,94	45,13	4,97
Tforanutsagitçapsağ	13	24,19	34,81	30,60	3,29
Tforanutsagitçapsol	11	26,45	35,27	30,63	3,05
Tforanutrtransçapsağ	13	18,68	22,76	20,87	1,37
Tforanutrtransçapsol	11	17,71	25,39	21,02	2,21
Tforanutrhiscevsag	13	74,00	99,00	85,15	7,20
Tforanutrhiscevsol	11	75,00	96,00	83,63	7,46
Tmincevsag	7	61,00	77,00	69,71	6,29
Tmincevsol	7	63,00	86,00	73,57	7,25

Tablo 79. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsol	1	333,50	333,50	333,50	.
Fibgövortmaxçapsağ	5	14,60	18,36	16,30	1,40
Fibgövortmaxçapsol	1	13,84	13,84	13,84	.
Fibgövortminçapsağ	5	10,73	14,86	12,76	1,95
Fibgövortminçapsol	1	10,62	10,62	10,62	.
Fibminçevresağ	2	28,00	37,00	32,50	6,36
Fibminçevresol	1	29,00	29,00	29,00	.

Tablo 80. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	.
Fibmaxuzsol	4	353,00	367,00	360,25	7,27
Fibgövortmaxçapsağ	11	11,38	19,18	15,24	2,34
Fibgövortmaxçapsol	16	11,50	19,06	15,62	2,03
Fibgövortminçapsağ	11	9,02	13,69	11,65	1,52
Fibgövortminçapsol	16	9,70	14,11	12,31	1,30
Fibminçevresağ	12	24,00	43,00	32,50	5,30
Fibminçevresol	14	25,00	44,00	34,71	4,63

Tabl 81. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibgövortmaxçapsol	3	12,43	13,53	13,14	,61
Fibgövortminçapsol	3	9,10	12,89	10,70	1,96
Fibminçevresağ	1	27,00	27,00	27,00	.
Fibminçevresol	1	27,00	27,00	27,00	.

Tablo 82. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsağ	1	352,00	352,00	352,00	.
Fibmaxuzsol	1	344,00	344,00	344,00	.
Fibgövortmaxçapsağ	16	11,47	17,99	14,28	2,06
Fibgövortmaxçapsol	17	11,28	17,65	14,06	1,86
Fibgövortminçapsağ	16	9,44	13,99	11,20	1,43
Fibgövortminçapsol	17	8,52	13,76	11,02	1,23
Fibminçevresağ	13	26,00	40,00	32,84	4,39
Fibminçevresol	15	23,00	40,00	32,33	4,32

Tablo 83. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	1	41,00	41,00	41,00	.
Pyüksol	2	38,24	39,30	38,77	,74
Pgensağ	1	41,60	41,60	41,60	.
Pgensol	3	42,75	43,93	43,34	,59
Pkalsağ	3	17,44	20,70	19,33	1,69
Pkalsol	5	16,51	22,42	19,69	2,11
Pmedgensağ	2	23,31	27,33	25,32	2,84
Pmedgensol	3	22,11	27,58	25,05	2,75
Plateralğensağ	2	17,45	18,12	17,78	,47
Plateralğensol	2	16,98	22,30	19,64	3,76

Tablo 84. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	14	36,52	46,16	41,34	2,74
Pyüksol	16	36,40	47,50	41,96	3,08
Pgensağ	11	40,79	50,87	44,80	2,97
Pgensol	15	40,42	49,37	43,86	2,79
Pkalsağ	15	18,05	22,22	20,38	1,17
Pkalsol	17	19,03	23,17	20,68	1,43
Pmedgensağ	14	21,52	76,74	28,95	14,01
Pmedgensol	15	21,60	30,80	25,94	2,73
Plateralğensağ	11	19,02	31,10	21,86	3,37
Plateralğensol	13	19,04	23,49	20,74	1,65

Tablo 85. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort
Pyüksağ	1	41,55	41,55	41,55
Pyüksol	1	41,28	41,28	41,28
Pgensağ	1	39,38	39,38	39,38
Pgensol	1	35,33	35,33	35,33
Pkalsağ	1	20,12	20,12	20,12
Pkalsol	1	16,73	16,73	16,73
Pmedgensağ	1	23,75	23,75	23,75
Pmedgensol	1	21,27	21,27	21,27
Plateralgensağ	1	19,86	19,86	19,86
Plateralgensol	1	19,25	19,25	19,25

Tablo 86. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort
Pyüksağ	1	41,55	41,55	41,5500
Pyüksol	1	41,28	41,28	41,2800
Pgensağ	1	39,38	39,38	39,3800
Pgensol	1	35,33	35,33	35,3300
Pkalsağ	1	20,12	20,12	20,1200
Pkalsol	1	16,73	16,73	16,7300
Pmedgensağ	1	23,75	23,75	23,7500
Pmedgensol	1	21,27	21,27	21,2700
Plateralgensağ	1	19,86	19,86	19,8600
Plateralgensol	1	19,25	19,25	19,2500

Tablo 87. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	2	75,01	82,01	78,51	4,94
Calfizuzsağ	1	66,50	66,50	66,50	.
Calortagensağ	2	44,16	44,18	44,17	,01
Calcorpuscalcaneimingensağ	2	25,45	27,45	26,45	1,41
Cminyüksağ	2	50,96	56,91	53,93	4,20

Tablo 88. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	3	75,14	85,17	79,92	5,03
Calmaxuzsol	4	75,48	84,76	80,72	3,86
Calfizuzsağ	2	65,58	68,46	67,02	2,03
Calfizuzsol	2	62,84	64,52	63,68	1,18
Calortagsağ	4	41,92	53,80	47,29	5,20
Calortagsol	3	42,88	50,22	47,39	3,95
Calcorpuscalcaneimingensağ	1	26,92	26,92	26,92	.
Calcorpuscalcaneimingensol	3	26,09	41,01	31,29	8,42
Cminyükseksağ	4	25,96	58,88	47,74	14,82
Cminyükseksol	4	48,38	73,74	56,01	11,89

Tablo 89. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	1	79,35	79,35	79,35	.
Calmaxuzsol	1	68,26	68,26	68,26	.
Calfizuzsağ	1	70,76	70,76	70,76	.
Calfizuzsol	1	59,11	59,11	59,11	.
Calortagsağ	1	45,78	45,78	45,78	.
Calcorpuscalcaneimingensağ	2	19,97	25,10	22,53	3,62
Cminyükseksağ	2	46,90	55,44	51,17	6,03

Tablo 90. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	2	72,51	80,15	76,33	5,40
Calmaxuzsol	2	72,34	79,05	75,69	4,74
Calfizuzsağ	2	62,01	63,54	62,77	1,08
Calfizuzsol	1	67,78	67,78	67,78	
Calortagsağ	2	40,35	47,15	43,75	4,80
Calortagsol	2	45,61	47,53	46,57	1,35
Calcorpuscalcaneimingensağ	2	26,84	29,34	28,09	1,76
Calcorpuscalcaneimingensol	2	27,64	27,67	27,65	,02
Cminyükseksağ	2	45,01	49,39	47,20	3,09
Cminyükseksol	2	44,82	45,00	44,91	,12

Tablo 91. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsağ	2	48,66	51,95	50,30	2,32
Tauzsol	3	49,21	55,87	52,22	3,37
Tamaxuzsağ	2	52,84	56,04	54,44	2,26
Tamaxuzsol	2	53,14	58,96	56,05	4,11
Tagsağ	3	39,78	43,17	40,99	1,88
Tagsol	4	40,03	45,04	41,94	2,29
Tathrocleataliuzsağ	3	27,73	33,18	30,42	2,72
Tathrocleataliuzsol	5	28,75	33,54	31,13	2,11
Tathrocleataligensağ	3	26,38	31,23	29,23	2,53
Tathrocleataligensol	5	27,94	31,26	29,55	1,43

Tablo 92. Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsağ	18	44,04	58,39	53,87	3,19
Tauzsol	11	44,15	58,77	53,58	4,07
Tamaxuzsağ	17	46,89	61,74	58,02	3,54
Tamaxuzsol	12	46,45	63,51	57,82	4,47
Tagsağ	14	40,69	46,78	43,59	1,72
Tagsol	9	36,27	45,93	42,96	2,96
Tathrocleataliuzsağ	18	29,03	37,25	33,33	2,41
Tathrocleataliuzsol	12	29,29	36,99	33,46	2,35
Tathrocleataligensağ	16	19,93	34,58	30,14	3,35
Tathrocleataligensol	12	27,72	32,60	30,44	1,78

Tablo 93. Kadın Bireyler İçin ETÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsağ	2	48,49	57,20	52,84	6,15
Tamaxuzsağ	2	52,25	62,43	57,34	7,19
Tagsağ	2	39,51	44,22	41,86	3,33
Tathrocleataliuzsağ	1	30,62	30,62	30,62	.
Tathrocleataliuzsol	1	28,44	28,44	28,44	.
Tathrocleataligensağ	1	27,65	27,65	27,65	.
Tathrocleataligensol	1	27,69	27,69	27,69	.

Tablo 94. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsağ	7	43,85	55,65	49,54	4,42
Tauzsol	7	42,80	56,62	50,02	4,94
Tamaxuzsağ	7	46,73	60,79	53,42	5,34
Tamaxuzsol	7	46,40	60,59	54,69	5,06
Tagensağ	7	35,97	62,05	42,52	8,98
Tagensol	9	35,48	62,07	42,22	8,24
Tathrocleataliuzsağ	12	23,25	36,55	28,62	3,75
Tathrocleataliuzsol	12	24,56	38,69	30,62	3,84
Tathrocleataligensağ	11	25,22	31,65	27,63	2,28
Tathrocleataligensol	12	24,50	66,62	31,20	11,39

Tablo 95. Erkek Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	42,49	42,49	42,49	.
mc1sol	2	53,86	59,62	56,74	4,07
mc2sağ	2	64,09	71,02	67,55	4,90
mc3sol	1	66,58	66,58	66,58	.
mc4sağ	1	69,30	69,30	69,30	.
mc4sol	2	59,12	69,31	64,21	7,20
mc5sağ	1	45,62	45,62	45,62	.
mc5sol	2	44,18	52,48	48,33	5,86

Tablo 96. Tablo Erkek Bireylerin OTÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	4	44,84	65,82	50,96	10,01
mc1sol	3	44,35	64,01	51,08	11,20
mc2sağ	5	60,85	77,32	67,74	6,76
mc2sol	6	63,88	78,05	71,69	4,64
mc3sağ	7	58,15	74,75	66,44	6,13
mc3sol	8	62,84	76,97	70,34	5,43
mc4sağ	3	58,39	70,66	66,29	6,85
mc4sol	2	63,51	69,57	66,54	4,28
mc5sağ	3	54,52	72,02	60,94	9,63
mc5sol	3	55,65	72,08	64,34	8,25

Tablo 97. Kadın Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	44,78	44,78	44,78	.
mc1sol	2	43,10	45,75	44,42	1,87
mc2sağ	1	62,43	62,43	62,43	.
mc2sol	2	64,10	68,79	66,44	3,31
mc3sol	1	65,60	65,60	65,60	.
mc4sağ	1	50,16	50,16	50,16	.
mc4sol	2	52,38	54,74	53,56	1,66
mc5sağ	2	53,68	54,83	54,25	,81

Tablo 98. Kadın Bireylerin OTÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	43,63	43,63	43,63	.
mc1sol	4	40,47	48,53	44,41	3,49
mc2sağ	4	61,67	68,63	66,40	3,19
mc2sol	6	61,65	70,24	66,28	2,90
mc3sağ	6	61,77	66,74	64,52	2,04
mc3sol	5	48,71	66,45	62,62	7,78
mc4sağ	3	49,42	61,63	56,97	6,60
mc4sol	4	56,64	60,16	58,77	1,58
mc5sağ	3	47,44	63,36	57,36	8,65
mc5sol	3	58,60	64,44	61,15	2,98

Tablo 99. Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin ETÇ Dönemi MC Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort
mc1sol	1	41,52	41,52	41,52
mc4sağ	1	59,75	59,75	59,75
mc4sol	1	60,28	60,28	60,28
mc5sol	1	53,69	53,69	53,69

4.2.2. Dönemlere Göre Cinsiyetlerin Karşılaştırılması

Oylum Höyük erişkinlerinin dönemlere göre ölçü karşılaştırmaları Kadın ve Erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış;

ölçülere ait kişi sayısı, ortalama, standart sapma t ve p değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 100. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Manibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Mandibulagövuzunsag	Erkek	2	77,46	1,90
	Kadın	1	83,77	.
Mandibulagövyüksymphsial	Erkek	1	33,90	.
	Kadın	0	.	.
Mandgövyükforamenthizağ	Erkek	4	31,06	2,23
	Kadın	1	31,25	.
Mandgövyükforamendhizsol	Erkek	4	30,63	1,09
	Kadın	3	29,09	3,20
Mandgövyükmalarhizağ	Erkek	1	32,38	.
	Kadın	1	29,96	.
Mandgövyükmalarhizsol	Erkek	4	28,70	3,01
	Kadın	4	24,91	4,22
Mandgövkalınlığısağ	Erkek	5	12,49	1,33
	Kadın	1	14,35	.
Mandgövkalınlığısol	Erkek	5	13,38	1,54
	Kadın	4	11,55	2,83
Mandgenbigonial	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	93,87	.
Bicondylargen	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	127,65	.
Foramentgen	Erkek	3	44,67	1,30
	Kadın	2	45,29	,51
Minramusgensag	Erkek	1	32,35	.
	Kadın	1	33,23	.
Minramusgensol	Erkek	2	33,72	1,10
	Kadın	1	32,01	.
Maxramusgensol	Erkek	1	43,40	.
	Kadın	1	37,54	.
Maxramusyükseksag	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	60,33	.
Maxramusyükseksol	Erkek	1	63,60	.
	Kadın	1	59,94	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin mandibula ölçümleri karşılaştırıldığında tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur.

Tablo 101. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Manibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Mandibulagövyüksymphsial	Erkek	11	33,06	3,68	t=0,18
	Kadın	5	32,74	1,58	p=0.858
Mandgövyükforamenthizsağ	Erkek	12	32,00	2,46	t=3,89
	Kadın	8	25,89	4,57	p=0.001*
Mandgövyükforamendhizsol	Erkek	8	30,65	3,11	t=1,72
	Kadın	10	27,27	4,77	p=0.103
Mandgövyük molarhizasağ	Erkek	7	26,66	2,27	t=1,82
	Kadın	4	22,85	4,79	p=0.101
Mandgövyük molarhizsol	Erkek	7	26,11	1,17	t=0.85
	Kadın	9	28,21	6,34	p=0.405
Mandgövkalınlığısağ	Erkek	12	11,92	1,55	t=0,08
	Kadın	9	11,85	1,96	p=0.933
Mandgövkalınlığısol	Erkek	8	11,97	1,19	t=0,86
	Kadın	12	11,85	1,42	p=0.845
Mandgenbigonial	Erkek	4	91,39	6,12	
	Kadın	1	85,04	.	
Bicondylargen	Erkek	1	116,24	.	
	Kadın	2	101,52	5,45	t=1,02
Foramentgen	Erkek	7	42,60	2,84	p=0.670
	Kadın	7	43,14	1,58	t=0,09
Minramusgensağ	Erkek	5	32,50	3,33	p=0.936
	Kadın	7	32,68	3,97	t=0,83
Minramusgensol	Erkek	7	32,31	1,98	p=0.898
	Kadın	7	32,48	2,82	
Maxramusgensağ	Erkek	2	46,05	1,54	
	Kadın	2	40,79	3,59	
Maxramusgensol	Erkek	1	46,86	.	
	Kadın	4	42,12	3,19	
Maxramusyükseksağ	Erkek	2	62,74	1,18	
	Kadın	6	55,69	11,07	
Maxramusyükseksol	Erkek	2	64,12	1,15	
	Kadın	6	64,31	3,50	

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin mandibula ölçümleri karşılaştırıldığında **Foramen Mentale Hızası Gövde Yüksekliği Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer ölçümler yönünden cinsiyetler arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 101’de görüldüğü üzere Foramen Mentale Hizası Gövde Yüksekliği Sağ 12 erkek 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 32.00 ortalama verirken aynı ölçü kadınlarda 25.89 ortalama vermiştir.

Tablo 102. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Cmaxuzunsağ	Erkek	1	138,50	.
	Kadın	1	138,00	.
Cmaxuzunsol	Erkek	1	140,50	.
	Kadın	1	130,50	.
Cgövortsagitalçapsağ	Erkek	2	11,79	,31
	Kadın	3	10,90	1,52
Cgövortsagitalçapsol	Erkek	2	10,00	2,24
	Kadın	2	10,14	1,25
Cgövorttransçapsağ	Erkek	2	13,93	2,43
	Kadın	3	11,78	1,90
Cgövorttransçapsol	Erkek	2	12,44	,53
	Kadın	2	10,27	,43
Cgövortçevsağ	Erkek	2	38,50	4,94
	Kadın	3	33,66	2,08
Cgövortçevsol	Erkek	2	34,50	,70
	Kadın	2	31,00	2,82

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için clavicula yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 103. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Cmaxuzunsağ	Erkek	4	149,37	9,91	t=1,42
	Kadın	3	136,16	12,75	p=0.181
Cmaxuzunsol	Erkek	2	151,00	7,07	
	Kadın	5	137,80	6,41	
Cgövortsagitalçapsağ	Erkek	11	12,06	1,52	t=2,92
	Kadın	17	9,98	1,74	p=0.003*
Cgövortsagitalçapsol	Erkek	9	12,73	1,37	t=3,01
	Kadın	15	10,37	1,66	p=0.002*
Cgövorttransçapsağ	Erkek	11	11,44	1,41	t=3,52
	Kadın	17	10,58	1,64	p=0.001*
Cgövorttransçapsol	Erkek	9	10,89	1,62	t=1,57
	Kadın	15	9,99	1,45	p=0.165
Cgövortçevsağ	Erkek	10	39,40	4,78	t=1,50
	Kadın	17	34,05	5,34	p=0.172
Cgövortçevsol	Erkek	9	37,00	3,96	t=2,66
	Kadın	15	32,73	3,61	p=0.013*

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin clavicula ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ Ve Gövde Ortası Çevre Sol** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunurken ($p < 0.05$), diğer ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p > 0.05$).

Tablo 103'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 11 erkek 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 32.00 ortalama verirken aynı ölçü kadınlarda 25.89 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Sagittal Çap Sol 9 erkek 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.73 ortalama verirken aynı ölçü kadınlarda 10.37 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 11 erkek ve 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 11.44 ortalama verirken aynı ölçü kadınlarda 10.58 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sol 9 erkek ve 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 37.00 ortalama verirken aynı ölçü kadınlarda 32.73 ortalama vermiştir.

Tablo 104. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Sglenoidcavyüksağ	Erkek	1	36,73	.
	Kadın	1	38,81	.
Sglenoidcavyüksol	Erkek	2	35,70	1,56
	Kadın	0	.	.
Sglenoidcavgensağ	Erkek	1	27,86	.
	Kadın	1	25,24	.
Sglenoidcavgensol	Erkek	2	25,24	2,50
	Kadın	0	.	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için scapula yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 105. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Smakgensağ	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	94,34	.	
Sglenoidcavyüksağ	Erkek	3	40,85	1,24	t=0.140
	Kadın	3	34,73	1,99	
Sglenoidcavyüksol	Erkek	3	40,74	,97	t=0.083
	Kadın	5	37,22	3,40	
Sglenoidcavgensağ	Erkek	3	26,06	1,71	t=0.185
	Kadın	3	24,16	1,14	
Sglenoidcavgensol	Erkek	3	26,37	1,42	t=0.374
	Kadın	4	24,10	3,75	
Stotalspinauzsağ	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	112,61	.	
Stotalspinauzsol	Erkek	1	138,91	.	
	Kadın	0	.	.	

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Scapula ölçümleri karşılaştırıldığında tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 106. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Hmaxuzsağ	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	299,00	.	
Hfizyouzsağ	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	296,00	.	
Hepicondygensağ	Erkek	1	57,19	.	
	Kadın	2	59,62	4,09	
Hepicndygensol	Erkek	1	57,30	.	
	Kadın	1	56,92	.	
Hhumeruscapvertçapsağ	Erkek	1	42,07	.	
	Kadın	0	.	.	
Hhumeruscapvertçapsol	Erkek	1	43,47	.	
	Kadın	0	.	.	
Hgövortmaxçapsağ	Erkek	6	22,68	1,55	t=1,11
	Kadın	5	21,18	,91	p=0.092
Hgövortmaxsol	Erkek	2	24,15	5,81	
	Kadın	2	20,52	,38	
Hgövortminçapsağ	Erkek	6	18,51	1,79	t=2,86
	Kadın	5	15,72	,41	p=0.008*
Hgövortminçapsol	Erkek	2	18,84	3,72	
	Kadın	2	15,78	,63	
Hminevresağ	Erkek	3	63,00	7,21	
	Kadın	3	57,33	2,51	t=0.268
Hmincevresol	Erkek	5	62,00	5,56	
	Kadın	2	57,00	,00	

ETÇ Döneminde erkek ve kadın bireylerin Humerus ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Minimum Çap Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p < 0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p > 0.05$).

Tablo 106'da görüldüğü üzere Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 6 erkek 5 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 18.51 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 15.72 ortalama vermiştir.

Tablo 107. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Hmaxuzsağ	Erkek	3	313,33	5,77	
	Kadın	1	279,00	.	
Hmaxuzsol	Erkek	1	307,00	.	
	Kadın	0 ^b	.	.	
Hfizyouzsağ	Erkek	3	307,66	6,35	
	Kadın	1	272,00	.	
Hfizyouzsol	Erkek	1	302,00	.	
	Kadın	0 ^b	.	.	
Hepicondygensağ	Erkek	10	62,27	2,70	t=3.15
	Kadın	11	55,82	4,05	p=0.001*
Hepicndygensol	Erkek	12	60,64	5,93	t=2.02
	Kadın	8	55,70	3,57	p=0.052
Hhumeruscapvertçapsağ	Erkek	2	44,35	,96	
	Kadın	2	38,98	5,62	
Hhumeruscapvertçapsol	Erkek	1	43,00	.	
	Kadın	0 ^b	.	.	
Hgövortmaxçapsağ	Erkek	20	22,34	1,60	t=3.01
	Kadın	20	20,68	1,48	p=0.002*
Hgövortmaxsol	Erkek	22	22,22	1,59	t=3.36
	Kadın	18	19,74	1,58	p=0.001*
Hgövortminçapsağ	Erkek	19	17,66	1,83	t=2.96
	Kadın	20	16,12	1,58	p=0.008*
Hgövortminçapsol	Erkek	21	18,32	1,94	t=0.25
	Kadın	19	18,01	9,62	p=0.885
Hminevresağ	Erkek	24	61,00	3,46	t=2.90
	Kadın	25	57,20	5,15	p=0.004*
Hminevresol	Erkek	23	61,91	4,32	t=3.30
	Kadın	23	55,21	5,84	p=0.001*

OTÇ Döneminde erkek ve kadın bireylerin Humerus ölçümleri karşılaştırıldığında **Epicondylar Genişlik Sağ, Gövde Ortası Maksimum Çap Sağ, Gövde Ortası Maximum Çap Sol, Gövde Ortası Minimum Çap Sağ, Minimum Çevre Sağ ve Minimum Çevre Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 107'de görüldüğü üzere Epicondylar Genişlik Sağ 10 erkek 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 62.27 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda

55.82 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Maksimum Çap Sağ 20 kadın ve 20 erkek bireyde ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 22.34 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 20.68 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Maximum Çap Sol 22 erkek 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 22.22 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 19.74 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 19 erkek 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 17.66 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 16.12 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sağ 24 kadın ve 25 erkek bireyde ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 61,00 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 57.20 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sol Sağ 23 erkek 23 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 61.91 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 55.21 ortalama vermiştir.

Tablo 108. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Rmaxuzsağ	Erkek	1	238,50	.	
	Kadın	1	225,50	.	
Rfizuzsağ	Erkek	1	230,00	.	
	Kadın	1	221,00	.	
Rgövortsagitçapsağ	Erkek	1	14,91	.	
	Kadın	4	14,97	1,16	
Rgövortsagitçapsol	Erkek	1	14,47	.	
	Kadın	4	13,86	1,34	
Rgövorttransçapsağ	Erkek	1	11,85	.	
	Kadın	4	10,94	,67	
Rgövorttransçapsol	Erkek	1	11,75	.	
	Kadın	4	11,08	1,00	
Rmincevesağ	Erkek	4	41,50	1,91	t=1,56
	Kadın	3	38,33	2,08	p=0,105
Rmincevesol	Erkek	2	43,00	1,41	
	Kadın	4	39,50	1,73	

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Radius ölçümleri karşılaştırıldığında tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 109. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Rmaxuzsağ	Erkek	1	232,00	.	
	Kadın	3	232,00	12,12	
Rmaxuzsol	Erkek	4	252,37	2,49	t=3,34
	Kadın	3	217,50	7,76	p=0.001*
Rfizuzsağ	Erkek	1	223,00	.	
	Kadın	3	224,33	14,18	
Rfizuzsol	Erkek	4	247,50	4,12	t=3,42
	Kadın	3	212,33	9,23	p=0.001*
Rgövortsagitçapsağ	Erkek	15	14,79	1,82	t=2,95
	Kadın	16	12,72	1,92	p=0.005*
Rgövortsagitçapsol	Erkek	20	15,08	1,84	t=2,98
	Kadın	20	13,15	1,86	p=0.002*
Rgövorttransçapsağ	Erkek	15	12,87	1,86	t=3,47
	Kadın	16	10,79	1,00	p=0.001*
Rgövorttransçapsol	Erkek	20	12,77	2,34	t=2.82
	Kadın	20	11,13	1,30	p=0.009*
Rmincevresağ	Erkek	16	42,81	5,21	t=2,98
	Kadın	17	37,76	3,26	p=0.002*
Rmincevresol	Erkek	18	42,50	4,25	t=2,52
	Kadın	20	39,35	3,32	p=0.015*

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Radius ölçümleri karşılaştırıldığında Maksimum Uzunluk Sağ ve Fizyolojik Uzunluk Sağ yönünden farklılık önemsiz bulunurken ($p>0.05$), diğer tüm ölçüler yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 109'da görüldüğü üzere Maksimum Uzunluk Sol 4 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 252.37 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 217.50 ortalama vermiştir. Fizyolojik Uzunluk Sol 4 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 247.50 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 212.3 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 15 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 14.79 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 12.72 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 20 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 15.08 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 13.15 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 15 erkek 16 kadın

bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.87 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 10.79 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 20 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.77 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 11.13 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sağ 16 erkek 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 42.81 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 37.76 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 18 erkek ve 20 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 42.50 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 39.35 ortalama vermiştir.

Tablo 110. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Umaxuzsağ	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	245,50	.
Ugövortsagitcapsag	Erkek	3	14,73	2,20
	Kadın	4	13,70	2,12
Ugövortsagitcapsol	Erkek	1	12,03	.
	Kadın	2	14,63	,36
Ugövorttransvcapsag	Erkek	3	14,61	1,66
	Kadın	4	12,29	,66
Ugövorttransvcapsol	Erkek	1	14,86	.
	Kadın	2	11,43	,13
Umincevesağ	Erkek	2	36,00	2,82
	Kadın	4	31,25	3,30
Umincevesol	Erkek	3	34,33	3,51
	Kadın	3	34,33	1,52
Usigmaltsagitçapsağ	Erkek	1	21,31	.
	Kadın	3	20,66	1,20
Usigmaltsagitçapsol	Erkek	2	23,45	2,97
	Kadın	2	21,83	,63
Usigmalttransçapsağ	Erkek	1	18,07	.
	Kadın	3	16,73	2,52
Usigmaalttransçapsol	Erkek	2	20,83	3,73
	Kadın	2	16,73	1,83

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için ulna yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 111. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Umaxuzsağ	Erkek	3	261,50	4,76	
	Kadın	4	251,62	14,56	
Umaxuzsol	Erkek	5	272,50	10,46	
	Kadın	1	243,00	.	
Ugövortsagitcapsag	Erkek	16	14,08	1,93	t=1,77
	Kadın	16	12,92	2,15	p=0.119
Ugövortsagitcapsol	Erkek	13	13,59	1,41	t=2,47
	Kadın	15	12,03	1,79	p=0.018*
Ugövorttransvcapsag	Erkek	16	15,25	2,38	t=2,22
	Kadın	16	13,65	1,60	p=0.034*
Ugövorttransvcapsol	Erkek	13	15,24	1,96	t=1,92
	Kadın	15	13,85	1,76	p=0.059
Umincevesağ	Erkek	14	37,71	4,15	t=2,78
	Kadın	12	33,25	2,41	p=0.003*
Umincevesol	Erkek	11	39,36	4,69	t=2,78
	Kadın	8	32,75	3,05	p=0.003*
Usigmaltsgaitçapsağ	Erkek	19	22,60	2,17	t=0,86
	Kadın	18	21,58	3,83	p=0.323
Usigmaltsgaitçapsol	Erkek	15	22,67	2,52	t=1,92
	Kadın	20	21,27	2,00	p=0.076
Usigmattransçapsağ	Erkek	19	19,47	2,44	t=2,82
	Kadın	18	17,27	2,39	p=0.009*
Usigmaaltransçapsol	Erkek	15	19,46	1,64	t=2,88
	Kadın	18	17,06	2,30	p=0.002*

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Ulna ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ, Minimum Çevre Sağ, Minimum Çevre Sol, Sigmoid Altı Transverse Çap Sağ ve Sigmoid Altı Transverse Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 111'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sol 13 erkek 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 13.59 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 12.03 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 16 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 15.25 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 13.65 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sağ 14 erkek 12 kadın

bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 37.71 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 33.25 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 11 erkek ve 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 39.36 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 32.75 ortalama vermiştir. Sigmoid Altı Transverse Çap Sağ 19 erkek 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 19.47 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 17.27 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 15 erkek ve 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 19.46 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 17.06 ortalama vermiştir.

Tablo 112. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Ffemurbaşmaxçapsağ	Erkek	1	44,32	.	
	Kadın	0	.	.	
Fgövortsagitçapsağ	Erkek	5	31,84	3,84	t=2,14
	Kadın	4	25,35	,76	p=0.014*
Fgövortsagitçapsol	Erkek	4	31,15	3,73	t=2,18
	Kadın	7	26,43	,99	p=0.010*
Fgövorttransçapsağ	Erkek	5	26,53	3,91	t=0,888
	Kadın	4	24,54	1,75	p=0.381
Fgövorttransçapsol	Erkek	4	26,19	3,53	t=0,78
	Kadın	7	24,81	2,60	p=0.474
Fgövortcevresağ	Erkek	5	91,80	7,04	t=2,82
	Kadın	4	77,75	1,89	p=0.006*
Fgövortcevresol	Erkek	4	90,00	5,59	t=2,91
	Kadın	7	79,57	3,59	p=0.004*
Ftrochaltısagıtçapsağ	Erkek	3	25,98	1,50	t=0,52
	Kadın	2	24,75	3,47	p=0.608
Ftrochaltısagıtçapsol	Erkek	3	26,50	1,70	t=0,68
	Kadın	6	28,09	2,65	p=0.386
Ftrochaltıtransçapsağ	Erkek	3	33,35	3,35	
	Kadın	2	30,97	2,87	
Ftrochaltıtransçapsol	Erkek	3	34,03	2,50	t=1.74
	Kadın	6	30,79	3,07	p=0,161

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Femur ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ ve Gövde Ortası Çevre Sol** yönünden farklılık

önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 112'de görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 5 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 31.84 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 25.35 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 4 erkek ve 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 31.15 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 26.43 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ 5 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 91.80 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 77.75 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 4 erkek ve 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 90.00 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 79.57 ortalama vermiştir.

Tablo 113. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Fmaxuzsağ	Erkek	1	450,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fmaxuzsol	Erkek	1	449,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizuzsağ	Erkek	1	446,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizuzsol	Erkek	1	445,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Ffizyothrochuzsağ	Erkek	1	427,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fizyothrochuzsol	Erkek	1	424,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Fepicondgen sağ	Erkek	1	74,41	.	
	Kadın	1	70,72	.	
Fepicondgen sol	Erkek	1	75,23	.	
	Kadın	1	70,46	.	
Ffemurbaşmaxçapsağ	Erkek	2	45,28	3,36	
	Kadın	1	39,44	.	
Ffemurbaşmaxçapsol	Erkek	2	41,99	3,95	
	Kadın	1	39,94	.	
Fgövortsagitçapsağ	Erkek	26	28,67	2,34	t=2,91
	Kadın	25	26,25	3,24	p=0,004
Fgövortsagitçapsol	Erkek	27	28,54	2,39	t=4,12
	Kadın	28	25,95	2,34	p=0.001*
Fgövorttransçapsağ	Erkek	26	27,49	2,80	t=4,00
	Kadın	25	24,63	2,17	p=0.001*
Fgövorttransçapsol	Erkek	27	27,46	2,65	t=3,94
	Kadın	28	24,47	1,77	p=0.001*
Fgövortcevre sağ	Erkek	26	83,61	11,96	t=1,92
	Kadın	25	79,12	5,68	p=0.095
Fgövortcevresol	Erkek	27	86,29	5,66	t=5,05
	Kadın	27	78,85	5,35	p=0.001*
Ftrochantırsagittalçapsağ	Erkek	12	27,89	4,60	t=0,91
	Kadın	14	27,36	5,49	p=0.795
Ftrochantırsagittalçapsol	Erkek	14	27,68	3,82	p=0.004*
	Kadın	14	26,23	4,43	t=1,02
Ftrochantıtransçapsağ	Erkek	12	31,14	3,98	p=0.360
	Kadın	14	28,55	3,62	t=1,93
Ftrochantıtransçapsol	Erkek	14	32,35	3,87	p=0.096
	Kadın	14	28,22	4,07	t=2,39

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Femur ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol, Gövde Ortası Transverse Çap sağ, Gövde Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sol ve Trochanter Altı Transverse Çap Sol** yönünden

farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 113'de görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 26 erkek 425 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 28.67 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 226.25 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 27 erkek ve 28 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 28.54 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 25.95 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Transverse Çap sağ 26 erkek 25 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 27.49 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 24.63 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 27 erkek ve 28 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 27.46 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 24.47 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ 27 erkek 27 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 86.29 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 78.85 ortalama vermiştir.

Tablo 114. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	Erkek	3	34,5033	3,90719
	Kadın	3	27,0767	1,34886
Tgövortsagitçapsol	Erkek	3	34,3067	2,91522
	Kadın	2	27,3050	,58690
Tgövorttransçapsağ	Erkek	3	20,8200	2,46317
	Kadın	3	21,2167	4,42123
Tgövorttransçapsol	Erkek	3	20,9333	1,48086
	Kadın	2	19,3250	1,36472
Tgövortcevresağ	Erkek	3	89,3333	11,59023
	Kadın	3	73,0000	1,00000
Tgövortcevresol	Erkek	3	87,3333	9,29157
	Kadın	2	73,5000	2,12132
Taltoçgensağ	Erkek	1	48,4100	.
	Kadın	0	.	.
Taltoçgensol	Erkek	1	48,7300	.
	Kadın	0	.	.
Tforanutsagitçapsağ	Erkek	3	39,0867	5,86512
	Kadın	3	33,8367	4,10041
Tforanutsagitçapsol	Erkek	2	36,9900	5,72756
	Kadın	1	31,0100	.
Tforanutrtransçapsağ	Erkek	3	23,8733	4,77017
	Kadın	3	20,9500	,76217
Tforanutrtransçapsol	Erkek	2	21,6800	3,40825
	Kadın	1	20,5000	.
Tforanutrhizcevsaağ	Erkek	3	98,6667	15,30795
	Kadın	3	88,3333	9,29157
Tforanutrhizcevsol	Erkek	2	94,0000	16,97056
	Kadın	1	82,0000	.
Tmincevsaağ	Erkek	3	83,6667	4,61880
	Kadın	0	.	.
Tmincevsol	Erkek	3	79,6667	9,50438
	Kadın	0	.	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için tibia yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 115. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Tmaxuzsağ	Erkek	1	365,00	.	
	Kadın	1	357,00	.	
Tmaxuzsol	Erkek	1	366,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Tfizuzsağ	Erkek	1	354,00	.	
	Kadın	1	345,00	.	
Tfizuzsol	Erkek	1	355,00	.	
	Kadın	0	.	.	
Tgövortsagitçapsağ	Erkek	16	31,16	2,92	t=2,97
	Kadın	16	27,66	3,17	p=0.003*
Tgövortsagitçapsol	Erkek	13	31,03	3,90	t=1,62
	Kadın	16	28,55	2,93	p=0.061
Tgövorttransçapsağ	Erkek	15	21,14	1,43	t=3,97
	Kadın	16	18,62	2,06	p=0.001*
Tgövorttransçapsol	Erkek	13	21,41	1,66	t=4,18
	Kadın	16	18,86	1,84	p=0.001*
Tgövortcevresağ	Erkek	15	82,13	5,34	t=2,92
	Kadın	16	74,75	7,24	p=0.003*
Tgövortcevresol	Erkek	13	83,69	4,09	t=4,04
	Kadın	15	75,80	6,09	p=0.001*
Tüstucensağ	Erkek	1	74,93	.	
	Kadın	3	62,30	11,23	
Tüstucensol	Erkek	1	74,60	.	
	Kadın	0	.	.	
Taltucensağ	Erkek	4	51,23	5,50	
	Kadın	2	41,73	9,58	
Taltucensol	Erkek	3	50,75	4,81	t=1,08
	Kadın	5	45,13	4,97	p=0.169
Tforanutrsgitçapsağ	Erkek	14	34,39	2,90	t=2,92
	Kadın	13	30,60	3,29	p=0.004*
Tforanutrsgitçapsol	Erkek	10	35,01	2,09	t=4,14
	Kadın	11	30,63	3,05	p=0.001*
Tforanutrtransçapsağ	Erkek	14	23,24	1,45	t=3,87
	Kadın	13	20,87	1,37	p=0.001*
Tforanutrtransçapsol	Erkek	10	23,27	2,16	t=2,22
	Kadın	11	21,02	2,21	p=0.030*
Tforanutrhzcevsag	Erkek	14	92,28	5,86	t=2,82
	Kadın	13	85,15	7,20	p=0.009*
Tforanutrhzcevsol	Erkek	10	94,10	5,23	t=2,99
	Kadın	11	83,63	7,46	p=0.002*
Tmincevsag	Erkek	9	78,44	3,77	t=2,94
	Kadın	7	69,71	6,29	p=0.004*
Tmincevsol	Erkek	5	78,00	5,09	t=1,07
	Kadın	7	73,57	7,25	p=0.270

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Tibia ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ, Gövde**

Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ, Gövde Ortası Çevre Sol, Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sağ, Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sol, Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ, Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sol ve Minimum Çevre Sağ yönünden önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 115'de görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 16 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 31.16 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 27.66 ortalama vermiştir. . Gövde Ortası Transverse Çap sağ 15 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 21.14 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 18.62 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 13 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 21.41 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 18.86 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ 15 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 82.13 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 74.75 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 13 erkek ve 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 83.69 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 75.80 ortalama vermiştir. Foramen Nutricium Hizası Sagittal Çap Sağ 14 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 34.39 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 30.60 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 10 erkek ve 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 35.01 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 30.63 ortalama vermiştir. Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ 14 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 23.24 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 20.87 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 10 erkek ve 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 23.27 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 21.02 ortalama vermiştir.

Tablo 116. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Fibmaxuzsol	Erkek	1	333,50	.
	Kadın	0	.	.
Fibgövortmaxçapsağ	Erkek	5	16,30	1,40
	Kadın	0	.	.
Fibgövortmaxçapsol	Erkek	1	13,84	.
	Kadın	3	13,14	,61
Fibgövortminçapsağ	Erkek	5	12,76	1,95
	Kadın	0	.	.
Fibgövortminçapsol	Erkek	1	10,62	.
	Kadın	3	10,70	1,96
Fibminçevresağ	Erkek	2	32,50	6,36
	Kadın	1	27,00	.
Fibminçevresol	Erkek	1	29,00	.
	Kadın	1	27,00	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için fibula yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 117. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Fibmaxuzsağ	Erkek	1	354,00	.	
	Kadın	1	352,00	.	
Fibmaxuzsol	Erkek	4	360,25	7,27	
	Kadın	1	344,00	.	
Fibgövortmaxçapsağ	Erkek	11	15,24	2,34	t=1,06
	Kadın	16	14,28	2,06	p=0.272
Fibgövortmaxçapsol	Erkek	16	15,62	2,03	t=2,28
	Kadın	17	14,06	1,86	p=0.028*
Fibgövortminçapsağ	Erkek	11	11,65	1,52	t=0,74
	Kadın	16	11,20	1,43	p=0.444
Fgövortminçapsol	Erkek	16	12,31	1,30	t=2,64
	Kadın	17	11,02	1,23	p=0.006*
Fibminçevresağ	Erkek	12	32,50	5,30	t=0,07
	Kadın	13	32,84	4,39	p=0.860
Fibminçevresol	Erkek	14	34,71	4,63	t=1,16
	Kadın	15	32,33	4,32	p=0.162

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Fibula ölçümleri karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Maksimum Çap Sol ve Gövde Ortası Minimum Çap Sol** yönünden farklılık anlamlı bulunurken($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 117'de görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Gövde Ortası Maksimum Çap Sol 16 erkek 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 15.62 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 14.06 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Minimum Çap Sol 16 erkek 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.31 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 11.02 ortalama vermiştir.

Tablo 118.ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Pyüksağ	Erkek	1	41,00	.
	Kadın	1	41,55	.
Pyüksol	Erkek	2	38,77	,74
	Kadın	1	41,28	.
Pgensağ	Erkek	1	41,60	.
	Kadın	1	39,38	.
Pgensol	Erkek	3	43,34	,59
	Kadın	1	35,33	.
Pkalsağ	Erkek	3	19,33	1,69
	Kadın	1	20,12	.
Pkalsol	Erkek	5	19,69	2,11
	Kadın	1	16,73	.
Pmedgensağ	Erkek	2	25,32	2,84
	Kadın	1	23,75	.
Pmedgensol	Erkek	3	25,05	2,75
	Kadın	1	21,27	.
Plateralgensağ	Erkek	2	17,78	,47
	Kadın	1	19,86	.
Plateralgensol	Erkek	2	19,64	3,76
	Kadın	1	19,25	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için patella yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 119. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
Pyüksağ	Erkek	14	41,34	2,74	t=1,26
	Kadın	13	39,26	3,04	p=0.073
Pyüksol	Erkek	16	41,96	3,08	t=1,75
	Kadın	12	40,08	2,70	p=0.104
Pgensağ	Erkek	11	44,80	2,97	t=2,96
	Kadın	12	40,97	2,22	p=0.002*
Pgensol	Erkek	15	43,86	2,79	t=2,90
	Kadın	12	40,44	2,81	p=0.004*
Pkalsağ	Erkek	15	20,38	1,17	t=2,85
	Kadın	13	18,76	1,62	p=0.005*
Pkalsol	Erkek	17	20,68	1,43	t=3,07
	Kadın	14	18,26	2,07	p=0.001*
Pmedgensağ	Erkek	14	28,95	14,01	t=1,74
	Kadın	13	23,88	2,07	p=0.209
Pmedgensol	Erkek	15	25,94	2,73	t=0,16
	Kadın	12	26,14	10,32	p=0.943
Plateralgensağ	Erkek	11	21,86	3,37	t=1,76
	Kadın	10	19,71	1,54	p=0.081
Plateralgensol	Erkek	13	20,74	1,65	t=2,20
	Kadın	10	19,26	1,34	p=0.032*

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Patella ölçümleri karşılaştırıldığında **Patella Genişliği Sağ, Patella Genişliği Sol, Patella Kalınlığı Sağ, Patella Kalınlığı Sol ve Lateral Genişliği Sol** yönünden ölçümler önemli bulunurken, diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 119'da görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Patella Genişliği Sağ 11 erkek 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 44.80 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 40.97 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 15 erkek ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 43.86 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 40.44 ortalama vermiştir. Patella Kalınlığı Sağ 15 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 20.38 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 18.76 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 17 erkek ve 14 kadın bireyden ölçülmüştür.

Ölçü erkeklerde 20.68 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 18.26 ortalama vermiştir.

Tablo 120. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Calmaxuzsağ	Erkek	2	78,51	4,94
	Kadın	1	79,35	.
Calmaxuzsol	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	68,26	.
Calfizuzsağ	Erkek	1	66,50	.
	Kadın	1	70,76	.
Calfizuzsol	Erkek	0	.	.
	Kadın	1	59,11	.
Calortagensağ	Erkek	2	44,17	,01
	Kadın	1	45,78	.
Calcorpuscalcanemingensağ	Erkek	2	26,45	1,41
	Kadın	2	22,53	3,62
Cminyüksaksağ	Erkek	2	53,93	4,20
	Kadın	2	51,17	6,03

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için calcaneus yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 121. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Calmaxuzsağ	Erkek	3	79,92	5,03
	Kadın	2	76,33	5,40
Calmaxuzsol	Erkek	4	80,72	3,86
	Kadın	2	75,69	4,74
Calfizuzsağ	Erkek	2	67,02	2,03
	Kadın	2	62,77	1,08
Calfizuzsol	Erkek	2	63,68	1,18
	Kadın	1	67,78	.
Calortagensağ	Erkek	4	47,29	5,20
	Kadın	2	43,75	4,80
Calortagensol	Erkek	3	47,39	3,95
	Kadın	2	46,57	1,35
Calcorpuscalcanemingensağ	Erkek	1	26,92	.
	Kadın	2	28,09	1,76
Calcorpuscalcaneimingensol	Erkek	3	31,29	8,42
	Kadın	2	27,65	,02
Cminyükseksağ	Erkek	4	47,74	14,82
	Kadın	2	47,20	3,09
Cminyükseksol	Erkek	4	56,01	11,89
	Kadın	2	44,91	,12

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için calcaneus yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 122. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
Tauzsağ	Erkek	2	50,30	2,32
	Kadın	2	52,84	6,15
Tauzsol	Erkek	3	52,22	3,37
	Kadın	0	.	.
Tamaxuzsağ	Erkek	2	54,44	2,26
	Kadın	2	57,34	7,19
Tamaxuzsol	Erkek	2	56,05	4,11
	Kadın	0	.	.
Tagensağ	Erkek	3	40,99	1,88
	Kadın	2	41,86	3,33
Tagensol	Erkek	4	41,94	2,29
	Kadın	0	.	.
Tathrocleataliuzsağ	Erkek	3	30,42	2,72
	Kadın	1	30,62	.
Tathrocleataliuzsol	Erkek	5	31,13	2,11
	Kadın	1	28,44	.
Tathrocleataligensağ	Erkek	3	29,23	2,53
	Kadın	1	27,65	.
Tathrocleataligensol	Erkek	5	29,55	1,43
	Kadın	1	27,69	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için talus yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 123. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
Tauzsağ	Erkek	18	53,87	3,19	t=2,24
	Kadın	7	49,54	4,42	p=0.012*
Tauzsol	Erkek	11	53,58	4,07	t=1,95
	Kadın	7	50,02	4,94	p=0.116
Tamaxuzsağ	Erkek	17	58,02	3,54	t=2,24
	Kadın	7	53,42	5,34	p=0.021*
Tamaxuzsol	Erkek	12	57,82	4,47	t=1,72
	Kadın	7	54,69	5,06	p=0.178
Tagensağ	Erkek	14	43,59	1,72	t=0,82
	Kadın	7	42,52	8,98	p=0.664
Tagensol	Erkek	9	42,96	2,96	t=0,82
	Kadın	9	42,22	8,24	p=0.802
Tathrocleataliuzsağ	Erkek	18	33,33	2,41	t=4,02
	Kadın	12	28,62	3,75	p=0.001*
Tathrocleataliuzsol	Erkek	12	33,46	2,35	t=2,20
	Kadın	12	30,62	3,84	p=0.040*
Tathrocleataligensağ	Erkek	16	30,14	3,35	t=2,22
	Kadın	11	27,63	2,28	p=0.041*
Tathrocleataligensol	Erkek	12	30,44	1,78	t=0,88
	Kadın	12	31,20	11,39	p=0.821

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Talus ölçümleri karşılaştırıldığında **Talus Uzunluğu Sağ, Talusun Maksimum Uzunluğu Sağ, Throclea Tali Uzunluğu Sağ, Throclea Tali Uzunluğu Sol Ve Throclea Tali Genişliği Sağ** yönünden ölçümler önemli bulunurken ($p<0.0$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 123'de görüldüğü üzere karşılaştırıldığında Talus Uzunluğu Sağ 18 erkek 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 53.87 ortalama veririrken; aynı ölçü kadınlarda 49.54 ortalama vermiştir. Talus maksimum Uzunluğu Sağ 17 erkek 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 58.02 ortalama veririrken; aynı ölçü kadınlarda 53.42 ortalama vermiştir. Throclea Tali Uzunluğu Sağ 18 erkek 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 33.33 ortalama veririrken; aynı ölçü kadınlarda 28.62 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 12 erkek ve 12 kadın bireyden

ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 33.46 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 30.62 ortalama vermiştir.

Tablo 124. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metacarpal Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
mc1sağ	Erkek	1	42,49	.
	Kadın	1	44,78	.
mc1sol	Erkek	2	56,74	4,07
	Kadın	2	44,42	1,87
mc2sağ	Erkek	2	67,55	4,90
	Kadın	1	62,43	.
mc2sol	Erkek	0 ^b	.	.
	Kadın	2	66,44	3,31
mc3sol	Erkek	1	66,58	.
	Kadın	1	65,60	.
mc4sağ	Erkek	1	69,30	.
	Kadın	1	50,16	.
mc4sol	Erkek	2	64,21	7,20
	Kadın	2	53,56	1,66
mc5sağ	Erkek	1	45,62	.
	Kadın	2	54,25	,81
mc5sol	Erkek	2	48,33	5,86
	Kadın	0 ^b	.	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için metacarpal yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 125. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metacarpal Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
mc1sağ	Erkek	4	50,96	10,01	
	Kadın	1	43,63	.	
mc1sol	Erkek	3	51,08	11,20	t=0,96
	Kadın	4	44,41	3,49	0.302
mc2sağ	Erkek	5	67,74	6,76	t=0,92
	Kadın	4	66,40	3,19	0.729
mc2sol	Erkek	6	71,69	4,64	t=2,28
	Kadın	6	66,28	2,90	0.036
mc3sağ	Erkek	7	66,44	6,13	t=1,04
	Kadın	6	64,52	2,04	0.482
mc3sol	Erkek	8	70,34	5,43	t=2,01
	Kadın	5	62,62	7,78	0.058
mc4sağ	Erkek	3	66,29	6,85	t=1,22
	Kadın	3	56,97	6,60	0.165
mc4sol	Erkek	2	66,54	4,28	t=0,96
	Kadın	4	58,77	1,58	
mc5sağ	Erkek	3	60,94	9,63	t=0,96
	Kadın	3	57,36	8,65	0.658
mc5sol	Erkek	3	64,34	8,25	t=0,98
	Kadın	3	61,15	2,98	0.582

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Metacarpal ölçümleri karşılaştırıldığında tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 126. ETÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metatarsal Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss
mt1sağ	Erkek	1	60,65	.
	Kadın	0	.	.
mt1sol	Erkek	1	60,68	.
	Kadın	0	.	.
mt2sağ	Erkek	1	67,19	.
	Kadın	0	.	.
mt2sol	Erkek	1	68,85	.
	Kadın	2	66,16	2,08
mt3sağ	Erkek	2	68,83	2,47
	Kadın	0	.	.
mt3sol	Erkek	2	67,77	1,04
	Kadın	1	62,01	.
mt4sol	Erkek	1	74,94	.
	Kadın	1	60,81	.
mt5sağ	Erkek	2	66,85	3,06
	Kadın	1	66,04	.
mt5sol	Erkek	2	73,98	9,57
	Kadın	1	66,0	.

ETÇ döneminde erkek ve kadın bireyler için metatarsal yönünden yeterli sayıda birey olmadığı için cinsiyetler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 127. OTÇ Döneminde Erkek ve Kadın Bireylerin Metatarsal Ölçümlerinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	Ort	ss	sonuç
mt1sağ	Erkek	12	61,34	5,84	t=1,02
	Kadın	8	59,52	5,18	p=0.485
mt1sol	Erkek	11	61,55	6,38	t=1,01
	Kadın	11	59,56	5,17	p=0.431
mt2sağ	Erkek	4	72,71	3,05	t=1,00
	Kadın	5	69,59	4,06	p=0.245
mt2sol	Erkek	5	75,72	6,66	t=1,01
	Kadın	4	72,19	5,80	p=0.432
mt3sağ	Erkek	6	70,57	4,54	t=0,94
	Kadın	3	66,11	5,11	p=0.223
mt3sol	Erkek	4	70,74	2,96	t=1,08
	Kadın	6	66,55	4,42	p=0.138
mt4sağ	Erkek	7	70,62	4,77	t=0,85
	Kadın	4	69,26	4,08	p=0.647
mt4sol	Erkek	4	71,65	2,06	t=0,84
	Kadın	4	70,50	3,61	p=0.602
mt5sağ	Erkek	11	71,38	3,28	t=5,17
	Kadın	8	63,81	4,91	p=0.001*
mt5sol	Erkek	14	72,85	4,08287	t=2,88
	Kadın	10	65,98	5,29309	p=0.002*

OTÇ döneminde erkek ve kadın bireylerin Metatarsal ölçümleri karşılaştırıldığında **MT5 Sağ ve MT5 Sol** yönünden ölçüler karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

MT5 Sağ 11 erkek 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 71.38 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 63.81 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 1 erkek ve 10 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 72.85 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 65.98 ortalama vermiştir.

4.3. Oylum Höyük Popülasyonunda Yaş Aralıklarına Göre Tanımlayıcı İstatistik Tabloları

Oylum Höyük erişkinlerine ait ölçü dağılımları tüm yaş aralıklarına göre ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, minimum-maksimum değerler, ortalamalar ve standart sapmalar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

4.3.1. Kafatası Ölçüleri İçin Tanımlayıcı İstatistik Tabloları

Tablo 128. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Mandibulagövuzunsag	3	76,11	84,52	81,46	4,65
Mandibulagövuzunsol	1	72,70	72,70	72,70	.
Mandibulagövyuksymphsial	10	27,82	36,61	32,80	2,90
Mandgövyukforamenthizsag	13	23,14	36,16	29,63	3,92
Mandgövyükforamendhizsol	14	23,87	34,14	29,39	3,25
Mandgövyük molarhizsag	7	20,91	29,96	26,91	3,45
Mandgövyük molarhizsol	13	24,58	34,81	27,65	2,63
Mandgövkalınlığısag	15	9,92	15,05	12,75	1,51
Mandgövkalınlığısol	16	9,86	15,54	12,56	1,57
Mandgenbigonial	4	85,04	99,05	91,59	6,15
Bicondylargen	4	97,67	127,65	111,73	13,06
Foramentgen	9	39,67	45,66	43,15	2,14
Minramusgensag	10	26,79	37,54	32,68	3,52
Minramusgensol	11	28,19	35,26	32,25	2,10
Maxramusgensag	4	38,25	47,14	43,42	3,78
Maxramusgensol	4	37,54	45,68	41,16	4,01
Maxramusyukseksag	8	36,51	66,26	56,83	9,51
Maxramusyukseksol	7	59,43	68,46	63,72	3,26

Tablo 129. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Mandibulagövuzunsag	2	78,81	92,69	85,75	9,81
Mandibulagövyüksymphsial	5	26,50	36,31	32,44	3,64
Mandgövyükforamenthizsag	9	26,33	37,07	31,07	3,10
Mandgövyükforamendhizsol	8	24,55	32,31	29,56	2,67
Mandgövyükmalarhizasag	4	24,60	32,38	27,47	3,39
Mandgövyükmalarhizsol	7	25,65	39,43	29,51	4,91
Mandgövkalınlıgısag	9	8,97	14,74	11,51	1,66
Mandgövkalınlıgısol	9	9,32	14,46	11,97	1,39
Mandgenbigonial	2	84,92	93,18	89,05	5,84
Foramentgen	6	38,73	45,36	42,89	2,35
Minramusgensag	3	28,35	33,94	31,54	2,88
Minramusgensol	5	30,68	35,12	32,29	1,75
Maxramusgensol	2	43,12	46,86	44,99	2,64
Maxramusyükseksag	1	65,28	65,28	65,28	.
Maxramusyükseksol	2	60,72	64,94	62,83	2,98

Tablo 130. 45+ Yaşlı Grubunda Mandibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Mandibulagövyüksymphsial	2	34,39	36,73	35,56	1,65
Mandgövyükforamenthizsag	3	18,33	32,58	27,25	7,77
Mandgövyükforamendhizsol	3	16,65	32,34	26,61	8,66
Mandgövyükmolarhizasag	2	17,21	24,97	21,09	5,48
Mandgövyükmolarhizsol	4	16,70	25,07	21,28	4,10
Mandgövkalınlıksag	3	10,15	10,84	10,55	,35
Mandgövkalınlıksol	4	8,45	13,04	10,60	1,88
Foramentgen	4	42,85	47,22	44,78	1,80
Minramusgensag	1	35,42	35,42	35,42	.
Minramusgensol	1	36,82	36,82	36,82	.
Maxramusgensol	1	41,66	41,66	41,66	.
Maxramusyüksesol	1	65,92	65,92	65,92	.

4.3.2.Vücut Ölçüleri İçin Tanımlayıcı İstatistik Tabloları

Tablo 131. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Cmaxuzunsag	5	123,50	164,00	142,70	14,62
Cmaxuzunsol	4	130,50	156,00	139,62	11,68
Cgövortsagitalcapsag	19	6,91	13,28	10,37	1,70
Cgövortsagitalcapsol	16	7,22	14,01	10,78	1,88
Cgövorttranscapsag	19	7,02	13,34	10,89	1,78
Cgövorttranscapsol	16	7,81	13,30	10,20	1,61
Cgövortcevsag	18	27,00	44,00	33,72	4,32
Cgövortcevsol	16	29,00	39,00	33,37	3,61

Tablo 132. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Cmaxuzunsag	3	136,00	145,50	140,00	4,92
Cmaxuzunsol	4	134,00	146,00	138,87	5,54
Cgövortsagitalcapsag	9	8,99	14,77	11,36	1,78
Cgövortsagitalcapsol	10	8,41	14,71	11,27	1,98
Cgövorttranscapsag	9	8,78	15,65	11,75	2,01
Cgövorttranscapsol	10	9,09	12,82	11,03	1,35
Cgövortcevsag	9	31,00	46,00	38,11	5,55
Cgövortcevsol	10	30,00	45,00	35,00	4,26

Tablo 133. 45+ Yaşlı Grubunda Clavicula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Cmaxuzunsag	1	149,00	149,00	149,00	.
Cmaxuzunsol	1	148,00	148,00	148,00	.
Cgövortsagitalcapsag	5	9,69	14,35	11,86	2,10
Cgövortsagitalcapsol	2	11,58	13,56	12,57	1,40
Cgövorttranscapsag	5	10,23	12,92	11,25	1,10
Cgövorttranscapsol	2	8,62	11,18	9,90	1,81
Cgövortcevsag	5	35,00	48,00	40,20	5,44
Cgövortcevsol	2	30,00	41,00	35,50	7,77

Tablo 134. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Smakgensag	1	94,34	94,34	94,34	.
Sglenoidcavyüksag	6	32,79	42,05	37,43	3,39
Sglenoidcavyüksol	3	36,83	41,71	39,43	2,45
Sglenoidcavgensag	6	23,36	26,48	24,73	1,20
Sglenoidcavgensol	3	23,34	25,70	24,81	1,28
Stotalspinauzsag	1	112,61	112,61	112,61	.

Tablo 135. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Sglenoidcavyüksag	1	36,73	36,73	36,73	.
Sglenoidcavyüksol	4	31,68	40,04	35,78	3,53
Sglenoidcavgensag	1	27,86	27,86	27,86	.
Sglenoidcavgensol	4	21,13	27,01	23,49	2,53

Tablo 136. 45+ Yaşlı Grubunda Scapula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Sglenoidcavyüksag	1	40,95	40,95	40,95	.
Sglenoidcavyüksol	2	39,92	40,75	40,33	,58
Sglenoidcavgensag	1	27,53	27,53	27,53	.
Sglenoidcavgensol	2	28,01	29,57	28,79	1,10
Stotalspinauzsol	1	138,91	138,91	138,91	.

Tablo 137. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Hmaxuzsag	4	299,00	320,00	309,75	8,57
Hmaxuzsol	1	307,00	307,00	307,00	.
Hfizyouszag	4	296,00	315,00	304,75	7,80
Hfizyousol	1	302,00	302,00	302,00	.
Hepicondygensag	16	51,17	65,00	58,13	4,41
Hepicndygensol	10	51,15	64,53	57,27	4,21
Hhumeruscapvertcapsag	3	42,96	45,03	43,88	1,05
Hhumeruscapvertcapsol	1	43,00	43,00	43,00	.
Hgövortmaxcapsag	26	17,94	25,59	20,87	1,61
Hgövortmaxsol	24	16,98	22,59	20,04	1,42
Hgövortmincapsag	26	13,45	19,26	16,21	1,53
Hgövortmincapsol	24	12,14	19,18	16,07	1,70
Hminevresag	28	49,00	69,00	58,03	5,08
Hminevresol	25	45,00	68,00	56,60	5,94

Tablo 138. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Hmaxuzsag	1	279,00	279,00	279,00	.
Hfizyouszag	1	272,00	272,00	272,00	.
Hepicondygensag	8	51,06	65,82	59,67	4,40
Hepicndygensol	5	57,30	65,40	60,54	3,35
Hhumeruscapvertcapsag	1	35,01	35,01	35,01	.
Hhumeruscapvertcapsol	1	43,47	43,47	43,47	.
Hgövortmaxcapsag	17	19,54	25,39	22,28	1,67
Hgövortmaxsol	13	18,58	28,27	22,35	2,19
Hgövortmincapsag	16	14,00	21,18	17,47	2,08
Hgövortmincapsol	12	14,85	21,48	17,54	2,08
Hminevresag	18	52,00	69,00	59,94	4,35
Hminevresol	18	51,00	69,00	59,83	4,43

Tablo 139. 45+ Yaşlı Grubunda Humerus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Hepicondygensag	1	64,08	64,08	64,08	.
Hepicondygensol	7	44,16	65,81	59,21	7,56
Hhumeruscapvertcapsag	1	42,07	42,07	42,07	.
Hgövortmaxcapsag	7	21,51	23,80	22,51	,86
Hgövortmaxcapsol	7	20,04	25,62	23,32	2,00
Hgövortmincapsag	7	15,49	20,32	18,02	1,78
Hgövortmincapsol	8	16,21	57,00	24,72	13,16
Hminevresag	7	55,00	68,00	60,85	4,59
Hmincevresol	9	54,00	72,00	63,88	5,62

Tablo 140. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Rmaxuzsag	5	219,00	243,00	230,70	9,05
Rmaxuzsol	5	210,00	255,00	232,30	20,99
Rfizuzsag	5	209,00	237,00	223,40	10,13
Rfizuzsol	5	207,00	252,00	227,80	22,17
Rgövortsagitcapsag	23	8,56	17,03	13,18	1,98
Rgövortsagitcapsol	22	10,12	17,13	13,52	1,67
Rgövorttranscapsag	23	9,71	16,50	11,28	1,60
Rgövorttranscapsol	22	9,90	16,82	11,28	1,61
Rmincevresag	23	29,00	49,00	38,91	4,24
Rmincevresol	22	35,00	45,00	39,77	3,03

Tablo 141. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Rmaxuzsag	1	238,50	238,50	238,50	.
Rmaxuzsol	2	250,00	250,50	250,25	,35
Rfizuzsag	1	230,00	230,00	230,00	.
Rfizuzsol	2	244,00	244,00	244,00	,00
Rgövortsagitcapsag	9	14,68	17,52	15,67	,85
Rgövortsagitcapsol	16	9,36	19,74	15,08	2,07
Rgövorttranscapsag	9	10,31	13,29	11,78	1,00
Rgövorttranscapsol	16	10,06	13,87	11,73	1,13
Rmincevresag	11	37,00	43,00	40,72	1,79
Rmincevresol	14	38,00	56,00	42,42	4,79

Tablo 142. 45+ Yaşlı Grubunda Radius Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Rgövortsagitcapsag	5	11,87	16,72	14,28	1,91
Rgövortsagitcapsol	6	10,25	17,08	13,83	2,26
Rgövorttranscapsag	5	11,04	16,02	13,23	2,36
Rgövorttranscapsol	6	11,71	18,39	14,66	2,76
Rmincevresag	5	39,00	57,00	45,40	7,02
Rmincevresol	7	36,00	46,00	41,57	3,15

Tablo 143. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Umaxuzsag	5	237,00	270,00	253,90	12,94
Umaxuzsol	2	243,00	273,00	258,00	21,21
Ugövortsagitcapsag	23	10,45	18,34	12,95	2,11
Ugövortsagitcapsol	17	10,23	14,89	12,37	1,40
Ugövorttransvcapsag	23	10,50	17,65	13,70	1,93
Ugövorttransvcapsol	17	9,96	17,06	14,05	2,03
Umincevresag	18	28,00	38,00	33,05	2,81
Umincevresol	12	28,00	41,00	33,66	3,57
Usigmalsagitcapsag	24	15,65	25,94	21,04	2,62
Usigmalsagitcapsol	19	18,03	24,97	21,17	2,15
Usigmalttranscapsag	24	11,56	22,65	17,58	2,84
Usigmaalttranscapsol	17	12,40	21,98	17,34	2,59

Tablo 144. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Umaxuzsag	3	243,50	266,50	255,66	11,55
Umaxuzsol	3	258,00	286,00	270,66	14,18
Ugövortsagitcapsag	12	11,20	16,78	14,60	1,91
Ugövortsagitcapsol	9	10,56	16,84	13,46	2,16
Ugövorttransvcapsag	12	11,81	19,18	14,67	2,07
Ugövorttransvcapsol	9	11,25	16,80	14,59	1,96
Umincevresag	9	30,00	41,00	35,44	2,92
Umincevresol	8	30,00	42,00	35,62	3,70
Usigmalsagitcapsag	13	20,57	33,36	23,07	3,34
Usigmalsagitcapsol	15	19,79	26,26	23,00	1,80
Usigmalttranscapsag	13	15,86	21,42	18,31	1,65
Usigmaalttranscapsol	15	15,95	23,47	18,69	1,99

Tablo 145. 45+ Yaşlı Grubunda Ulna Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Umaxuzsol	1	277,50	277,50	277,50	.
Ugövortsagitcapsag	5	12,56	16,45	13,82	1,53
Ugövortsagitcapsol	5	10,21	16,32	13,23	2,19
Ugövorttransvcapsag	5	12,55	18,15	15,79	2,11
Ugövorttransvcapsol	5	12,10	17,43	15,18	2,20
Umincevresag	6	36,00	47,00	40,00	5,09
Umincevresol	6	34,00	47,00	40,33	5,68
Usigmalsagitcapsag	5	21,69	25,71	23,73	1,53
Usigmalsagitcapsol	5	18,98	25,28	22,63	2,50
Usigmalttranscapsag	5	19,28	22,75	21,04	1,34
Usigmaalttranscapsol	5	17,03	21,46	19,96	1,84

Tablo 146. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Fmaxuzsag	1	450,00	450,00	450,00	.
Fmaxuzsol	1	449,00	449,00	449,00	.
Ffizuzsag	1	446,00	446,00	446,00	.
Ffizuzsol	1	445,00	445,00	445,00	.
Ffizyothrochuzsag	1	427,00	427,00	427,00	.
Fizyothrochuzsol	1	424,00	424,00	424,00	.
Fepicondgensag	2	70,72	74,41	72,56	2,60
Fepicondgensol	2	70,46	75,23	72,84	3,37
Ffemurbasımaxcapsag	2	39,44	42,90	41,17	2,44
Ffemurbasımaxcapsol	2	39,94	44,79	42,36	3,42
Fgövortsagitcapsag	27	21,12	31,01	26,25	2,63
Fgövortsagitcapsol	31	21,43	32,16	26,47	2,49
Fgövorttranscapsag	27	20,37	30,13	24,93	2,23
Fgövorttranscapsol	31	20,26	29,51	24,92	2,18
Fgövortcevesag	27	70,00	92,00	79,85	6,01
Fgövortcevesol	30	68,00	93,00	80,10	6,23
Ftrochaltısagitalcapsag	17	20,72	39,05	26,27	4,72
Ftrochaltısagitalcapsol	16	21,01	34,27	26,01	3,40
Ftrochaltıtranscapsag	17	21,48	34,88	29,61	3,88
Ftrochaltıtranscapsol	16	20,85	35,70	30,18	4,22

Tablo 147. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Mean	ss
Ffemurbasimaxcapsag	2	44,32	47,66	45,99	2,36
Fgövortsagitcapsag	20	24,94	37,65	29,73	3,25
Fgövortsagitcapsol	22	24,50	36,58	28,78	2,92
Fgövorttranscapsag	20	21,46	36,11	26,76	3,23
Fgövorttranscapsol	22	22,30	36,18	26,80	2,89
Fgövortcevresag	20	78,00	97,00	86,15	5,77
Fgövortcevresol	22	76,00	95,00	85,68	5,92
Ftrochaltısagitalcapsag	8	24,38	36,54	29,05	4,86
Ftrochaltısagitcapsol	13	22,75	35,23	28,49	4,17
Ftrochaltıtranscapsag	8	24,97	37,05	30,92	4,17
Ftrochaltıtranscapsol	13	25,50	38,42	31,21	4,58

Tablo 148. 45+ Yaşlı Grubunda Femur Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Fgövortsagitcapsag	8	24,92	31,70	28,18	2,10
Fgövortsagitcapsol	10	24,30	30,57	27,46	2,22
Fgövorttranscapsag	8	25,31	32,89	28,15	2,39
Fgövorttranscapsol	10	20,30	31,03	26,87	3,18
Fgövortcevresag	8	31,00	92,00	79,37	19,99
Fgövortcevresol	10	75,00	93,00	84,70	6,23
Ftrochaltısagitalcapsag	6	23,35	33,62	27,71	4,42
Ftrochaltısagitcapsol	7	23,73	33,47	26,49	3,31
Ftrochaltıtranscapsag	6	24,55	35,69	30,76	3,99
Ftrochaltıtranscapsol	7	26,77	35,16	31,51	3,39

Tablo 149. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tmaxuzunsag	2	357,00	365,00	361,00	5,65
Tmaxuzsol	1	366,00	366,00	366,00	.
Tfizuzsag	2	345,00	354,00	349,50	6,36
Tfizuzsol	1	355,00	355,00	355,00	.
Tgövortsagitcapsag	18	21,94	33,08	27,74	2,93
Tgövortsagitcapsol	16	23,40	34,67	29,04	2,87
Tgövorttranscapsag	18	13,43	26,28	19,48	2,79
Tgövorttranscapsol	16	16,57	22,41	19,17	1,97
Tgövortcevresag	18	63,00	84,00	74,27	5,99
Tgövortcevresol	16	65,00	87,00	76,81	5,94
Tustucgensag	4	49,36	74,93	65,45	11,13
Tustucgensol	1	74,60	74,60	74,60	.

Tablo 150. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tgövortsagitcapsag	10	26,67	37,65	31,37	2,95
Tgövortsagitcapsol	12	19,22	36,58	30,94	4,81
Tgövorttranscapsag	10	18,10	22,92	20,91	1,73
Tgövorttranscapsol	12	18,52	23,30	20,96	1,68
Tgövortcevresag	10	72,00	97,00	83,80	7,39
Tgövortcevresol	11	72,00	95,00	83,18	7,60
Taltucgensag	2	46,87	55,79	51,33	6,30
Taltucgensol	1	48,82	48,82	48,82	.
Tforanutrsgitcapsag	9	27,01	43,31	35,22	4,84
Tforanutrsgitcapsol	6	28,66	41,04	34,36	4,14
Tforanutrtranscapsag	9	19,08	25,43	22,32	2,13
Tforanutrtranscapsol	6	19,27	25,17	22,07	2,48
Tforanutrhiscevsag	9	78,00	108,00	92,44	9,93
Tforanutrhiscevsol	6	79,00	106,00	90,66	10,36
Tmincevsag	6	74,00	84,00	79,00	3,89

Tablo 151. 45+ Yaşlı Grubunda Tibia Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tgövortsagitcapsag	8	24,14	36,71	31,16	4,22
Tgövortsagitcapsol	5	25,78	32,62	30,84	2,92
Tgövorttranscapsag	7	17,29	22,41	20,08	1,61
Tgövorttranscapsol	5	18,52	24,58	20,99	2,34
tgövortcevsresag	7	71,00	88,00	81,71	6,36
Tgövortcevsresol	5	79,00	88,00	83,60	4,33
Taltucgensag	1	48,41	48,41	48,41	.
Taltucgensol	3	37,22	50,94	45,63	7,36
Tforanutrsgitcapsag	8	29,27	36,68	33,86	2,73
Tforanutrsgitcapsol	6	30,42	38,40	35,05	2,71
Tforanutrtranscapsag	8	19,98	25,31	22,30	1,72
Tforanutrtranscapsol	6	20,45	26,56	23,18	2,79
Tforanutrhiscevsag	8	81,00	98,00	91,00	6,14
Tforanutrhiscevsol	6	83,00	104,00	94,00	7,01
Tmincevsag	5	72,00	89,00	79,60	6,22
Tmincevsol	5	71,00	89,00	79,20	7,01

Tablo 152: 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Fibmaxuzsag	1	354,00	354,00	354,00	.
Fibmaxuzsol	5	344,00	367,00	357,00	9,61
Fibgövortmaxcapsag	15	11,47	19,18	14,66	2,18
Fibgövortmaxcapsol	21	11,28	16,78	14,15	1,63
Fibgövortmincapsag	15	9,44	13,69	11,23	1,42
Fibgövortmincapsol	21	8,52	14,08	11,19	1,44
Fibmincevsresag	14	26,00	43,00	32,57	4,87
Fibmincevsresol	17	23,00	44,00	32,47	4,91

Tablo 153. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Fibmaxuzsol	1	333,50	333,50	333,50	.
Fibgövortmaxcapsag	10	11,38	18,36	15,14	2,56
Fibgövortmaxcapsol	10	11,50	19,06	15,18	2,85
Fibgövortmincapsag	10	9,45	14,71	11,64	1,54
Fibgövortmincapsol	10	9,70	14,11	11,59	1,29
Fibmincevesag	8	24,00	37,00	30,37	4,62
Fibmincevesol	8	25,00	37,00	32,12	4,25

Tablo 154. 45+ Yaşlı Grubunda Fibula Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Fibmaxuzsag	1	352,00	352,00	352,00	.
Fibgövortmaxcapsag	6	12,66	17,99	15,07	1,81
Fibgövortmaxcapsol	6	14,38	17,65	15,56	1,21
Fibgövortmincapsag	6	9,02	13,99	11,89	1,77
Fibgövortmincapsol	6	10,37	13,76	12,66	1,21
Fibmincevesag	5	28,00	40,00	34,60	4,33
Fibmincevesol	6	32,00	40,00	36,33	3,14

Tablo 155. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Pyüksag	15	34,10	46,26	39,92	3,10
Pyüksol	18	35,66	46,45	40,35	3,07
Pgensag	14	36,49	45,51	41,57	2,50
Pgensol	20	35,33	45,91	41,13	3,02
Pkalsag	17	15,82	21,90	19,26	1,65
Pkalsol	22	14,24	22,08	18,69	2,11
Pmedgensag	17	21,04	27,70	24,00	1,91
Pmedgensol	17	20,23	58,50	25,47	8,72
Plateralgensag	14	16,45	21,82	19,70	1,38
Plateralgensol	16	16,74	21,51	19,40	1,12

Tablo 156. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Pyüksag	7	36,11	43,86	40,80	2,59
Pyüksol	7	38,24	44,95	41,83	2,07
Pgensag	5	40,29	50,87	44,43	4,26
Pgensol	6	40,42	49,37	43,89	3,57
Pkalsag	8	17,04	22,22	19,98	1,69
Pkalsol	8	19,05	23,17	20,80	1,43
Pmedgensag	7	21,52	76,74	33,92	19,09
Pmedgensol	7	21,60	30,80	27,40	2,89
Plateralgensag	5	17,45	31,10	22,33	5,39
Plateralgensol	5	16,98	23,32	20,15	2,29

Tablo 157. 45+ Yaşlı Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Pyüksag	5	37,88	46,16	41,59	3,40
Pyüksol	5	37,78	47,50	42,02	3,65
Pgensag	5	41,03	48,04	44,12	3,09
Pgensol	4	41,84	47,69	44,68	2,66
Pkalsag	5	18,68	21,65	20,15	1,25
Pkalsol	5	19,11	22,96	20,44	1,57
Pmedgensag	5	20,85	26,30	23,78	2,24
Pmedgensol	5	23,02	28,03	24,94	2,24
Plateralgensag	4	20,77	23,39	21,53	1,25
Plateralgensol	4	19,05	23,49	21,83	2,00

Tablo 158. Yaşı Belirsiz Grubunda Patella Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Pyüksag	2	38,10	41,34	39,72	2,29
Pyüksol	1	41,99	41,99	41,99	.
Pgensag	1	40,65	40,65	40,65	.
Pgensol	1	43,93	43,93	43,93	.
Pkalsag	2	19,46	20,29	19,87	,58
Pkalsol	2	20,25	22,42	21,33	1,53
Pmedgensag	1	25,84	25,84	25,84	.
Pmedgensol	2	24,22	25,48	24,85	,89
Plateralgensag	1	19,42	19,42	19,42	.
Plateralgensol	1	22,30	22,30	22,30	.

Tablo 159. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Calmaxuzsag	5	72,51	82,01	77,83	3,89
Calmaxuzsol	5	68,26	81,67	75,74	5,70
Calfizuzsag	4	62,01	70,76	65,47	3,81
Calfizuzsol	3	59,11	64,52	62,15	2,76
Calortagensag	5	40,35	47,15	44,40	2,54
Calortagensol	3	42,88	50,22	46,23	3,70
Calcorpuscalcaneimingensag	6	19,97	29,34	25,93	3,22
Calcorpuscalcaneimingensol	3	26,09	27,64	26,83	,77
Cminyükseksag	6	45,01	56,91	50,88	4,69
Cminyükseksol	4	45,00	51,78	48,83	2,90

Tablo 160. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Calmaxuzsag	3	75,01	85,17	79,88	5,09
Calmaxuzsol	1	79,05	79,05	79,05	.
Calfizuzsag	2	66,50	68,46	67,48	1,38
Calfizuzsol	1	67,78	67,78	67,78	.
Calortagensag	4	41,92	53,80	47,19	5,27
Calortagensol	1	47,53	47,53	47,53	.
Calcorpuscalcaneimingensag	1	25,45	25,45	25,45	.
Calcorpuscalcaneimingensol	1	27,67	27,67	27,67	.
Cminyükseksag	4	25,96	58,88	47,56	14,76
Cminyükseksag	1	44,82	44,82	44,82	.

Tablo 161. 45+ Yaşlı Grubunda Calcaneus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Calmaxuzsol	1	84,76	84,76	84,76	.
Calortagensol	1	49,09	49,09	49,09	.
Calcorpuscalcaneimingensol	1	41,01	41,01	41,01	.
Cminyüksölsol	1	73,74	73,74	73,74	.

Tablo 162. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tauzsag	18	43,85	58,39	52,13	4,05
Tauzsol	14	42,80	57,40	52,28	4,45
Tamaxuzsag	17	46,73	62,43	55,90	4,66
Tamaxuzsol	13	46,40	63,51	56,81	4,84
Tagsag	17	35,97	62,05	42,48	5,69
Tagsol	15	35,48	62,07	41,97	6,50
Tathrocleataliuzsag	19	26,36	37,25	31,68	3,07
Tathrocleataliuzsol	18	26,23	38,69	31,92	3,37
Tathrocleataligensag	17	25,22	32,15	29,07	2,37
Tathrocleataligensol	19	24,50	66,62	31,09	8,86

Tablo 163. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tauzsag	8	44,04	58,08	52,91	4,63
Tauzsol	6	44,15	58,77	51,90	5,11
Tamaxuzsag	8	46,89	60,45	56,77	4,65
Tamaxuzsol	6	46,45	60,94	55,99	5,34
Tagsag	7	39,78	46,78	43,70	2,40
Tagsol	6	40,03	45,93	43,84	2,23
Tathrocleataliuzsag	10	24,06	36,62	31,88	3,81

Tathrocleataliuzsol	8	29,29	36,77	32,35	2,54
Tathrocleataligensag	10	19,93	32,45	28,25	3,71
Tathrocleataligensol	8	27,72	32,60	29,52	1,83

Tablo 164. 45+ Yaşlı Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tauzsag	3	52,66	54,73	53,70	1,03
Tauzsol	1	52,84	52,84	52,84	.
Tamaxuzsag	3	57,76	61,13	59,76	1,77
Tamaxuzsol	2	55,20	59,02	57,11	2,70
Tagsag	2	43,27	43,30	43,28	,02
Tagsol	1	41,78	41,78	41,78	.
Tathrocleataliuzsag	4	23,25	34,05	30,12	4,80
Tathrocleataliuzsol	3	29,23	33,76	31,73	2,30
Tathrocleataligensag	4	27,46	34,58	31,20	3,57
Tathrocleataligensol	2	31,50	32,02	31,76	,36

Tablo 165. Yaşı Belirsiz Grubunda Talus Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
Tathrocleataliuzsag	1	24,19	24,19	24,19	.
Tathrocleataliuzsol	1	24,56	24,56	24,56	.
Tathrocleataligensol	1	24,67	24,67	24,67	.

Tablo 166. 18-29.9 Genç Erişkin Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
mc1sag	50	,00	48,06	2,75	11,03
mc1sol	50	,00	59,62	5,58	15,41
mc2sag	50	,00	72,02	6,56	19,92
mc2sol	50	,00	73,78	10,74	24,92
mc3sag	50	,00	72,92	7,95	21,80
mc3sol	50	,00	76,56	7,77	21,46
mc4sag	50	,00	69,82	4,62	16,01
mc4sol	50	,00	60,16	5,66	17,17
mc5sag	50	,00	63,36	4,68	16,07
mc5sol	50	,00	64,44	3,61	14,46
mt1sag	50	,00	64,68	14,64	26,41
mt1sol	50	,00	69,71	18,25	28,29
mt2sag	50	,00	76,13	11,42	26,46
mt2sol	50	,00	75,94	11,26	26,11
mt3sag	50	,00	77,87	9,68	24,32
mt3sol	50	,00	74,06	14,99	28,58
mt4sag	50	,00	74,90	6,99	21,20
mt4sol	50	,00	74,73	9,77	24,52
mt5sag	50	,00	77,13	20,40	31,64
mt5sol	50	,00	80,75	25,03	33,89

Tablo 167. 30-44.9 Orta Erişkin Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
mc1sag	28	,00	65,82	5,42	16,34
mc1sol	28	,00	64,01	7,22	18,35
mc2sag	28	,00	77,32	14,49	28,38
mc2sol	28	,00	78,05	7,64	22,54
mc3sag	28	,00	74,75	11,62	25,49
mc3sol	28	,00	76,97	14,96	29,26
mc4sag	28	,00	70,66	9,27	23,20
mc4sol	28	,00	69,57	11,47	25,13
mc5sag	28	,00	72,02	7,90	20,12
mc5sol	28	,00	72,08	10,03	22,27
mt1sag	28	,00	66,95	12,53	24,67
mt1sol	28	,00	65,73	10,35	22,84
mt2sag	28	,00	65,41	2,33	12,36
mt2sol	28	,00	87,13	10,89	27,30
mt3sag	28	,00	72,13	7,48	22,02
mt3sol	28	,00	68,04	6,98	20,54
mt4sag	28	,00	80,07	10,00	25,06
mt4sol	28	,00	74,94	7,41	21,84
mt5sag	28	,00	70,98	12,02	26,30
mt5sol	28	,00	82,32	20,30	32,84

Tablo 168. 45+ Yaşlı Grubunda Mc ve Mt Ölçümlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistiklerin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort.	ss
mc1sag	1	44,84	44,84	44,84	.
mc1sol	2	44,88	48,53	46,70	2,58
mc2sag	1	67,79	67,79	67,79	.
mc2sol	3	66,49	72,48	69,73	3,02
mc3sag	1	63,36	63,36	63,36	.
mc3sol	3	65,86	68,05	66,78	1,13
mc4sag	1	58,39	58,39	58,39	.
mc4sol	1	59,76	59,76	59,76	.
mc5sag	1	53,68	53,68	53,68	.
mc5sol	1	65,30	65,30	65,30	.
mt1sag	3	61,49	64,25	63,23	1,51
mt1sol	4	61,64	65,41	63,06	1,68
mt2sag	1	69,60	69,60	69,60	.
mt2sol	1	71,82	71,82	71,82	.
mt3sag	1	65,32	65,32	65,32	.
mt3sol	0				
mt4sag	2	70,43	71,32	70,87	,62
mt4sol	1	71,96	71,96	71,96	.
mt5sag	2	67,96	70,37	69,16	1,70
mt5sol	2	67,33	71,37	69,35	2,85

4.3.3. Oylum Höyük Popülasyonunda Yaş Gruplarına Göre Ölçülerinin Karşılaştırılması

Oylum Höyük erişkinlerine ait yaş gruplarına göre ölçü karşılaştırmaları kadın ve erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler ile t, p ve f değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Aşağıdaki tablolarda iki yaş grubunun karşılaştırıldığı ölçümlerde iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi 3 yaş grubunun karşılaştırıldığı yerlerde varyans analizi ve analiz sonucunda

önemlilik kararı verildiği ölçümlerde ikili karşılaştırmalar Tukey Testi ile yapılmıştır.

4.3.3.1.Kafatası Ölçülerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Kafatası ölçümlerinde yaş aralığına göre karşılaştırma yapabilmek için yeterli sayıda veri olmaması sebebiyle karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 169. Yaş Gruplarına Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Mandibulagövuzunsag	18-29.9 genc eriskin	3	81,46	4,65	76,11	84,52	
	30-44.9 orta eriskin	2	85,75	9,81	78,81	92,69	
	45+ yaşlı	0	.	.	.	.	
Mandibulagövyüksymphsial	18-29.9 genc eriskin	10	32,80	2,90	27,82	36,61	t=0,80
	30-44.9 orta eriskin	5	32,44	3,64	26,50	36,31	p=0,469
	45+ yaşlı	2	35,56	1,65	34,39	36,73	
Mandgövyükforamenthizsag	18-29.9 genc eriskin	13	29,63	3,92	23,14	36,16	f=0,98
	30-44.9 orta eriskin	9	31,07	3,10	26,33	37,07	p=0,390
	45+ yaşlı	3	27,25	7,77	18,33	32,58	
Mandgövyükforamendhizsol	18-29.9 genc eriskin	14	29,39	3,25	23,87	34,14	f=0,69
	30-44.9 orta eriskin	8	29,56	2,67	24,55	32,31	p=0,508
	45+ yaşlı	3	26,61	8,66	16,65	32,34	
Mandgövyükmolarhizasag	18-29.9 genc eriskin	7	26,91	3,45	20,91	29,96	t=2,28
	30-44.9 orta eriskin	4	27,47	3,39	24,60	32,38	p=0,153
	45+ yaşlı	2	21,09	5,48	17,21	24,97	
Mandgövyükmolarhizsol	18-29.9 genc eriskin	13	27,65	2,63	24,58	34,81	f=6,79
	30-44.9 orta eriskin	7	29,51	4,91	25,65	39,43	p=0,001*
	45+ yaşlı	4	21,28	4,10	16,70	25,07	
Mandgövkalnsag	18-29.9 genc eriskin	15	12,75	1,51	9,92	15,05	f=3,67
	30-44.9 orta eriskin	9	11,51	1,66	8,97	14,74	p=0,041
	45+ yaşlı	3	10,55	,35	10,15	10,84	
Mandgövkalnsol	18-29.9 genc eriskin	16	12,56	1,57	9,86	15,54	f=2,54
	30-44.9 orta eriskin	9	11,97	1,39	9,32	14,46	p=0,098
	45+ yaşlı	4	10,60	1,88	8,45	13,04	
Mandgenbigonial	18-29.9 genc eriskin	4	91,59	6,15	85,04	99,05	
	30-44.9 orta eriskin	2	89,05	5,84	84,92	93,18	
	45+ yaşlı	0	.	.	.	.	
Foramentgen	18-29.9 genc eriskin	9	43,15	2,14	39,67	45,66	
	30-44.9 orta eriskin	6	42,89	2,35	38,73	45,36	f=1,05
	45+ yaşlı	4	44,	1,80	42,85	47,22	p=0,373

Yaş Gruplarına Göre Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması (devam)

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Minramusgensag	18-29.9 genç eriskın	10	32,68	3,52	26,79	37,54	t=0,50
	30-44.9 orta eriskın	3	31,54	2,88	28,35	33,94	p=0,624
	45+ yaşlı	1	35,42	.	35,42	35,42	
Minramusgensol	18-29.9 genç eriskın	11	32,25	2,10	28,19	35,26	t=0,03
	30-44.9 orta eriskın	5	32,29	1,75	30,68	35,12	p=0,976
	45+ yaşlı	1	36,82	.	36,82	36,82	
Maxramusgensol	18-29.9 genç eriskın	4	41,16	4,01	37,54	45,68	
	30-44.9 orta eriskın	2	44,99	2,64	43,12	46,86	
	45+ yaşlı	1	41,66	.	41,66	41,66	
Maxramusyukseksag	18-29.9 genç eriskın	8	56,83	9,51	36,51	66,26	
	30-44.9 orta eriskın	1	65,28	.	65,28	65,28	
	45+ yaşlı	0	.	.	.	.	
Maxramusyukseksol	18-29.9 genç eriskın	7	63,72	3,26	59,43	68,46	
	30-44.9 orta eriskın	2	62,83	2,98	60,72	64,94	
	45+ yaşlı	1	65,92	.	65,92	65,92	

Mandibula ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Mandibula Gövde Yüksekliği Sol (Molar Hizası)** yönünden gruplar arası farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç eriskın ile 45+ yaşlı arasındaki ve 30-44.9 orta eriskın ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç eriskın ile 30.44.9 orta eriskın arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Mandibula ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Mandibula Gövde Kalınlığı Sağ** yönünden gruplar arası farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç eriskın ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,005$), 18-29.9 genç eriskın ile 30-44.9 orta eriskın arasındaki ve 30-44.9 ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Diğer mandibula ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

4.3.3.1.1.Kafatası Endislerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Tablo 170. Yaş Gruplarına Göre Mandibula Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
mramusendissol	18-29.9 genç erişkin	6	55,6	11,99	
	30-44.9 orta erişkin	2	53,5	,63	
	45+ yaşlı	1	55,8	.	
mrobustnessendissag	18-29.9 genç erişkin	13	45,0	8,09	f=2,07
	30-44.9 orta erişkin	8	37,5	6,61	p=0,150
	45+ yaşlı	3	40,4	12,85	
mrobustnessendissol	18-29.9 genç erişkin	14	42,3	4,95	f=0.50
	30-44.9 orta erişkin	8	40,9	6,34	p=0,608
	45+ yaşlı	3	45,7	15,30	

Yaş gruplarına göre kafatası endisleri karşılaştırıldığında robustness endis sağ ve sol yönünden gruplar arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

4.3.3.2. Vücut Ölçülerinin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Tablo 171. Yaş Gruplarına Göre Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Cmaxuzunsag	18-29.9 genc eriskin	5	142,70	14,62	123,50	164,00	t=0,20
	30-44.9 orta eriskin	3	140,00	4,92	136,00	145,50	p=0,822
	45+ yasli	1	149,00	.	149,00	149,00	
Cmaxuzunsol	18-29.9 genc eriskin	4	139,62	11,68	130,50	156,00	t=0,41
	30-44.9 orta eriskin	4	138,87	5,54339	134,00	146,00	p=0,679
	45+ yasli	1	148,00	.	148,00	148,00	
Cgövortsagitalcapsag	18-29.9 genc eriskin	19	10,37	1,70	6,91	13,28	f=1,85
	30-44.9 orta eriskin	9	11,36	1,78	8,99	14,77	p=0,174
	45+ yasli	5	11,86	2,10	9,69	14,35	
Cgövortsagitalcapsol	18-29.9 genc eriskin	16	10,78	1,88	7,22	14,01	t=0,85
	30-44.9 orta eriskin	10	11,27	1,98	8,41	14,71	p=0,436
	45+ yasli	2	12,57	1,40	11,58	13,56	
Cgövorttranscapsag	18-29.9 genc eriskin	19	10,89	1,78	7,02	13,34	f=0,72
	30-44.9 orta eriskin	9	11,75	2,01	8,78	15,65	p=0,492
	45+ yasli	5	11,25	1,10	10,23	12,92	
Cgövorttranscapsol	30-44.9 orta eriskin	10	11,03	1,35	9,09	12,82	
	45+ yasli	2	9,90	1,81	8,62	11,18	
Cgövortcevsag	18-29.9 genc eriskin	18	33,72	4,32	27,00	44,00	f=4,70
	30-44.9 orta eriskin	9	38,11	5,55	31,00	46,00	p=0,017*
	45+ yasli	5	40,20	5,44	35,00	48,00	
Cgövortcevsol	18-29.9 genc eriskin	16	33,37	3,61	29,00	39,00	t=0,60
	30-44.9 orta eriskin	10	35,00	4,26	30,00	45,00	p=0,552
	45+ yasli	2	35,50	7,77	30,00	41,00	

Clavicula ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Çevre Sağ** yönünden gruplar arası farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık ve 18-29.9 ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemli bulunurken ($p<0,05$), 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Diğer clavicula ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 172. Yaş Gruplarına Göre Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max
Sglenoidcavyüksag	18-29.9 genc eriskın	6	37,43	3,39	32,79	42,05
	30-44.9 orta eriskın	1	36,73	.	36,73	36,73
	45+ yaşlı	1	40,95	.	40,95	40,95
Sglenoidcavyüksol	18-29.9 genc eriskın	3	39,43	2,45	36,83	41,71
	30-44.9 orta eriskın	4	35,78	3,53	31,68	40,04
	45+ yaşlı	2	40,33	,58	39,92	40,75
Sglenoidcavgensag	18-29.9 genc eriskın	6	24,73	1,20	23,36	26,48
	30-44.9 orta eriskın	1	27,86	.	27,86	27,86
	45+ yaşlı	1	27,53	.	27,53	27,53
Sglenoidcavgensol	18-29.9 genc eriskı	3	24,81	1,28	23,34	25,70
	30-44.9 orta eriskın	4	23,49	2,53	21,13	27,01
	45+ yaşlı	2	28,79	1,10	28,01	29,57

Tüm ölçüler yaş grupları yönünden karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 173. Yaş Gruplarına Göre Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Hmaxuzsag	18-29.9 genc eriskın	4	309,75	8,57	299,00	320,00	
	30-44.9 orta eriskın	1	279,00	.	279,00	279,00	
Hfizyouszag	18-29.9 genc eriskın	4	304,75	7,80	296,00	315,00	
	30-44.9 orta eriskın	1	272,00	.	272,00	272,00	
Hepicondygensag	18-29.9 genc eriskın	16	58,13	4,41	51,17	65,00	t=1,50
	30-44.9 orta eriskın	8	59,67	4,40	51,06	65,82	p=0,156
	45+ yashlı	1	64,08	.	64,08	64,08	
Hepicndygensol	18-29.9 genc eriskın	10	57,27	4,214	51,15	64,53	t=0,7,30
	30-44.9 orta eriskın	5	60,54	3,35	57,30	65,40	p=0,018*
Hhumeruscapvertcapsag	18-29.9 genc eriskın	3	43,88	1,05	42,96	45,03	
	30-44.9 orta eriskın	1	35,01	.	35,01	35,01	
Hhumeruscapvertcapsol	45+ yashlı	1	42,07	.	42,07	42,07	
	18-29.9 genc eriskın	1	43,00	.	43,00	43,00	
	30-44.9 orta eriskın	1	43,47	.	43,47	43,47	
Hgövortmaxcapsag	18-29.9 genc eriskın	26	20,87	1,61	17,94	25,59	F=2,20
	30-44.9 orta eriskın	17	22,28	1,67	19,54	25,39	p=0,054
	45+ yashlı	7	22,51	,86	21,51	23,80	
Hgövortmaxcapsol	18-29.9 genc eriskın	24	20,04	1,42	16,98	22,59	F=2,26
	30-44.9 orta eriskın	13	22,35	2,19	18,58	28,27	p=0,030*
	45+ yashlı	7	23,32	2,00	20,04	25,62	
Hgövortmincapsag	18-29.9 genc eriskın	26	16,21	1,53	13,45	19,26	F=0,98
	30-44.9 orta eriskın	16	17,47	2,08	14,00	21,18	p=0,408
	45+ yashlı	7	18,02	1,78	15,49	20,32	
Hgövortmincapsol	18-29.9 genc eriskın	24	16,07	1,70	12,14	19,18	F=5,10
	30-44.9 orta eriskın	12	17,54	2,08	14,85	21,48	p=0,004*
	45+ yashlı	8	24,72	13,16	16,21	57,00	

Humerus ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Epicondyalar Genişlik Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Humerus ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Maximum Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Humerus ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Minimum Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 174. Yaş Gruplarına Göre Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Rmaxuzsag	18-29.9 genc eriskin	5	230,70	9,05	219,00	243,00	
	30-44.9 orta eriskin	1	238,50	.	238,50	238,50	
Rmaxuzsol	18-29.9 genc eriskin	5	232,30	20,99	210,00	255,00	
	30-44.9 orta eriskin	2	250,25	,35	250,00	250,50	
Rfizuzsag	18-29.9 genc eriskin	5	223,40	10,13	209,00	237,00	
	30-44.9 orta eriskin	1	230,00	.	230,00	230,00	
Rfizuzsol	18-29.9 genc eriskin	5	227,80	22,17	207,00	252,00	
	30-44.9 orta eriskin	2	244,00	,00	244,00	244,00	
Rgövortsagitcapsag	18-29.9 genc eriskin	23	13,18	1,98	8,56	17,03	f=6,52
	30-44.9 orta eriskin	9	15,67	,85	14,68	17,52	p=0,009*
	45+ yaşlı	5	14,28	1,91	11,87	16,72	
Rgövortsagitcapsol	18-29.9 genc eriskin	22	13,52	1,67	10,12	17,13	f=2,28
	30-44.9 orta eriskin	16	15,08	2,07	9,36	19,74	p=0,090
	45+ yaşlı	6	13,83	2,26	10,25	17,08	
	yaşı belirsiz	1	12,79	.	12,79	12,79	
Rgövorttranscapsag	18-29.9 genc eriskin	23	11,28	1,60	9,71	16,50	f=3,05
	30-44.9 orta eriskin	9	11,78	1,00	10,31	13,29	p=0,060
	45+ yaşlı	5	13,23	2,36	11,04	16,02	
Rgövorttranscapsol	18-29.9 genc eriskin	22	11,28	1,61	9,90	16,82	f=6,97
	30-44.9 orta eriskin	16	11,73	1,13	10,06	13,87	p=0,0041*
	45+ yaşlı	6	14,66	2,76	11,71	18,39	
	yaşı belirsiz	1	10,28	.	10,28	10,28	
Rmincevresag	18-29.9 genc eriskin	23	38,91	4,24	29,00	49,00	f=3,36
	30-44.9 orta eriskin	11	40,72	1,79	37,00	43,00	p=0,029*
	45+ yaşlı	5	45,40	7,02	39,00	57,00	
	yaşı belirsiz	2	39,50	4,94	36,00	43,00	
Rmincevresol	18-29.9 genc eriskin	22	39,77	3,03	35,00	45,00	f=2,11
	30-44.9 orta eriskin	14	42,42	4,79	38,00	56,00	p=0,114
	45+ yaşlı	7	41,57	3,15	36,00	46,00	
	yaşı belirsiz	1	36,00	.	36,00	36,00	

Radius ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arası farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç

erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Radius ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Transverse Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Radius ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Minimum Çevre Sağ** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılıklar önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 175. Yaş Gruplarına Göre Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Umaxuzsag	18-29.9 genc eriskin	5	253,90	12,94	237,00	270,00	t=0,03
	30-44.9 orta eriskin	3	255,66	11,55	243,50	266,50	p=0,853
Umaxuzsol	18-29.9 genc eriskin	2	258,00	21,21	243,00	273,00	
	30-44.9 orta eriskin	3	270,66	14,18	258,00	286,00	
	45+ yaşlı	1	277,50	.	277,50	277,50	
Ugövortsagitcapsag	18-29.9 genc eriskin	23	12,95	2,11	10,45	18,34	f=2,70
	30-44.9 orta eriskin	12	14,60	1,91	11,20	16,78	p=0,080
	45+ yaşlı	5	13,82	1,53	12,56	16,45	
Ugövortsagitcapsol	18-29.9 genc eriskin	17	12,37	1,40	10,23	14,89	f=1,06
	30-44.9 orta eriskin	9	13,46	2,16	10,56	16,84	p=0,381
	45+ yaşlı	5	13,23	2,19	10,21	16,32	
	yaşı belirsiz	1	11,34	.	11,34	11,34	
Ugövorttransvcapsag	18-29.9 genc eriskin	23	13,70	1,93	10,50	17,65	f=2,63
	30-44.9 orta eriskin	12	14,67	2,07	11,81	19,18	p=0,086
	45+ yaşlı	5	15,79	2,11	12,55	18,15	
Ugövorttransvcapsol	18-29.9 genc eriskin	17	14,05	2,03	9,96	17,06	f=0,51
	30-44.9 orta eriskin	9	14,59	1,96	11,25	16,80	p=0,675
	45+ yaşlı	5	15,18	2,20	12,10	17,43	
	yaşı belirsiz	1	13,38	.	13,38	13,38	
Umincevresag	18-29.9 genc eriskin	18	33,05	2,81	28,00	38,00	f=9,89
	30-44.9 orta eriskin	9	35,44	2,92	30,00	41,00	p=0,001*
	45+ yaşlı	6	40,00	5,09	36,00	47,00	
Umincevresol	18-29.9 genc eriskin	12	33,66	3,57	28,00	41,00	f=5,15
	30-44.9 orta eriskin	8	35,62	3,70	30,00	42,00	p=0,014*
	45+ yaşlı	6	40,33	5,68	34,00	47,00	
Usigmaltsgitcapsag	18-29.9 genc eriskin	24	21,04	2,62	15,65	25,94	f=3,34
	30-44.9 orta eriskin	13	23,07	3,34	20,57	33,36	p=0,046*
	45+ yaşlı	5	23,73	1,53	21,69	25,71	
Usigmaltsgitcapsol	18-29.9 genc eriskin	19	21,17	2,15	18,03	24,97	f=3,32
	30-44.9 orta eriskin	15	23,00	1,80	19,79	26,26	p=0,030*
	45+ yaşlı	5	22,63	2,50	18,98	25,28	
	yaşı belirsiz	1	18,45	.	18,45	18,45	
Usigmattranscapsag	18-29.9 genc eriskin	24	17,58	2,84	11,56	22,65	f=4,29
	30-44.9 orta eriskin	13	18,31	1,65	15,86	21,42	p=0,021*
	45+ yaşlı	5	21,04	1,34	19,28	22,75	
Usigmaalttranscapsol	18-29.9 genc eriskin	17	17,34	2,59	12,40	21,98	f=2,31
	30-44.9 orta eriskin	15	18,69	1,99	15,95	23,47	p=0,094
	45+ yaşlı	5	19,96	1,84	17,03	21,46	
	yaşı belirsiz	1	16,09	.	16,09	16,09	

Ulna ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Minimum Çevre Sağ** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Ulna ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Sigmoid Altı Sagittal Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı ve 30-44.9 ile 45+ arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Ulna ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Sigmoid Altı Transverse Çap Sağ** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık ve 30-44.9 orta erişkin ve 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Diğer ulna ölçümleri yaş grupları yönünden karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.

Tablo 176. Yaş Gruplarına Göre Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Ffemurbasimaxcapsag	18-29.9 genc eriskın	2	41,17	2,44	39,44	42,90	
	30-44.9 orta eriskın	2	45,99	2,36	44,32	47,66	
Ffemurbasimaxcapsol	18-29.9 genc eriskın	2	42,36	3,42	39,94	44,79	
Fgövortsagitcapsag	18-29.9 genc eriskın	27	26,25	2,63	21,12	31,01	f=5058
	30-44.9 orta eriskın	20	29,73	3,25	24,94	37,65	p=0,002*
	45+ yaşlı	8	28,18	2,10	24,92	31,70	
	yaşı belirsiz	5	26,70	4,37	21,95	33,09	
Fgövortsagitcapsol	18-29.9 genc eriskın	31	26,47	2,49	21,43	32,16	f=3,52
	30-44.9 orta eriskın	22	28,78	2,92	24,50	36,58	p=0,020*
	45+ yaşlı	10	27,46	2,22	24,30	30,57	
	yaşı belirsiz	3	26,16	2,97	23,05	28,97	
Fgövorttranscapsag	18-29.9 genc eriskın	27	24,93	2,23	20,37	30,13	f=3,62
	30-44.9 orta eriskın	20	26,76	3,23	21,46	36,11	p=0,018*
	45+ yaşlı	8	28,15	2,39	25,31	32,89	
	yaşı belirsiz	5	25,53	3,37	22,30	30,65	
Fgövorttranscapsol	18-29.9 genc eriskın	31	24,92	2,18	20,26	29,51	f=3,01
	30-44.9 orta eriskın	22	26,80	2,89	22,30	36,18	p=0,036*
	45+ yaşlı	10	26,87	3,18	20,30	31,03	
	yaşı belirsiz	3	24,75	1,59	23,35	26,48	
Fgövortcevresag	18-29.9 genc eriskın	27	79,85	6,01	70,00	92,00	f=2,01
	30-44.9 orta eriskın	20	86,15	5,77	78,00	97,00	p=0,122
	45+ yaşlı	8	79,37	19,99	31,00	92,00	
	yaşı belirsiz	5	81,60	11,08	71,00	99,00	
Fgövortcevresol	18-29.9 genc eriskın	30	80,10	6,23	68,00	93,00	f=3,97
	30-44.9 orta eriskın	22	85,68	5,92	76,00	95,00	p=0,012*
	45+ yaşlı	10	84,70	6,23	75,00	93,00	
	yaşı belirsiz	3	80,33	7,50	73,00	88,00	
Ftrochaltısagıtalcapsag	18-29.9 genc eriskın	17	26,27	4,72	20,72	39,05	f=0,97
	30-44.9 orta eriskın	8	29,05	4,86	24,38	36,54	p=0,388
	45+ yaşlı	6	27,71	4,42	23,35	33,62	
Ftrochaltıagıtcapsol	18-29.9 genc eriskın	16	26,01	3,40	21,01	34,27	f=1,19
	30-44.9 orta eriskın	13	28,49	4,17	22,75	35,23	p=0,233
	45+ yaşlı	7	26,49	3,31	23,73	33,47	
Ftrochaltıtıtranscapsag	18-29.9 genc eriskın	17	29,61	3,88	21,48	34,88	f=0,37
	30-44.9 orta eriskın	8	30,92	4,17	24,97	37,05	p=0,689
	45+ yaşlı	6	30,76	3,99	24,55	35,69	
Ftrochaltıtıtranscapsol	18-29.9 genc eriskın	16	30,18	4,22	20,85	35,70	f=0,70
	30-44.9 orta eriskın	13	31,21	4,58	25,50	38,42	p=0,554
	45+ yaşlı	7	31,51	3,39	26,77	35,16	

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 ile 30-44.9 orta yaşlı ve 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı ve 30-44.9 orta erişkin ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$), 18-29.9 genç erişkin ile yaşlı belirsiz ile 45+ ve yaşlı belirsizler arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında, **Gövde Ortası Sagittal Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçüler ikişerli olarak karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin ve 30-44.9 ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) 18-29.9 ile 45+ yaşlı ve 18-29.9 ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılık ve 45+ yaşlı ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Transverse Çap Sağ** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçümler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin, 18-29.9 genç erişkin ile yaşlı belirsiz, 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı, 30-44.9 orta erişkin ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılıklar önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Transverse Çap Sol** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçümler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin, 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı, 30-44.9 orta erişkin ile yaşlı belirsiz, 45+ yaşlı ile yaşlı belirsizler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Çevre Sol** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0,05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçümler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin, 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı, 30-44.9 orta

erişkin ile yaşı belirsiz, 45+ yaşlı ile yaşı belirsizler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Diğer tüm femur ölçümleri yönünden yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 177. Yaş Gruplarına Göre Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Tgöortsagitcapsag	18-29.9 genc erişkin	18	27,74	2,93	21,94	33,08	f=3,64
	30-44.9 orta erişkin	10	31,37	2,95	26,67	37,65	p=0,022*
	45+ yaşlı	8	31,16	4,22	24,14	36,71	
	Yaşı belirsiz	2	31,77	5,60	27,81	35,73	
Tgövortsagitcapsol	18-29.9 genc erişkin	16	29,04	2,87	23,40	34,67	f=0,82
	30-44.9 orta erişkin	12	30,94	4,81	19,22	36,58	p=0,492
	45+ yaşlı	5	30,84	2,92	25,78	32,62	
Tgövorttranscapsag	18-29.9 genc erişkin	18	19,48	2,79	13,43	26,28	f=0,80
	30-44.9 orta erişkin	10	20,91	1,73	18,10	22,92	p=0,500
	45+ yaşlı	7	20,08	1,61	17,29	22,41	
	Yaşı belirsiz	2	20,51	3,37	18,12	22,90	
Tgövorttranscapsol	18-29.9 genc erişkin	16	19,17	1,97	16,57	22,41	f=2,64
	30-44.9 orta erişkin	12	20,96	1,68	18,52	23,30	p=0,067
	45+ yaşlı	5	20,99	2,34	18,52	24,58	
Tgövortcevresag	18-29.9 genc erişkin	18	74,27	5,99	63,00	84,00	f=5,06
	30-44.9 orta erişkin	10	83,80	7,39	72,00	97,00	p=0,005*
	45+ yaşlı	7	81,71	6,36	71,00	88,00	
	Yaşı belirsiz	2	84,00	15,55	73,00	95,00	
Tgövortcevresol	18-29.9 genc erişkin	16	76,81	5,94	65,00	87,00	f=3,28
	30-44.9 orta erişkin	11	83,18	7,60	72,00	95,00	p=0,035*
	45+ yaşlı	5	83,60	4,33	79,00	88,00	
Taltucgensag	18-29.9 genc erişkin	4	46,43	8,78	34,96	56,19	
	30-44.9 orta erişkin	2	51,33	6,30	46,87	55,79	
	45+ yaşlı	1	48,41	.	48,41	48,41	
Taltucgensol	18-29.9 genc erişkin	4	48,74	5,07	45,00	56,24	f=0,18
	30-44.9 orta erişkin	1	48,82	.	48,82	48,82	p=0,902
	45+ yaşlı	3	45,63	7,36	37,22	50,94	
Tforanutsagitcapsag	18-29.9 genc erişkin	14	31,23	3,36	24,19	36,86	f=2,54
	30-44.9 orta erişkin	9	35,22	4,84	27,01	43,31	p=0,075
	45+ yaşlı	8	33,86	2,73	29,27	36,68	
	Yaşı belirsiz	2	36,46	7,20	31,37	41,56	
Tforanutsagitcapsol	18-29.9 genc erişkin	11	31,32	3,29	26,45	36,13	f=2,04
	30-44.9 orta erişkin	6	34,36	4,14	28,66	41,04	p=0,139
	45+ yaşlı	6	35,05	2,71	30,42	38,40	
Tforanutrtranscapsag	18-29.9 genc erişkin	14	21,63	1,79	18,68	24,82	f=1,16
	30-44.9 orta erişkin	9	22,32	2,13	19,08	25,43	p=0,342

	45+ yaşlı	8	22,30	1,72	19,98	25,31	
	Yaşı belirsiz	2	24,56	5,74	20,50	28,62	
Tforanutrtranscapsol	18-29.9 genç erişkin	11	21,43	2,18	17,71	24,42	f=0,81
	30-44.9 orta erişkin	6	22,07	2,48	19,27	25,17	p=0,495
	45+ yaşlı	6	23,18	2,79	20,45	26,56	
Tforanutrhizcevsag	18-29.9 genç erişkin	14	86,35	7,32	74,00	99,00	f=1,46
	30-44.9 orta erişkin	9	92,44	9,93	78,00	108,00	p=0,245
	45+ yaşlı	8	91,00	6,14	81,00	98,00	
	Yaşı belirsiz	2	95,50	16,26	84,00	107,00	
Tforanutrhizcevsol	18-29.9 genç erişkin	11	85,54	7,97	75,00	97,00	f=1,62
	30-44.9 orta erişkin	6	90,66	10,36	79,00	106,00	p=0,215
	45+ yaşlı	6	94,00	7,01	83,00	104,00	
Tmincevsag	18-29.9 genç erişkin	7	70,28	7,04	61,00	80,00	f=3,52
	30-44.9 orta erişkin	6	79,00	3,89	74,00	84,00	p=0,041*
	45+ yaşlı	5	79,60	6,22	72,00	89,00	
Tmincevsol	18-29.9 genç erişkin	7	74,42	7,99	63,00	86,00	f=0,64
	30-44.9 orta erişkin	3	75,66	5,13	70,00	80,00	p=0,543
	45+ yaşlı	5	79,20	7,01	71,00	89,00	

Tibia ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunmuştur.

Yaş gruplarına ilişkin ölçümler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin ve 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arası farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$) 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tibia ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **Gövde Ortası Çevre Sol** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunmuştur ($p<0.05$).

Yaş gruplarına ilişkin ölçümler ikişerli karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ile 30-44.9 orta erişkin ve 18-29.9 genç erişkin ile 45+ yaşlı arası farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$) 30-44.9 orta erişkin ile 45+ yaşlı arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Diğer tüm tibia ölçümleri yönünden yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.

Tablo 178. Yaş Gruplarına Göre Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Fibmaxuzsag	18-29.9 genc erişkin	1	354,00	.	354,00	354,00	
	45+ yaşlı	1	352,00	.	352,00	352,00	
Fibmaxuzsol	18-29.9 genc erişkin	5	357,00	9,61	344,00	367,00	
	30-44.9 orta erişkin	1	333,50	.	333,50	333,50	
Fibgövortmaxcapsag	18-29.9 genc erişkin	15	14,66	2,18	11,47	19,18	f=0,15
	30-44.9 orta erişkin	10	15,14	2,56	11,38	18,36	p=0,928
	45+ yaşlı	6	15,07	1,81	12,66	17,99	
Fibgövortmaxcapsol	18-29.9 genc erişkin	21	14,15	1,63	11,28	16,78	f=1,66
	30-44.9 orta erişkin	10	15,18	2,85	11,50	19,06	p=0,205
	45+ yaşlı	6	15,56	1,21	14,38	17,65	
Fibgövortmincapsag	18-29.9 genc erişkin	15	11,23	1,42	9,44	13,69	f=1,86
	30-44.9 orta erişkin	10	11,64	1,54	9,45	14,71	p=0,158
	45+ yaşlı	6	11,89	1,77	9,02	13,99	
Fibgövortmincapsol	18-29.9 genc erişkin	21	11,19	1,44	8,52	14,08	f=2,64
	30-44.9 orta erişkin	10	11,59	1,29	9,70	14,11	p=0,086
	45+ yaşlı	6	12,66	1,21	10,37	13,76	
Fibmincevesag	18-29.9 genc erişkin	14	32,57	4,87	26,00	43,00	f=1,17
	30-44.9 orta erişkin	8	30,37	4,62	24,00	37,00	p=0,340
	45+ yaşlı	5	34,60	4,33	28,00	40,00	
Fibmincevesol	18-29.9 genc erişkin	17	32,47	4,91	23,00	44,00	f=1,91
	30-44.9 orta erişkin	8	32,12	4,25	25,00	37,00	p=0,166
	45+ yaşlı	6	36,33	3,14	32,00	40,00	

Fibula ölçümleri yönünden yaş gruplarına ilişkin değerler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 179. Yaş Gruplarına Göre Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Pyüksag	18-29.9 genc eriskin	15	39,92	3,10	34,10	46,26	f=0,46
	30-44.9 orta eriskin	7	40,80	2,59	36,11	43,86	p=0,710
	45+ yaşlı	5	41,59	3,40	37,88	46,16	
	yaşı belirsiz	2	39,72	2,29	38,10	41,34	
Pyüksol	18-29.9 genc eriskin	18	40,35	3,07	35,66	46,45	f=0,69
	30-44.9 orta eriskin	7	41,83	2,07	38,24	44,95	p=0,563
	45+ yaşlı	5	42,02	3,65	37,78	47,50	
Pgensag	18-29.9 genc eriskin	14	41,57	2,50	36,49	45,51	t=1,70
	45+ yaşlı	5	44,12	3,09	41,03	48,04	p=0,197
Pgensol	18-29.9 genc eriskin	20	41,13	3,02	35,33	45,91	f=2,35
	30-44.9 orta eriskin	6	43,89	3,57	40,42	49,37	p=0,094
	45+ yaşlı	4	44,68	2,66	41,84	47,69	
Pkalsag	18-29.9 genc eriskin	17	19,26	1,65	15,82	21,90	f=0,63
	30-44.9 orta eriskin	8	19,98	1,69	17,04	22,22	p=0,602
	45+ yaşlı	5	20,15	1,25	18,68	21,65	
	Yaşı belirsiz	2	19,87	,58	19,46	20,29	
Pkalsol	18-29.9 genc eriskin	22	18,69	2,11	14,24	22,08	f=3,17
	30-44.9 orta eriskin	8	20,80	1,43	19,05	23,17	p=0,086
	45+ yaşlı	5	20,44	1,57	19,11	22,96	
	Yaşı belirsiz	2	21,33	1,53	20,25	22,42	
Pmedgensag	18-29.9 genc eriskin	17	24,00	1,91	21,04	27,70	f=0,17
	30-44.9 orta eriskin	7	33,92	19,09	21,52	76,74	p=0,912
	45+ yaşlı	5	23,78	2,24	20,85	26,30	
Pmedgensol	18-29.9 genc eriskin	17	25,47	8,72	20,23	58,50	f=1,41
	30-44.9 orta eriskin	7	27,40	2,89	21,60	30,80	p=0,267
	45+ yaşlı	5	24,94	2,24	23,02	28,03	
	Yaşı belirsiz	2	24,85	,89	24,22	25,48	
Plateralgensag	18-29.9 genc eriskin	14	19,70	1,38	16,45	21,82	f=3,47
	30-44.9 orta eriskin	5	22,33	5,39	17,45	31,10	p=0,033*
	45+ yaşlı	4	21,53	1,25	20,77	23,39	
Plateralgensol	18-29.9 genc eriskin	16	19,40	1,12	16,74	21,51	f=2,47
	30-44.9 orta eriskin	5	20,15	2,29	16,98	23,32	p=0,098
	45+ yaşlı	4	21,83	2,00	19,05	23,49	

Patella ölçümleri yönünden yaş gruplarına ilişkin değerler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 180. Yaş Gruplarına Göre Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

			n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Calmaxuzsag	18-29.9 erişkin	genc	5	77,83	3,89	72,51	82,01	t=1,64
	30-44.9 erişkin	orta	3	79,88	5,09	75,01	85,17	p=0,541
Calmaxuzsol	18-29.9 erişkin	genc	5	75,74	5,70	68,26	81,67	
	30-44.9 erişkin	orta	1	79,05	.	79,05	79,05	
	45+ yaşlı		1	84,76	.	84,76	84,76	
Calfizuzsag	18-29.9 erişkin	genc	4	65,47	3,81	62,01	70,76	
	30-44.9 erişkin	orta	2	67,48	1,38	66,50	68,46	
Calfizuzsol	18-29.9 erişkin	genc	3	62,15	2,76	59,11	64,52	
	30-44.9 erişkin	orta	1	67,78	.	67,78	67,78	
Calortagensag	18-29.9 erişkin	genc	5	44,40	2,54	40,35	47,15	t=1,05
	30-44.9 erişkin	orta	4	47,19	5,27	41,92	53,80	p=0,328
Calortagensol	18-29.9 erişkin	genc	3	46,23	3,70	42,88	50,22	
	30-44.9 erişkin	orta	1	47,53	.	47,53	47,53	
	45+ yaşlı		1	49,09	.	49,09	49,09	
Calcorpuscalcaneimingensag	18-29.9 erişkin	genc	6	25,93	3,22	19,97	29,34	
	30-44.9 erişkin	orta	1	25,45	.	25,45	25,45	
Calcorpuscalcaneimingensol	18-29.9 erişkin	genc	3	26,83	,77	26,09	27,64	t=0,52
	30-44.9 erişkin	orta	1	27,67	.	27,67	27,67	p=0,612
	45+ yaşlı		1	41,01	.	41,01	41,01	
Cminyüksesag	18-29.9 erişkin	gen ^Å c	6	50,88	4,69	45,01	56,91	t=1,25
	30-44.9 erişkin	orta	4	47,56	14,76	25,96	58,88	p=0,305
Cminyüksesol	18-29.9 erişkin	genc	4	48,83	2,90	45,00	51,78	
	30-44.9 erişkin	orta	1	44,82	.	44,82	44,82	
	45+ yaşlı		1	73,74	.	73,74	73,74	

Calcaneus ölçümleri yönünden yaş gruplarına ilişkin değerler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 181. Yaş Gruplarına Göre Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		N	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
Tauzsag	18-29.9 genc eriskin	18	52,13	4,05	43,85	58,39	t=0,24
	30-44.9 orta eriskin	8	52,91	4,63	44,04	58,08	p=0,785
	45+ yaşlı	3	53,70	1,03	52,66	54,73	
Tauzsol	18-29.9 genc eriskin	14	52,28	4,45	42,80	57,40	t=0,02
	30-44.9 orta eriskin	6	51,90	5,11	44,15	58,77	p=0,976
	45+ yaşlı	1	52,84	.	52,84	52,84	
Tamaxuzsag	18-29.9 genc eriskin	17	55,90	4,66	46,73	62,43	f=0,94
	30-44.9 orta eriskin	8	56,77	4,65	46,89	60,45	p=0,401
	45+ yaşlı	3	59,76	1,77	57,76	61,13	
Tamaxuzsol	18-29.9 genc eriskin	13	56,81	4,84	46,40	63,51	t=0,06
	30-44.9 orta eriskin	6	55,99	5,34	46,45	60,94	p=0,934
	45+ yaşlı	2	57,11	2,70	55,20	59,02	
Tagensag	18-29.9 genc eriskin	17	42,48	5,69	35,97	62,05	t=0,16
	30-44.9 orta eriskin	7	43,70	2,40	39,78	46,78	p=0,853
	45+ yaşlı	2	43,28	,02	43,27	43,30	
Tagensol	18-29.9 genc eriskin	15	41,97	6,50	35,48	62,07	t=0,23
	30-44.9 orta eriskin	6	43,84	2,23	40,03	45,93	p=0,790
	45+ yaşlı	1	41,78	.	41,78	41,78	
Tathrocleataliuzsag	18-29.9 genc eriskin	19	31,68	3,07	26,36	37,25	f=1,68
	30-44.9 orta eriskin	10	31,88	3,81	24,06	36,62	p=0,192
	45+ yaşlı	4	30,12	4,80	23,25	34,05	
Tathrocleataliuzsol	18-29.9 genc eriskin	18	31,92	3,37	26,23	38,69	f=1,91
	30-44.9 orta eriskin	8	32,35	2,54	29,29	36,77	p=0,152
	45+ yaşlı	3	31,73	2,30	29,23	33,76	
Tathrocleataligensag	18-29.9 genc eriskin	17	29,07	2,37	25,22	32,15	f=1,38
	30-44.9 orta eriskin	10	28,25	3,71	19,93	32,45	p=0,268
	45+ yaşlı	4	31,20	3,57	27,46	34,58	
Tathrocleataligensol	18-29.9 genc eriskin	19	31,09	8,86	24,50	66,62	t=0,31
	30-44.9 orta eriskin	8	29,52	1,83	27,72	32,60	p=0,817
	45+ yaşlı	2	31,76	,36	31,50	32,02	

Talus ölçümleri yönünden yaş gruplarına ilişkin değerler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 182. Yaş Gruplarına Göre MC Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
mc1sag	18-29.9 genc eriskin	3	45,98	1,80	44,78	48,06	t=0,60
	30-44.9 orta eriskin	3	50,64	13,15	42,49	65,82	p=0,576
	45+ yaşlı	1	44,84	.	44,84	44,84	
mc1sol	18-29.9 genc eriskin	6	46,50	6,71	40,47	59,62	t=0,75
	30-44.9 orta eriskin	4	50,57	10,52	41,52	64,01	p=0,473
	45+ yaşlı	2	46,70	2,58	44,88	48,53	
mc2sag	18-29.9 genc eriskin	5	65,62	4,49	61,67	72,02	t=0,63
	30-44.9 orta eriskin	6	67,66	5,83	60,85	77,32	p=0,540
	45+ yaşlı	1	67,79	.	67,79	67,79	
mc2sol	18-29.9 genc eriskin	8	67,17	4,13	61,65	73,78	f=1,32
	30-44.9 orta eriskin	3	71,37	6,26	65,62	78,05	p=0,219
	45+ yaşlı	3	69,73	3,02	66,49	72,48	
mc3sag	18-29.9 genc eriskin	6	66,27	4,45	61,23	72,92	t=0,36
	30-44.9 orta eriskin	5	65,10	6,12	58,15	74,75	p=0,721
	45+ yaşlı	1	63,36	.	63,36	63,36	
mc3sol	18-29.9 genc eriskin	6	64,78	9,14	48,71	76,56	f=1,17
	30-44.9 orta eriskin	6	69,83	5,24	63,83	76,97	p=0,268
	45+ yaşlı	3	66,78	1,13	65,86	68,05	
mc4sag	18-29.9 genc eriskin	4	57,75	9,79	49,42	69,82	t=1,24
	30-44.9 orta eriskin	4	64,89	5,89	59,75	70,66	p=0,258
	45+ yaşlı	1	58,39	.	58,39	58,39	
mc4sol	18-29.9 genc eriskin	5	56,60	3,17	52,38	60,16	t=2,85
	30-44.9 orta eriskin	5	64,23	5,07	58,52	69,57	p=0,002*
	45+ yaşlı	1	59,76	.	59,76	59,76	
mc5sag	18-29.9 genc eriskin	4	58,50	4,50	54,52	63,36	t=0,49
	30-44.9 orta eriskin	4	55,34	12,05	45,62	72,02	p=0,641
	45+ yaşlı	1	53,68	.	53,68	53,68	
mc5sol	18-29.9 genc eriskin	3	60,17	4,40	55,65	64,44	t=0,62
	30-44.9 orta eriskin	5	56,20	10,27	44,18	72,08	p=0,641
	45+ yaşlı	1	65,30	.	65,30	65,30	

Metacarpal ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında **MC4 Sol** ölçümleri yönünden yaş grupları arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer tüm metacarpal ölçümleri yönünden yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 183. Yaş Gruplarına Göre MT Ölçümlerinin Karşılaştırılması

		n	Ort	ss	Min	Max	Sonuç
mt1sag	30-44.9 orta eriskin	6	58,50	7,79	44,30	66,95	t=0,87
	45+ yaşlı	3	63,23	1,51	61,49	64,25	p=0,393
mt1sol	18-29.9 genc eriskin	15	60,83	5,05	48,25	69,71	f=0,93
	30-44.9 orta eriskin	5	57,99	8,28	44,11	65,73	p=0,396
	45+ yaşlı	4	63,06	1,68	61,64	65,41	
mt2sag	18-29.9 genc eriskin	8	71,37	3,70	65,40	76,13	
	30-44.9 orta eriskin	1	65,41	.	65,41	65,41	
	45+ yaşlı	1	69,60	.	69,60	69,60	
mt2sol	18-29.9 genc eriskin	8	70,37	4,43	64,69	75,94	t=1,64
	30-44.9 orta eriskin	4	76,24	8,16	68,85	87,13	p=0,130
	45+ yaşlı	1	71,82	.	71,82	71,82	
mt3sag	18-29.9 genc eriskin	7	69,20	5,34	61,19	77,87	t=0,20
	30-44.9 orta eriskin	3	69,89	2,65	66,96	72,13	p=0,842
	45+ yaşlı	1	65,32	.	65,32	65,32	
mt3sol	18-29.9 genc eriskin	11	68,16	4,09	61,42	74,06	t=1,16
	30-44.9 orta eriskin	3	65,17	3,04	61,98	68,04	p=0,266
mt4sag	18-29.9 genc eriskin	5	69,91	3,30	66,84	74,90	t=0,03
	30-44.9 orta eriskin	4	70,03	6,97	64,88	80,07	p=0,974
	45+ yaşlı	2	70,87	,62	70,43	71,32	
mt4sol	18-29.9 genc eriskin	7	69,81	4,87	60,81	74,73	t=0,17
	30-44.9 orta eriskin	3	69,20	5,53	63,90	74,94	p=0,866
	45+ yaşlı	1	71,96		71,96	71,96	
mt5sag	18-29.9 genc eriskin	15	68,02	5,92	57,33	77,13	t=0,23
	30-44.9 orta eriskin	5	67,34	3,83	62,01	70,98	p=0,845
	45+ yaşlı	2	69,16	1,70	67,96	70,37	
mt5sol	18-29.9 genc eriskin	18	69,53	6,01	59,50	80,75	t=0,59
	30-44.9 orta eriskin	8	71,06	6,23	61,43	82,32	p=0,559
	45+ yaşlı	2	69,35	2,85	67,33	71,37	

Metatarsal ölçümleri yönünden yaş gruplarına ilişkin değerler karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

4.3.3.2.1. Vücut Endislerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Tablo 184. Yaş Gruplarına Göre Clavicula Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss
Crobustnessendissag	18-29.9 genç erişkin	5	27,96	10,03
	30-44.9 orta erişkin	3	23,50	1,47
	45+ yaşlı	1	27,50	.
Crobustnessendissol	18-29.9 genç erişkin	5	27,88	10,94
	30-44.9 orta erişkin	4	23,17	,68
	45+ yaşlı	1	27,70	.

Clavicula endisleri yönünden yeterli sayıda birey olmaması sebebiyle yaş grupları arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 185. Yaş Gruplarına Göre Scapula Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss
Sglenoidendissağ	18-29.9 genç erişkin	6	66,41	5,87
	30-44.9 orta erişkin	1	75,80	.
	45+ yaşlı	1	67,20	.
Sglenoidendissol	18-29.9 genç erişkin	3	62,90	1,15
	30-44.9 orta erişkin	4	66,10	9,21
	45+ yaşlı	2	71,35	3,74

Scapula endisleri yönünden yönünden yeterli sayıda birey olmaması sebebiyle yaş grupları arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 186. Yaş Gruplarına Göre Humerus Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
Hrobustnessendissag	18-29.9 genç erişkin	4	20,70	2,97	
	30-44.9 orta erişkin	1	18,60	.	
	45+ yaşlı	0	.	.	
	yaşı belirsiz	0	.	.	
Hdiaphysealendissag	18-29.9 genç erişkin	26	78,98	9,28	
	30-44.9 orta erişkin	16	78,75	5,63	
	45+ yaşlı	7	79,95	6,46	
	yaşı belirsiz	2	80,55	4,45	
Hdiaphysealendissol	18-29.9 genç erişkin	24	81,60	9,85	f=1,29
	30-44.9 orta erişkin	12	78,24	6,85	p=0,289
	45+ yaşlı	7	86,05	4,77	
	yaşı belirsiz	1	84,30	.	

Humerus ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 187. Yaş Gruplarına Göre Radius Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
Rrobustnessendissag	18-29.9 genç erişkin	5	16,66	1,30	
	30-44.9 orta erişkin	1	17,10	.	
	45+ yaşlı	0	.	.	
Rrobustnessendissol	18-29.9 genç erişkin	5	17,64	,28	
	30-44.9 orta erişkin	2	16,15	,77	
	45+ yaşlı	0	.	.	
Rdiaphysealendissag	18-29.9 genç erişkin	23	120,96	21,80	f=2,75
	30-44.9 orta erişkin	10	134,21	10,85	p=0,077
	45+ yaşlı	5	108,80	29,39	
Rdiaphysealendissol	18-29.9 genç erişkin	20	123,14	17,44	f=2,03
	30-44.9 orta erişkin	14	129,35	22,08	p=0,126
	45+ yaşlı	6	103,90	30,17	

Radius ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 188. Yaş Gruplarına Göre Ulna Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
Urobustnessendissag	18-29.9 genç erişkin	5	12,68	,77266	
	30-44.9 orta erişkin	1	13,50	.	
	45+ yaşlı	0	.	.	
Urobustnessendissol	18-29.9 genç erişkin	1	15,00	.	
	30-44.9 orta erişkin	1	14,10	.	
	45+ yaşlı	0	.	.	
Uplatolenealendis1sag	18-29.9 genç erişkin	25	82,70	8,48	f=1,75
	30-44.9 orta erişkin	16	81,81	8,51	p=0,186
	45+ yaşlı	6	88,86	3,78	
Uplatolenealendis1sol	18-29.9 genç erişkin	15	82,33	9,70	f=0,44
	30-44.9 orta erişkin	13	82,63	10,63	p=0,771
	45+ yaşlı	4	88,20	7,06	
Uplatolenealendis2sag	18-29.9 genç erişkin	22	108,68	20,97	f=0,58
	30-44.9 orta erişkin	11	110,03	21,78	p=0,563
	45+ yaşlı	6	119,21	21,64	
Uplatolenealendis2sol	18-29.9 genç erişkin	15	116,22	18,65	f=0,06
	30-44.9 orta erişkin	9	112,35	28,81	p=0,975
	45+ yaşlı	4	113,25	26,19	

Ulna ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 189. Yaş Gruplarına Göre Femur Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
Fplastericendissag	18-29.9 genç erişkin	26	105,46	8,40	f=1,80
	30-44.9 orta erişkin	17	108,68	9,40	p=0,158
	45+ yaşlı	8	99,67	9,96	
Fplastericendissol	18-29.9 genç erişkin	28	105,41	9,96	f=0,01
	30-44.9 orta erişkin	19	105,61	7,19	p=0,992
	45+ yaşlı	10	105,34	13,28	
Fplatymericendissag	18-29.9 genç erişkin	16	91,65	24,76	f=0,30
	30-44.9 orta erişkin	6	101,25	28,33	p=0,740
	45+ yaşlı	6	92,80	27,32	
Fplatymericendissol	18-29.9 genç erişkin	15	86,25	18,38	f=1,09
	30-44.9 orta erişkin	12	96,16	27,33	p=0,364
	45+ yaşlı	7	85,35	18,50	

Femur ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 190. Yaş Gruplarına Göre Tibia Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss	Sonuç
Trobu st nessendissag	18-29.9 genç erişkin	1	20,50	.	
	30-44.9 orta erişkin	1	81,60	.	
	45+ yaşlı		.	.	
Tcnemialendissag	18-29.9 genç erişkin	14	68,77	6,11	f=1,27
	30-44.9 orta erişkin	9	63,87	6,40	p=0,300
	45+ yaşlı	8	66,05	5,42	
Tcnemialendissol	18-29.9 genç erişkin	12	69,45	7,24	f=0,78
	30-44.9 orta erişkin	6	64,68	5,25	p=0,515
	45+ yaşlı	6	66,00	7,07	

Tibia ölçümleri yönünden yaş grupları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 191. Yaş Gruplarına Göre Calcaneus Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss
Cgenislikendissag	18-29.9 genç erişkin	5	34,92	3,40
	30-44.9 orta erişkin	3	43,60	15,85
	45+ yaşlı	0	.	.
Cyukseklıkendissag	18-29.9 genç erişkin	5	90,58	41,41
	30-44.9 orta erişkin	4	107,55	9,23
	45+ yaşlı	0	.	.
Cyukseklıkendissol	18-29.9 genç erişkin	2	109,30	15,13
	30-44.9 orta erişkin	0	.	.
	45+ yaşlı	1	150,20	.

Calcaneus ölçümleri yönünden yaş grupları için veri yetersizliği sebebiyle karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 192. Yaş Gruplarına Göre Talus Endislerinin Karşılaştırılması

		n	Ort.	ss
Tgenislikendissag	18-29.9 genç erişkin	16	75,48	4,72
	30-44.9 orta erişkin	7	74,11	4,26
	45+ yaşlı	1	74,90	.
Tgenislikendissol	18-29.9 genç erişkin	11	73,20	4,06
	30-44.9 orta erişkin	4	74,85	2,26
	45+ yaşlı	2	73,90	4,38
Tthrocleatalusuzunsag	18-29.9 genç erişkin	17	61,39	4,51
	30-44.9 orta erişkin	8	63,07	4,24
	45+ yaşlı	1	61,90	.
Tthrocleatalusuzunsol	18-29.9 genç erişkin	14	60,72	3,63
	30-44.9 orta erişkin	6	61,96	6,51
	45+ yaşlı	1	56,80	.

Talus ölçümleri yönünden yeterli sayıda birey olmaması sebebiyle yaş grupları arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Not: Sonuçların verilmediği tablolarda denek sayısı yetersiz olduğundan karşılaştırma yapılmamıştır.

4.3.4. Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Oylum Höyük erişkinlerinde yaş aralıklarına göre ölçü dağılımları Kadın ve Erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, minimum-maksimum değerler, ortalama, standart sapma değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

4.3.4.1 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Kafatası Ölçülerinin Dağılımı

Tablo 193.18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövuzunsag	2	76,11	84,52	80,31	5,94
Mandibulagövuzunsol	1	72,70	72,70	72,70	.
Mandibulagövyüksymphsial	6	27,82	36,61	33,11	3,67
Mandgövyükforamenthizsağ	6	29,13	36,16	31,93	2,49
Mandgövyükforamendhizsol	7	23,87	34,14	30,21	3,17
Mandgövyükmalarhizasağ	3	24,63	29,91	28,07	2,98
Mandgövyükmalarhizsol	6	24,58	28,66	26,47	1,52
Mandgövkalinlığısağ	7	11,90	14,42	12,94	,94
Mandgövkalinlığısol	7	11,08	15,54	12,82	1,57
Mandgenbigonial	2	88,43	99,05	93,74	7,50
Bicondylargen	1	116,24	116,24	116,24	.
Foramentgen	4	39,67	45,50	42,69	2,38
Minramusgensag	3	29,53	35,62	33,40	3,36
Minramusgensol	6	30,24	34,55	32,58	1,89
Maxramusgensag	2	44,96	47,14	46,05	1,54
Maxramusgensol	1	43,40	43,40	43,40	.
Maxramusyükseksağ	2	61,91	63,58	62,74	1,18
Maxramusyükseksol	2	63,31	63,60	63,45	,20

Tablo 194.30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Mandibulagövuzunsag	2	78,81	92,69	85,75	9,81
Mandibulagövyüksymphsial	5	26,50	36,31	32,44	3,64
Mandgövyükforamenthizsağ	8	28,07	37,07	31,66	2,72
Mandgövyükforamendhizsol	4	29,13	32,31	30,98	1,46
Mandgövyükmalarhizasağ	4	24,60	32,38	27,47	3,39
Mandgövyükmalarhizsol	4	26,53	32,46	28,59	2,74
Mandgövkalinlığısağ	8	8,97	14,74	11,74	1,61
Mandgövkalinlığısol	5	11,06	14,46	12,49	1,25
Mandgenbigonial	2	84,92	93,18	89,05	5,84
Foramentgen	4	38,73	45,36	42,45	2,75
Minramusgensag	3	28,35	33,94	31,54	2,88
Minramusgensol	3	30,68	35,12	32,72	2,24
Maxramusgensol	1	46,86	46,86	46,86	.
Maxramusyükseksol	1	64,94	64,94	64,94	.

Tablo 195. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Mandibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mandibulagövyüksymphsial	1	36,73	36,73	36,73	.
Mandgövyükforamenthizsağ	2	30,85	32,58	31,71	1,22
Mandgövyükforamendhizsol	1	32,34	32,34	32,34	.
Mandgövyükmolarhizasağ	1	24,97	24,97	24,97	.
Mandgövyükmolarhizsol	1	24,40	24,40	24,40	.
Mandgövkalınlığısağ	2	10,15	10,84	10,49	,48
Mandgövkalınlığısol	1	10,53	10,53	10,53	.
Foramentgen	2	44,47	47,22	45,84	1,94

4.3.4.1.1. Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Kafatası Endislerinin Dağılımı

Tablo 196. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mmandibulaendisi	1	62,50	62,50	62,50	-
Mfrontogoniacendis	2	91,60	108,00	99,80	11,59
Mramusendissag	2	56,00	56,60	56,30	0,42
Mramusendissol	2	54,50	79,40	66,95	17,60
Mrobustnessendissag	6	34,80	49,50	41,41	4,75
Mrobustnessendissol	7	35,90	49,10	42,57	4,90

Tablo 197. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mmandibulaendisi	1	65,60	65,60	65,60	.
Mfrontogoniacendis	1	92,30	92,30	92,30	.
Mramusendissag	3	50,60	73,30	59,96	11,85
Mramusendissol	4	47,40	53,40	50,00	2,93
Mrobustnessendissag	7	35,30	60,80	48,08	9,39
Mrobustnessendissol	7	35,90	50,80	42,15	5,38

Tablo 198. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Mramusendissol	1	54,00	54,00	54,00	.
Mrobustnessendissag	7	30,70	52,50	37,71	7,12775
Mrobustnessendissol	4	34,50	49,60	40,15	7,15658

Tablo 199. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	ort	ss
Mrobustnessendissag	2	31,10	35,10	33,10	2,82
Mrobustnessendissol	1	32,50	32,50	32,50	.

Tablo 200. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mandibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	ort	ss
Mramusendissol	1	55,80	55,80	55,80	.
Mrobustnessendissag	1	55,10	55,10	55,10	.
Mrobustnessendissol	2	42,20	62,50	52,35	14,35

4.3.4.2 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Vücut Ölçülerinin Dağılımı

Tablo 201. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Smakgensag	1	94,34	94,34	94,34	.
Sglenoidcavyüksag	4	32,79	38,81	35,75	2,60
Sglenoidcavyüksol	1	36,83	36,83	36,83	.
Sglenoidcavgensag	4	23,36	25,47	24,43	1,07
Sglenoidcavgensol	1	23,34	23,34	23,34	.
Stotalspinauzsag	1	112,61	112,61	112,61	.

Tablo 202. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidcavyüksol	2	31,68	40,04	35,86	5,91
Sglenoidcavgensol	2	21,13	22,37	21,75	,87

Tablo 203. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidcavyüksol	1	39,92	39,92	39,92	.
Sglenoidcavgensol	1	29,57	29,57	29,57	.

Tablo 204. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Scapula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Sglenoidcavyüksol	1	37,65	37,65	37,65	.

Tablo 205. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hmaxuzsağ	3	310,00	320,00	313,33	5,77
Hmaxuzsol	1	307,00	307,00	307,00	.
Hfızıyouzsağ	3	304,00	315,00	307,66	6,35
Hfızıyouzsol	1	302,00	302,00	302,00	.
Hepicondygensağ	5	57,17	65,00	61,82	3,11
Hepicndygensol	4	54,97	64,53	60,42	4,02
Hhumeruscapvertçapsağ	2	43,67	45,03	44,35	,96
Hhumeruscapvertçapsol	1	43,00	43,00	43,00	.
Hgövortmaxçapsağ	10	19,89	25,59	21,64	1,61
Hgçvortmaxsol	8	19,92	21,84	20,92	,68
Hgövortminçapsağ	10	14,50	19,26	17,15	1,57
Hgövortminçapsol	8	15,43	19,18	17,29	1,24
Hminevresağ	10	54,00	65,00	61,10	3,47
Hmincevresol	8	57,00	65,00	61,62	2,92

Tablo 206. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicondygensaç	5	57,19	65,82	61,34	3,32
Hepicndygensol	4	57,30	65,40	61,32	3,30
Hhumeruscapvertçapsol	1	43,47	43,47	43,47	.
Hgövortmaxçapsaç	11	21,20	25,39	22,94	1,59
Hgçvortmaxsol	9	21,46	28,27	23,16	2,04
Hgövortminçapsaç	10	14,00	21,18	18,04	2,11
Hgövortminçapsol	8	16,31	21,48	18,35	2,01
Hminevresaç	11	55,00	69,00	60,81	3,89
Hmincevresol	11	55,00	69,00	61,18	3,45

Tablo 207. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicondygensaç	1	64,08	64,08	64,08	.
Hepicndygensol	5	44,16	65,81	59,61	8,79
Hhumeruscapvertçapsaç	1	42,07	42,07	42,07	.
Hgövortmaxçapsaç	4	21,51	23,80	22,85	1,02
Hgçvortmaxsol	6	20,04	25,62	23,53	2,10
Hgövortminçapsaç	4	17,44	20,32	18,94	1,45
Hgövortminçapsol	6	16,21	22,38	20,05	2,11
Hminevresaç	4	59,00	68,00	63,50	3,69
Hmincevresol	8	54,00	72,00	64,25	5,89

Tablo 208. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Hgövortmaxçapsaç	1	22,73	22,73	22,73	.
Hgçvortmaxsol	1	20,19	20,19	20,19	.
Hgövortminçapsaç	1	19,03	19,03	19,03	.
Hgövortminçapsol	1	17,04	17,04	17,04	.
Hminevresaç	2	54,00	65,00	59,50	7,77
Hmincevresol	1	54,00	54,00	54,00	.

Tablo 209. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Hmaxuzsağ	1	299,00	299,00	299,00	.
Hfzyouszağ	1	296,00	296,00	296,00	.
Hepicondygensağ	11	51,17	62,63	56,46	3,92
Hepicndygensol	6	51,15	60,03	55,17	3,00
Hhumeruscapvertçapsağ	1	42,96	42,96	42,96	.
Hgövortmaxçapsağ	16	17,94	22,91	20,38	1,46
Hgçvortmaxsol	16	16,98	22,59	19,61	1,50
Hgövortminçapsağ	16	13,45	18,12	15,63	1,21
Hgövortminçapsol	16	12,14	18,23	15,46	1,59
Hminevresağ	18	49,00	69,00	56,33	5,11
Hmincevresol	17	45,00	68,00	54,23	5,53

Tablo 210. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hmaxuzsağ	1	279,00	279,00	279,00	.
Hizyouszağ	1	272,00	272,00	272,00	.
Hepicondygensağ	2	51,06	61,19	56,12	7,16
Hhumeruscapvertçapsağ	1	35,01	35,01	35,01	.
Hgövortmaxçapsağ	5	19,54	22,65	21,19	1,17
Hgçvortmaxsol	3	18,58	21,17	20,20	1,41
Hgövortminçapsağ	5	15,12	20,06	16,79	1,89
Hgövortminçapsol	3	15,42	17,41	16,29	1,01
Hminevresağ	6	52,00	67,00	59,16	5,19
Hmincevresol	6	51,00	68,00	58,16	5,56

Tablo 211. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Hepicndygensol	2	54,30	62,17	58,23	5,56
Hgövortmaxçapsağ	3	21,65	22,37	22,07	,37
Hgçvortmaxsol	1	22,03	22,03	22,03	.
Hgövortminçapsağ	3	15,49	18,57	16,81	1,58
Hgövortminçapsol	2	20,48	57,00	38,74	25,82
Hminevresağ	3	55,00	61,00	57,33	3,21
Hmincevresol	1	61,00	61,00	61,00	.

Tablo 212. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicndygenzol	1	55,06	55,06	55,06	.
Hgövortmaxçapsağ	1	21,28	21,28	21,28	.
Hgövortminçapsağ	1	16,48	16,48	16,48	.
Hminevresağ	1	61,00	61,00	61,00	.
Hmincevresol	1	52,00	52,00	52,00	.

Tablo 213. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Humerus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hepicondygensag	1	58,46	58,46	58,46	.
Hepicndygenzol	1	57,43	57,43	57,43	.
Hgövortmaxçapsağ	1	20,51	20,51	20,51	.
Hgövortmaxsol	1	21,60	21,60	21,60	.
Hgövortminçapsağ	1	15,20	15,20	15,20	.
Hgövortminçapsol	1	14,85	14,85	14,85	.
Hminevresağ	1	55,00	55,00	55,00	.
Hmincevresol	1	55,00	55,00	55,00	.

Tablo 214. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	1	232,00	232,00	232,00	.
Rmaxuzsol	2	254,00	255,00	254,50	,70
Rfizuzsağ	1	223,00	223,00	223,00	.
Rfizuzsol	2	250,00	252,00	251,00	1,41
Rgövortsagitçapsağ	6	11,55	17,03	14,48	2,05
Rgövortsagitçapsol	6	12,97	17,13	14,83	1,84
Rgövorttransçapsağ	6	10,53	16,50	12,82	2,15
Rgövorttransçapsol	6	10,87	16,82	12,42	2,23
Rmincevresağ	7	37,00	49,00	42,57	4,42
Rmincevresol	6	40,00	45,00	42,66	2,33

Tablo 215. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	1	238,50	238,50	238,50	.
Rmaxuzsol	2	250,00	250,50	250,25	,35
Rfizuzsağ	1	230,00	230,00	230,00	.
Rfizuzsol	2	244,00	244,00	244,00	,00
Rgövortsagitçapsağ	6	14,68	17,52	15,62	1,01
Rgövortsagitçapsol	10	14,04	19,74	15,66	1,74
Rgövorttransçapsağ	6	11,13	13,29	12,23	,73
Rgövorttransçapsol	10	10,45	13,17	11,88	,89
Rmincevesağ	7	39,00	43,00	41,14	1,57
Rmincevesol	8	38,00	56,00	43,12	5,56

Tablo 216. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rgövortsagitçapsol	1	12,79	12,79	12,79	.
Rgövorttransçapsol	1	10,28	10,28	10,28	.
Rmincevesağ	2	36,00	43,00	39,50	4,94
Rmincevesol	1	36,00	36,00	36,00	.

Tablo 217. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rmaxuzsağ	4	219,00	243,00	230,37	10,41
Rmaxuzsol	3	210,00	225,50	217,50	7,76
Rfizuzsağ	4	209,00	237,00	223,50	11,70
Rfizuzsol	3	207,00	223,00	212,33	9,23
Rgövortsagitçapsağ	17	8,56	15,16	12,72	1,79
Rgövortsagitçapsol	16	10,12	15,14	13,03	1,36
Rgövorttransçapsağ	17	9,71	13,65	10,74	,94
Rgövorttransçapsol	16	9,90	13,96	10,85	1,12
Rmincevesağ	16	29,00	43,00	37,31	3,09
Rmincevesol	16	35,00	44,00	38,68	2,54

Tablo 218. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rgövortsagitçapsağ	2	15,51	16,45	15,98	,66
Rgövortsagitçapsol	6	9,36	15,53	14,12	2,37
Rgövorttransçapsağ	2	10,31	11,90	11,10	1,12
Rgövorttransçapsol	6	10,06	13,87	11,49	1,51
Rmincevresağ	3	37,00	42,00	39,66	2,51
Rmincevresol	6	38,00	49,00	41,50	3,83

Tablo 219. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Radius Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rgövortsagitçapsağ	1	15,35	15,35	15,35	.
Rgövortsagitçapsol	0				
Rgövorttransçapsağ	1	10,40	10,40	10,40	.
Rgövorttransçapsol	0				
Rmincevresağ	1	41,00	41,00	41,00	.

Tablo 220. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	1	261,00	261,00	261,00	.
Umaxuzsol	1	273,00	273,00	273,00	.
Ugövortsagitçapsağ	7	11,06	18,34	13,91	2,50
Ugövortsagitçapsol	5	12,35	14,73	13,30	1,10
Ugövorttransvcapsağ	7	11,27	17,65	14,63	2,32
Ugövorttransvcapsol	5	15,08	17,06	15,93	,74
Umincevresağ	5	33,00	38,00	35,80	1,92
Umincevresol	4	31,00	41,00	35,75	4,11
Usigmaltsgitçapsağ	8	17,65	25,94	22,08	2,66
Usigmaltsgitçapsol	5	18,07	24,97	22,42	2,79
Usigmalttransçapsağ	8	13,68	22,65	18,70	3,22
Usigmaalttransçapsol	5	16,14	21,17	19,05	1,99

Tablo 221. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	2	257,00	266,50	261,75	6,71
Umaxuzsol	3	258,00	286,00	270,66	14,18
Ugövortsagitcapsag	8	12,34	16,78	14,45	1,72
Ugövortsagitcapsol	5	12,03	15,97	13,49	1,47
Ugövorttransvcapsag	8	11,81	19,18	15,20	2,31
Ugövorttransvcapsol	5	11,25	16,80	14,76	2,26
Umincevesağ	6	34,00	41,00	36,16	2,56
Umincevesol	6	33,00	42,00	36,83	3,25
Usigmaltsgitçapsağ	8	20,57	24,82	22,14	1,61
Usigmaltsgitçapsol	8	19,79	26,26	22,98	2,36
Usigmalttransçapsağ	8	16,84	21,42	19,18	1,34
Usigmaalttransçapsol	8	18,19	23,47	20,09	1,63

Tablo 222. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsol	1	277,50	277,50	277,50	.
Ugövortsagitcapsag	4	12,96	16,45	14,13	1,56
Ugövortsagitcapsol	3	13,51	16,32	14,46	1,61
Ugövorttransvcapsag	4	12,55	18,15	15,97	2,40
Ugövorttransvcapsol	3	12,10	17,43	15,39	2,87
Umincevesağ	5	36,00	47,00	40,80	5,26
Umincevesol	4	36,00	47,00	43,00	4,96
Usigmaltsgitçapsağ	4	23,20	25,71	24,24	1,18
Usigmaltsgitçapsol	3	22,84	25,28	24,21	1,24
Usigmalttransçapsağ	4	19,28	22,75	21,26	1,44
Usigmaalttransçapsol	3	19,32	21,46	20,51	1,09

Tablo 223. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ugövortsagitcapsol	1	11,34	11,34	11,34	.
Ugövorttransvcapsag	0				
Ugövorttransvcapsol	1	13,38	13,38	13,38	.
Usigmaltsgitçapsol	1	18,45	18,45	18,45	.
Usigmaalttransçapsol	1	16,09	16,09	16,09	.

Tablo 224. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	4	237,00	270,00	252,12	14,22
Umaxuzsol	1	243,00	243,00	243,00	.
Ugövortsagitçapsag	16	10,45	16,86	12,53	1,85
Ugövortsagitçapsol	12	10,23	14,89	11,99	1,36
Ugövorttransvcapsag	16	10,50	16,86	13,29	1,66
Ugövorttransvcapsol	12	9,96	15,93	13,26	1,87
Umincevresağ	13	28,00	36,00	32,00	2,38
Umincevresol	8	28,00	36,00	32,62	3,02
Usigmaltsagitçapsağ	16	15,65	24,48	20,52	2,53
Usigmaltsagitçapsol	14	18,03	23,76	20,72	1,79
Usigmaltransçapsağ	16	11,56	20,60	17,02	2,56
Usigmaaltransçapsol	12	12,40	21,98	16,63	2,54

Tablo 225. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Umaxuzsağ	1	243,50	243,50	243,50	.
Ugövortsagitçapsag	3	15,39	16,62	16,13	,65
Ugövortsagitçapsol	3	11,04	16,84	14,37	2,99
Ugövorttransvcapsag	3	12,33	14,14	13,28	,90
Ugövorttransvcapsol	3	12,25	16,10	13,93	1,96
Umincevresağ	2	35,00	37,00	36,00	1,41
Umincevresol	1	34,00	34,00	34,00	.
Usigmaltsagitçapsağ	4	21,73	33,36	25,08	5,54
Usigmaltsagitçapsol	6	21,31	24,65	23,08	1,11
Usigmaltransçapsağ	4	15,86	18,28	17,16	1,02
Usigmaaltransçapsol	6	15,95	18,35	17,13	,78

Tablo 226. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ugövortsagitcapsag	1	12,56	12,56	12,56	.
Ugövortsagitcapsol	2	10,21	12,58	11,39	1,67
Ugövorttransvcapsag	1	15,08	15,08	15,08	.
Ugövorttransvcapsol	2	13,72	16,01	14,86	1,61
Umincevresağ	1	36,00	36,00	36,00	.
Umincevresol	2	34,00	36,00	35,00	1,41
Usigmaltsgitçapsağ	1	21,69	21,69	21,69	.
Usigmaltsgitçapsol	2	18,98	21,57	20,27	1,83
Usigmalttransçapsağ	1	20,16	20,16	20,16	.
Usigmaalttransçapsol	2	17,03	21,26	19,14	2,99

Tablo 227. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Ulna Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ugövortsagitcapsag	1	11,20	11,20	11,20	.
Ugövortsagitcapsol	1	10,56	10,56	10,56	.
Ugövorttransvcapsag	1	14,68	14,68	14,68	.
Ugövorttransvcapsol	1	15,70	15,70	15,70	.
Umincevresağ	1	30,00	30,00	30,00	.
Umincevresol	1	30,00	30,00	30,00	.
Usigmaltsgitçapsağ	1	22,45	22,45	22,45	.
Usigmaltsgitçapsol	1	22,71	22,71	22,71	.
Usigmalttransçapsağ	1	15,90	15,90	15,90	.
Usigmaalttransçapsol	1	16,79	16,79	16,79	.

Tablo 228. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fmaxuzsağ	1	450,00	450,00	450,00	.
Fmaxuzsol	1	449,00	449,00	449,00	.
Ffizuzsağ	1	446,00	446,00	446,00	.
Ffizuzsol	1	445,00	445,00	445,00	.
Ffizyothrochuzsağ	1	427,00	427,00	427,00	.
Fizyothrochuzsol	1	424,00	424,00	424,00	.
Fepicondgenosağ	1	74,41	74,41	74,41	.
Fepicondgenosol	1	75,23	75,23	75,23	.
Ffemurbaşmaxçapsağ	1	42,90	42,90	42,90	.
Ffemurbaşmaxçapsol	1	44,79	44,79	44,79	.
Fgövortsagitçapsağ	8	24,60	30,22	27,77	2,10
Fgövortsagitçapsol	8	26,01	32,16	28,06	2,13
Fgövorttransçapsağ	8	23,52	30,13	26,61	1,81
Fgövorttransçapsol	8	24,02	29,51	26,87	1,87
Fgövortcevesağ	8	77,00	92,00	84,75	4,68
Fgövortcevesol	8	78,00	93,00	85,62	5,18
Ftrochaltısagıtçapsağ	5	24,38	29,70	26,57	2,24
Ftrochaltısagıtçapsol	4	24,17	29,80	26,50	2,38
Ftrochaltitransçapsağ	5	29,91	34,44	32,94	1,84
Ftrochaltitransçapsol	4	31,22	35,70	33,59	1,85

Tablo 229. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Ffemurbaşmaxçapsağ	2	44,32	47,66	45,99	2,36
Fgövortsagitçapsağ	14	27,70	37,65	30,51	2,58
Fgövortsagitçapsol	15	25,78	36,58	29,93	2,72
Fgövorttransçapsağ	14	21,46	36,11	27,18	3,61
Fgövorttransçapsol	15	22,30	36,18	27,37	3,26
Fgövortcevesağ	14	78,00	97,00	87,85	5,69
Fgövortcevesol	15	77,00	95,00	87,60	5,66
Ftrochaltısagıtçapsağ	5	24,38	36,54	29,17	5,75
Ftrochaltısagıtçapsol	8	24,76	35,23	29,27	4,17
Ftrochaltitransçapsağ	5	24,97	37,05	30,50	5,20
Ftrochaltitransçapsol	8	25,52	38,42	31,81	5,01

Tablo 230. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fgövortsagitçapsağ	7	24,92	31,70	28,39	2,18
Fgövortsagitçapsol	6	25,93	30,57	28,28	2,04
Fgövorttransçapsağ	7	25,31	32,89	28,43	2,44
Fgövorttransçapsol	6	24,58	31,03	28,47	2,30
Fgövortcevresag	7	31,00	92,00	78,85	21,54
Fgövortcevresol	6	82,00	93,00	88,33	4,71
Ftrochaltısagitalçapsağ	5	23,35	33,62	26,79	4,25
Ftrochaltısagitçapsol	5	23,73	27,32	25,39	1,50
Ftrochaltıtransçapsağ	5	24,55	35,69	31,29	4,23
Ftrochaltıtransçapsol	5	29,93	35,16	33,24	2,03

Tablo 231. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ortalama	ss
Ffemurbaşmaxçapsol	1	39,19	39,19	39,19	.
Fgövortsagitçapsağ	2	23,53	33,09	28,31	6,75
Fgövortsagitçapsol	2	23,05	28,97	26,01	4,18
Fgövorttransçapsağ	2	24,20	30,65	27,42	4,56
Fgövorttransçapsol	2	23,35	26,48	24,91	2,21
Fgövortcevresag	2	74,00	99,00	86,50	17,67
Fgövortcevresol	2	73,00	88,00	80,50	10,60

Tablo 232. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fepicondgensag	1	70,72	70,72	70,72	.
Fepicondgensol	1	70,46	70,46	70,46	.
Ffemurbaşmaxçapsağ	1	39,44	39,44	39,44	.
Ffemurbaşmaxçapsol	1	39,94	39,94	39,94	.
Fgövortsagitçapsağ	19	21,12	31,01	25,61	2,61
Fgövortsagitçapsol	23	21,43	30,41	25,92	2,41
Fgövorttransçapsağ	19	20,37	27,62	24,22	2,03
Fgövorttransçapsol	23	20,26	27,59	24,24	1,88
Fgövortcevresag	19	70,00	89,00	77,78	5,33
Fgövortcevresol	22	68,00	87,00	78,09	5,37
Ftrochaltısagitalçapsağ	12	20,72	39,05	26,15	5,52
Ftrochaltısagitçapsol	12	21,01	34,27	25,84	3,75
Ftrochaltıtransçapsağ	12	21,48	34,88	28,22	3,68
Ftrochaltıtransçapsol	12	20,85	32,83	29,05	4,21

Tablo 233. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fgövortsagitçapsağ	6	24,94	36,10	27,93	4,17
Fgövortsagitçapsol	7	24,50	28,58	26,31	1,47
Fgövorttransçapsağ	6	23,01	28,76	25,77	2,06
Fgövorttransçapsol	7	23,35	27,07	25,59	1,43
Fgövortcevresağ	6	78,00	88,00	82,16	3,92
Fgövortcevresol	7	76,00	89,00	81,57	4,35
Ftrochaltısagıtçapsağ	3	25,87	33,47	28,85	4,05
Ftrochaltısagıtçapsol	5	22,75	34,14	27,24	4,31
Ftrochaltıtransçapsağ	3	28,86	33,01	31,61	2,38
Ftrochaltıtransçapsol	5	25,50	34,27	30,25	4,15

Tablo 234. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fgövortsagitçapsağ	1	26,71	26,71	26,71	.
Fgövortsagitçapsol	4	24,30	28,97	26,24	2,13
Fgövorttransçapsağ	1	26,19	26,19	26,19	.
Fgövorttransçapsol	4	20,30	27,29	24,47	2,95
Fgövortcevresağ	1	83,00	83,00	83,00	.
Fgövortcevresol	4	75,00	84,00	79,25	3,68
Ftrochaltısagıtçapsağ	1	32,30	32,30	32,30	.
Ftrochaltısagıtçapsol	2	25,01	33,47	29,24	5,98
Ftrochaltıtransçapsağ	1	28,13	28,13	28,13	.
Ftrochaltıtransçapsol	2	26,77	27,64	27,20	,61

Tablo 235. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Femur Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fgövortsagitçapsağ	3	21,95	28,44	25,62	3,33
Fgövortsagitçapsol	1	26,48	26,48	26,48	.
Fgövorttransçapsağ	3	22,30	27,14	24,27	2,54
Fgövorttransçapsol	1	24,42	24,42	24,42	.
Fgövortcevresağ	3	71,00	85,00	78,33	7,02
Fgövortcevresol	1	80,00	80,00	80,00	.
Ftrochaltısagıtçapsol	1	30,90	30,90	30,90	.
Ftrochaltıtransçapsol	1	25,63	25,63	25,63	.

Tablo 236. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tmaxuzsağ	1	365,00	365,00	365,00	.
Tmaxuzsol	1	366,00	366,00	366,00	.
Tfizuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	.
Tfizuzsol	1	355,00	355,00	355,00	.
Tgövortsagitçapsağ	4	27,47	33,08	30,04	2,33
Tgövortsagitçapsol	4	28,72	34,67	31,40	2,67
Tgövorttransçapsağ	4	19,97	23,37	21,37	1,44
Tgövorttransçapsol	4	21,18	22,41	21,69	,57
Tgövortcevresağ	4	75,00	84,00	80,00	4,24
Tgövortcevresol	4	78,00	87,00	82,25	3,68
Tüstuçgensağ	1	74,93	74,93	74,93	.
Tüstuçgensol	1	74,60	74,60	74,60	.
Taltoçgensağ	2	46,07	56,19	51,13	7,15
Taltoçgensol	2	47,21	56,24	51,72	6,38
Tforanutrsgitçapsağ	4	30,05	36,86	33,17	3,02
Tforanutrsgitçapsol	3	31,44	36,13	33,64	2,35
Tforanutrtransçapsağ	4	22,72	24,82	23,71	,90
Tforanutrtransçapsol	3	22,52	24,42	23,52	,95
Tforanutrhizcevs sağ	4	84,00	95,00	90,50	5,06
Tforanutrhizcevsol	3	89,00	97,00	93,00	4,00
Tmincevs sağ	2	75,00	80,00	77,50	3,53
Tmincevsol	2	76,00	83,00	79,50	4,94

Tablo 237. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	8	29,35	37,65	32,13	2,67
Tgövortsagitçapsol	9	19,22	36,58	31,64	5,02
Tgövorttransçapsağ	8	18,10	22,92	21,16	1,81
Tgövorttransçapsol	9	18,52	22,93	21,03	1,63
Tgövortcevre sağ	8	76,00	97,00	84,87	6,89
Tgövortcevre sol	9	77,00	95,00	85,55	6,10
Taltoçgens sağ	2	46,87	55,79	51,33	6,30
Taltoçgensol	1	48,82	48,82	48,82	.
Tforanutr sagitçapsağ	6	32,39	43,31	36,39	4,39
Tforanutr sagitçapsol	5	32,40	41,04	35,51	3,42
Tforanutr transçapsağ	6	19,08	25,43	22,97	2,21
Tforanutr transçapsol	5	19,27	25,17	22,44	2,59
Tforanutr hizcevre sağ	6	81,00	108,00	94,50	9,93
Tforanutr hizcevre sol	5	82,00	106,00	93,00	9,66
Tmincevre sağ	5	76,00	84,00	80,00	3,39
Tmincevre sol	3	70,00	80,00	75,66	5,13

Tablo 238. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	6	24,14	36,71	31,53	4,27
Tgövortsagitçapsol	3	30,80	32,62	31,99	1,03
Tgövorttransçapsağ	5	19,27	22,41	20,39	1,22
Tgövorttransçapsol	3	19,29	24,58	21,72	2,67
Tgövortcevre sağ	5	71,00	88,00	81,20	6,87
Tgövortcevre sol	3	79,00	87,00	83,66	4,16
Taltoçgens sağ	1	48,41	48,41	48,41	.
Taltoçgensol	1	48,73	48,73	48,73	.
Tforanutr sagitçapsağ	6	29,27	36,68	34,36	2,79
Tforanutr sagitçapsol	4	34,82	38,40	36,39	1,59
Tforanutr transçapsağ	6	20,79	25,31	22,61	1,70
Tforanutr transçapsol	4	20,50	26,56	23,31	2,98
Tforanutr hizcevre sağ	6	81,00	98,00	92,00	6,44
Tforanutr hizcevre sol	4	90,00	104,00	96,25	5,79
Tmincevre sağ	4	72,00	89,00	80,25	6,99
Tmincevre sol	3	71,00	89,00	81,00	9,16

Tablo 239. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	1	35,73	35,73	35,73	.
Tgövorttransçapsağ	1	22,90	22,90	22,90	.
Tgövortcevresag	1	95,00	95,00	95,00	.
Tforanutrsgitçapsağ	1	41,56	41,56	41,56	.
Tforanutrtransçapsağ	1	28,62	28,62	28,62	.
Tforanutrhzicevsag	1	107,00	107,00	107,00	.
Tmincevsag	1	81,00	81,00	81,00	.

Tablo 240. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tmaxuzsağ	1	357,00	357,00	357,00	.
Tfizuzsağ	1	345,00	345,00	345,00	.
Tgövortsagitçapsağ	14	21,94	31,58	27,08	2,81
Tgövortsagitçapsol	12	23,40	31,87	28,25	2,57
Tgövorttransçapsağ	14	13,43	26,28	18,94	2,88
Tgövorttransçapsol	12	16,57	20,75	18,34	1,46
Tgövortcevresag	14	63,00	82,00	72,64	5,47
Tgövortcevresol	12	65,00	85,00	75,00	5,49
Tüstuçgensag	3	49,36	69,53	62,30	11,23
Taltoçgensag	2	34,96	48,51	41,73	9,58
Taltoçgensol	2	45,00	46,54	45,77	1,08
Tforanutrsgitçapsağ	10	24,19	34,81	30,45	3,30
Tforanutrsgitçapsol	8	26,45	35,27	30,45	3,28
Tforanutrtransçapsağ	10	18,68	22,67	20,79	1,30
Tforanutrtransçapsol	8	17,71	24,07	20,64	2,00
Tforanutrhzicevsag	10	74,00	99,00	84,70	7,63
Tforanutrhzicevsol	8	75,00	94,00	82,75	7,32
Tmincevsag	5	61,00	73,00	67,40	5,89
Tmincevsol	5	63,00	86,00	72,40	8,47

Tablo 241. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	2	26,67	30,03	28,35	2,37
Tgövortsagitçapsol	3	26,36	33,70	28,84	4,20
Tgövorttransçapsağ	2	19,05	20,77	19,91	1,21
Tgövorttransçapsol	3	19,30	23,30	20,75	2,21
Tgövortcevesağ	2	72,00	87,00	79,50	10,60
Tgövortcevesol	2	72,00	73,00	72,50	,70
Tforanutsagitçapsağ	3	27,01	38,57	32,88	5,78
Tforanutsagitçapsol	1	28,66	28,66	28,66	.
Tforanutrtransçapsağ	3	19,38	21,83	21,01	1,41
Tforanutrtransçapsol	1	20,22	20,22	20,22	.
Tforanutrhiscevs ağ	3	78,00	99,00	88,33	10,50
Tforanutrhiscevsol	1	79,00	79,00	79,00	.
Tmincevs ağ	1	74,00	74,00	74,00	.

Tablo 242. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	2	26,15	33,95	30,05	5,51
Tgövortsagitçapsol	2	25,78	32,44	29,11	4,70
Tgövorttransçapsağ	2	17,29	21,29	19,29	2,82
Tgövorttransçapsol	2	18,52	21,27	19,89	1,94
Tgövortcevesağ	2	78,00	88,00	83,00	7,07
Tgövortcevesol	2	79,00	88,00	83,50	6,36
Taltoçgensol	2	37,22	50,94	44,08	9,70
Tforanutsagitçapsağ	2	30,45	34,30	32,37	2,72
Tforanutsagitçapsol	2	30,42	34,29	32,35	2,73
Tforanutrtransçapsağ	2	19,98	22,76	21,37	1,96
Tforanutrtransçapsol	2	20,45	25,39	22,92	3,49
Tforanutrhiscevs ağ	2	84,00	92,00	88,00	5,65
Tforanutrhiscevsol	2	83,00	96,00	89,50	9,19
Tmincevs ağ	1	77,00	77,00	77,00	.
Tmincevsol	2	75,00	78,00	76,50	2,12

Tablo 243. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Tibia Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgövortsagitçapsağ	1	27,81	27,81	27,81	.
Tgövortsagitçapsol	1	27,72	27,72	27,72	.
Tgövorttransçapsağ	1	18,12	18,12	18,12	.
Tgövorttransçapsol	1	18,36	18,36	18,36	.
Tgövortcevresağ	1	73,00	73,00	73,00	.
Tgövortcevresol	1	72,00	72,00	72,00	.
Taltoçgensol	1	45,97	45,97	45,97	.
Tforanutrsgitçapsağ	1	31,37	31,37	31,37	.
Tforanutrsgitçapsol	1	31,01	31,01	31,01	.
Tforanutrtransçapsağ	1	20,50	20,50	20,50	.
Tforanutrtransçapsol	1	20,50	20,50	20,50	.
Tforanutrhisçevsağ	1	84,00	84,00	84,00	.
Tforanutrhiscevresol	1	82,00	82,00	82,00	.

Tablo 244. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	.
Fibmaxuzsol	4	353,00	367,00	360,25	7,27
Fibgövortmaxçapsağ	4	14,89	19,18	16,92	1,75
Fibgövortmaxçapsol	5	14,82	16,78	16,05	,77
Fibgövortminçapsağ	4	12,16	13,69	12,79	,66
Fibgövortminçapsol	5	10,37	14,08	12,58	1,40
Fibminçevresağ	4	33,00	43,00	37,00	4,24
Fibminçevresol	5	33,00	44,00	37,20	4,14

Tablo 245. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsol	1	333,50	333,50	333,50	.
Fibgövortmaxçapsağ	7	11,38	18,36	15,48	2,52
Fibgövortmaxçapsol	8	11,50	19,06	15,47	2,88
Fibgövortminçapsağ	7	9,45	14,71	11,43	1,68
Fibgövortminçapsol	8	9,70	14,11	11,60	1,39
Fibminçevresağ	6	24,00	36,00	28,83	4,11
Fibminçevresol	6	25,00	36,00	31,00	4,28

Tablo 246. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibgövortmaxçapsağ	4	12,66	15,91	14,33	1,38
Fibgövortmaxçapsol	4	14,38	15,90	14,95	,66
Fibgövortminçapsağ	4	9,02	13,14	11,47	1,86
Fibgövortminçapsol	4	12,40	13,44	12,95	,44
Fibminçevresağ	3	28,00	35,00	32,33	3,78
Fibminçevresol	4	32,00	40,00	35,75	3,30

Tablo 247. Yaşı Belirsiz Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibgövortmaxçapsağ	1	15,75	15,75	15,75	.
Fibgövortmaxçapsol	0				
Fibgövortminçapsağ	1	14,86	14,86	14,86	.
Fibminçevresağ	1	37,00	37,00	37,00	.

Tablo 248. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibmaxuzsol	1	344,00	344,00	344,00	.
Fibgövortmaxçapsağ	11	11,47	17,07	13,84	1,71
Fibgövortmaxçapsol	16	11,28	15,41	13,55	1,34
Fibgövortminçapsağ	11	9,44	13,22	10,67	1,17
Fibgövortminçapsol	16	8,52	13,02	10,76	1,19
Fibminçevresağ	10	26,00	37,00	30,80	4,02
Fibminçevresol	12	23,00	36,00	30,50	3,80

Tablo 249. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibgövortmaxçapsağ	3	11,68	17,62	14,35	3,01
Fibgövortmaxçapsol	2	11,61	16,41	14,01	3,39
Fibgövortminçapsağ	3	10,66	13,20	12,14	1,32
Fibgövortminçapsol	2	10,73	12,39	11,56	1,17
Fibminçevresağ	2	33,00	37,00	35,00	2,82
Fibminçevresol	2	34,00	37,00	35,50	2,12

Tablo 250. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fibgövortmaxçapsağ	2	15,13	17,99	16,56	2,02
Fibgövortmaxçapsol	2	15,96	17,65	16,80	1,19
Fibgövortminçapsağ	2	11,48	13,99	12,73	1,77
Fibgövortminçapsol	2	10,37	13,76	12,06	2,39
Fibminçevresağ	2	36,00	40,00	38,00	2,82
Fibminçevresol	2	35,00	40,00	37,50	3,53

Tablo 251. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	5	36,52	43,73	40,17	2,88
Pyüksol	7	36,40	45,70	40,98	3,62
Pgensağ	5	41,12	44,99	42,99	1,63
Pgensol	7	40,58	45,65	43,13	1,79
Pkalsağ	7	17,44	20,98	19,76	1,42
Pkalsol	9	16,51	22,08	19,86	1,68
Pmedgensağ	7	21,67	27,33	24,29	1,98
Pmedgensol	6	22,11	26,83	24,33	2,05
Plateralgensağ	5	18,12	20,83	19,72	1,12
Plateralgensol	5	19,04	20,87	19,69	,71

Tablo 252. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Patella Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	6	39,58	43,86	41,59	1,71
Pyüksol	7	38,24	44,95	41,83	2,07
Pgensağ	4	40,79	50,87	45,46	4,13
Pgensol	6	40,42	49,37	43,89	3,57
Pkalsağ	7	19,03	22,22	20,40	1,30
Pkalsol	8	19,05	23,17	20,80	1,43
Pmedgensağ	6	21,52	76,74	35,25	20,56
Pmedgensol	7	21,60	30,80	27,40	2,89
Plateralgensağ	4	17,45	31,10	23,16	5,85
Plateralgensol	5	16,98	23,32	20,15	2,29

Tablo 253. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	3	37,88	46,16	42,70	4,30
Pyüksol	4	37,78	47,50	42,33	4,14
Pgensağ	3	42,81	48,04	45,87	2,72
Pgensol	4	41,84	47,69	44,68	2,66
Pkalsağ	3	19,44	21,65	20,78	1,18
Pkalsol	4	19,11	22,96	20,60	1,77
Pmedgensağ	3	22,48	26,30	24,81	2,04
Pmedgensol	4	23,02	28,03	25,25	2,46
Plateralgensağ	3	20,78	23,39	21,78	1,40
Plateralgensol	4	19,05	23,49	21,83	2,00

Tablo 254. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	10	34,10	46,26	39,79	3,35
Pyüksol	11	35,66	46,45	39,95	2,78
Pgensağ	9	36,49	45,51	40,78	2,62
Pgensol	13	35,33	45,91	40,04	3,04
Pkalsağ	10	15,82	21,90	18,91	1,79
Pkalsol	13	14,24	21,93	17,88	2,04
Pmedgensağ	10	21,04	27,70	23,79	1,94
Pmedgensol	11	20,23	58,50	26,10	10,88
Plateralgensağ	9	16,45	21,82	19,69	1,57
Plateralgensol	11	16,74	21,51	19,26	1,27

Tablo 255. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	1	36,11	36,11	36,11	.
Pgensağ	1	40,29	40,29	40,29	.
Pkalsağ	1	17,04	17,04	17,04	.
Pmedgensağ	1	25,97	25,97	25,97	.
Plateralgensağ	1	19,01	19,01	19,01	.

Tablo 256. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	2	39,67	40,18	39,92	,36
Pyüksol	1	40,78	40,78	40,78	.
Pgensağ	2	41,03	41,97	41,50	,66
Pkalsağ	2	18,68	19,75	19,21	,75
Pkalsol	1	19,79	19,79	19,79	.
Pmedgensağ	2	20,85	23,62	22,23	1,95
Pmedgensol	1	23,67	23,67	23,67	.
Plateralgensağ	1	20,77	20,77	20,77	.

Tablo 257. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Fibula Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Pyüksağ	1	38,10	38,10	38,10	.
Pyüksol	1	41,99	41,99	41,99	.
Pgensağ	1	40,65	40,65	40,65	.
Pkalsağ	1	19,46	19,46	19,46	.
Pkalsol	1	20,25	20,25	20,25	.
Pmedgensağ	1	25,84	25,84	25,84	.
Pmedgensol	1	24,22	24,22	24,22	.

Tablo 258. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	2	75,14	82,01	78,57	4,85
Calmaxuzsol	3	75,48	81,67	79,37	3,39
Calfizuzsağ	1	65,58	65,58	65,58	.
Calfizuzsol	2	62,84	64,52	63,68	1,18
Calortagensağ	2	44,18	44,55	44,36	,26
Calortagensol	2	42,88	50,22	46,55	5,19
Calcorpuscalcanemingensağ	2	26,92	27,45	27,18	,37
Calcorpuscalcaneimingensol	2	26,09	26,78	26,43	,48
Cminyükseksağ	2	51,68	56,91	54,29	3,69
Cminyükseksol	3	48,38	51,78	50,11	1,70

Tablo 259. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	3	75,01	85,17	79,88	5,09
Calfizuzsağ	2	66,50	68,46	67,48	1,38
Calortagensağ	4	41,92	53,80	47,19	5,27
Calcorpuscalcanemingensağ	1	25,45	25,45	25,45	.
Cminyüksaksağ	4	25,96	58,88	47,56	14,76

Tablo 260. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	Ss
Calmaxuzsol	1	84,76	84,76	84,76	.
Calortagensol	1	49,09	49,09	49,09	.
Calcorpuscalcaneimingensol	1	41,01	41,01	41,01	.
Cminyüksaksol	1	73,74	73,74	73,74	.

Tablo 261. 18-29.9 yaş aralığındaki kadın bireylerin Calcaneus ölçülerinin dağılımı

	N	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsağ	3	72,51	80,15	77,33	4,19
Calmaxuzsol	2	68,26	72,34	70,30	2,88
Calfizuzsağ	3	62,01	70,76	65,43	4,67
Calfizuzsol	1	59,11	59,11	59,11	.
Calortagensağ	3	40,35	47,15	44,42	3,59
Calortagensol	1	45,61	45,61	45,61	.
Calcorpuscalcanemingensağ	4	19,97	29,34	25,31	3,96
Calcorpuscalcaneimingensol	1	27,64	27,64	27,64	.
Cminyüksaksağ	4	45,01	55,44	49,18	4,53
Cminyüksaksol	1	45,00	45,00	45,00	.

Tablo 262. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Calmaxuzsol	1	79,05	79,05	79,05	.
Calfizuzsol	1	67,78	67,78	67,78	.
Calortagensol	1	47,53	47,53	47,53	.
Calcorpuscalcaneimingensol	1	27,67	27,67	27,67	.
Cminyüksaksol	1	44,82	44,82	44,82	.

Tablo 263. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsığ	9	50,74	58,39	53,99	2,37
Tauzsol	7	50,97	57,40	54,54	2,58
Tamaxuzsığ	8	53,10	61,74	57,72	2,71
Tamaxuzsol	6	53,57	63,51	59,29	3,44
Tagensığ	8	40,03	45,60	42,60	1,81
Tagensol	7	36,27	45,59	42,04	3,06
Tathrocleataliuzsığ	10	27,73	37,25	32,94	2,87
Tathrocleataliuzsol	8	28,75	36,99	32,98	2,71
Tathrocleataligensığ	8	28,50	32,15	30,64	1,16
Tathrocleataligensol	9	27,92	32,23	30,52	1,34

Tablo 264. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsığ	8	44,04	58,08	52,91	4,63
Tauzsol	6	44,15	58,77	51,90	5,11
Tamaxuzsığ	8	46,89	60,45	56,77	4,65
Tamaxuzsol	6	46,45	60,94	55,99	5,34
Tagensığ	7	39,78	46,78	43,70	2,40
Tagensol	5	40,03	45,93	43,68	2,45
Tathrocleataliuzsığ	8	29,03	36,62	33,08	2,79
Tathrocleataliuzsol	7	29,29	36,77	32,48	2,71
Tathrocleataligensığ	8	19,93	32,45	28,43	4,03
Tathrocleataligensol	7	27,72	32,60	29,47	1,97

Tablo 265. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsığ	3	52,66	54,73	53,70	1,03
Tauzsol	1	52,84	52,84	52,84	.
Tamaxuzsığ	3	57,76	61,13	59,76	1,77
Tamaxuzsol	2	55,20	59,02	57,11	2,70
Tagensığ	2	43,27	43,30	43,28	,02
Tagensol	1	41,78	41,78	41,78	.
Tathrocleataliuzsığ	3	30,57	34,05	32,42	1,75
Tathrocleataliuzsol	2	32,21	33,76	32,98	1,09
Tathrocleataligensığ	3	28,86	34,58	32,45	3,12
Tathrocleataligensol	1	32,02	32,02	32,02	.

Tablo 266. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tauzsığ	9	43,85	57,20	50,27	4,64
Tauzsol	7	42,80	56,62	50,02	4,94
Tamaxuzsığ	9	46,73	62,43	54,29	5,55
Tamaxuzsol	7	46,40	60,59	54,69	5,06
Tagensığ	9	35,97	62,05	42,38	7,87
Tagensol	8	35,48	62,07	41,91	8,75
Tathrocleataliuzsığ	9	26,36	36,55	30,28	2,79
Tathrocleataliuzsol	10	26,23	38,69	31,07	3,74
Tathrocleataligensığ	9	25,22	31,65	27,67	2,32
Tathrocleataligensol	10	24,50	66,62	31,60	12,44

Tablo 267. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tagensol	1	44,68	44,68	44,68	.
Tathrocleataliuzsığ	2	24,06	30,06	27,06	4,24
Tathrocleataliuzsol	1	31,41	31,41	31,41	.
Tathrocleataligensığ	2	25,45	29,61	27,53	2,94
Tathrocleataligensol	1	29,87	29,87	29,87	.

Tablo 268. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tathrocleataliuzsığ	1	23,25	23,25	23,25	.
Tathrocleataliuzsol	1	29,23	29,23	29,23	.
Tathrocleataligensığ	1	27,46	27,46	27,46	.
Tathrocleataligensol	1	31,50	31,50	31,50	.

Tablo 269. Yaşı Belirsiz Kadın Bireylerin Talus Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tathrocleataliuzsığ	1	24,19	24,19	24,19	.
Tathrocleataliuzsol	1	24,56	24,56	24,56	.
Tathrocleataligensol	1	24,67	24,67	24,67	.

Tablo 270. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	2	45,12	48,06	46,59	2,07
mc1sol	2	44,35	59,62	51,98	10,79
mc2sağ	2	63,38	72,02	67,70	6,10
mc2sol	3	63,88	73,78	69,71	5,18
mc3sağ	3	61,23	72,92	67,80	5,98
mc3sol	3	62,84	76,56	69,32	6,89
mc4sağ	1	69,82	69,82	69,82	.
mc4sol	1	59,12	59,12	59,12	.
mc5sağ	1	54,52	54,52	54,52	.
mc5sol	1	55,65	55,65	55,65	.

Tablo 271. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	2	42,49	65,82	54,15	16,49
mc1sol	2	53,86	64,01	58,93	7,17
mc2sağ	5	60,85	77,32	67,68	6,51
mc2sol	2	70,46	78,05	74,25	5,36
mc3sağ	3	58,15	74,75	66,10	8,32
mc3sol	5	63,83	76,97	70,66	5,40
mc4sağ	2	69,30	70,66	69,98	,96
mc4sol	3	63,51	69,57	67,46	3,42
mc5sağ	3	45,62	72,02	57,97	13,28
mc5sol	3	44,18	72,08	56,24	14,32

Tablo 272. 45+ Yaşlı Erkek Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	44,84	44,84	44,84	.
mc1sol	1	44,88	44,88	44,88	.
mc2sol	1	72,48	72,48	72,48	.
mc3sağ	1	63,36	63,36	63,36	.
mc3sol	1	68,05	68,05	68,05	.
mc4sağ	1	58,39	58,39	58,39	.

Tablo 273. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	44,78	44,78	44,78	.
mc1sol	4	40,47	45,76	43,77	2,53
mc2sağ	3	61,67	68,63	64,24	3,81
mc2sol	5	61,65	68,79	65,65	2,96
mc3sağ	3	61,77	66,74	64,74	2,62
mc3sol	3	48,71	66,41	60,24	9,99
mc4sağ	3	49,42	61,63	53,73	6,84
mc4sol	4	52,38	60,16	55,98	3,28
mc5sağ	3	54,83	63,36	59,83	4,45
mc5sol	2	60,43	64,44	62,43	2,83

Tablo 274. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sağ	1	43,63	43,63	43,63	.
mc1sol	1	42,89	42,89	42,89	.
mc2sağ	1	67,53	67,53	67,53	.
mc2sol	1	65,62	65,62	65,62	.
mc3sağ	2	62,21	64,98	63,59	1,95
mc3sol	1	65,70	65,70	65,70	.
mc4sağ	1	59,87	59,87	59,87	.
mc4sol	1	58,52	58,52	58,52	.
mc5sağ	1	47,44	47,44	47,44	.
mc5sol	1	58,60	58,60	58,60	.

Tablo 275. 45+ Yaşlı Kadın Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sol	1	48,53	48,53	48,53	.
mc2sağ	1	67,79	67,79	67,79	.
mc2sol	2	66,49	70,24	68,36	2,65
mc3sol	2	65,86	66,45	66,15	,41
mc4sol	1	59,76	59,76	59,76	.
mc5sağ	1	53,68	53,68	53,68	.

Tablo 276. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mc Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mc1sol	1	41,52	41,52	41,52	.
mc4sağ	1	59,75	59,75	59,75	.
mc4sol	1	60,28	60,28	60,28	.
mc5sol	1	53,69	53,69	53,69	.

Tablo 277. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sağ	5	61,07	63,97	62,88	1,19
mt1sol	6	59,89	69,71	63,45	3,57
mt2sağ	4	67,19	76,13	72,11	3,97
mt2sol	3	70,57	75,77	73,21	2,60
mt3sağ	4	67,08	77,87	71,52	4,79
mt3sol	5	67,03	74,06	70,09	2,99
mt4sağ	2	67,12	71,10	69,11	2,81
mt4sol	2	72,18	73,68	72,93	1,06
mt5sağ	7	67,14	77,13	72,26	3,82
mt5sol	9	67,21	80,75	73,41	4,63

Tablo 278. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sağ	5	44,30	66,95	58,54	8,71
mt1sol	2	44,11	60,68	52,39	11,71
mt2sol	2	68,85	87,13	77,99	12,92
mt3sağ	3	66,96	72,13	69,89	2,65
mt3sol	1	68,04	68,04	68,04	.
mt4sağ	3	64,88	80,07	71,46	7,79
mt4sol	2	68,78	74,94	71,86	4,35
mt5sağ	4	64,68	70,98	68,68	2,78
mt5sol	5	69,59	82,32	73,69	4,99

Tablo 279. 45+ yaşlı erkek bireylerin MT ölçülerinin dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sağ	3	61,49	64,25	63,23	1,51
mt1sol	4	61,64	65,41	63,06	1,68
mt2sağ	1	69,60	69,60	69,60	.
mt2sol	1	71,82	71,82	71,82	.
mt3sağ	1	65,32	65,32	65,32	.
mt4sağ	2	70,43	71,32	70,87	,62
mt4sol	1	71,96	71,96	71,96	.
mt5sağ	2	67,96	70,37	69,16	1,70
mt5sol	2	67,33	71,37	69,35	2,85

Tablo 280. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sol	1	61,81	61,81	61,81	.
mt2sol	1	71,28	71,28	71,28	.
mt3sol	1	65,50	65,50	65,50	.
mt4sol	1	63,90	63,90	63,90	.
mt5sol	1	64,89	64,89	64,89	.

Tablo 281. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sağ	7	50,29	64,68	59,69	5,57
mt1sol	9	48,25	64,63	59,09	5,29
mt2sağ	4	65,40	74,58	70,63	3,84
mt2sol	5	64,69	75,94	68,67	4,62
mt3sağ	3	61,19	71,41	66,11	5,11
mt3sol	6	61,42	71,70	66,55	4,42
mt4sağ	3	66,84	74,90	70,44	4,09
mt4sol	5	60,81	74,73	68,56	5,34
mt5sağ	8	57,33	72,57	64,31	4,90
mt5sol	9	59,50	74,12	65,64	4,62

Tablo 282. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Cinsiyeti Belirsiz Bireylerin Mt Ölçülerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
mt1sol	1	61,81	61,81	61,81	.
mt2sol	1	71,28	71,28	71,28	.
mt3sol	1	65,50	65,50	65,50	.
mt4sol	1	63,90	63,90	63,90	.
mt5sol	1	64,89	64,89	64,89	.

Her bir yaş grubundaki erkek ve kadın bireylerin ölçümleri karşılaştırılırken gruplarda yeterli sayıda birey bulunmadığından istatistiksel analiz ve karşılaştırma yapılamamış, yaş gruplarının cinsiyetlere göre dağılımları verilmiştir.

4.3.4.2.1 Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Vücut Endislerinin Dağılımı

Tablo 283. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Crobustnessendissag	2	23,10	23,50	23,30	,28
Crobustnessendissol	1	24,30	24,30	24,30	.

Tablo 284. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Crobustnessendissag	3	23,40	45,90	31,06	12,84
Crobustnessendissol	4	22,20	47,40	28,77	12,41

Tablo 285. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	ort	ss
Crobustnessendissag	2	22,60	25,20	23,90	1,83
Crobustnessendissol	2	23,20	24,10	23,65	,63

Tablo 286. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Clavicula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	ort	ss
Crobustnessendissag	1	22,70	22,70	22,70	.
Crobustnessendissol	2	22,50	22,90	22,70	,28

Tablo 287. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidendissğ	2	57,50	66,90	62,20	6,64
Sglenidendissol	2	61,60	63,80	62,70	1,55

Tablo 288. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidendissağ	4	63,50	73,50	68,52	5,00
Sglenidendissol	1	63,30	63,30	63,30	.

Tablo 289. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Sglenoidendissağ	1	75,80	75,80	75,8000	.
Sglenidendissol	2	67,80	73,30	70,5500	3,88909

Tablo 290. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	Ss
Sglenoidendissağ	1	67,20	67,20	67,20	.
Sglenidendissol	1	68,70	68,70	68,70	.

Tablo 291. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	Ss
Hrobustnessendissag	3	18,10	20,90	19,33	1,42
Hrobustnessendissol	1	18,80	18,80	18,80	.
Hdiaphysealendissag	10	72,90	87,70	79,17	4,34
Hdiaphysealendissol	8	70,60	94,60	82,71	6,97
Hradiohumeralendissag	1	74,50	74,50	74,50	.

Tablo 292. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hrobustnessendissag	1	24,80	24,80	24,80	.
Hdiaphysealendissag	16	68,00	118,10	78,86	11,49
Hdiaphysealendissol	16	70,70	119,80	81,05	11,19
Hradiohumeralendissag	1	75,40	75,40	75,40	.

Tablo 293. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hdiaphysealendissag	10	65,30	84,40	79,06	6,09
Hdiaphysealendissol	8	69,90	93,70	78,50	7,26

Tablo 294. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hrobustnessendissag	1	18,60	18,60	18,60	.
Hdiaphysealendissag	5	75,40	88,50	79,06	5,42
Hdiaphysealendissol	3	75,80	83,50	80,73	4,28

Tablo 295. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hdiaphysealendissag	4	76,40	89,90	82,87	5,67
Hdiaphysealendissol	6	80,80	92,20	85,08	4,39

Tablo 296. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Humerus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Hdiaphysealendissag	3	71,50	83,00	76,06	6,10
Hdiaphysealendissol	1	91,90	91,90	91,90	.

Tablo 297. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rrobustnesendissag	1	17,70	17,70	17,70	.
Rrobustnesendissol	2	17,20	17,70	17,45	,35
Rdiaphysealendissag	7	77,30	145,30	118,74	27,38
Rdiaphysealendissol	5	77,10	140,00	120,38	26,00

Tablo 298. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rrobustnessendissag	4	14,80	17,70	16,40	1,34
Rrobustnesendissol	3	17,60	18,00	17,76	,20
Rdiaphysealendssag	16	72,90	141,80	121,94	19,84
Rdiaphysealendissol	15	81,80	145,60	124,06	14,70

Tablo 299. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rrobustnesendissag	1	17,10	17,10	17,10	.
Rrobustnesendissol	2	15,60	16,70	16,15	,77
Rdiaphysealendssag	6	119,90	141,90	127,78	8,14
Rdiaphysealendissol	9	115,70	154,30	132,61	12,82

Tablo 300. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rdiaphysealendssag	3	138,20	150,40	142,63	6,74
Rdiaphysealendissol	5	67,40	154,20	123,48	34,48

Tablo 301. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rdiaphysealendssag	4	76,20	139,90	103,00	30,45
Rdiaphysealendissol	4	72,80	146,40	103,67	33,91

Tablo 302. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Radius Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Rdiaphysealendssag	1	132,00	132,00	132,0000	.
Rdiaphysealendissol	2	80,90	127,80	104,3500	33,16331

Tablo 303. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Urobustnessendissag	1	12,60	12,60	12,60	.
Urobustnessendissol	1	15,00	15,00	15,00	.
Uplatolenealendis1sag	8	69,10	95,70	84,42	8,77
Uplatolenealendis1sol	5	77,70	90,30	85,34	5,00
Uplatolenealendis2sag	7	69,10	132,50	108,12	25,09
Uplatolenealendis2sol	5	107,80	133,40	120,44	11,97

Tablo 304. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Urobustnessendissag	4	11,70	13,50	12,7000	,89069
Uplatolenealendis1sag	17	68,00	96,30	81,8882	8,49514
Uplatolenealendis1sol	10	62,90	105,30	80,8300	11,30802
Uplatolenealendis2sag	15	71,10	131,30	108,9400	19,74208
Uplatolenealendis2sol	10	77,40	133,70	114,1100	21,50439

Tablo 305. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Urobustnessendissag	1	13,50	13,50	13,50	.
Urobustnessendissol	1	14,10	14,10	14,10	.
Uplatolenealendis1sag	9	76,40	98,90	86,60	7,67
Uplatolenealendis1sol	8	76,50	98,10	88,67	8,48
Uplatolenealendis2sag	7	95,00	137,50	118,94	15,35
Uplatolenealendis2sol	5	73,10	130,20	111,32	23,03

Tablo 306. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Uplatolenealendis1sag	6	68,60	82,50	76,46	4,81
Uplatolenealendis1sol	4	64,70	77,30	72,75	5,57
Uplatolenealendis2sag	3	80,10	86,20	82,26	3,41
Uplatolenealendis2sol	3	79,90	145,80	102,00	37,93

Tablo 307. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Uplatolenealendis1sag	4	82,50	92,30	87,65	4,03
Uplatolenealendis1sol	3	84,50	84,80	84,66	,15
Uplatolenealendis2sag	4	76,80	133,60	115,25	26,15
Uplatolenealendis2sol	3	74,10	128,60	108,63	30,02

Tablo 308. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Ulna Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Uplatolenealendis1sag	2	89,70	92,90	91,30	2,26
Uplatolenealendis1sol	1	98,80	98,80	98,80	.
Uplatolenealendis2sag	2	120,00	134,30	127,15	10,11
Uplatolenealendis2sol	1	127,10	127,10	127,10	.

Tablo 309. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Frobustnessendissag	1	32,10	32,10	32,10	.
Frobustnessendissol	1	31,80	31,80	31,80	.
Fplastericendissag	8	95,00	113,60	104,45	6,57
Fplastericendissol	8	82,30	119,60	101,32	10,27
Fplatymericendissag	5	70,70	87,50	80,68	6,31
Fplatymericendissol	4	78,90	83,40	81,00	2,070

Tablo 310. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fplastericendissag	18	95,10	131,30	105,91	9,23
Fplastericendissol	20	92,90	133,80	107,05	9,60
Fplatymericendissag	11	73,30	159,10	96,63	28,57
Fplatymericendissol	11	69,80	134,30	88,16	21,38

Tablo 311. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fplastericendissag	11	97,80	123,00	112,16	8,05
Fplastericendissol	12	95,90	115,60	107,13	6,75
Fplatymericendissag	4	70,70	136,90	103,52	33,07
Fplatymericendissol	7	71,40	136,70	98,41	30,14

Tablo 312. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fplastericendissag	6	92,50	113,50	102,30	8,80
Fplastericendissol	7	92,10	112,90	103,01	7,68
Fplatymericendissag	2	78,40	115,00	96,70	25,88
Fplatymericendissol	5	76,00	138,80	93,02	25,90

Tablo 313. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fplastericendissag	7	82,30	113,00	99,35	10,71
Fplastericendissol	6	89,40	110,60	99,68	8,80
Fplatymercendissag	5	67,60	136,90	88,40	28,07
Fplatymericendissol	5	70,80	79,20	76,42	3,80

Tablo 314. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Femur Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fplastericendissag	1	101,90	101,90	101,90	.
Fplastericendissol	4	96,80	134,10	113,82	15,50
Fplatymericendissag	1	114,80	114,80	114,80	.
Fplatymericendissol	2	90,40	125,00	107,70	24,46

Tablo 315. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendissag	4	66,70	76,20	71,45	5,15
Tcnemialendissol	3	65,40	77,70	70,16	6,60

Tablo 316. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendissag	10	58,20	77,20	67,71	6,37
Tcnemialendissol	9	56,60	77,40	69,22	7,80

Tablo 317. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendissag	6	55,20	70,90	63,48	6,48
Tcnemialendissol	5	58,50	70,70	63,52	4,94

Tablo 318. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendissag	3	56,50	71,50	64,66	7,58
Tcnemialendissol	1	70,50	70,50	70,50	.

Tablo 319. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendssag	6	56,60	73,10	66,08	6,41
Tcnemialendssol	4	55,90	72,10	63,70	7,38

Tablo 320. 45+ Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Tibia Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tcnemialendissag	2	65,60	66,30	65,95	,49
Tcnemialendissol	2	67,20	74,00	70,60	4,80

Tablo 321. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Fibula Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Fbrobustnesendissag	1	10,10	10,10	10,10	.
Fbrobustnesendissol	3	10,10	12,40	10,96	1,25

Tablo 322. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cgenislikendissag	2	33,40	35,80	34,60	1,69
Cgenislikendissol	2	32,70	34,50	33,60	1,27
Cyukseklıkendissag	2	18,80	116,00	67,40	68,73
Cyukseklıkendissol	1	120,00	120,00	120,00	.

Tablo 323. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cgenislikendissag	3	31,60	40,40	35,13	4,64
Cgenislikendissol	2	29,20	38,20	33,70	6,36
Cyukseklıkendissag	3	97,00	121,10	106,03	13,13
Cyukseklıkendissol	1	98,60	98,60	98,60	.

Tablo 324. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cgenislikendissag	2	33,90	61,90	47,90	19,79
Cyukseklıkendissag	3	109,40	115,30	112,00	3,01

Tablo 325. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Calcaneus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Cgenislikendissag	1	35,00	35,00	35,00	.
Cyukseklıkendissag	1	94,20	94,20	94,20	.

Tablo 326. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgenislikendissag	7	70,70	81,30	74,54	3,59
Tgenislikendissol	4	71,00	77,50	73,90	2,96
Tthrocleatalusuzunsag	8	55,00	65,20	60,90	3,91
Tthrocleatalusuzunsol	6	58,00	65,20	61,08	3,07

Tablo 327. 18-29.9 Yaş Aralığındaki Kadın Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgenislikendissag	9	68,90	83,20	76,22	5,54
Tgenislikendissol	7	67,40	80,20	72,80	4,75
Tthrocleatalusuzunsag	9	52,60	68,20	61,83	5,18
Tthrocleatalusuzunsol	8	54,10	67,00	60,46	4,19

Tablo 328. 30-44.9 Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgenislikendissag	7	69,10	82,00	74,11	4,26
Tgenislikendissol	4	71,70	77,10	74,85	2,26
Tthrocleatalusuzunsag	8	56,20	69,10	63,07	4,24
Tthrocleatalusuzunsol	6	52,70	71,70	61,96	6,51

Tablo 329. 45+ Yaş Aralığındaki Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Dağılımı

	n	Min	Max	Ort	ss
Tgenislikendissag	1	74,90	74,90	74,90	.
Tgenislikendissol	2	70,80	77,00	73,90	4,38
Tthrocleatalusuzunsag	1	61,90	61,90	61,90	.
Tthrocleatalusuzunsol	1	56,80	56,80	56,80	.

4.3.5. Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

Oylum Höyük erişkinlerinde dönemlere göre ölçü karşılaştırılması Kadın ve Erkek cinsiyetleri yönünden ve tüm kemikler için ayrı değerlendirmeye alınmış; ölçülere ait kişi sayısı, ortalama, standart sapma ve t ile p değerleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

4.3.5.1 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Kafatası Ölçülerinin Karşılaştırılması

Tablo 330. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mandibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç	
18-29.9 genç erişkin	Mandibulagövuzunsag	Erkek	2	80,31	5,94	
		Kadın	1	83,77	.	
	Mandibulagövuzunsol	Erkek	1	72,70	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Mandibulagövyüksymphsial	Erkek	6	33,11	3,67	
		Kadın	4	32,33	1,49	
	Mandgövyükforamenthizsağ	Erkek	6	31,93	2,49	t=2,45
		Kadın	7	27,67	3,98	p=0,045*
	Mandgövyükforamendhizsol	Erkek	7	30,21	3,17	t=0,94
		Kadın	7	28,56	3,35	p=0,363
	Mandgövyükmolarhizasağ	Erkek	3	28,07	2,98	t=0,73
		Kadın	4	26,04	3,95	p=0,493
	Mandgövyükmolarhizsol	Erkek	6	26,47	1,52	t=1,53
		Kadın	7	28,66	3,06	p=0,148
	Mandgövkalmılığısağ	Erkek	7	12,94	,94	t=0,45
		Kadın	8	12,59	1,94	p=0,674
	Mandgövkalmılığısol	Erkek	7	12,82	1,57	t=0,56
		Kadın	9	12,36	1,65	p=0,582
	Mandgenbigonial	Erkek	2	93,74	7,50	
		Kadın	2	89,45	6,24	
Bicondylargen	Erkek	1	116,24	.		
	Kadın	3	110,23	15,56		
Foramentgen	Erkek	4	42,69	2,38	t=0,54	
	Kadın	5	43,51	2,13	p=0,604	
Minramusgensağ	Erkek	3	33,40	3,36	t=0,40	
	Kadın	7	32,37	3,80	p=0,695	
Minramusgensol	Erkek	6	32,58	1,89	t=0,53	

	Maxramusgensag	Kadın	5	31,86	2,50	p=0,604	
		Erkek	2	46,05	1,54		
	Maxramusgensol	Kadın	2	40,79	3,59		
		Erkek	1	43,40	.		
	Maxramusyüksesag	Erkek	2	62,74	1,18		
		Kadın	6	54,87	10,38		
	Maxramusyüksesol	Erkek	2	63,45	,20		
		Kadın	5	63,83	3,99		
	30-44.9 orta erişkin	Mandibulagövuzunsag	Erkek	2	85,75	9,81	
			Kadın	0	.	.	
		Mandibulagövyüksymphsial	Erkek	5	32,44	3,64	
			Kadın	0	.	.	
Mandgövyükforamenthizsağ		Erkek	8	31,66	2,72		
		Kadın	1	26,33	.		
Mandgövyükforamendhizsol		Erkek	4	30,98	1,46	t=3,37	
		Kadın	4	28,14	3,02		p=0,001*
Mandgövyükmolarhizasağ		Erkek	4	27,47	3,39		
		Kadın	0	.	.		
Mandgövyükmolarhizsol		Erkek	4	28,59	2,74	t=1,62	
		Kadın	3	30,75	7,55		p=0,104
Mandgövkalınlığısağ		Erkek	8	11,74	1,61		
		Kadın	1	9,65	.		
Mandgövkalınlığısol		Erkek	5	12,49	1,25	t=0,96	
		Kadın	4	11,33	1,45		p=0,496
Mandgenbigonial		Erkek	2	89,05	5,84		
		Kadın	0	.	.		
Foramentgen		Erkek	4	42,45	2,75		
		Kadın	2	43,77	1,63		
Minramusgensag		Erkek	3	31,54	2,88		
		Kadın	0	.	.		
Minramusgensol		Erkek	3	32,72	2,24		
		Kadın	2	31,63	,91		
Maxramusgensol		Erkek	1	46,86	.		
		Kadın	1	43,12	.		
Maxramusyüksesag		Erkek	0	.	.		
		Kadın	1	65,28	.		
Maxramusyüksesol		Erkek	1	64,94	.		
		Kadın	1	60,72	.		
Mandibulagövyüksymphsial		Erkek	1	36,73	.		
		Kadın	1	34,39	.		
Mandgövyükforamenthizsağ	Erkek	2	31,71	1,22			
	Kadın	1	18,33	.			
Mandgövyükforamendhizsol	Erkek	1	32,34	.			
	Kadın	2	23,75	10,04			
Mandgövyükmolarhizasağ	Erkek	1	24,97	.			
	Kadın	1	17,21	.			
Mandgövyükmolarhizsol	Erkek	1	24,40	.			
	Kadın	3	20,24	4,33			
Mandgövkalınlığısağ	Erkek	2	10,49	,48			
	Kadın	1	10,66	.			
Mandgövkalınlığısol	Erkek	1	10,53	.			
	Kadın	3	10,63	2,30			
Foramentgen	Erkek	2	45,84	1,94			
	Kadın	2	43,72	1,23			
Minramusgensag	Erkek	0	.	.			
	Kadın	1	35,42	.			

Minramusgensol	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	36,82	.	
Maxramusgensol	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	41,66	.	
Maxramusyüksesol	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	65,92	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin mandibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Foramen Mentale Hizası Gövde Yüksekliği Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 330'da görüldüğü üzere Mandibula Gövde Yükseliği Sağ 6 erkek 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 31,93 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 27,67 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin mandibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için **Foramen Mentale Hizası Gövde Yüksekliği Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 330'da görüldüğü üzere Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yükseliği Sağ 4 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 30,98 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 28.14 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin mandibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz yaş grupları karşılaştırma yapılamamıştır.

4.3.5.1.1 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Kafatası Endislerinin Karşılaştırılması

Tablo 331. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mandibula Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç	
18-29.9 genç erişkin	mmandibulaendisi	Erkek	1	62,50	.		
		Kadın	1	65,60	.		
	mfrontogoniacendis	Erkek	2	99,80	11,59		
		Kadın	1	92,30	.		
	mramusendissag	Erkek	2	56,30	,42		
		Kadın	3	59,96	11,85		
	mramusendissol	Erkek	2	66,95	17,60		
		Kadın	4	50,00	2,93		
	mrobustnessendissag	Erkek	6	41,41	4,75	t=1.58	
		Kadın	7	48,08	9,39	0.145	
	mrobustnessendissol	Erkek	7	42,57	4,90	t=0.15	
		Kadın	7	42,15	5,38	0.883	
30-44.9 orta erişkin	mramusendissol	Erkek	1	54,00	.		
		Kadın	1	53,10	.		
	mrobustnessendissag	Erkek	7	37,71	7,12		
		Kadın	1	36,60	.		
	mrobustnessendissol	Erkek	4	40,15	7,15	t=0.34	
		Kadın	4	41,80	6,38	0.743	
	mramusendissol	Erkek	0 ^a	.	.		
		Kadın	1	55,80	.		
	45+ yaşlı	mrobustnessendissag	Erkek	2	33,10	2,82	
			Kadın	1	55,10	.	
		mrobustnessendissol	Erkek	1	32,50	.	
			Kadın	2	52,35	14,35	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin mandibula endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, tüm yaş aralıkları için farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

4.3.5.2 Yaş Aralıklarında Cinsiyete Göre Vücut Ölçülerinin Karşılaştırılması

Tablo 332. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Clavicula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Cmaxuzunsag	Erkek	3	150,66	11,71	
		Kadın	2	130,75	10,25	
	Cmaxuzunsol	Erkek	1	156,00	.	
		Kadın	3	134,16	5,10	
	Cgövortsagitalçapsag	Erkek	4	12,02	1,15	t=2,45
		Kadın	15	9,93	1,57	p=0,025*
	Cgövortsagitalçapsol	Erkek	4	12,51	1,75	t=2,44
		Kadın	12	10,21	1,59	p=0,024*
	Cgövorttransçapsag	Erkek	4	11,78	1,63	t=1,13
		Kadın	15	10,65	1,80	p=0,271
	Cgövorttransçapsol	Erkek	4	10,88	1,87	t=0,96
		Kadın	12	9,97	1,54	p=0,345
	Cgövortçevsağ	Erkek	3	37,33	,57	t=1,66
		Kadın	15	33,00	4,39	p=0,115
	Cgövortçevsol	Erkek	4	37,25	,95	t=3,13
		Kadın	12	32,08	3,20	p=0,008*
30-44.9 orta erişkin	Cmaxuzunsag	Erkek	2	142,00	4,94	
		Kadın	1	136,00	.	
	Cmaxuzunsol	Erkek	2	143,25	3,88	
		Kadın	2	134,50	,70	
	Cgövortsagitalçapsag	Erkek	6	12,23	1,44	t=2,78
		Kadın	3	9,64	,90	p=0,027*
	Cgövortsagitalçapsol	Erkek	6	12,16	2,12	t=3,28
		Kadın	4	9,94	,56	p=0,001*
	Cgövorttransçapsag	Erkek	6	12,17	2,09	t=2,01
		Kadın	3	10,91	1,89	p=0,079
	Cgövorttransçapsol	Erkek	6	11,79	1,04	t=0,87
		Kadın	4	9,88	,83	p=0,418
	Cgövortçevsağ	Erkek	6	39,00	4,85	t=3,04
		Kadın	3	36,33	7,57	p=0,016*
	Cgövortçevsol	Erkek	6	37,16	4,16	t=0,65
		Kadın	4	31,75	1,50	p=0,534
45+ yaşlı	Cmaxuzunsag	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	149,00	.	
	Cmaxuzunsol	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	148,00	.	
	cgövortsagitalçapsag	Erkek	3	11,61	2,03	
		Kadın	2	12,23	2,99	
	Cgövortsagitalçapsol	Erkek	1	11,58	.	
		Kadın	1	13,56	.	
	Cgövorttransçapsag	Erkek	3	11,18	1,50	
		Kadın	2	11,35	,57	
	Cgövorttransçapsol	Erkek	1	8,62	.	
		Kadın	1	11,18	.	
	Cgövortçevsağ	Erkek	3	41,66	6,50	
		Kadın	2	38,00	4,24	
	Cgövortçevsol	Erkek	1	30,00	.	
		Kadın	1	41,00	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin clavicula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Gövde**

Ortası Sagittal Çap Sağ Ve Gövde Ortası Sagittal Çap Sol yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 332'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 4 erkek 15 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.02 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 9.93 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Sagittal Çap Sol ise 4 erkek ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12.51 ortalama verirken kadınlarda 10.21 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin clavícula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ, Gövde Ortası Sagittal Çap Sol ve Gövde Ortası Çevre Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 332'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 6 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.23 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 9.64 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Sagittal Çap Sol 6 erkek ve 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 12.16 ortalama verirken kadınlarda 9.94 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ ise 6 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 39,00 ortalama verirken kadınlarda 36.33 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin clavícula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz yaş grupları için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 333. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Scapula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	
18-29.9 genç erişkin	Smakgensaç	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	94,34	.	
	Sglenoidcavyüksaç	Erkek	2	40,80	1,76	
		Kadın	4	35,75	2,60	
	Sglenoidcavyüksol	Erkek	2	40,73	1,37	
		Kadın	1	36,83	.	
	Sglenoidcavgensaç	Erkek	2	25,33	1,62	
		Kadın	4	24,43	1,07	
	Sglenoidcavgensol	Erkek	2	25,55	,21	
		Kadın	1	23,34	.	
	Stotalspinauzsaç	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	112,61	.	
	30-44.9 orta erişkin	Sglenoidcavyüksaç	Erkek	1	36,73	.
			Kadın	0	.	.
Sglenoidcavyüksol		Erkek	2	35,70	1,56	
		Kadın	2	35,86	5,91	
Sglenoidcavgensaç		Erkek	1	27,86	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
Sglenoidcavgensol		Erkek	2	25,24	2,50	
		Kadın	2	21,75	,87	
Sglenoidcavyüksaç		Erkek	1	40,95	.	
		Kadın	0	.	.	
45+ yaşlı		Sglenoidcavyüksol	Erkek	1	40,75	.
			Kadın	1	39,92	.
		Sglenoidcavgensaç	Erkek	1	27,53	.
			Kadın	0	.	.
	Sglenoidcavgensol	Erkek	1	28,01	.	
		Kadın	1	29,57	.	
Stotalspinauzsol	Erkek	1	138,91	.		
	Kadın	0	.	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin scapula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında tüm yaş grupları için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 334. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Humerus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Hmaxuzsağ	Erkek	3	313,33	5,77	
		Kadın	1	299,00	.	
	Hmaxuzsol	Erkek	1	307,00	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hfizyouzsağ	Erkek	3	307,66	6,35	
		Kadın	1	296,00	.	
	Hfizyouzsol	Erkek	1	302,00	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hepicondygensağ	Erkek	5	61,82	3,11	t=4.14
		Kadın	11	56,46	3,92	p=0,001*
	Hepicndygensol	Erkek	4	60,42	4,02	t=3,65
		Kadın	6	55,17	3,00	p=0,001*
	Hhumeruscapvertçapsağ	Erkek	2	44,35	,96	
		Kadın	1	42,96	.	
	Hhumeruscapvertçapsol	Erkek	1	43,00	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hgövortmaxçapsağ	Erkek	10	21,64	1,61	t=1.12
		Kadın	16	20,38	1,46	p=0,242
	Hgövortmaxsol	Erkek	8	20,92	,68	t=0,87
		Kadın	16	19,61	1,50	p=0,517
	Hgövortminçapsağ	Erkek	10	17,15	1,57	t=2,15
		Kadın	16	15,63	1,21	p=0,036*
	Hgövortminçapsol	Erkek	8	17,29	1,24	t=1,97
		Kadın	16	15,46	1,59	p=0,054
Hminevresağ	Erkek	10	61,10	3,47	t=3,42	
	Kadın	18	56,33	5,11	p=0,001*	
Hminevresol	Erkek	8	61,62	2,92	t=444	
	Kadın	17	54,23	5,53	p=0,001*	
30-44.9 orta erişkin	Hmaxuzsağ	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	279,00	.	
	Hfizyouzsağ	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	272,00	.	
	Hepicondygensağ	Erkek	5	61,34	3,32	
		Kadın	2	56,12	7,16	
	Hepicndygensol	Erkek	4	61,32	3,30	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hhumeruscapvertçapsağ	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	35,01	.	
	Hhumeruscapvertçapsol	Erkek	1	43,47	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hgövortmaxçapsağ	Erkek	11	22,94	1,59	t=1,25
		Kadın	5	21,19	1,17	p=0,437
	Hgövortmaxsol	Erkek	9	23,16	2,04	t=2,19
		Kadın	3	20,20	1,41	p=0,046*
	Hgövortminçapsağ	Erkek	10	18,04	2,11	t=1,11
		Kadın	5	16,79	1,89	p=0,285
	Hgövortminçapsol	Erkek	8	18,35	2,01	t=1,65
		Kadın	3	16,29	1,01	p=0,133
	Hminevresağ	Erkek	11	60,81	3,89	t=0,74

45+ yaşlı		Kadın	6	59,16	5,19	p=0,428
	Hmincevresol	Erkek	11	61,18	3,45	t=139
		Kadın	6	58,16	5,56	p=0,185
	Hepicondygensaç	Erkek	1	64,08	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hepicndygenol	Erkek	5	59,61	8,79	
		Kadın	2	58,23	5,56	
	Hhumeruscapvertçapsaç	Erkek	1	42,07	.	
		Kadın	0	.	.	
	Hgövortmaxçapsaç	Erkek	4	22,85	1,02	
		Kadın	3	22,07	,37	
	Hgövortmaxsol	Erkek	6	23,53	2,10	
		Kadın	1	22,03	.	
	Hgövortminçapsaç	Erkek	4	18,94	1,45	
Kadın		3	16,81	1,58		
Hgövortminçapsol	Erkek	6	20,05	2,11		
	Kadın	2	38,74	25,82		
Hminevresaç	Erkek	4	63,50	3,69	t=3,07	
	Kadın	3	57,33	3,21	p=0,001*	
Hmincevresol	Erkek	8	64,25	5,89		
	Kadın	1	61,00	.		
	Kadın	1	55,06	.		
Hgövortmaxçapsaç	Erkek	1	22,73	.		
	Kadın	1	21,28	.		
Hgövortmaxsol	Erkek	1	20,19	.		
	Kadın	0 ^a	.	.		
Hgövortminçapsaç	Erkek	1	19,03	.		
	Kadın	1	16,48	.		
Hgövortminçapsol	Erkek	1	17,04	.		
	Kadın	0 ^a	.	.		
Hminevresaç	Erkek	2	59,50	7,77		
	Kadın	1	61,00	.		
Hmincevresol	Erkek	1	54,00	.		
	Kadın	1	52,00	.		
Yaşı belirsiz		Kadın	6	59,16	5,19	p=0,428
	Hmincevresol	Erkek	11	61,18	3,45	t=139
		Kadın	6	58,16	5,56	p=0,185
	Hepicondygensaç	Erkek	1	64,08	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	Hepicndygenol	Erkek	5	59,61	8,79	
		Kadın	2	58,23	5,56	
	Hhumeruscapvertçapsaç	Erkek	1	42,07	.	
		Kadın	0	.	.	
	Hgövortmaxçapsaç	Erkek	4	22,85	1,02	
		Kadın	3	22,07	,37	
	Hgövortmaxsol	Erkek	6	23,53	2,10	
		Kadın	1	22,03	.	
	Hgövortminçapsaç	Erkek	4	18,94	1,45	
Kadın		3	16,81	1,58		
Hgövortminçapsol	Erkek	6	20,05	2,11		
	Kadın	2	38,74	25,82		
Hminevresaç	Erkek	4	63,50	3,69	t=3,07	
	Kadın	3	57,33	3,21	p=0,001*	
Hmincevresol	Erkek	8	64,25	5,89		
	Kadın	1	61,00	.		
	Kadın	1	55,06	.		
Hgövortmaxçapsaç	Erkek	1	22,73	.		
	Kadın	1	21,28	.		
Hgövortmaxsol	Erkek	1	20,19	.		
	Kadın	0 ^a	.	.		
Hgövortminçapsaç	Erkek	1	19,03	.		
	Kadın	1	16,48	.		
Hgövortminçapsol	Erkek	1	17,04	.		
	Kadın	0 ^a	.	.		
Hminevresaç	Erkek	2	59,50	7,77		
	Kadın	1	61,00	.		
Hmincevresol	Erkek	1	54,00	.		
	Kadın	1	52,00	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin humerus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Epicondylar Genişlik Sağ, Epicondylar Genişlik Sol, Gövde Ortası Minimum Çap Sağ, Minimum Çevre Sağ Ve Minimum Çevre Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 334'de görüldüğü üzere Epicondylar Genişlik Sağ 5 erkek 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 61.82 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 56.46 ortalama vermiştir. Epicondylar Genişlik Sol 4 erkek ve 6 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 60.42 ortalama verirken kadınlarda 55.17 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 10 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür.

Ölçü erkeklerde 17.15 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 15.63 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sağ 10 erkek 18 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 60.10 ortalama verirken kadınlarda 56.33 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sol 8 erkek 17 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü, erkeklerde 61,62 ortalama verirken kadınlarda 54.23 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin humerus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Maksimum Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 334'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Maksimum Çap Sol 9 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 23.16 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 20.20 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin humerus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 45+ yaşlı yaş aralığı için **Minimum Çevre Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin humerus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 334'de görüldüğü üzere Minimum Çevre Sağ 4 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 63.50 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 57.33 ortalama vermiştir.

Tablo 335. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Radius Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Rmaxuzsağ	Erkek	1	232,00	.	
		Kadın	4	230,37	10,41	
	Rmaxuzsol	Erkek	2	254,50	,70	
		Kadın	3	217,50	7,76	
	Rfizuzsağ	Erkek	1	223,00	.	
		Kadın	4	223,50	11,70	
	Rfizuzsol	Erkek	2	251,00	1,41	
		Kadın	3	212,33	9,23	

	Rgövortsagitçapsağ	Erkek	6	14,48	2,05	t=1,28	
		Kadın	17	12,72	1,79	p=0,210	
	Rgövortsagitçapsol	Erkek	6	14,83	1,84	t=0,98	
		Kadın	16	13,03	1,36	p=0,352	
	Rgövorttransçapsağ	Erkek	6	12,82	2,15	t=1,40	
		Kadın	17	10,74	,94	p=0,177	
	Rgövorttransçapsol	Erkek	6	12,42	2,23	t=2,02	
		Kadın	16	10,85	1,12	p=0,065	
	Rmincevesağ	Erkek	7	42,57	4,42	t=3,04	
		Kadın	16	37,31	3,09	p=0,001*	
	Rmincevesol	Erkek	6	42,66	2,33	t=3,15	
		Kadın	16	38,68	2,54	p=0,007	
	30-44.9 orta erişkin	Rmaxuzsağ	Erkek	1	238,50	.	
			Kadın	0 ^a	.	.	
Rmaxuzsol		Erkek	2	250,25	,35		
		Kadın	0 ^a	.	.		
Rfizuzsağ		Erkek	1	230,00	.		
		Kadın	0 ^a	.	.		
Rfizuzsol		Erkek	2	244,00	,00		
		Kadın	0 ^a	.	.		
Rgövortsagitçapsağ		Erkek	6	15,62	1,012		
		Kadın	2	15,98	,66		
Rgövortsagitçapsol		Erkek	10	15,66	1,74	t=0.98	
		Kadın	6	14,12	2,37	p=0,342	
Rgövorttransçapsağ		Erkek	6	12,23	,73		
		Kadın	2	11,10	1,12		
Rgövorttransçapsol	Erkek	10	11,88	,89	t=0.72		
	Kadın	6	11,49	1,51	p=0,865		
Rmincevesağ	Erkek	7	41,14	1,57	t=1,35		
	Kadın	3	39,66	2,51	p=0,192		
Rmincevesol	Erkek	8	43,12	5,56	t=1,72		
	Kadın	6	41,50	3,83	p=0,148		
45+ yaşlı	Rgövortsagitçapsağ	Erkek	4	14,03	2,10		
		Kadın	1	15,31	.		
	Rgövortsagitçapsol	Erkek	4	14,44	1,83		
		Kadın	2	12,61	3,33		

Rgövorttransçapsağ	Erkek	4	13,64	2,51	
	Kadın	1	11,59	.	
Rgövorttransçapsol	Erkek	4	15,90	2,52	
	Kadın	2	12,18	,67	
Rmincevresağ	Erkek	4	46,50	7,59	
	Kadın	1	41,00	.	
Rmincevresol	Erkek	5	42,80	2,28	
	Kadın	2	38,50	3,53	
Rgövortsagitçapsol	Erkek	1	12,79	.	
	Kadın	0	.	.	
Rgövorttransçapsol	Erkek	1	10,28	.	
	Kadın	0	.	.	
Rmincevresağ	Erkek	2	39,50	4,94	
	Kadın	0	.	.	
Rmincevresol	Erkek	1	36,00	.	
	Kadın	0	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin radius ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Minimum Çevre Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 335'de görüldüğü üzere Minimum Çevre Sağ 7 erkek 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 42.57 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 37.31 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin radius ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 erişkin yaş aralığı için tüm ölçüler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz yaş grupları için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 336. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Ulna Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ortalama	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Umaxuzsağ	Erkek	1	261,00	.	
		Kadın	4	252,12	14,22	
	Umaxuzsol	Erkek	1	273,00	.	
		Kadın	1	243,00	.	
	Ugövortsagitcapsag	Erkek	7	13,91	2,50	t=1,47
		Kadın	16	12,53	1,85	p=0,155
	Ugövortsagitcapsol	Erkek	5	13,30	1,10	t=1,89
		Kadın	12	11,99	1,36	p=0,072
	Ugövorttransvcapsag	Erkek	7	14,63	2,32	t=1,57
		Kadın	16	13,29	1,66	p=0,131
	Ugövorttransvcapsol	Erkek	5	15,93	,74	t=1,77
		Kadın	12	13,26	1,87	p=0,132
	Umincevresag	Erkek	5	35,80	1,92	t=3,13
		Kadın	13	32,00	2,38	p=0,001*
	Umincevresol	Erkek	4	35,75	4,11	t=3,17
		Kadın	8	32,62	3,02	p=0,006*
	Usigmalsagitçapsağ	Erkek	8	22,08	2,66	t=1,50
		Kadın	16	20,52	2,53	p=0,163
	Usigmalsagitçapsol	Erkek	5	22,42	2,79	t=1,39
		Kadın	14	20,72	1,79	p=0,138
Usigmalttransçapsağ	Erkek	8	18,70	3,22	t=1,57	
	Kadın	16	17,02	2,56	p=0,134	
Usigmaalttransçapsol	Erkek	5	19,05	1,99	t=1,39	
	Kadın	12	16,63	2,54	p=0,179	
30-44.9 orta erişkin	Umaxuzsağ	Erkek	2	261,75	6,71	
		Kadın	1	243,50	.	
	Umaxuzsol	Erkek	3	270,66	14,18	
		Kadın	0	.	.	
	Ugövortsagitcapsag	Erkek	8	14,45	1,72	t=1,84
		Kadın	3	16,13	,65	p=0,067
	Ugövortsagitcapsol	Erkek	5	13,49	1,47	t=0,92
		Kadın	3	14,37	2,99	p=0,242
	Ugövorttransvcapsag	Erkek	8	15,20	2,31	t=1,59
		Kadın	3	13,28	,90	p=0,138
	Ugövorttransvcapsol	Erkek	5	14,76	2,26	t=0,97
		Kadın	3	13,93	1,96	p=0,348
	Umincevresag	Erkek	6	36,16	2,56	
		Kadın	2	36,00	1,41	
	Umincevresol	Erkek	6	36,83	3,25	
		Kadın	1	34,00	.	
	Usigmalsagitçapsağ	Erkek	8	22,14	1,61	t=2,34
		Kadın	4	25,08	5,54	p=0,007*
	Usigmalsagitçapsol	Erkek	8	22,98	2,36	t=0,88
		Kadın	6	23,08	1,11	p=0,492
Usigmalttransçapsağ	Erkek	8	19,18	1,34	t=1,92	
	Kadın	4	17,16	1,02	p=0,057	
Usigmaalttransçapsol	Erkek	8	20,09	1,63	t=2,82	
	Kadın	6	17,13	,78	p=0,004*	
Umaxuzsol	Erkek	1	277,50	.		
	Kadın	0	.	.		
Ugövortsagitcapsag	Erkek	4	14,13	1,56		
	Kadın	1	12,56	.		
Ugövortsagitcapsol	Erkek	3	14,46	1,61		
45+ yaşlı						

Yaşı belirsiz		Kadın	2	11,39	1,67	
	Ugövorttransvcapsag	Erkek	4	15,97	2,40	
		Kadın	1	15,08	.	
	Ugövorttransvcapsol	Erkek	3	15,39	2,87	
		Kadın	2	14,86	1,61	
	Umincevresağ	Erkek	5	40,80	5,26	
		Kadın	1	36,00	.	
	Umincevresol	Erkek	4	43,00	4,96	
		Kadın	2	35,00	1,41	
	Usigmaaltsagitçapsağ	Erkek	4	24,24	1,18	
		Kadın	1	21,69	.	
	Usigmaaltsagitçapsol	Erkek	3	24,21	1,24	
		Kadın	2	20,27	1,83	
	Usigmaalttransçapsağ	Erkek	4	21,26	1,44	
		Kadın	1	20,16	.	
	Usigmaalttransçapsol	Erkek	3	20,51	1,09	
		Kadın	2	19,14	2,99	
	Ugövortsagitçapsol	Erkek	1	11,34	.	
		Kadın	0	.	.	
	Ugövorttransvcapsol	Erkek	1	13,38	.	
	Kadın	0	.	.		
Usigmaaltsagitçapsol	Erkek	1	18,45	.		
	Kadın	0	.	.		
Usigmaalttransçapsol	Erkek	1	16,09	.		
	Kadın	0	.	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin ulna ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Minimum Çevre Sağ Ve Minimum Çevre Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 336'da görüldüğü üzere Minimum Çevre Sağ 5 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 35.80 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 32.00 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sol 4 erkek 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 35.75 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 32.62 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin ulna ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için **Sigmoid Altı Sagittal Çap Sağ ve Sigmoid Altı Transverse Çap Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 336'da görüldüğü üzere Sigmoid Altı Sagittal Çap Sağ 8 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 22.14 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda

25.08 ortalama vermiştir. Sigmoid Altı Transverse Çap Sol 8 erkek 6 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 20.09 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 17.13 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin ulna ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 337. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Femur Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ortalama	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Fmaxuzsağ	Erkek	1	450,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Fmaxuzsol	Erkek	1	449,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Ffizuzsağ	Erkek	1	446,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Ffizuzsol	Erkek	1	445,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Ffizyothrochuzsağ	Erkek	1	427,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Fizyothrochuzsol	Erkek	1	424,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Fepicondgenosağ	Erkek	1	74,41	.	
		Kadın	1	70,72	.	
	Fepicondgenosol	Erkek	1	75,23	.	
		Kadın	1	70,46	.	
	Ffemurbaşmaxçapsağ	Erkek	1	42,90	.	
		Kadın	1	39,44	.	
	Ffemurbaşmaxçapsol	Erkek	1	44,79	.	
		Kadın	1	39,94	.	
	Fgövortsagitçapsağ	Erkek	8	27,77	2,10	t=2,06
		Kadın	19	25,61	2,61	p=0,049*
	Fgövortsagitçapsol	Erkek	8	28,06	2,13	t=2,22
		Kadın	23	25,92	2,41	p=0,034*
	Fgövorttransçapsağ	Erkek	8	26,61	1,81	t=2,86
		Kadın	19	24,22	2,03	p=0,008*
	Fgövorttransçapsol	Erkek	8	26,87	1,87	t=3,40
		Kadın	23	24,24	1,88	p=0,002*
Fgövortcevresağ	Erkek	8	84,75	4,68	t=3,19	
	Kadın	19	77,78	5,33	p=0,004*	
Fgövortcevresol	Erkek	8	85,62	5,18	t=3,42	
	Kadın	22	78,09	5,37	p=0,002*	
Ftrochaltısagitalçapsağ	Erkek	5	26,57	2,24	t=0,16	
	Kadın	12	26,15	5,52	p=0,873	
Ftrochaltısagitçapsol	Erkek	4	26,50	2,38	t=0,32	
	Kadın	12	25,84	3,75	p=0,753	
Ftrochaltıtransçapsağ	Erkek	5	32,94	1,84	t=2,69	
	Kadın	12	28,22	3,68	p=0,017*	
Ftrochaltıtransçapsol	Erkek	4	33,59	1,85	t=2,05	
	Kadın	12	29,05	4,21	p=0,059	
Ffemurbaşmaxçapsağ	Erkek	2	45,99	2,36		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin femur ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ ve Sol, Gövde Ortası Transverse Çap Sağ ve Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ ve Sol ve Trochanter Altı Transverse Çap Sağ** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 337'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 8 erkek 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 27.77 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 25.61 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 8 erkek 23 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar erkek bireyler için 28.06 olurken kadın bireyler için 25.92 olmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 8 erkek 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 26.61 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 24.22 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 8 erkek 23 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar erkek bireyler için 26.87 olurken kadın bireyler için 24.24 olmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 8 erkek 19 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 84.75 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 77.78 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 8 erkek 22 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar erkek bireyler için 85.62 olurken kadın bireyler için 78.09 olmuştur. Trochanter Altı Transverse Çap Sağ 5 erkek 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 32.94 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 28.22 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin femur ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Sagittal Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ ve Gövde Ortası Çevre Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 337'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Sagittal Çap Sol 15 erkek 7 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 29.93 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 26.31 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ 14 erkek 6 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 87.85 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 82.16 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sol 15 erkek ve 7 kadın bireyden

ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 87.60 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 81.57 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin femur ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 45+ yaşlı yaş aralığı için **Gövde Ortası Transverse Çap Sol ve Gövde Ortası Çevre Sol** yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin femur ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 337'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Transverse Çap Sol 6 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 28.47 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 24.47 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sol 6 erkek ve 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 88.33 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 79.25 ortalama vermiştir.

Tablo 338. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Tibia Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Tmaxuzsağ	Erkek	1	365,00	.	
		Kadın	1	357,00	.	
	Tmaxuzsol	Erkek	1	366,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Tfizuzsağ	Erkek	1	354,00	.	
		Kadın	1	345,00	.	
	Tfizuzsol	Erkek	1	355,00	.	
		Kadın	0	.	.	
	Tgövortsagitçapsağ	Erkek	4	30,04	2,33	t=1.90
		Kadın	14	27,08	2,81	p=0.075
	Tgövortsagitçapsol	Erkek	4	31,40	2,67	t=2.10
		Kadın	12	28,25	2,57	p=0.054
	Tgövorttransçapsağ	Erkek	4	21,37	1,44	t=1.60
		Kadın	14	18,94	2,88	p=0.128
	Tgövorttransçapsol	Erkek	4	21,69	,57	t=4.38
		Kadın	12	18,34	1,46	p=0.001*
	Tgövortcevresağ	Erkek	4	80,00	4,24	t=2.46
		Kadın	14	72,64	5,47	p=0.025*
	Tgövortcevresol	Erkek	4	82,25	3,68	t=2.43
		Kadın	12	75,00	5,49	p=0.029*
Tüstuçgensağ	Erkek	1	74,93	.		
	Kadın	3	62,30	11,23		
Tüstuçgensol	Erkek	1	74,60	.		
	Kadın	0	.	.		
Taltoçgensağ	Erkek	2	51,13	7,15		
	Kadın	2	41,73	9,58		

30-44.9 orta erişkin	Taltoçgensol	Erkek	2	51,72	6,38	
		Kadın	2	45,77	1,08	
	Tforanutrşagitçapsağ	Erkek	4	33,17	3,02	t=1.41
		Kadın	10	30,45	3,30	p=0.182
	Tforanutrşagitçapsol	Erkek	3	33,64	2,35	t=1.51
		Kadın	8	30,45	3,28	p=0.163
	Tforanutrtransçapsağ	Erkek	4	23,71	,90	t=4.05
		Kadın	10	20,79	1,30	p=0.002*
	Tforanutrtransçapsol	Erkek	3	23,52	,95	t=2.33
		Kadın	8	20,64	2,00	p=0.044*
	Tforanutrşizcevsag	Erkek	4	90,50	5,06	t=1.38
		Kadın	10	84,70	7,63	p=0.191
	Tforanutrşizcevsol	Erkek	3	93,00	4,00	t=2.25
		Kadın	8	82,75	7,32	p=0.051
	Tmincevsag	Erkek	2	77,50	3,53	
		Kadın	5	67,40	5,89	
	Tmincevsol	Erkek	2	79,50	4,94	
		Kadın	5	72,40	8,47	
	Tgövortsagitçapsağ	Erkek	8	32,13	2,67	
		Kadın	2	28,35	2,37	
	Tgövortsagitçapsol	Erkek	9	31,64	5,02	t=0.86
		Kadın	3	28,84	4,20	p=0.409
	Tgövorttransçapsağ	Erkek	8	21,16	1,81	
		Kadın	2	19,91	1,21	
	Tgövorttransçapsol	Erkek	9	21,03	1,63	t=0.23
		Kadın	3	20,75	2,21	p=0.818
	Tgövortcevsag	Erkek	8	84,87	6,89	
		Kadın	2	79,50	10,60	
Tgövortcevsol	Erkek	9	85,55	6,10		
	Kadın	2	72,50	,70		
Taltoçgensag	Erkek	2	51,33	6,30		
	Kadın	0	.	.		
Taltoçgensol	Erkek	1	48,82	.		
	Kadın	0	.	.		
Tforanutrşagitçapsağ	Erkek	6	36,39	4,39	t=1.02	
	Kadın	3	32,88	5,78	p=0.338	
Tforanutrşagitçapsol	Erkek	5	35,51	3,42		
	Kadın	1	28,66	.		
Tforanutrtransçapsağ	Erkek	6	22,97	2,21	t=1.37	
	Kadın	3	21,01	1,41	p=0.211	
Tforanutrtransçapsol	Erkek	5	22,44	2,59		
	Kadın	1	20,22	.		
Tforanutrşizcevsag	Erkek	6	94,50	9,93	t=0.86	
	Kadın	3	88,33	10,50	p=0.417	
Tforanutrşizcevsol	Erkek	5	93,00	9,66		
	Kadın	1	79,00	.		
Tmincevsag	Erkek	5	80,00	3,39		
	Kadın	1	74,00	.		
Tmincevsol	Erkek	3	75,66	5,13		
	Kadın	0	.	.		
Tgövortsagitçapsağ	Erkek	6	31,53	4,27		
	Kadın	2	30,05	5,51		
Tgövortsagitçapsol	Erkek	3	31,99	1,03		
	Kadın	2	29,11	4,70		
Tgövorttransçapsağ	Erkek	5	20,39	1,22		
	Kadın	2	19,29	2,82		
Tgövorttransçapsol	Erkek	3	21,72	2,67		
	Kadın	3	21,72	2,67		
45+ yaşlı	Taltoçgensol	Erkek	2	51,72	6,38	
		Kadın	2	45,77	1,08	
Tforanutrşagitçapsağ	Erkek	4	33,17	3,02	t=1.41	
	Kadın	10	30,45	3,30	p=0.182	
Tforanutrşagitçapsol	Erkek	3	33,64	2,35	t=1.51	
	Kadın	8	30,45	3,28	p=0.163	
Tforanutrtransçapsağ	Erkek	4	23,71	,90	t=4.05	
	Kadın	10	20,79	1,30	p=0.002*	
Tforanutrtransçapsol	Erkek	3	23,52	,95	t=2.33	
	Kadın	8	20,64	2,00	p=0.044*	
Tforanutrşizcevsag	Erkek	4	90,50	5,06	t=1.38	
	Kadın	10	84,70	7,63	p=0.191	
Tforanutrşizcevsol	Erkek	3	93,00	4,00	t=2.25	
	Kadın	8	82,75	7,32	p=0.051	
Tmincevsag	Erkek	2	77,50	3,53		
	Kadın	5	67,40	5,89		
Tmincevsol	Erkek	2	79,50	4,94		
	Kadın	5	72,40	8,47		
Tgövortsagitçapsağ	Erkek	8	32,13	2,67		
	Kadın	2	28,35	2,37		
Tgövortsagitçapsol	Erkek	9	31,64	5,02	t=0.86	
	Kadın	3	28,84	4,20	p=0.409	
Tgövorttransçapsağ	Erkek	8	21,16	1,81		
	Kadın	2	19,91	1,21		
Tgövorttransçapsol	Erkek	9	21,03	1,63	t=0.23	
	Kadın	3	20,75	2,21	p=0.818	
Tgövortcevsag	Erkek	8	84,87	6,89		
	Kadın	2	79,50	10,60		
Tgövortcevsol	Erkek	9	85,55	6,10		
	Kadın	2	72,50	,70		
Taltoçgensag	Erkek	2	51,33	6,30		
	Kadın	0	.	.		
Taltoçgensol	Erkek	1	48,82	.		
	Kadın	0	.	.		
Tforanutrşagitçapsağ	Erkek	6	36,39	4,39	t=1.02	
	Kadın	3	32,88	5,78	p=0.338	
Tforanutrşagitçapsol	Erkek	5	35,51	3,42		
	Kadın	1	28,66	.		
Tforanutrtransçapsağ	Erkek	6	22,97	2,21	t=1.37	
	Kadın	3	21,01	1,41	p=0.211	
Tforanutrtransçapsol	Erkek	5	22,44	2,59		
	Kadın	1	20,22	.		
Tforanutrşizcevsag	Erkek	6	94,50	9,93	t=0.86	
	Kadın	3	88,33	10,50	p=0.417	
Tforanutrşizcevsol	Erkek	5	93,00	9,66		
	Kadın	1	79,00	.		
Tmincevsag	Erkek	5	80,00	3,39		
	Kadın	1	74,00	.		
Tmincevsol	Erkek	3	75,66	5,13		
	Kadın	0	.	.		
Tgövortsagitçapsağ	Erkek	6	31,53	4,27		
	Kadın	2	30,05	5,51		
Tgövortsagitçapsol	Erkek	3	31,99	1,03		
	Kadın	2	29,11	4,70		
Tgövorttransçapsağ	Erkek	5	20,39	1,22		
	Kadın	2	19,29	2,82		
Tgövorttransçapsol	Erkek	3	21,72	2,67		
	Kadın	3	21,72	2,67		

Yaşı belirsiz		Kadın	2	19,89	1,94	
	Tgövortcevresag	Erkek	5	81,20	6,87	
		Kadın	2	83,00	7,07	
	Tgövortcevresol	Erkek	3	83,66	4,16	
		Kadın	2	83,50	6,36	
	Taltoçgensag	Erkek	1	48,41	.	
		Kadın	0	.	.	
	Taltoçgensol	Erkek	1	48,73	.	
		Kadın	2	44,08	9,70	
	Tforanutrsgaitçapsag	Erkek	6	34,36	2,79	
		Kadın	2	32,37	2,72	
	Tforanutrsgaitçapsol	Erkek	4	36,39	1,59	
		Kadın	2	32,35	2,73	
	Tforanutrtransçapsag	Erkek	6	22,61	1,70	
		Kadın	2	21,37	1,96	
	Tforanutrtransçapsol	Erkek	4	23,31	2,98	
		Kadın	2	22,92	3,49	
	Tforanutrhzicevsag	Erkek	6	92,00	6,44	
		Kadın	2	88,00	5,65	
	Tforanutrhzicevsol	Erkek	4	96,25	5,79	
		Kadın	2	89,50	9,19	
	Tmincevsag	Erkek	4	80,25	6,99	
		Kadın	1	77,00	.	
	Tmincevsol	Erkek	3	81,00	9,16	
		Kadın	2	76,50	2,12	
	Tgövortsagitçapsag	Erkek	1	35,73	.	
		Kadın	1	27,81	.	
	Tgövortsagitçapsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	27,72	.	
	Tgövorttransçapsag	Erkek	1	22,90	.	
		Kadın	1	18,12	.	
	Tgövorttransçapsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	18,36	.	
	Tgövortcevresag	Erkek	1	95,00	.	
		Kadın	1	73,00	.	
	Tgövortcevresol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	72,00	.	
	Tforanutrsgaitçapsag	Erkek	1	41,56	.	
		Kadın	1	31,37	.	
	Tforanutrsgaitçapsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	31,01	.	
	Tforanutrtransçapsag	Erkek	1	28,62	.	
Kadın		1	20,50	.		
Tforanutrtransçapsol	Erkek	0	.	.		
	Kadın	1	20,50	.		
Tforanutrhzicevsag	Erkek	1	107,00	.		
	Kadın	1	84,00	.		
Tforanutrhzicevsol	Erkek	0	.	.		
	Kadın	1	82,00	.		
Tmincevsag	Erkek	1	81,00	.		
	Kadın	0	.	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin tibia ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Transverse Çap Sol, Gövde Ortası Çevre Sağ, Gövde Ortası Çevre Sol,**

Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ ve Foramen Nutricium Transverse Çap Sol yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 338'de görüldüğü üzere Gövde Ortası Transverse Çap Sol 4 erkek 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 21.69 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 18.34 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Çevre Sağ 4 erkek ve 14 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 21.37 ortalama verirken; ölçü kadınlarda 18.94 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraf için 4 erkek 12 kadın bireyden alınmıştır. Ortalamalar erkek bireyler için 82.25 olurken kadın bireyler için 75.00 olmuştur. Foramen Nutricium Hizası Transverse Çap Sağ 4 erkek 10 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 23.71 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 20.79 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraf için 3 erkek 8 kadın bireyden alınmıştır. Ortalamalar erkek bireyler için 23.52 olurken kadın bireyler için 20.64 olmuştur.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin tibia ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 45+ yaşlı yaş aralığı için tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin tibia ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında yaş belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 339. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Fibula Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç	
18-29.9 genç erişkin	Fibmaxuzsağ	Erkek	1	354,00	.		
		Kadın	0	.	.		
	Fibmaxuzsol	Erkek	4	360,25	7,27		
		Kadın	1	344,00	.		
	Fibgövortmaxçapsağ	Erkek	4	16,92	1,75	t=3.01	
		Kadın	11	13,84	1,71	p=0.028*	
	Fibgövortmaxçapsol	Erkek	5	16,05	,77	t=3.35	
		Kadın	16	13,55	1,34	p=0.005*	
	Fibgövortminçapsağ	Erkek	4	12,79	,66	t=2.87	
		Kadın	11	10,67	1,17	p=0.010*	
	Fibgövortminçapsol	Erkek	5	12,58	1,40	t=2.37	
		Kadın	16	10,76	1,19	p=0.025*	
	Fibminçevresağ	Erkek	4	37,00	4,24	t=3.32	
		Kadın	10	30,80	4,02	p=0.006*	
	Fibminçevresol	Erkek	5	37,20	4,14	t=0.61	
		Kadın	12	30,50	3,80	p=0.553	
	30-44.9 orta erişkin	Fibmaxuzsol	Erkek	1	333,50	.	
			Kadın	0	.	.	
Fibgövortmaxçapsağ		Erkek	7	15,48	2,52	t=0.62	
		Kadın	3	14,35	3,01	p=0.548	
Fibgövortmaxçapsol		Erkek	8	15,47	2,88		
		Kadın	2	14,01	3,39		
Fibgövortminçapsağ		Erkek	7	11,43	1,68	t=0.04	
		Kadın	3	12,14	1,32	p=0.966	
Fibgövortminçapsol		Erkek	8	11,60	1,39		
		Kadın	2	11,56	1,17		
Fibminçevresağ		Erkek	6	28,83	4,11		
		Kadın	2	35,00	2,82		
Fibminçevresol		Erkek	6	31,00	4,28		
		Kadın	2	35,50	2,12		
45+ yaşlı		Fibmaxuzsağ	Erkek	0	.	.	
			Kadın	1	352,00	.	
		Fibgövortmaxçapsağ	Erkek	4	14,33	1,38	
			Kadın	2	16,56	2,02	
	Fibgövortmaxçapsol	Erkek	4	14,95	,66		
		Kadın	2	16,80	1,19		
	Fibgövortminçapsağ	Erkek	4	11,47	1,86		
		Kadın	2	12,73	1,77		
	Fibgövortminçapsol	Erkek	4	12,95	,44		
		Kadın	2	12,06	2,39		
	Fibminçevresağ	Erkek	3	32,33	3,78		
		Kadın	2	38,00	2,82		
	Fibminçevresol	Erkek	4	35,75	3,30		
		Kadın	2	37,50	3,53		
	Yaşı belirsiz	Fibgövortmaxçapsağ	Erkek	1	15,75	.	
			Kadın	0	.	.	
		Fibgövortminçapsağ	Erkek	1	14,86	.	
			Kadın	0	.	.	
Fibminçevresağ		Erkek	1	37,00	.		
		Kadın	0	.	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin fibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Gövde Ortası Maksimum Çap Sağ ve Sol, Gövde Ortası Minimum Çap Sağ ve Sol, Minimum Çevre Sağ** ölçüleri yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 339'da görüldüğü üzere Gövde Ortası Maksimum Çap Sağ 4 erkek 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 16,92 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 13,84 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Maksimum Çap Sol 5 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 16.05 ortalama verirken; ölçü kadınlarda 13.55 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 4 erkek 11 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.79 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 10.67 ortalama vermiştir. Gövde Ortası Minimum Çap Sol 5 erkek ve 16 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 12.58 ortalama verirken; ölçü kadınlarda 10.76 ortalama vermiştir. Minimum Çevre Sağ 4 erkek 10 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 37.00 ortalama verirken; ölçü kadınlarda 30.80 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin fibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin yaş aralığı için tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin fibula ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 340. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Patella Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Pyüksağ	Erkek	5	40,17	2,88	t=0.21
		Kadın	10	39,79	3,35	p=0.835
	Pyüksol	Erkek	7	40,98	3,62	t=0.67
		Kadın	11	39,95	2,78	p=0.508
	Pgensağ	Erkek	5	42,99	1,63	t=1.68
		Kadın	9	40,78	2,62	p=0.118
	Pgensol	Erkek	7	43,13	1,79	t=2.44
		Kadın	13	40,04	3,04	p=0.025*
	Pkalsağ	Erkek	7	19,76	1,42	t=1.03
		Kadın	10	18,91	1,79	p=0.318
	Pkalsol	Erkek	9	19,86	1,68	t=2.39
		Kadın	13	17,88	2,04	p=0.027*

	Pmedgensag	Erkek	7	24,29	1,98	t=0.51	
		Kadın	10	23,79	1,94	p=0.615	
	Pmedgensol	Erkek	6	24,33	2,05	t=0.38	
		Kadın	11	26,10	10,88	p=0.704	
	Plateralgensag	Erkek	5	19,72	1,12	t=0.04	
		Kadın	9	19,69	1,57	p=0.969	
	Plateralgensol	Erkek	5	19,69	,71	t=0.70	
		Kadın	11	19,26	1,27	p=0.493	
	30-44.9 orta erişkin	Pyüksag	Erkek	6	41,59	1,71	
			Kadın	1	36,11	.	
Pyüksol		Erkek	7	41,83	2,07		
		Kadın	0	.	.		
Pgensağ		Erkek	4	45,46	4,13		
		Kadın	1	40,29	.		
Pgensol		Erkek	6	43,89	3,57		
		Kadın	0	.	.		
Pkalsag		Erkek	7	20,40	1,30		
		Kadın	1	17,04	.		
Pkalsol		Erkek	8	20,80	1,43		
		Kadın	0	.	.		
Pmedgensag		Erkek	6	35,25	20,56		
		Kadın	1	25,97	.		
Pmedgensol		Erkek	7	27,40	2,89		
		Kadın	0	.	.		
Plateralgensag		Erkek	4	23,16	5,85		
		Kadın	1	19,01	.		
Plateralgensol		Erkek	5	20,15	2,29		
		Kadın	0	.	.		
45+ yaşlı	Pyüksag	Erkek	3	42,70	4,30		
		Kadın	2	39,92	,36		
	Pyüksol	Erkek	4	42,33	4,14		
		Kadın	1	40,78	.		
	Pgensağ	Erkek	3	45,87	2,72		
		Kadın	2	41,50	,66		
	Pgensol	Erkek	4	44,68	2,66		
		Kadın	0	.	.		
	Pkalsag	Erkek	3	20,78	1,18		
		Kadın	2	19,21	,75		
	Pkalsol	Erkek	4	20,60	1,77		
		Kadın	1	19,79	.		
	Pmedgensag	Erkek	3	24,81	2,04		
		Kadın	2	22,23	1,95		
	Pmedgensol	Erkek	4	25,25	2,46		
		Kadın	1	23,67	.		
	Plateralgensag	Erkek	3	21,78	1,40		
		Kadın	1	20,77	.		
	Plateralgensol	Erkek	4	21,83	2,00		
		Kadın	0	.	.		
yaşı belirsiz	Pyüksag	Erkek	1	41,34	.		
		Kadın	1	38,10	.		
	Pyüksol	Erkek	0	.	.		
		Kadın	1	41,99	.		
	Pgensağ	Erkek	0	.	.		
		Kadın	1	40,65	.		
	Pgensol	Erkek	1	43,93	.		
		Kadın	0	.	.		
	Pkalsag	Erkek	1	20,29	.		

		Kadın	1	19,46	.	
Pkalsol		Erkek	1	22,42	.	
		Kadın	1	20,25	.	
Pmedgensag		Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	25,84	.	
Pmedgensol		Erkek	1	25,48	.	
		Kadın	1	24,22	.	
Plateralgensag		Erkek	1	19,42	.	
		Kadın	0	.	.	
Plateralgensol		Erkek	1	22,30	.	
		Kadın	0	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin patella ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Genişlik sol ve Kalınlık sol**, ölçüleri yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin patella ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 30-44.9 orta erişkin, 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 340'da görüldüğü üzere Genişlik Sol 7 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 43.13 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 40.04 ortalama vermiştir. Kalınlık Sol 9 erkek 13 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 19.86 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 17.88 ortalama vermiştir.

Tablo 341. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Calcaneus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort.	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Calmaxuzsağ	Erkek	2	78,57	4,85	
		Kadın	3	77,33	4,19	
	Calmaxuzsol	Erkek	3	79,37	3,39	
		Kadın	2	70,30	2,88	
	Calfizuzsağ	Erkek	1	65,58	.	
		Kadın	3	65,43	4,67	
	Calfizuzsol	Erkek	2	63,68	1,18	
		Kadın	1	59,11	.	
	Calortagsağ	Erkek	2	44,36	,26	
		Kadın	3	44,42	3,59	
	Calortagsol	Erkek	2	46,55	5,19	
		Kadın	1	45,61	.	
	Calcorpuscalcaneimingensağ	Erkek	2	27,18	,37	
		Kadın	4	25,31	3,96	
	Calcorpuscalcaneimingensol	Erkek	2	26,43	,48	
		Kadın	1	27,64	.	
Cminyüksesağ	Erkek	2	54,29	3,69		
	Kadın	4	49,18	4,53		
Cminyüksesol	Erkek	3	50,11	1,70		
	Kadın	1	45,00	.		
30-44.9 orta erişkin	Calmaxuzsağ	Erkek	3	79,88	5,09	
		Kadın	0	.	.	
	Calmaxuzsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	79,05	.	
	Calfizuzsağ	Erkek	2	67,48	1,38	
		Kadın	0	.	.	
	Calfizuzsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	67,78	.	
	Calortagsağ	Erkek	4	47,19	5,27	
		Kadın	0	.	.	
	Calortagsol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	47,53	.	
	Calcorpuscalcaneimingensağ	Erkek	1	25,45	.	
		Kadın	0	.	.	
	Calcorpuscalcaneimingensol	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	27,67	.	
Cminyüksesağ	Erkek	4	47,56	14,76		
	Kadın	0	.	.		
Cminyüksesol	Erkek	0	.	.		
	Kadın	1	44,82	.		
45+ yaşlı	Calmaxuzsağ	Erkek	0	.	.	
		Kadın	0	.	.	
	Calmaxuzsol	Erkek	1	84,76	.	
		Kadın	0	.	.	
	Calortagsol	Erkek	1	49,09	.	
		Kadın	0	.	.	
	Calcorpuscalcaneimingensol	Erkek	1	41,01	.	
		Kadın	0	.	.	
Cminyüksesol	Erkek	1	73,74	.		
	Kadın	0	.	.		

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin calcaneus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin, 30-44.9 orta erişkin, 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 342. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Talus Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	Tauzsığ	Erkek	9	53,99	2,37	t=2.14
		Kadın	9	50,27	4,64	p=0.048*
	Tauzsol	Erkek	7	54,54	2,58	t=2.15
		Kadın	7	50,02	4,94	p=0.053
	Tamaxuzsığ	Erkek	8	57,72	2,71	t=1.58
		Kadın	9	54,29	5,55	p=0.134
	Tamaxuzsol	Erkek	6	59,29	3,44	t=1.87
		Kadın	7	54,69	5,06	p=0.087
	Tagensığ	Erkek	8	42,60	1,81	t=0.08
		Kadın	9	42,38	7,87	p=0.937
	Tagensol	Erkek	7	42,04	3,06	t=0.03
		Kadın	8	41,91	8,75	p=0.973
	Tathrocleataliuzsığ	Erkek	10	32,94	2,87	t=2.03
		Kadın	9	30,28	2,79	p=0.058
	Tathrocleataliuzsol	Erkek	8	32,98	2,71	t=1.21
		Kadın	10	31,07	3,74	p=0.244
	Tathrocleataligensığ	Erkek	8	30,64	1,16	t=3.24
		Kadın	9	27,67	2,32	p=0.005*
Tathrocleataligensol	Erkek	9	30,52	1,34	t=0.25	
	Kadın	10	31,60	12,44	p=0.799	
30-44.9 orta erişkin	Tauzsığ	Erkek	8	52,91	4,63	
		Kadın	0	.	.	
	Tauzsol	Erkek	6	51,90	5,11	
		Kadın	0	.	.	
	Tamaxuzsığ	Erkek	8	56,77	4,65	
		Kadın	0	.	.	
	Tamaxuzsol	Erkek	6	55,99	5,34	
		Kadın	0	.	.	
	Tagensığ	Erkek	7	43,70	2,40	
		Kadın	0	.	.	
	Tagensol	Erkek	5	43,68	2,45	
		Kadın	1	44,68	.	
	Tathrocleataliuzsığ	Erkek	8	33,08	2,79	
		Kadın	2	27,06	4,24	
	Tathrocleataliuzsol	Erkek	7	32,48	2,71	
		Kadın	1	31,41	.	
	Tathrocleataligensığ	Erkek	8	28,43	4,03	
		Kadın	2	27,53	2,94	
Tathrocleataligensol	Erkek	7	29,47	1,97		
	Kadın	1	29,87	.		
45+ yaşlı	Tauzsığ	Erkek	3	53,70	1,03	
		Kadın	0	.	.	
	Tauzsol	Erkek	1	52,84	.	
		Kadın	0	.	.	
	Tamaxuzsığ	Erkek	3	59,76	1,77	
		Kadın	0	.	.	

Tamaxuzsol	Erkek	2	57,11	2,70	
	Kadın	0	.	.	
Tagensağ	Erkek	2	43,28	,02	
	Kadın	0	.	.	
Tagsol	Erkek	1	41,78	.	
	Kadın	0	.	.	
Tathrocleataliuzsağ	Erkek	3	32,42	1,75	
	Kadın	1	23,25	.	
Tathrocleataliuzsol	Erkek	2	32,98	1,09	
	Kadın	1	29,23	.	
Tathrocleataligensağ	Erkek	3	32,45	3,12	
	Kadın	1	27,46	.	
Tathrocleataligensol	Erkek	1	32,02	.	
	Kadın	1	31,50	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin talus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Uzunluk Sağ Ve Throclea Tali Genişliği Sağ** ölçüleri yönünden farklılık önemli bulunurken ($p < 0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p > 0.05$).

Tablo 342'de görüldüğü üzere Uzunluk Sağ 9 erkek 9 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 53.99 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 50.27 ortalama vermiştir. Throclea Tali Genişliği Sağ 8 erkek 9 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 30.64 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 27.67 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin talus ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 30-44.9 orta erişkin, 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 343. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mc Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	mc1sağ	Erkek	2	46,59	2,07	
		Kadın	1	44,78	.	
	mc1sol	Erkek	2	51,98	10,79	
		Kadın	4	43,77	2,53	
	mc2sağ	Erkek	2	67,70	6,10	
		Kadın	3	64,24	3,81	
	mc2sol	Erkek	3	69,71	5,18	t=1.44
		Kadın	5	65,65	2,96	p=0.198
	mc3sağ	Erkek	3	67,80	5,98	t=0.81
		Kadın	3	64,74	2,62	p=0.462
	mc3sol	Erkek	3	69,32	6,89	t=1.29
		Kadın	3	60,24	9,99	p=0.265
	mc4sağ	Erkek	1	69,82	.	
		Kadın	3	53,73	6,84	
	mc4sol	Erkek	1	59,12	.	
		Kadın	4	55,98	3,28	
	mc5sağ	Erkek	1	54,52	.	
		Kadın	3	59,83	4,45	
	mc5sol	Erkek	1	55,65	.	
		Kadın	2	62,43	2,83	
30-44.9 orta erişkin	mc1sağ	Erkek	2	54,15	16,49	
		Kadın	1	43,63	.	
	mc1sol	Erkek	2	58,93	7,17	
		Kadın	1	42,89	.	
	mc2sağ	Erkek	5	67,68	6,51	
		Kadın	1	67,53	.	
	mc2sol	Erkek	2	74,25	5,36	
		Kadın	1	65,62	.	
	mc3sağ	Erkek	3	66,10	8,32	
		Kadın	2	63,59	1,95	
	mc3sol	Erkek	5	70,66	5,40	
		Kadın	1	65,70	.	
	mc4sağ	Erkek	2	69,98	,96	
		Kadın	1	59,87	.	
	mc4sol	Erkek	3	67,46	3,42	
		Kadın	1	58,52	.	
	mc5sağ	Erkek	3	57,97	13,28	
		Kadın	1	47,44	.	
	mc5sol	Erkek	3	56,24	14,32	
		Kadın	1	58,60	.	
45+ yaşlı	mc1sağ	Erkek	1	44,84	.	
		Kadın	0	.	.	
	mc1sol	Erkek	1	44,88	.	
		Kadın	1	48,53	.	
	mc2sağ	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	67,79	.	

mc2sol	Erkek	1	72,48	.	
	Kadın	2	68,36	2,65	
mc3sağ	Erkek	1	63,36	.	
	Kadın	0	.	.	
mc3sol	Erkek	1	68,05	.	
	Kadın	2	66,15	,41	
mc4sağ	Erkek	1	58,39	.	
	Kadın	0	.	.	
mc4sol	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	59,76	.	
mc5sağ	Erkek	0	.	.	
	Kadın	1	53,68	.	
mc5sol	Erkek	1	65,30	.	
	Kadın	0	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin MC ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin MC ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 30-44.9 orta erişkin, 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 344. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Mt Ölçümlerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	mt1sağ	Erkek	5	62,88	1,19	t=1.24
		Kadın	7	59,69	5,57	p=0.243
	mt1sol	Erkek	6	63,45	3,57	t=1.75
		Kadın	9	59,09	5,29	p=0.102
	mt2sağ	Erkek	4	72,11	3,97	t=0.53
		Kadın	4	70,63	3,84	p=0.613
	mt2sol	Erkek	3	73,21	2,60	t=1.53
		Kadın	5	68,67	4,62	p=0.177
	mt3sağ	Erkek	4	71,52	4,79	t=1.43
		Kadın	3	66,11	5,11	p=0.210
	mt3sol	Erkek	5	70,09	2,99	t=1.51
		Kadın	6	66,55	4,42	p=0.164
	mt4sağ	Erkek	2	69,11	2,81	
		Kadın	3	70,44	4,09	
	mt4sol	Erkek	2	72,93	1,06	
		Kadın	5	68,56	5,34	
	mt5sağ	Erkek	7	72,26	3,82	t=3.45
		Kadın	8	64,31	4,90	p=0.004*
	mt5sol	Erkek	9	73,41	4,63	t=3.56
		Kadın	9	65,64	4,62	p=0.003*
30-44.9 orta erişkin	mt1sağ	Erkek	5	58,54	8,71	
		Kadın	1	58,34	.	
	mt1sol	Erkek	2	52,39	11,71	
		Kadın	2	61,68	5,72	
	mt2sağ	Erkek	0	.	.	
		Kadın	1	65,41	.	
	mt2sol	Erkek	2	77,99	12,92	
		Kadın	1	77,72	.	
	mt3sağ	Erkek	3	69,89	2,65	
		Kadın	0	.	.	
	mt3sol	Erkek	1	68,04	.	
		Kadın	1	61,98	.	
	mt4sağ	Erkek	3	71,46	7,79	
		Kadın	1	65,74	.	
mt4sol	Erkek	2	71,86	4,35		

		Kadın	0	.	.	
	mt5sağ	Erkek	4	68,68	2,78	
		Kadın	1	62,01	.	
	mt5sol	Erkek	5	73,69	4,99	
		Kadın	2	67,56	8,66	
45+ yaşlı	mt1sağ	Erkek	3	63,23	1,51	
		Kadın	0	.	.	
	mt1sol	Erkek	4	63,06	1,68	
		Kadın	0	.	.	
	mt2sağ	Erkek	1	69,60	.	
		Kadın	0	.	.	
	mt2sol	Erkek	1	71,82	.	
		Kadın	0	.	.	
	mt3sağ	Erkek	1	65,32	.	
		Kadın	0	.	.	
	mt4sağ	Erkek	2	70,87	,62	
		Kadın	0	.	.	
	mt4sol	Erkek	1	71,96	.	
		Kadın	0	.	.	
	mt5sağ	Erkek	2	69,16	1,70	
		Kadın	0	.	.	
	mt5sol	Erkek	2	69,35	2,85	
		Kadın	0	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin MT ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 18-29.9 genç erişkin yaş aralığı için **Mt5 Sağ ve Mt5 Sol** ölçümleri yönünden farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm ölçümler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 344'de görüldüğü üzere Mc5 Sağ 7 erkek 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 72.26 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 64.31 ortalama vermiştir. Mc5 Sol 9 erkek 9 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 73.41 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 65.64 ortalama vermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin MT ölçümleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 30-44.9 orta erişkin, 45+ yaşlı ve yaşı belirsiz bireyler için karşılaştırma yapılamamıştır.

4.3.5.2.1 Yaş Aralıklarına Göre Vücut Endislerin Karşılaştırılması

Tablo 345. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Scapula Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss
18-29.9 genç erişkin	crobustnessendissag	Erkek	2	23,30	,28
		Kadın	3	31,06	12,84
	crobustnessendissol	Erkek	1	24,30	.
		Kadın	4	28,77	12,41
30-44.9 orta erişkin	crobustnessendissag	Erkek	2	23,90	1,83
		Kadın	1	22,70	.
	crobustnessendissol	Erkek	2	23,65	,63
		Kadın	2	22,70	,28
45+ yaşlı	crobustnessendissag	Erkek	0	.	.
		Kadın	1	27,50	.
	crobustnessendissol	Erkek	0	.	.
		Kadın	1	27,70	.

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerde Clavicula endisleri için yaş aralıkları yönünden veri yetersizliği sebebiyle karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 346. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Humerus Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	hrobustnessendissag	Erkek	3	19,33	1,42	
		Kadın	1	24,80	.	
	hrobustnessendissol	Erkek	1	18,80	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	hdiaphysealendissag	Erkek	10	79,17	4,34	t=0.08
		Kadın	16	78,86	11,49	0.936
	hdiaphysealendissol	Erkek	8	82,71	6,97	t=0.38
		Kadın	16	81,05	11,19	0.76
	hradiohumeralendissag	Erkek	1	74,50	.	
		Kadın	1	75,40	.	
30-44.9 orta erişkin	hrobustnessendissag	Erkek	0 ^a	.	.	
		Kadın	1	18,60	.	
	hdiaphysealendissag	Erkek	10	79,06	6,09	
		Kadın	5	79,06	5,42	
	hdiaphysealendissol	Erkek	8	78,50	7,26	t=0.49
		Kadın	3	80,73	4,28	0.635
	hdiaphysealendissag	Erkek	4	82,87	5,67	t=1.52
		Kadın	3	76,06	6,10	0.186
hdiaphysealendissol	Erkek	6	85,08	4,39		
	Kadın	1	91,90	.		
45+ yaşlı						

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin humerus endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, tüm yaş aralıkları için farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin radius endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ve 30-44.9 orta erişkin yaş gruplarında tüm endisler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin radius endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 45+ yaşlı grubunda **Diaphyseal Endis Sağ** yönünden farklılık anlamlı bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm endisler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 347. Yaş Aralığına Göre Kadın Ve Erkek Bireylerin Radius Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss
18-29.9 genç erişkin	rrobustnessendissag	Erkek	1	17,70	.
		Kadın	4	16,40	1,34
	rrobustnessendissol	Erkek	2	17,45	,35
		Kadın	3	17,76	,20
	rdiaphysealendissag	Erkek	7	118,74	27,38
		Kadın	16	121,94	19,84
	rdiaphysealendissol	Erkek	5	120,38	26,00
		Kadın	15	124,06	14,70
30-44.9 orta erişkin	rrobustnessendissag	Erkek	1	17,10	.
		Kadın	0 ^a	.	.
45+ yaşlı	rrobustnessendissol	Erkek	2	16,15	,77
		Kadın	0 ^a	.	.
	rdiaphysealendissag	Erkek	6	127,78	8,14
		Kadın	3	142,63	6,74
	rdiaphysealendissol	Erkek	9	132,61	12,82
		Kadın	5	123,48	34,48
	rdiaphysealendissag	Erkek	4	103,00	30,45
		Kadın	1	132,00	.
	rdiaphysealendissol	Erkek	4	103,67	33,91
		Kadın	2	104,35	33,16

Tablo 347’de görüldüğü üzere **Diaphyseal Endis Sağ** 6 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 127.78 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 142.63 ortalama vermiştir.

Tablo 348. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Ulna Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç	
18-29.9 genç erişkin	urobustnessendissag	Erkek	1	12,60	.		
		Kadın	4	12,70	,89		
	urobustnessendissol	Erkek	1	15,00	.		
		Kadın	0 ^a	.	.		
	uplatolenealendis1sag	Erkek	8	84,42	8,77	t=0.83	
		Kadın	17	81,88	8,49	0.416	
	uplatolenealendis1sol	Erkek	5	85,34	5,00	t=0.08	
		Kadın	10	80,83	11,30	0.935	
	uplatolenealendis2sag	Erkek	7	108,12	25,09	t=0.60	
		Kadın	15	108,94	19,74	0.555	
	uplatolenealendis2sol	Erkek	5	120,44	11,97	t=0.73	
		Kadın	10	114,11	21,50	0.478	
	30-44.9 orta erişkin	urobustnessendissag	Erkek	1	13,50	.	
			Kadın	0 ^a	.	.	
urobustnessendissol		Erkek	1	14,10	.		
		Kadın	0 ^a	.	.		
uplatolenealendis1sag		Erkek	9	86,60	7,67	t=2.86	
		Kadın	6	76,46	4,81	0.013*	
uplatolenealendis1sol		Erkek	8	88,67	8,48	t=3.36	
		Kadın	4	72,75	5,57	0.007*	
uplatolenealendis2sag		Erkek	7	118,94	15,35	t=3.96	
		Kadın	3	82,26	3,41	0.004*	
uplatolenealendis2sol		Erkek	5	111,32	23,03	t=0.44	
		Kadın	3	102,00	37,93	0.674	
45+ yaşlı		uplatolenealendis1sag	Erkek	4	87,65	4,03	
			Kadın	2	91,30	2,26	
	uplatolenealendis1sol	Erkek	3	84,66	,15		
		Kadın	1	98,80	.		
	uplatolenealendis2sag	Erkek	4	115,25	26,15		
		Kadın	2	127,15	10,11		
	uplatolenealendis2sol	Erkek	3	108,63	30,02		
		Kadın	1	127,10	.		
			Kadın	0 ^a	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin radius endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında 18-29.9 genç erişkin ve 45+ yaşlı yaş gruplarında tüm endisler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin ulna endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, 30-44.9 orta erişkin grubunda **Platoleneal Endis Sağ1, Platoleneal Endis Sol1 Ve Platoleneal Endis Sağ2** yönünden farklılık anlamlı bulunurken ($p<0.05$), diğer tüm endisler yönünden farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 348’de görüldüğü üzere Platoleneal Endis Sağ1 9 erkek 6 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 86.60 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 76.46 ortalama vermiştir. Aynı ölçü sol taraftan 8 erkek 4 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar erkek bireyler için 88.67 olurken kadın bireyler için 72.75 olmuştur. Platoleneal Endis Sağ2 7 erkek 3 kadın bireyden ölçülmüştür. Ölçü erkeklerde 118.94 ortalama verirken; aynı ölçü kadınlarda 82.26 ortalama vermiştir.

Tablo 349. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Femur Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	frobustnessendissag	Erkek	1	32,10	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	frobustnessendissol	Erkek	1	31,80	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	fplastericendissag	Erkek	8	104,45	6,57	t=0.40
		Kadın	18	105,91	9,23	0.690
	fplastericendissol	Erkek	8	101,32	10,27	t=1.39
		Kadın	20	107,05	9,60	0.174
fplatymericendissag	Erkek	5	80,68	6,31	t=1.21	
	Kadın	11	96,63	28,57	0.245	
fplatymericendissol	Erkek	4	81,00	2,07	t=0.65	
	Kadın	11	88,16	21,38	0.525	
30-44.9 orta erişkin	fplastericendissag	Erkek	11	112,16	8,05	t=2.33
		Kadın	6	102,30	8,80	0.034
	fplastericendissol	Erkek	12	107,13	6,75	t=1.22
		Kadın	7	103,01	7,68	0.239
	fplatymericendissag	Erkek	4	103,52	33,07	t=0.25
		Kadın	2	96,70	25,88	0.814
	fplatymericendissol	Erkek	7	98,41	30,14	t=0.32
		Kadın	5	93,02	25,90	0.753
fplastericendissag	Erkek	7	99,35	10,71		
	Kadın	1	101,90	.		
45+ yaşlı	fplastericendissol	Erkek	6	99,68	8,80	t=1.86
		Kadın	4	113,82	15,50	0.100
	fplatymericendissag	Erkek	5	88,40	28,07	
		Kadın	1	114,80	.	
	fplatymericendissol	Erkek	5	76,42	3,80	
		Kadın	2	107,70	24,46	
	fplastericendissag	Erkek	1	107,90	.	
		Kadın	3	105,73	12,48	
yaşı belirsiz	fplastericendissol	Erkek	2	103,35	8,55	
		Kadın	1	108,40	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireyleri femur endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, tüm yaş aralıkları için farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 350. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Tibia Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı	Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
trobustnessendissag	Erkek	1	20,50	.	
	Kadın	0 ^a	.	.	
trobustnessendissol	Erkek	1	20,70	.	
	Kadın	0 ^a	.	.	
tcnemialendissag	Erkek	4	71,45	5,15	t=1.03
	Kadın	10	67,71	6,37	0.320
tcnemialendissol	Erkek	3	70,16	6,60	t=0.18
	Kadın	9	69,22	7,80	0.856
trobustnessendissag	Erkek	0 ^a	.	.	
	Kadın	1	81,60	.	
tcnemialendissag	Erkek	6	63,48	6,48	t=0.24
	Kadın	3	64,66	7,58	0.813
tcnemialendissol	Erkek	5	63,52	4,94	
	Kadın	1	70,50	.	
tcnemialendissag	Erkek	6	66,08	6,41	
	Kadın	2	65,95	,49	
tcnemialendissol	Erkek	4	63,70	7,38	
	Kadın	2	70,60	4,80	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin tibia endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırıldığında, tüm yaş aralıkları için farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 351. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Fibula Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss
18-29.9 genç erişkin	fbrobustnesendissag	Erkek	1	10,10	.
		Kadın	0 ^a	.	.
	fbrobustnesendissol	Erkek	3	10,96	1,25
		Kadın	0 ^a	.	.
30-44.9 orta erişkin	fbrobustnesendissag	Erkek	1	8,69	.
		Kadın	0 ^a	.	.

O

olum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin fibula endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırılamamıştır.

Tablo 352. Yaş Aralıklarına Göre Kadın Ve Erkek Bireylerin Calcaneus Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ortalama	ss
18-29.9 genç erişkin	cgenislikendissag	Erkek	2	34,60	1,69
		Kadın	3	35,13	4,64
	cgenislikendissol	Erkek	2	33,60	1,27
		Kadın	2	33,70	6,36
	cyukseklıkendissag	Erkek	2	67,40	68,73
		Kadın	3	106,03	13,13
	cyukseklıkendissol	Erkek	1	120,00	.
		Kadın	1	98,60	.
30-44.9 orta erişkin	cgenislikendissag	Erkek	2	47,90	19,79
		Kadın	1	35,00	.
	cgenislikendissol	Erkek	0 ^a	.	.
		Kadın	0 ^a	.	.
	cyukseklıkendissag	Erkek	3	112,00	3,01
		Kadın	1	94,20	.
	cyukseklıkendissol	Erkek	0 ^a	.	.
		Kadın	0 ^a	.	.

Tablo 353. Yaş Aralıklarına Göre Kadın ve Erkek Bireylerin Talus Endislerinin Karşılaştırılması

Yaş aralığı		Cinsiyet	n	Ort	ss	Sonuç
18-29.9 genç erişkin	tgenislikendissag	Erkek	7	74,54	3,59	t=0.69
		Kadın	9	76,22	5,54	0.500
	tgenislikendissol	Erkek	4	73,90	2,96	t=0.41
		Kadın	7	72,80	4,75	0.689
	tthrocleatalusuzunsag	Erkek	8	60,90	3,91	t=0.41
		Kadın	9	61,83	5,18	0.689
	tthrocleatalusuzunsol	Erkek	6	61,08	3,07	
		Kadın	8	60,46	4,19	
30-44.9 orta erişkin	tgenislikendissag	Erkek	7	74,11	4,26	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tgenislikendissol	Erkek	4	74,85	2,26	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tthrocleatalusuzunsag	Erkek	8	63,07	4,24	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tthrocleatalusuzunsol	Erkek	6	61,96	6,51	
		Kadın	0 ^a	.	.	
45+ yaşlı	tgenislikendissag	Erkek	1	74,90	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tgenislikendissol	Erkek	2	73,90	4,38	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tthrocleatalusuzunsag	Erkek	1	61,90	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	
	tthrocleatalusuzunsol	Erkek	1	56,80	.	
		Kadın	0 ^a	.	.	

Oylum Höyük erişkinlerinde erkek ve kadın bireylerin talus endisleri yaş aralıkları yönünden karşılaştırılamamıştır.

4.4. Kafatası ve Vücut Ölçümleri için Diskriminant Analizleri

4.4.1. Kafatası Ölçümleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Fonksiyon Analizi

Oylum Höyük popülasyonu erişkinlerinde ele alınan kafatası ve mandibula ölçüleri ayrı ayrı değerlendirildiğine cinsiyet ayrımında ne derecede etkin olduğu diskriminant analiz yöntemiyle saptanarak aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir. Burada verilen fonksiyon tek değişken için $y=a+bx$ şeklinde bir yapıya sahiptir. Bu eşitlikte **a** sabit katsayısı, **b** katsayısı ve **x** ölçülen değeri göstermektedir. Bu formül sonucunda bulunan sonuç olan **y** ise diskriminant değerini ifade etmektedir. Diskriminant değerinin 0'dan küçük çıkması ölçülen kemiğin kadına, 0'dan büyük çıkması ölçülen kemiğin erkeğe ait olduğunu gösterir. Tablolarda yer alan ayırım değeri o ölçünün her iki cinsiyet arasındaki ayırım noktasını, doğru ayırma oranı ise yine bu ayırım değerine göre Oylum Höyük popülasyonu bireylerinin cinsiyetlerinin belirlenmesindeki doğruluk oranını göstermektedir.

Tablo 354. Erkeklere ait Kafatası Ölçüleri

	n	Min.	Max	Ort.	ss
mandibulagövuzunsag	4	76,11	92,69	83,03	7,33
mandibulagövuzunsol	1	72,70	72,70	72,70	.
mandibulagövyüksymphsial	12	26,50	36,73	33,13	3,51
mandgövyükforamenthizsağ	16	28,07	37,07	31,77	2,37
mandgövyükforamenthizsol	12	23,87	34,14	30,64	2,54
mandgövyükkmolarhizasağ	8	24,60	32,38	27,38	2,91
mandgövyükkmolarhizasol	11	24,40	32,46	27,05	2,29
Mandgövkalınlığısağ	17	8,97	14,74	12,09	1,48
Mandgövkalınlığısol	13	10,53	15,54	12,51	1,46
mandgenbigonial	4	84,92	99,05	91,39	6,12
bicondylargen	1	116,24	116,24	116,24	.
Foramentgen	10	38,73	47,22	43,22	2,60
minramusgensag	6	28,35	35,62	32,47	2,98
minramusgensol	9	30,24	35,12	32,62	1,87
maxramusgensag	2	44,96	47,14	46,05	1,54
maxramusgensol	2	43,40	46,86	45,13	2,44
maxramusyükseksağ	2	61,91	63,58	62,74	1,18
maxramusyükseksol	3	63,31	64,94	63,95	,86

Tablo 355. Kadınlara ait Kafatası Ölçüleri

	n	Min.	Max	Ort.	ss
Mandibulagövyüksymphsial	5	30,41	34,39	32,74	1,58
Mandgövyükkforamenthizsağ	9	18,33	33,80	26,48	4,63
Mandgövyükkforamenthizsol	13	16,65	33,48	27,69	4,40
Mandgövyükkmolarhizasağ	5	17,21	29,96	24,27	5,22
Mandgövyükkmolarhizsol	13	16,70	39,43	27,20	5,81
Mandgövkalınlıksağ	10	9,65	15,05	12,10	2,01
Mandgövkalınlıksol	16	8,45	15,32	11,78	1,76
Mandgenbigonial	2	85,04	93,87	89,45	6,24
Bicondylargen	3	97,67	127,65	110,23	15,56
Foramentgen	9	40,92	45,66	43,62	1,67
Minramusgensağ	8	26,79	37,54	32,75	3,68
Minramusgensol	8	28,19	36,82	32,42	2,62
Maxramusgensağ	2	38,25	43,33	40,79	3,59
Maxramusgensol	5	37,54	45,68	41,20	3,44
Maxramusyükseksağ	7	36,51	66,26	56,35	10,26
Maxramusyükseksol	7	59,43	68,46	63,69	3,60

Oylum Höyük topluma ait kafatası ölçüleri **Tablo 354** ve **Tablo 355**'de gösterilmiştir. Kafatasından alınan verilerin azlığı sebebiyle mandibula için alınan ölçüler değerlendirilmiştir. Shympisial Gövde Yüksekliği 12 erkek birey üzerinde ölçülmüş ve ortalaması 33.13 bulunmuştur. Aynı ölçü 5 kadın bireyden alınmış ve ortalaması 32,74 olarak bulunmuştur. Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği sağ 16 erkek bireyden ölçülürken aynı ölçünün sol tarafı için 12 erkek bireyden ölçüm alınmıştır. Ortalamalar Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği Sağ için 31,77 iken sol için 30,64 olarak bulunmuştur. Yine, Foramen Mentale Hizası Sağ 9 kadın bireyden alınmış ve ortalaması 26,48 olarak bulunurken, aynı ölçü sol taraftan alınan 13 kadın birey saptanmış ve yüzdesi 27,69 olarak bulunmuştur. Molar Hizası Mandibula Yüksekliği Sağ 8 erkek bireyden ölçülürken, aynı ölçü sol taraftan 11 erkekten ölçülmüştür. Ortalamalar sırayla sağ taraf için 27,38 olarak sol taraf için 27,05 olarak bulunmuştur. Molar Hizası Mandibula Gövde

Yüksekliği kadın bireyler açısından değerlendirildiğinde sağ taraftan 5 kadın birey için ölçü alınmış ve 24,27 ortalama saptanmışken, sol taraf için 13 kadın bireyden ölçü alınmış ve 27,20 ortalama saptanmıştır. Mandibula Gövde Kalınlığı 17 erkek bireyden sağdan ölçülmüşken, 13 erkek bireyden sağdan ölçülmüştür. Ortalamalar sağ taraf için 12,09 ve sol taraf için 12,51 oranında değer vermiştir. Aynı ölçü sağ taraf için 10 kadın bireyden ölçülürken sol taraftan 16 kadın bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında sağ taraf için 12,10 olarak ve sol taraf için 11,78 olarak bulunmuştur. Foramen Mentale Genişliği 10 erkek bireyde ölçülmüş ve ortalaması 43,22 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü 9 kadın bireyden ölçülmüş ve ortalaması 43,62 bulunmuştur. Minimum Ramus Genişliği Sağ taraftan 6 erkek bireyden ölçülürken sol taraftan 9 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamaları 32,47 olarak ve 32,62 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sağ taraftan 8 kadın birey ve sol taraftan 8 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamaların sağ taraf için 32,75 ve sol taraf için 32,42 olduğu görülmüştür.

Tablo 356. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mandibula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Min. frontal gen.	Y= -40.28+0.43x	22.09	100.0	75.0	80.0
Mand. göv. uz. sağ	Y= -11.34+0.13x	2.70	100.0	50.0	60.0
Mand. göv. yüks. (sym. yüks.)	Y= -10.57+0.32x	4.48	41.7	58.3	60.0
Mand.göv.yüks.(for. ment. hiz.) sağ	Y= -8.94+0.29x	38.56	77.8	93.8	88.0
Mand.göv.yüks.(for. ment. hiz.) sol	Y= -8.00+0.28x	15.21	69.2	83.3	76.0
Mand. göv. yüks. (molar hiz.) sağ	Y= -6.68+0.26x	14.97	60.0	62.5	61.5
Mand. göv. yüks. (molar hiz.) sol	Y= -5.94+0.22x	2.89	53.8	63.6	58.3
Mand. göv. kal. sağ	Y= -7.15+0.59x	12.96	50.0	52.9	51.9
Mand. göv. kal. Sol	Y= -7.40+0.61x	6.60	56.3	46.2	51.7
Mand.genş. (bigonial genş.)	Y= -14.74+0.16x	4.92	50.0	50.0	50.0
Bicondyalar genş.	Y= -7.17+0.06x	6.55	66.7	100.0	75.0
Fora. ment. genş.	Y= -19.58+0.45x	9.80	55.6	60.0	57.9
Mín. ramus genş. Sağ	Y= -9.57+0.29x	6.08	50.0	50.0	50.0
Mín. ramus genş. Sol	Y= -14.44+0.44x	2.20	75.0	55.6	64.7
Max. ramus genş. Sağ	Y= -15.70+0.36x	65.44	100.0	100.0	100.0
Max. ramus genş. Sol	Y= -12.96+0.31x	33.64	80.0	100.0	85.7
Max. ramus yüks. Sağ	Y= -6.07+0.11x	10.24	57.1	100.0	66.7
Max. ramus yüks. Sol	Y= -20.25+0.32x	7.74	42.9	33.3	40.0

Mandibula ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 356'da** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayrım noktası ve ayrımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Mandibulada tek değişken ile cinsiyet ayrımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Maximum Ramus Genişliği Sağ**

olduğu görülmüştür (%100,0). Buna karşın, Mandibula ölçüleri arasında cinsiyet ayrımında en az güvenilir değişken **Maximum Ramus Yüksekliği Sol** olarak bulunmuştur (%40,0).

Tablo 356'da görüldüğü üzere Mandibula için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Minimum Ramus ölçüsü hariç sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

4.4.1.1. Kafatası Endisleri için Cinsiyetler Arası Diskriminat Analizi

Tablo 357. Erkeklere Ait Kafatası Endisleri (Mandibula)

	n	Min.	Max	Ort.	ss
Mmandibulaendisi	1	62,50	62,50	62,50	.
Mfrontogoniacendis	2	91,60	108,00	99,80	11,59
Mramusendissag	2	56,00	56,60	56,30	,42
Mramusendissol	3	54,00	79,40	62,63	14,52
Mrobustnessendissag	15	30,70	52,50	38,58	6,20
Mrobustnessendissol	12	32,50	49,60	40,92	5,95

Tablo 358. Kadınlara ait Kafatası Endisleri(Mandibula)

	n	Min.	Max	Ort.	ss
Mmandibulaendisi	1	65,60	65,60	65,60	.
Mfrontogoniacendis	1	92,30	92,30	92,30	.
Mramusendissag	3	50,60	73,30	59,96	11,85
Mramusendissol	6	47,40	55,80	51,48	3,34
Mrobustnessendissag	9	35,30	60,80	47,58	9,40
Mrobustnessendissol	13	34,20	62,50	43,61	7,54

Oylum Höyük popülasyonunda kafatası için ölçüm alınamaması sebebiyle yalnızca mandibula için endisler hesaplanarak bu endis değerleri **Tablo 357 ve Tablo 358'de** verilmiştir. Mandibula robustness endisi sağ taraftan 15 erkek bireyde ölçülürken sol taraftan 12 bireyde ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında sağ taraf için 38,58 iken sol taraf için 40,92 olarak hesaplanmıştır. Aynı endis sağ taraf için 9

kadın bireyden hesaplanırken sol taraf için 13 kadın bireyden hesaplanmıştır. Ortalama değerlere bakıldığında sağ tarafın 47,58 iken sol tarafın 43,61 olduğu görülmüştür. Mandibula robustness endis ortalamalarına bakıldığında kadınlarda görülen ortalamaların erkeklerde görülen ortalamalardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 359. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Mandibula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Mandibula endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Mand. ramus endis sağ	Y= -5.57+0.13x	22.09	55.6	86.7	75.0
Mand. ramus endis sol	Y= -6.19+0.15x	4.04	46.2	58.3	52.0

tabloda veri yetersizliği nedeniyle yalnızca iki endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Ramus endisi için sağ taraftan hesaplanan endisin sol taraftan hesaplanan endisten daha güvenilir olduğu görülmüştür (%75.0).

4.4.2. Vücut Ölçüleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Fonksiyon Analizi

Oylum Höyük popülasyonu erişkinlerinde ele alınan vücut ölçüleri ayrı ayrı değerlendirildiğine cinsiyet ayrımında ne derecede etkin olduğu diskriminant analiz yöntemiyle saptanarak her bir kemik için ayrı diskriminant analiz tablosu oluşturulmuştur. Burada verilen fonksiyon tek değişken için $y=a+bx$ şeklinde bir yapıya sahiptir. Bu formül sonucunda bulunan sonuç olan y ise diskriminant değerini ifade etmektedir. Diskriminant değerinin 0dan küçük çıkması ölçülen kemiğin kadına, 0dan büyük çıkması ölçülen kemiğin erkeğe ait olduğunu gösterir. Tablolarda yer ala ayırım değeri o ölçünün her iki cinsiyet arasındaki ayrışma noktasını, doğru ayırma oranı ise yine bu ayırım değerine göre Oylum Höyük popülasyonu bireylerinin cinsiyetlerinin belirlenmesindeki doğruluk oranını göstermektedir.

Tablo 360. Erkeklerin Vücut Kemikleri Ölçüleri

	n	Min	Max	Ort.	ss
Cmaxuzunsağ	5	138,50	164,00	147,20	9,86
Cmaxuzunsol	3	140,50	156,00	147,50	7,85
Cgövortsagitalçapsağ	13	9,69	14,77	12,02	1,40
Cgövortsagitalçapsol	11	8,41	14,71	12,23	1,80
Cgövorttransçapsağ	13	9,26	15,65	11,82	1,74
Cgövorttransçapsol	11	8,62	13,01	11,17	1,58
Cgövortçevsağ	12	33,00	48,00	39,25	4,59
Cgövortçevsol	11	30,00	45,00	36,54	3,69
Sglenoidcavyüksağ	4	36,73	42,05	39,82	2,29
Sglenoidcavyüksol	5	34,60	41,71	38,72	2,94
Sglenoidcavgensağ	4	24,18	27,86	26,51	1,66
Sglenoidcavgensol	5	23,47	28,01	25,91	1,72
Stotalspinauzsol	1	138,91	138,91	138,91	.
Hmaxuzsağ	3	310,00	320,00	313,33	5,77
Hmaxuzsol	1	307,00	307,00	307,00	.
Hfizyousağ	3	304,00	315,00	307,66	6,35
Hfizyousol	1	302,00	302,00	302,00	.
Hepicondygensağ	11	57,17	65,82	61,80	2,99
Hepicondygensol	13	44,16	65,81	60,38	5,75
Hhumeruscapvertçapsağ	3	42,07	45,03	43,59	1,48
Hhumeruscapvertçapsol	2	43,00	43,47	43,23	,33
Hgövortmaxçapsağ	26	19,89	25,59	22,42	1,57
Hgövortmaxsol	24	19,92	28,27	22,38	2,02
Hgövortminçapsağ	25	14,00	21,18	17,87	1,82
Hgövortminçapsol	23	15,43	22,38	18,37	2,01
Hminevresag	27	54,00	69,00	61,22	3,87
Hminevresol	28	54,00	72,00	61,92	4,45
Rmaxuzsağ	2	232,00	238,50	235,25	4,59
Rmaxuzsol	4	250,00	255,00	252,37	2,49
Rfizuzsağ	2	223,00	230,00	226,50	4,94
Rfizuzsol	4	244,00	252,00	247,50	4,12
Rgövortsagitçapsağ	16	11,55	17,52	14,79	1,76
Rgövortsagitçapsol	21	12,79	19,74	15,05	1,80
Rgövorttransçapsağ	16	10,53	16,50	12,81	1,81
Rgövorttransçapsol	21	10,28	18,39	12,72	2,29
Rminevresag	20	36,00	57,00	42,55	4,72
Rminevresol	20	36,00	56,00	42,55	4,04
Umaxuzsağ	3	257,00	266,50	261,50	4,76
Umaxuzsol	5	258,00	286,00	272,50	10,46
Ugövortsagitçapsag	19	11,06	18,34	14,18	1,92
Ugövortsagitçapsol	14	11,34	16,32	13,47	1,42
Ugövorttransvcapsag	19	11,27	19,18	15,15	2,26
Ugövorttransvcapsol	14	11,25	17,43	15,21	1,88
Uminevresag	16	33,00	47,00	37,50	3,98
Uminevresol	14	31,00	47,00	38,28	4,84
Usigmaltasagitçapsağ	20	17,65	25,94	22,53	2,13

Usigmaltsgaitçapsol	17	18,07	26,26	22,77	2,49
Usigmalttransçapsağ	20	13,68	22,75	19,40	2,40
Usigmaalttransçapsol	17	16,09	23,47	19,62	1,85
Fmaxuzsağ	1	450,00	450,00	450,00	
Fmaxuzsol	1	449,00	449,00	449,00	.
Ffizuzsağ	1	446,00	446,00	446,00	.
Ffizuzsol	1	445,00	445,00	445,00	.
Ffiziothrochuzsağ	1	427,00	427,00	427,00	.
Ffiziothrochuzsol	1	424,00	424,00	424,00	.
Fepicondgenosağ	1	74,41	74,41	74,41	.
Fepicondgenosol	1	75,23	75,23	75,23	.
Ffemurbaşmaxçapsağ	3	42,90	47,66	44,96	2,44
Ffemurbaşmaxçapsol	2	39,19	44,79	41,99	3,95
Fgövortsagitçapsağ	31	23,53	37,65	29,18	2,81
Fgvortsagitçapsol	31	23,05	36,58	28,88	2,67
Fgövorttransçapsağ	31	21,46	36,11	27,33	2,95
Fgövorttransçapsol	31	22,30	36,18	27,29	2,74
Fgövortcevresağ	31	31,00	99,00	84,93	11,62
Fgövortcevresol	31	73,00	95,00	86,77	5,70
Ftrochaltısagıtçapsağ	15	23,35	36,54	27,51	4,19
Ftrochaltısagıtçapsol	17	23,73	35,23	27,47	3,52
Ftrochaltıtransçapsağ	15	24,55	37,05	31,58	3,86
Ftrochaltıtransçapsol	17	25,52	38,42	32,65	3,65
Tmaxuzsağ	1	365,00	365,00	365,00	
Tmaxuzsol	1	366,00	366,00	366,00	.
Tfizuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	.
Tfizuzsol	1	355,00	355,00	355,00	.
Tgövortsagitçapsağ	19	24,14	37,65	31,69	3,22
Tgövortsagitçapsol	16	19,22	36,58	31,65	3,88
Tgövorttransçapsağ	18	18,10	23,37	21,09	1,55
Tgövorttransapsol	16	18,52	24,58	21,32	1,59
Tgövortcevresağ	18	71,00	97,00	83,33	6,85
Tgövortcevresol	16	77,00	95,00	84,37	5,20
Tüstuçgenosağ	1	74,93	74,93	74,93	
Üstuçgenosol	1	74,60	74,60	74,60	.
Taltuçgenosağ	5	46,07	56,19	50,66	4,93
Taltuçgenosol	4	47,21	56,24	50,25	4,06
Tforanutsagitçapsağ	17	29,27	43,31	35,22	3,81
Tforanutsagitçapsol	12	31,44	41,04	35,34	2,67
Tforanutrtransçapsağ	17	19,08	28,62	23,35	2,14
Tforanutrtransçapsol	12	19,27	26,56	23,00	2,30
Tforanuthizevsağ	17	81,00	108,00	93,41	7,96
Tforanuthizevresol	12	82,00	106,00	94,08	6,97
Tmincevsağ	12	72,00	89,00	79,75	4,45
Tmincevsol	8	70,00	89,00	78,62	6,43
Fibmaxuzsağ	1	354,00	354,00	354,00	
Fibmaxuzsol	5	333,50	367,00	354,90	13,52
Fibgövortmaxçapsağ	16	11,38	19,18	15,57	2,11

Fibgövortmaxçapsol	17	11,50	19,06	15,52	2,01
Fibgövortminçapsağ	16	9,02	14,86	12,00	1,68
Fibgövortminçapsol	17	9,70	14,11	12,21	1,32
Fibminçevresaç	14	24,00	43,00	32,50	5,18
Fibminçevresol	15	25,00	44,00	34,33	4,70
Pyüksaç	15	36,52	46,16	41,32	2,64
Pyüksol	18	36,40	47,50	41,61	3,08
Pgensaç	12	40,79	50,87	44,53	2,98
Pgensol	18	40,42	49,37	43,77	2,55
Pkalsaç	18	17,44	22,22	20,21	1,28
Pkalsol	22	16,51	23,17	20,45	1,61
Pmedgensaç	16	21,52	76,74	28,50	13,12
Pmedgensol	18	21,60	30,80	25,79	2,67
Plateralgensaç	13	17,45	31,10	21,23	3,44
Plateralgensol	15	16,98	23,49	20,59	1,87
Calmaxuzsağ	5	75,01	85,17	79,36	4,40
Calmaxuzsol	4	75,48	84,76	80,72	3,86
Calfizuzsağ	3	65,58	68,46	66,84	1,47
Calfizuzsol	2	62,84	64,52	63,68	1,18
Calortagensaç	6	41,92	53,80	46,25	4,34
Calortagensol	3	42,88	50,22	47,39	3,95
Calcorpuscalcaneimingensaç	3	25,45	27,45	26,60	1,03
Calcorpuscalcaneimingensol	3	26,09	41,01	31,29	8,42
Cminyüksaksağ	6	25,96	58,88	49,80	12,06
Cminyüksaksol	4	48,38	73,74	56,01	11,89
Tauzsaç	20	44,04	58,39	53,52	3,26
Tauzsol	14	44,15	58,77	53,29	3,85
Tamaxuzsağ	19	46,89	61,74	57,64	3,56
Tamaxuzsol	14	46,45	63,51	57,56	4,31
Tagsaç	17	39,78	46,78	43,13	1,97
Tagsol	13	36,27	45,93	42,65	2,72
Tathrocleataliuzsağ	21	27,73	37,25	32,92	2,60
Tathrocleataliuzsol	17	28,75	36,99	32,77	2,47
Tathrocleataligensaç	19	19,93	34,58	29,99	3,19
Tathrocleataligensol	17	27,72	32,60	30,18	1,69
mc1sağ	5	42,49	65,82	49,26	9,46
mc1sol	5	44,35	64,01	53,34	8,74
mc2sağ	7	60,85	77,32	67,69	5,87
mc2sol	6	63,88	78,05	71,69	4,64
mc3sağ	7	58,15	74,75	66,44	6,13
mc3sol	9	62,84	76,97	69,92	5,23
mc4sağ	4	58,39	70,66	67,04	5,79
mc4sol	4	59,12	69,57	65,37	5,02
mc5sağ	4	45,62	72,02	57,11	10,98
mc5sol	5	44,18	72,08	57,93	10,93
mt1sağ	13	44,30	66,95	61,29	5,59
mt1sol	12	44,11	69,71	61,48	6,09
mt2sağ	5	67,19	76,13	71,61	3,62

mt2sol	6	68,85	87,13	74,57	6,58
mt3sağ	8	65,32	77,87	70,13	4,03
mt3sol	6	67,03	74,06	69,75	2,80
mt4sağ	7	64,88	80,07	70,62	4,77
mt4sol	5	68,78	74,94	72,30	2,31
mt5sağ	13	64,68	77,13	70,68	3,56
mt5sol	16	67,21	82,32	72,99	4,55

Tablo 361. Kadınların Vücut Kemikleri Ölçüleri

	n	Min	Max	Ort.	ss
Cmaxuzunsağ	4	123,50	149,00	136,62	10,45
Cmaxuzunsol	6	130,50	148,00	136,58	6,46
Cgövortsagitalçapsağ	20	6,91	14,35	10,12	1,70
Cgövortsagitalçapsol	17	7,22	13,56	10,34	1,58
Cgövorttransçapsağ	20	7,02	13,34	10,76	1,68
Cgövorttransçapsol	17	7,81	13,30	10,02	1,36
Cgövortçevsağ	20	27,00	45,00	34,00	4,95
Cgövortçevsol	17	29,00	41,00	32,52	3,50
Smakgensağ	1	94,34	94,34	94,34	.
Sglenoidcavyüksağ	4	32,79	38,81	35,75	2,60
Sglenoidcavyüksol	5	31,68	40,04	37,22	3,40
Sglenoidcavgensağ	4	23,36	25,47	24,43	1,07
Sglenoidcavgensol	4	21,13	29,57	24,10	3,75
Stotalspinauzsağ	1	112,61	112,61	112,61	
Hmaxuzsağ	2	279,00	299,00	289,00	14,14
Hfizyuzsağ	2	272,00	296,00	284,00	16,97
Hepicondygensağ	13	51,06	62,63	56,41	4,13
Hepicondygensol	9	51,15	62,17	55,84	3,37
Hhumeruscapvertçapsağ	2	35,01	42,96	38,98	5,62
Hgövortmaxçapsağ	25	17,94	22,91	20,78	1,38
Hgövortmaxsol	20	16,98	22,59	19,82	1,52
Hgövortminçapsağ	25	13,45	20,06	16,04	1,42
Hgövortminçapsol	21	12,14	57,00	17,80	9,16
Hminevresağ	28	49,00	69,00	57,21	4,90
Hminevresol	25	45,00	68,00	55,36	5,61
Rmaxuzsağ	4	219,00	243,00	230,37	10,41
Rmaxuzsol	3	210,00	225,50	217,50	7,76
Rfizuzsağ	4	209,00	237,00	223,50	11,70
Rfizuzsol	3	207,00	223,00	212,33	9,23
Rgövortsagitçapsağ	20	8,56	16,45	13,17	1,99
Rgövortsagitçapsol	24	9,36	15,53	13,27	1,78
Rgövorttransçapsağ	20	9,71	13,65	10,82	,93
Rgövorttransçapsol	24	9,90	13,96	11,12	1,23
Rminevresağ	20	29,00	43,00	37,85	3,08
Rminevresol	24	35,00	49,00	39,37	3,09
Umaxuzsağ	5	237,00	270,00	250,40	12,91

Umaxuzsol	1	243,00	243,00	243,00	
Ugövortsagitçapsağ	20	10,45	16,86	13,07	2,11
Ugövortsagitçapsol	17	10,21	16,84	12,34	1,88
Ugövorttransvçapsağ	20	10,50	16,86	13,38	1,55
Ugövorttransvçapsol	17	9,96	16,10	13,57	1,83
Umincevresağ	16	28,00	37,00	32,75	2,69
Umincevresol	11	28,00	36,00	33,18	2,75
Usigmaltsgitçapsağ	21	15,65	33,36	21,45	3,57
Usigmaltsgitçapsol	22	18,03	24,65	21,32	1,91
Usigmalttransçapsağ	21	11,56	20,60	17,19	2,35
Usigmaalttransçapsol	20	12,40	21,98	17,03	2,22
Fepicondgenesağ	1	70,72	70,72	70,72	
Fepicondgensol	1	70,46	70,46	70,46	.
Ffemurbasmaxçapsağ	1	39,44	39,44	39,44	.
Ffemurbasmaxçapsol	1	39,94	39,94	39,94	.
Fgövortsagitçapsağ	29	21,12	36,10	26,13	3,03
Fgövortsagitçapsol	35	21,43	30,41	26,05	2,13
Fgövorttransçapsağ	29	20,37	28,76	24,61	2,09
Fgövorttransçapsol	35	20,26	27,59	24,54	1,92
Fgövortcevresağ	29	70,00	89,00	78,93	5,32
Fgövortcevresol	34	68,00	89,00	79,00	5,00
Ftrochaltisagitalçapsağ	16	20,72	39,05	27,04	5,26
Ftrochaltisagitçapsol	20	21,01	34,27	26,78	4,01
Ftrochaltitransçapsağ	16	21,48	34,88	28,85	3,55
Ftrochaltitransçapsol	20	20,85	34,27	28,99	3,91
Tmaxuzsağ	1	357,00	357,00	357,00	.
Tfizuzsağ	1	345,00	345,00	345,00	
Tgövortsagitçapsağ	19	21,94	33,95	27,57	2,94
Tgövortsagitçapsol	18	23,40	33,70	28,42	2,79
Tgövorttransçapsağ	19	13,43	26,28	19,03	2,58
Tgövorttransçapsol	18	16,57	23,30	18,91	1,77
Tgövortcevresağ	19	63,00	88,00	74,47	6,65
Tgövortcevresol	17	65,00	88,00	75,52	5,77
Tüstuçgenesağ	3	49,36	69,53	62,30	11,23
Tüstuçgensol	2	34,96	48,51	41,73	9,58
Taltuçgensol	5	37,22	50,94	45,13	4,97
Tforanutrsgitçapsağ	16	24,19	38,57	31,21	3,55
Tforanutrsgitçapsol	12	26,45	35,27	30,66	2,91
Tforanutrtransçapsağ	16	18,68	22,76	20,89	1,26
Tforanutrtransçapsol	12	17,71	25,39	20,97	2,12
Tforanutrhiscevsaağ	16	74,00	99,00	85,75	7,39
Tforanutrhiscevsol	12	75,00	96,00	83,50	7,12
Tmincevsaağ	7	61,00	77,00	69,71	6,29
Tmincevsol	7	63,00	86,00	73,57	7,25
Fibmaxuzsağ	1	352,00	352,00	352,00	.
Fibmaxuzsol	1	344,00	344,00	344,00	.
Fibgövortmaxçapsağ	16	11,47	17,99	14,28	2,06
Fibgövortmaxçapsol	20	11,28	17,65	13,92	1,75

Fibgövortminçapsağ	16	9,44	13,99	11,20	1,43
Fibgövortminçapsol	20	8,52	13,76	10,97	1,30
Fibminçevresaç	14	26,00	40,00	32,42	4,50
Fibminçevresol	16	23,00	40,00	32,00	4,38
Pyüksaç	14	34,10	46,26	39,43	2,98
Pyüksol	13	35,66	46,45	40,17	2,61
Pgensaç	13	36,49	45,51	40,84	2,17
Pgensol	13	35,33	45,91	40,04	3,04
Pkalsaç	14	15,82	21,90	18,86	1,60
Pkalsol	15	14,24	21,93	18,16	2,04
Pmedgensaç	14	20,85	27,70	23,87	1,98
Pmedgensol	13	20,23	58,50	25,76	9,97
Plateralgensaç	11	16,45	21,82	19,72	1,46
Plateralgensol	11	16,74	21,51	19,26	1,27
Calmaxuzsağ	3	72,51	80,15	77,33	4,19
Calmaxuzsol	3	68,26	79,05	73,21	5,44
Calfizuzsağ	3	62,01	70,76	65,43	4,67
Calfizuzsol	2	59,11	67,78	63,44	6,13
Calortagensaç	3	40,35	47,15	44,42	3,59
Calortagensol	2	45,61	47,53	46,57	1,35
Calcorpuscalcaneimingensaç	4	19,97	29,34	25,31	3,96
Calcorpuscalcaneimingensol	2	27,64	27,67	27,65	,02
Cminyükseskaç	4	45,01	55,44	49,18	4,53
Cminyüksesksol	2	44,82	45,00	44,91	,12
Tauzsağ	9	43,85	57,20	50,27	4,64
Tauzsol	7	42,80	56,62	50,02	4,94
Tamaxuzsağ	9	46,73	62,43	54,29	5,55
Tamaxuzsol	7	46,40	60,59	54,69	5,06
Tagsaç	9	35,97	62,05	42,38	7,87
Tagsol	9	35,48	62,07	42,22	8,24
Tathrocleataliuzsağ	13	23,25	36,55	28,78	3,63
Tathrocleataliuzsol	13	24,56	38,69	30,45	3,72
Tathrocleataligensaç	12	25,22	31,65	27,63	2,17
Tathrocleataligensol	13	24,50	66,62	30,93	10,94
mc1sağ	2	43,63	44,78	44,20	,81
mc1sol	6	40,47	48,53	44,41	2,83
mc2sağ	5	61,67	68,63	65,61	3,28
mc2sol	8	61,65	70,24	66,32	2,75
mc3sağ	6	61,77	66,74	64,52	2,04
mc3sol	6	48,71	66,45	63,12	7,06
mc4sağ	4	49,42	61,63	55,27	6,37
mc4sol	6	52,38	60,16	57,03	3,04
mc5sağ	5	47,44	63,36	56,12	6,36
mc5sol	3	58,60	64,44	61,15	2,98
mt1sağ	8	50,29	64,68	59,52	5,18
mt1sol	11	48,25	65,73	59,56	5,17
mt2sağ	5	65,40	74,58	69,59	4,06
mt2sol	6	64,69	77,72	70,18	5,54

mt3sağ	3	61,19	71,41	66,11	5,11
mt3sol	7	61,42	71,70	65,90	4,39
mt4sağ	4	65,74	74,90	69,26	4,08
mt4sol	5	60,81	74,73	68,56	5,34
mt5sa	9	57,33	72,57	64,06	4,65
mt5sol	11	59,50	74,12	65,99	5,02

Oylum Höyük toplumuna ait postcranial ölçümler **Tablo 360** ve **Tablo 361'de** gösterilmiştir. Clavicula Maximum Uzunluk Sağ 4 kadın birey, 5 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında 136,62 ve 147,20 olarak saptanmıştır. Aynı ölçü sol taraf için 6 kadın birey 3 erkek bireyden hesaplanmıştır ve ortalamaları 147,50 ve 136,58 olarak saptanmıştır. Clavicula Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 20 kadın birey ve 13 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar kadınlar için 10,12 ve erkekler için 12,02 olduğu belirlenmiştir. Aynı ölçü sol taraftan 17 kadın birey 11 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar kadınlar için 10,34 ve erkekler için 12,23 olarak belirlenmiştir. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 20 kadın 13 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında, kadınlar için 10,76 ve erkekler için 11,82 olarak saptanmıştır. Aynı ölçü sol taraftan 17 kadın birey 11 erkek bireyden ölçülmüştür. Gövde Ortası Çevre Sağ 20 kadın birey ve 12 kadın bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 34,00 ve erkekler için 39,25 olarak saptanmıştır. Aynı ölçü sol taraf için 17 kadın birey ve 11 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 32,52 ve erkekler için 36,54 olarak bulunmuştur.

Humerus Epicondylar Genişlik Sağ 13 kadın birey ve 11 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 56,41 ve erkekler için 61,80 olarak saptanmıştır. Aynı ölçü sol taraftan 9 kadın ve 13 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 55,84 ve erkekler için 60,38 olarak saptanmıştır. Humerusun Gövde Ortası Maximum Çap Sağ 25 kadın birey 26 erkek bireyden ölçülmüştür ve ortalamaları kadınlar için 20,78 iken erkekler için 22,42 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın birey ve 24 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 16,04 ve 18,34 olarak hesaplanmıştır. Humerus Minimum Çevre Sağ 28 kadın birey ve 27 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 57,21 ve erkek bireyler için

61,22 olarak saptanmıştır. Aynı ölçü sol taraftan 25 kadın birey ve 28 erkek bireyden hesaplanmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 55,36 iken erkekler için 61,92 olarak bulunmuştur.

Radius Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 20 kadın bireyden ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalar kadınlar için 13,17 ve erkekler için 14,79 olarak bulunmuştur. Aynı endisler sol taraf için hesaplandığında 24 kadın birey ve 21 erkek bireyden hesaplanmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,27 iken erkekler için 15,05 olarak bulunmuştur. Radius Gövde Ortası Transverse Çap Sağ için 20 kadın 16 erkek bireyden hesaplanmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 10,82 ve erkekler için 12,81 olduğu görülmüştür. Aynı ölçü sol taraf için alındığında 24 kadın birey ve 21 erkek bireyde hesaplanmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,27 ve erkekler için 12,72 olarak bulunmuştur. Radius Minimum Çevre Sağ 20 kadın birey ve 20 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 37,85 ve erkekler için 42,55 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 24 kadın birey ve 20 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalar kadınlar için 39,37 ve erkekler için 42,55 olarak bulunmuştur.

Ulna Maksimum Uzunluk Sağ 5 kadın bireyden ve 3 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 250,40 ve erkekler için 261,50 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 5 erkek bireyden alınabilmiş ve 272,50 bir ortalama göstermiştir. Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 20 kadın ve ve 19 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,07 ve erkekler için 14,18 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 17 kadın birey ve 14 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 12,34 ve erkekler için 13,47 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 20 kadın birey ve 19 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,38 ve erkekler için 15,15 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 17 kadın birey ve 14 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,57 ve erkekler için 15,21 olarak bulunmuştur. Ulna Minimum Çevre Sağ 16 kadın birey ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 32,72 ve erkekler için 37,50 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 11 kadın birey ve 14 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 33,18 ve erkekler için 38,28 olarak bulunmuştur. Sigmoid Altı Sagittal Çap Sağ 21 kadın birey ve 20 erkek

bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 21,45 ve erkekler için 22,53 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 22 kadın birey ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 21,32 ve erkekler için 22,77 olarak bulunmuştur. Sigmoid Altı Transverse Çap Sağ 21 kadın birey ve 20 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 17,19 ve erkekler için 19,40 bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın birey ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 17,03 ve erkekler için 19,62 olarak bulunmuştur.

Femurda Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 29 kadın bireyden ve 31 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 26,13 ve erkekler için 29,18 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 35 kadın bireyden ve 31 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 26,05 ve erkekler için 28,88 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 29 kadın birey ve 31 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 24,61 ve erkekler için 27,33 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 35 kadın birey ve 31 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 24,54 ve erkekler 27,59 olarak bulunmuştur. Gövde Ortası Çevre Sağ 29 kadın bireyden ve 31 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 78,93 ve erkekler için 84,03 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 34 kadın bireyden ve 31 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 79,00 ve erkekler için 86,77 olarak bulunmuştur. Trochanter Altı Sagittal Çap Sağ 16 kadın bireyden ve 15 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 27,04 ve erkekler için 27,51 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 26,78 ve kadınlar için 27,47 olarak bulunmuştur. Trochanter Altı Transverse Çap Sağ 16 kadın bireyden ve 15 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 28,85 ve erkekler için 31,58 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 28,99 ve kadınlar için 32,65 olarak bulunmuştur.

Tibia Gövde Ortası Sagittal Çap Sağ 19 kadın bireyden ve 19 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 27,57 ve erkekler için 31,69 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 18 kadın bireyden ve 16 erkek bireyden

ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 28,42 ve kadınlar için 31,65 olarak bulunmuştur. Tibia Gövde Ortası Transverse Çap Sağ 19 kadın bireyden ve 18 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 19,03 ve erkekler için 21,09 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 18 kadın bireyden ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 18,91 ve kadınlar için 21,32 olarak bulunmuştur. Tibia Gövde Ortası Çevre Sağ 19 kadın bireyden ve 18 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 74,47 ve erkekler için 83,33 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 17 kadın bireyden ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 75,52 ve kadınlar için 84,37 olarak bulunmuştur. Tibia Foramen Nutricium Sagittal Çap Sağ 16 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 31,21 ve erkekler için 35,22 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 kadın bireyden ve 12 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 30,66 ve erkekler için 35,34 olarak bulunmuştur. Tibia Foramen Nutricium Transverse Çap Sağ 16 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 20,89 ve erkekler için 23,35 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 kadın bireyden ve 12 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 20,97 ve erkekler için 23,00 olarak bulunmuştur. Tibia Foramen Nutricium Çevre Sağ 16 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 85,75 ve erkekler için 93,41 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 12 kadın bireyden ve 12 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 83,50 ve kadınlar için 94,00 olarak bulunmuştur. Tibia Minimum Çevre Sağ 7 kadın bireyden ve 12 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 69,71 ve erkekler için 79,75 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 7 kadın bireyden ve 8 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 73,57 ve kadınlar için 78,52 olarak bulunmuştur.

Fibula Gövde Ortası Maksimum Çap Sağ 16 kadın bireyden ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 14,28 ve erkekler için 15,57 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 13,92 ve kadınlar için 15,52 olarak bulunmuştur. Fibula Gövde Ortası Minimum Çap Sağ 16 kadın

bireyden ve 16 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 11,20 ve erkekler için 12,00 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 20 kadın bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 10,97 ve kadınlar için 12,21 olarak bulunmuştur. Minimum Çevre Sağ 14 kadın bireyden ve 14 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 32,42 ve erkekler için 32,50 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 16 kadın bireyden ve 15 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 32,00 ve kadınlar için 34,33 olarak bulunmuştur.

Calcaneus Maksimum Uzunluk Sağ için 3 kadın birey ve 5 erkek bireyden ölçüm alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 77,33 ve erkekler için 79,36 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 3 kadın birey 4 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 73,21 ve erkekler için 80,72 olarak bulunmuştur.

Talus uzunluğu Sağ için 9 kadın birey ve 7 erkek bireyden ölçü alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 50,27 ve erkekler için 53,52 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 7 kadın birey ve 14 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 50,02 ve erkekler için 53,29 olarak bulunmuştur. Talus Maksimum Uzunluğu Sağ için 9 kadın birey ve 19 erkek bireyden ölçüm alınmıştır. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 54,29 ve erkekler için 57,64 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 7 kadın birey ve 14 erkek bireyden alınmıştır. Ortalamalar kadınlar için 54,69 ve erkekler için 57,56 olarak bulunmuştur. Talus genişliği 9 kadın birey ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 42,38 ve erkekler için 43,13 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 9 kadın ve 13 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 42,22 ve erkekler için 42,65 olarak bulunmuştur. Throclea Tali Uzunluğu Sağ 13 kadın birey ve 21 erkek bireyden ölçülmüştür, ortalamalar kadınlar için 28,78 ve erkekler için 32,92 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 13 kadın birey ve 17 erkek birey için alınmış ve ortalamalar kadınlar için 30,48 ve erkekler için 32,77 olarak bulunmuştur. Throclea Tali Genişliği Sağ 12 kadın ve 19 erkek bireyde ölçülmüştür ve ortalamalar kadınlar için 27,63 ve erkekler için 29,99 olarak bulunmuştur. Aynı ölçü sol taraftan 13 kadın

bireyden ve 17 erkek bireyden ölçülmüştür. Ortalamalara bakıldığında kadınlar için 30,93 ve erkekler için 30,18 olarak bulunmuştur.

Oylum Höyük toplumunun erişkin bireylerinden alınan vücut ölçüleri uzun kemiklerden olan humerus, ulna, radius ve femur, tibia, fibula'dan alınan tüm ölçüler cinsiyetler arası morfoloji göz önüne alındığında beklendiği gibi erkeklerde kadınlara daha yüksek bir ortalama göstermiştir. Scapula, clavícula, talus ve calcaneus kemiklerinden alınan ölçülerde de uzun kemiklerde olduğu gibi erkeklerde kadınlardan daha yüksek bir ortalama ile karşılaşmıştır.

Tablo 362. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Clavícula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
C max. uz. sağ	Y= -14.08+0.10x	26.41	75.0	80.0	77.8
C max. uz. sol	Y= -20.33+0.15x	41.73	83.3	66.7	77.8
C göv. ort. sagit. çap sağ	Y= -6.80+0.60x	26.52	75.0	76.9	75.8
C göv. ort. sagit. çap sol	Y= -6.63+0.60x	24.80	76.5	81.8	78.6
C göv. ort. trans. çap sağ	Y= -6.54+0.59x	9.60	60.0	61.5	60.6
C göv. ort. trans. çap sol	Y= -7.19+0.69x	13,83	76.5	63.6	71.4
C göv. ort. çev. sağ	Y= -7.45+0.21x	22.84	75.0	75.0	75.0
C göv. ort. çev. sol	Y= -9.53+0.28x	24.40	82.4	72.7	78.6

Clavícula ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 362**'de her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Claviculada tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenlerin **Gövde Ortası Sagittal Çap Sol** ve **Gövde Ortası Çevre Sol** olduğu görülmüştür (**%78,6**). Buna karşın, clavícula ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Gövde Ortası Transverse Çap Sağ** olarak bulunmuştur (**%60,6**).

Tablo 362’de görüldüğü üzere Clavicula için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 363. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Scapula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
S glen. cav. yüks. sağ	Y= -15.37+0.41x	47.88	75.0	75.0	75.0
S glen. cav. yüks. sol	Y= -11.93+0.31x	6.50	60.0	60.0	60.0
S glen. cav. geniş. sağ	Y= -18.17+0.71x	42.38	100.0	75.0	87.5
S glen. cav. geniş. sol	Y= -9.02+0.36x	11.90	75.0	80.0	77.8

Scapula ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 363’de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Scapulada tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Glenoid Cavity Genişliği Sağ** olduğu görülmüştür (**%87,5**). Buna karşın, clavicula ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Glenoid Cavity Yüksekliği Sol** olarak bulunmuştur (**%60,0**).

Tablo 363’de görüldüğü üzere Scapula için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 364. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Humerus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
H max. uz. sağ	Y= -32.20+0.11x	72.76	100.0	100.0	100.0
H fizy. uz. sağ	Y= -26.90+0.09x	64.64	50.0	100.0	80.0
H epicond. geniş. sağ	Y= -16.08+0.27x	37.08	69.2	81.8	75.0
H epicond. geniş. sol	Y= -11.84+0.20x	18.40	77.8	76.9	77.3
H hum. capt. vert. çap. sağ	Y= -12.05+0.29x	41.47	50.0	100.0	80.0
H göv. ort. max. çap. sağ	Y= -14.54+0.67x	24.01	68.0	65.4	66.7
H göv. ort. max. çap. sol	Y= -11.69+0.55x	34.22	80.0	75.0	77.3
H göv. ort. min. çap. sağ	Y= -10.33+0.61x	24.80	84.0	76.0	80.0
H göv. ort. min. çap. sol	Y= -2.79+0.15x	3.02	58.7	43.5	63.6
H min. çev. sağ	Y= -13.35+0.23x	17.47	64.3	66.7	65.5
H min. çev. sol	Y= -11.68+0.20x	30.58	76.0	75.0	75.5

Humerus ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 364’de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Humerusta tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Maximum Humerus Uzunluğu Sağ** olduğu görülmüştür (**%100,0**). Buna karşın, Humerus ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Gövde Ortası Minimum Çap Sol** olarak bulunmuştur (**%63,6**).

Tablo 364’de görüldüğü üzere Humerus için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Gövde Ortası Maximum Çap ve Minimum Çevre ölçüleri hariç; sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 365. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Radius Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+ katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
R max. uz. sağ	Y= -24.91+0.11x	8.35	50.0	50.0	50.0
R max. uz. sol	Y= -45.00+0.19x	93.70	100,0	100,0	100.0
R fizy. uz. sağ	Y= -21.51+0.09x	2.78	50.0	50.0	50.0
R fizy. uz. sol	Y= -34.90+0.15x	90.44	100,0	100,0	100.0
R göv. ort. sagit. çap. sağ	Y= -7.32+0.53x	16.08	65.0	75.0	69.4
R göv. ort. sagit. çap. sol	Y= -7.85+0.56x	20.88	62.5	66.7	64.4
R göv. ort. trans. çap. sağ	Y= -8.40+0.72x	34.69	85.0	75.0	0.6
R göv. ort. trans. çap. sol	Y= -6.56+0.47x	16.97	75.0	52.4	64.4
R min. çev. sağ	Y= -10.07+0.25x	26.72	85.0	60.0	72.5
R min. çev. sol	Y= -11.48+0.28x	17.13	70.8	70.0	70.5

Radius ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 365'de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Radiusta tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Maximum Uzunluk Sol** ve **Fizyolojik Uzunluk Sol** olduğu görülmüştür (**%100,0**). Buna karşın, Radius ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Maximum Uzunluk Sağ** ve **Fizyolojik Uzunluk Sağ** olarak bulunmuştur (**%50,0**).

Tablo 365'de görüldüğü üzere Radius için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Uzunluk ölçüleri hariç; sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 366. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Ulna Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
U max. uz. sağ	Y= -23.36+0.09x	24.60	60.0	100.0	75.0
U max. uz. sol	Y= -25.57+0.09x	62.41	100.0	100.0	100.0
U göv. ort. sagit. çap sağ	Y= -6.71+0.49x	7.29	65.0	42.1	53,8
U göv. ort. sagit. çap sol	Y= -7.58+0.59x	10.62	76.5	57.1	67.7
U göv. ort. trans. çap sağ	Y= -7.37+0.52x	18.14	70.0	68.4	69.2
U göv. ort. trans. çap sol	Y= -7.69+0.54x	17.13	70.6	71.4	71.0
U min. çev. sağ	Y= -10.32+0.29x	34.22	81.3	75.0	78.1
U min. çev. sol	Y= -8.86+0.25x	29.81	72.7	71.4	72.0
U sigm. alt. sagit. çap sağ	Y= -7.42+0.34x	3.42	61.9	60.0	61.0
U sigm. alt. sagit. çap sol	Y= -10.05+0.45x	10.11	59.1	58.8	59.0
U sigm. alt. trans. çap sağ	Y= -7.68+0.42x	18.49	66.7	80.0	73.2
U sigm. alt. trans. çap sol	Y= -8.82+0.48x	29.26	80.0	76.5	78.4

Ulna ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 366'da** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Ulnada tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Maximum Uzunluk Sol** olduğu görülmüştür (**%100,0**). Buna karşın, Ulna ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Gövde Ortası Sagittal Çağ Sağ** olarak bulunmuştur (**%53,8**).

Tablo 366'da görüldüğü üzere Ulna için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Gövde Ortası Sagittal ve Transverse çaplar için sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği

saptanırken; Minimum Çevre ve Sigmoid Altı Sagittal ve Transverse çaplar için sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 367. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Femur Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
F fem. baş. max. çap sağ	Y= -17.83+0.41x	65.61	100.0	100.0	100.0
F fem. baş. max. çap sol	Y= -10.43+0.21x	15.13	100.0	50.0	66.7
F göv. ort. sagit. çap sağ	Y= -9.47+0.34x	21.99	75.9	74.2	75.0
F göv. ort. sagit. çap sol	Y= -11.37+0.41x	26.21	71.4	67.7	69.7
F göv. ort. trans. çap sağ	Y= -10.10+0.39x	22.37	69.0	71.0	70.0
F göv. ort. trans. çap sol	Y= -11.01+0.43x	26.11	74.3	64.5	69.7
F göv. ort. çev. sağ	Y= -8.97+0.11x	10.04	69.0	77.4	73.3
F göv. ort. çev. sol	Y= -15.46+0.19x	35.28	76.5	77.4	76.9
F troch. alt. sagit. çap sağ	Y= -5.70+0.21x	3.72	75.0	40.0	58.1
F troch. alt. sagit. çap sol	Y= -7.13+0.26x	9.60	60.0	41.2	51.4
F troch. alt. trans. çap sağ	Y= -8.14+0.27x	12.67	62.5	73.3	67.7
F troch. alt. trans. çap sol	Y= -8.07+0.26x	19.53	55.0	76.5	64.9

Femur ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 367'de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Femurda tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Femur Caputunun Maximum Çapı Sağ** olduğu görülmüştür (**%100,0**). Buna karşın, Femur ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Trochanter Altı Sagittal Çap Sol** olarak bulunmuştur (**%51,4**).

Tablo 367’de görüldüğü üzere Femur için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Gövde Ortası Çap hariç; sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 368. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Tibia Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
T göv. ort. sagit. çap sağ	Y= -9.60+0.32x	32.03	68.4	78.9	73.7
T göv. ort. sagit. çap sol	Y= -8.94+0.30x	19.80	66.7	81.3	73.5
T göv. ort. trans. çap sağ	Y= -9.33+0.50x	19.53	73.7	72.2	73.0
T göv. ort. trans. çap sol	Y= -11.84+0.60x	34.92	77.8	75.0	76.5
T göv. ort. çev. sağ	Y= -11.67+0.15x	31.24	78.9	72.2	75.7
T üst uç geniş. sağ	Y= -5.82+0.09x	32.14	66.7	100.0	75.0
T alt uç geniş. sağ	Y= -7.82+0.16x	37.57	50.0	80.0	71.4
T alt uç geniş. sol	Y= -10.29+0.22x	34.81	80.0	75.0	77.8
T for. nutr. hiz. sagit. çap. sağ	Y= -9.01+0.27x	23.91	75.0	64.7	69.7
T for. nutr. hiz. sagit. çap. sol	Y= -11.80+0.36x	48.44	75.0	75.0	75.0
T for. nutr. hiz. trans. çap sağ	Y= -12.47+0.56x	33.87	87.5	70.6	78.8
T for. nutr. hiz. trans. çap sol	Y= -9.94+0.45x	19.09	75.0	66.7	70.8
T for. nutr. hiz. çev. sağ	Y= -11.65+0.13x	20.88	75.0	64.7	69.7
T for. nutr. hiz. çev. sol	Y= -12.59+0.14x	38.06	75.0	83.3	79.2
T min. çev. sağ	Y= -14.69+0.19x	49.42	85.7	91.7	89.5
T min. çev. sol	Y= -11.17+0.15x	13.61	71.4	62.5	66.7

Tibia ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 368’de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Tibiada tek değişken ile cinsiyet ayırımına

gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Minimum Çevre Sağ** olduğu görülmüştür (**%89,5**). Buna karşın, Tibia ölçüleri arasında cinsiyet ayrımında en az güvenilir değişken **Minimum Çevre Sol** olarak bulunmuştur (**%48,5**).

Tablo 368'de görüldüğü üzere Tibia için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Foramen Nutricium Hizası Çap hariç; sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 369. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Fibula Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
F max. uz. sol	Y= -26.11+0.07x	11.90	100.0	80.0	83.3
F göv. ort. max. çap. sağ	Y= -7.14+0.48x	9.24	62.5	50.0	56.3
F göv. ort. max. çap. sol	Y= -7.80+0.53x	9.54	65.0	64.7	64.9
F göv. ort. min. çap. sağ	Y= -7.40+0.64x	6.40	68.8	56.3	62.5
F göv. ort. min. çap. sol	Y= -8.79+0.76x	19.00	70.0	64.7	67.6
F min. çev. sağ	Y= -6.68+0.21x	93.89	42.9	57.1	50.0
F min. çev. sol	Y= -7.30+0.22x	6.60	62.5	60.0	61.3

Fibula ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 369'da** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Fibulada tek değişken ile cinsiyet ayrımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Maximum Uzunluk Sol** olduğu görülmüştür (**%83,3**). Buna karşın, Fibula ölçüleri arasında cinsiyet ayrımında en az güvenilir değişken **Minimum Çevre Sağ** olarak bulunmuştur (**%50,0**).

Tablo 369'da görüldüğü üzere Fibula için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 370. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Patella Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
P yük. sağ	Y= -14.36+0.35x	10.82	78.6	66.7	72.4
P yük. sol	Y= -14.15+0.35x	6.00	61.5	61.1	61.3
P gen. sağ	Y= -16.43+0.39x	35.40	92.3	75.0	84.0
P gen. sol	Y= -15.25+0.36x	32.14	76.9	72.2	74.2
P kal. sağ	Y= -13.72+0.69x	18.83	57.1	66.7	62.5
P kal. sol	Y= -10.87+0.56x	29.92	60.0	77.3	70.3
P med. geniş. sağ	Y= -2.71+0.10x	5.71	92.9	37.5	63.3
P med. geniş. sol	Y= -3.82+0.14x	2.44	84.6	55.6	67.7
P lat. geniş. sağ	Y= -7.52+0.37x	7.78	72.7	53.8	62.5
P lat. geniş. sol	Y= -12.13+0.61x	14.66	81.8	53.3	65.4

Patella ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 370'de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Patellada tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Patella Genişliği Sağ** olduğu görülmüştür (**%84,0**). Buna karşın, Patella ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Patella Yüksekliği Sol** olarak bulunmuştur (**%61,3**).

Tablo 370'de görüldüğü üzere Patella için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Yükseklik ve Genişlik ölçüleri açısından sağ taraftan alınan ölçüler sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı saptanırken; diğer ölçüler yönünden sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 371. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Calcaneus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
C max. uz. sağ	Y= -18.12+0.23x	6.35	33.3	60.0	50.0
C max. uz. sol	Y= -16.98+0.22	48.16	66.7	75.0	71.4
C fiz. uz. sağ	Y= -19.09+0.29x	5.85	66.7	66.7	66.7
C ort. geniş. sağ	Y= -8.23+0.32x	5.52	50.0	66.7	57.1
C ort. geniş. sol	Y= -4.33+0.15x	10.04	100.0	33.3	60.0
C corp. calc. geniş sağ	Y= -4.98+0.10x	3.36	75.0	83.3	80.0
C corp. calc. geniş sol	Y= -4.33+0.15x	10.04	66.7	33.3	60.0
C min. yüks. sağ	Y= -4.98+0.10x	1.93	75.0	83.3	80.0
C min. yüks. sol	Y= -5.07+0.09x	27.87	100.0	50.0	66.7

Calcaneus ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 371’de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Calcaneusta tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Corpus Calcaneinin Genişliği Sağ** ve **Minimum Yükseklik Sağ** olduğu görülmüştür (**%80,0**). Buna karşın, Calcaneus ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Maximum Uzunluk Sağ** olarak bulunmuştur (**%50,0**).

Tablo 371’de görüldüğü üzere Calcaneus için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde Maximum Uzunluk ve Orta Genişlik ölçüleri açısından sol taraftan alınan ölçüler sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanırken; diğer ölçüler yönünden sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 372. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Talus Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
T uz. sağ	Y= -14.09+0.26x	14.82	66.7	85.0	79.3
T uz. sol	Y= -12.33+0.24x	12.74	71.4	64.3	66.7
T max. uz. sağ	Y= -13.21+0.23x	12.60	66.2	84.2	78.6
T max. uz. sol	Y= -12.39+0.22x	8.88	57.1	71.4	66.7
T geniş. sağ	Y= -8.89+0.21x	6.04	66.7	64.7	65.4
T geniş. sol	Y= -7.55+0.18x	2.52	55.6	53.8	54.5
T troch. tali uz. sağ	Y= -10.32+0.30x	31.80	84.6	76.2	79.4
T troch. tali uz. sol	Y= -10.33+0.33x	13.03	69.2	70.6	70.0
T troch. tali geniş. sağ	Y= -10.19+0.35x	14.82	66.7	73.7	71.0
T troch. tali geniş. sol	Y= -4.19+0.14x	3.36	23.1	47.1	36.7

Talus ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 372'de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Talusta tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir değişkenin **Trochlea Tali Uzunluğu Sağ** olduğu görülmüştür (**%79,4**). Buna karşın, Talus ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **Throclea Tali Genişliği Sol** olarak bulunmuştur (**%36,7**).

Tablo 372'de görüldüğü üzere Talus için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde sağ taraftan alınan ölçülerin sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 373. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mc Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Mc 1 sağ	Y= -5.64+0.12x	9.24	100.0	40.0	57.1
Mc 1 sol	Y= -7.81+0.16x	38,56	100.0	60.0	81.8
Mc 2 sağ	Y= -13.35+0.20x	4.79	40.0	42.9	41.7
Mc 2 sol	Y= -18.71+0.27x	37.94	87.5	83.3	85.7
Mc 3 sağ	Y= -13.85+0.21x	4.57	50.9	42.9	46.2
Mc 3 sol	Y= -11.18+0.17x	26.20	100.0	77.8	86.7
Mc 4 sağ	Y= -10.03+0.16x	55.50	75.0	75.0	75.0
Mc 4 sol	Y= -15.44+0.26x	57.76	100,0	75.0	90.0
Mc 5 sağ	Y= -6.53+0.12x	4.09	60.0	25.0	44.4
Mc 5 sol	Y= -6.50+0.11x	3.76	66.7	60.0	62.5

Metacarpal ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 373’de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Metacarpaller için tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir **MC4 Sol** olduğu görülmüştür (**%90,0**). Buna karşın, Metacarpal ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **MC2 Sağ** olarak bulunmuştur (**%41,7**).

Tablo 373’de görüldüğü üzere Metacarpaller için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde sol taraftan alınan ölçülerin sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 374. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Yapılan Mt Ölçümlerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Mt 1 sağ	Y= -11.12+0.18x	2.82	50.0	84.6	71.4
Mt 1 sol	Y= -10.67+0.18x	3.02	54.5	83.3	69.6
Mt 2 sağ	Y= -8.33+0.26x	7.89	40.0	60.0	50.0
Mt 2 sol	Y= -11.88+0.16x	13.46	66.7	50.0	58.3
Mt 3 sağ	Y= -16.05+0.23x	17.47	66.7	62.5	63.6
Mt 3 sol	Y= -18.02+0.27x	23.61	57.0	83.3	69.2
Mt 4 sağ	Y= -15.39+0.22x	2.43	75.0	57.1	63.6
Mt 4 sol	Y= -17.09+0.24x	20.52	40.0	80.0	60.0
Mt 5 sağ	Y= -16.84+0.25x	41.73	77.8	84.6	81.8
Mt 5 sol	Y= -14.78+0.21x	36.24	72.7	81.3	77.8

Metatarsal ölçülerinin tek değişken halinde kullanılmasıyla oluşturulan **Tablo 374'de** her bir fonksiyonun kadın ve erkekler arasındaki ayırım noktası ve ayırımın doğruluk yüzdesi verilmektedir. Metatarsaller için tek değişken ile cinsiyet ayırımına gidildiğinde en güvenilir **MT5 Sağ** olduğu görülmüştür (**%81,8**). Buna karşın, Metatarsal ölçüleri arasında cinsiyet ayırımında en az güvenilir değişken **MT2 Sağ** olarak bulunmuştur (**%50,0**).

Tablo 374'de görüldüğü üzere Metatarsaller için Diskriminant formüllerinin geneli incelendiğinde MT2 ve MT3 açısından sol taraftan alınan ölçüler sağ taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı gösterdiği saptanırken; MT1, MT4 ve MT5 için sağ taraftan alınan ölçüler sol taraftan alınan ölçülere göre daha yüksek doğruluk oranı verdiği saptanmıştır.

4.4.2.1. Vücut Endisleri için Cinsiyetler Arası Diskriminant Analizi

Tablo 375. Erkeklere Ait Vücut Endisleri

	n	Min	Max	Ort.	ss
Crobustnessendissag	4	22,60	25,20	23,60	1,12
Crobustnessendissol	3	23,20	24,30	23,86	,58
Sglenoidendissag	4	57,50	75,80	66,85	7,47
Sglenidendissol	5	61,60	73,30	67,04	4,54
Hrobustnessendissag	3	18,10	20,90	19,33	1,42
Hrobustnessendissol	1	18,80	18,80	18,80	.
Hdiaphysealendissag	25	65,30	89,90	79,90	5,25
Hdiaphysealendissol	23	69,90	94,60	81,93	6,64
Hradiohumeralendissag	1	74,50	74,50	74,50	.
Rrobustnessendissag	2	17,10	17,70	17,40	,42
Rrobustnessendissol	4	15,60	17,70	16,80	,89
Rdiaphysealendissag	17	76,20	145,30	118,22	23,83
Rdiaphysealendissol	19	72,80	154,30	122,86	23,37
Urobustnessendissag	2	12,60	13,50	13,05	,63
Urobustnessendissol	2	14,10	15,00	14,55	,63
Uplatolenealendis1sag	21	69,10	98,90	85,97	7,39
Uplatolenealendis1sol	17	76,50	98,10	86,90	6,40
Uplatolenealendis2sag	18	69,10	137,50	113,91	21,23
Uplatolenealendis2sol	14	73,10	133,40	114,47	19,29
Frobustnessendissag	1	32,10	32,10	32,10	.
Frobustnessendissol	1	31,80	31,80	31,80	.
Fplastericendissag	27	82,30	123,00	106,40	9,57
Fplastericendissol	28	82,30	119,60	103,60	8,57
Fplatymericendissag	14	67,60	136,90	89,96	24,45
Fplatymericendissol	17	70,80	136,70	87,86	21,30
Trobustnessendissag	1	20,50	20,50	20,50	.
Trobustnessendissol	1	20,70	20,70	20,70	.
Tcnemialendissag	17	55,20	76,20	66,58	6,39
Tcnemialendissol	12	55,90	77,70	65,24	6,36
Fbrobustnesendissag	2	8,69	10,10	9,39	,99
Fbrobustnesendissol	3	10,10	12,40	10,96	1,25
Cgenislikendissag	4	33,40	61,90	41,25	13,80
Cgenislikendissol	2	32,70	34,50	33,60	1,27
Cyukseklendissag	5	18,80	116,00	94,16	42,21
Cyukseklendissol	2	120,00	150,20	135,10	21,35
Tgenislikendissag	15	69,10	82,00	74,36	3,66
Tgenislikendissol	10	70,80	77,50	74,28	2,64
Tthrocleatalusuzunsag	17	55,00	69,10	61,98	3,97
Tthrocleatalusuzunsol	13	52,70	71,70	61,16	4,84

Tablo 376. Kadınlara Ait Vücut Endisleri

	n	Min	Max	Ort.	ss
Crobustnessendissag	5	22,70	45,90	28,68	9,80
Crobustnessendissol	7	22,20	47,40	26,88	9,24
Sglenoidendissag	4	63,50	73,50	68,52	5,00
Sglenoidendissol	4	52,70	74,00	65,15	9,42
Hrobustnessendissag	2	18,60	24,80	21,70	4,38
Hdiaphysealendissag	25	68,00	118,10	78,50	9,57
Hdiaphysealendissol	20	70,70	119,80	81,54	10,33
Hradiohumeralendissag	1	75,40	75,40	75,40	.
Rrobustnessendissag	4	14,80	17,70	16,40	1,34
Rrobustnessendissol	3	17,60	18,00	17,76	,20
Rdiaphysealendissag	20	72,90	150,40	125,55	19,36
Rdiaphysealendissol	22	67,40	154,20	122,14	21,35
Urobustnessendissag	4	11,70	13,50	12,70	,89
Uplatolenealendis1sag	25	68,00	96,30	81,34	8,22
Uplatolenealendis1sol	15	62,90	105,30	79,87	11,38
Uplatolenealendis2sag	20	71,10	134,30	106,76	20,88
Uplatolenealendis2sol	14	77,40	145,80	112,44	24,19
Fplastericendissag	28	92,50	131,30	104,97	9,06
Fplastericendissol	32	92,10	134,10	107,05	10,04
Fplatymericendissag	14	73,30	159,10	97,94	26,52
Fplatymericendissol	19	69,80	138,80	93,20	22,73
Trobustnessendissag	1	81,60	81,60	81,60	
Tcnemialendissag	16	56,50	77,20	66,76	5,81
Tcnemialendissol	13	56,60	77,40	69,29	6,62
Fbrobustnesendissol	1	11,30	11,30	11,30	.
Cgenislikendissag	4	31,60	40,40	35,10	3,79
Cgenislikendissol	2	29,20	38,20	33,70	6,36
Cyukseklikendissag	4	94,20	121,10	103,07	12,24
Cyukseklikendissol	1	98,60	98,60	98,60	.
Tgenislikendissag	9	68,90	83,20	76,22	5,54
Tgenislikendissol	7	67,40	80,20	72,80	4,75
Tthrocleatalusuzunsag	9	52,60	68,20	61,83	5,18
Tthrocleatalusuzunsol	8	54,10	67,00	60,46	4,19

Oylum Höyük toplumunun erişkin bireylerinden alınan vücut ölçülerine ilaveten kemiklerin biçimlerini tespit edebilmek amacıyla 23 endis değerine ait istatistiksel değerlendirmeler **Tablo 375** ve **Tablo 376'da** gösterilmiştir. Clavicula robustness endisi ölçümlerle paralel olarak kadınlarda erkeklerden daha yüksek değer vermiştir. Erkek bireylerin clavicula endis ortalaması orta kalınlıkta bir yapıyı göstermektedir. Humerusun robustness endisi 2 kadın bireyden hesaplanırken 1 erkek bireyden hesaplanmıştır. İstatistiki değerlendirmelerde birey sayısının en az 3 olması gerekir ancak genel bir yorumlama yapmak gerekirse humerus robustness endisi erkeklerde kadınlarda erkeklerde daha yüksek değer vermiştir. Humerusun diaphisial endisi erkek ve kadınlar için çok yakın değerler göstermiş ve eurybrachia kategorisinde yer aldığı görülmüştür. Radiusun diaphyseal endisi kadınlarda erkeklerden daha yüksek değer vermiştir. Ulna robustness endisi kadınlarla erkekler arasında çok yakın değerler vermektedir. Platoleneal endisler erkeklerde kadınlara oranla az daha yüksek olduğu görülmüştür ve hyperuroleneal (yuvarlak ve kütleli) kategorisinde olduğu görülmüştür.

Oylum Höyük erişkinlerinin Humerus Radius ve Ulna kemiklerinden hesaplanan endislerin kadınlarda erkeklerden daha yüksek değerler gösterdiği ve daha kütleli olduğu söylenebilir.

Femurun platymeria endisi erkeklerde kadınlardan yüksek oranlar göstermiştir. Kadın femur endisinin eumeria (yuvarlak) olduğu görülürken, erkeklerde stenomeria (çok yuvarlak) kategorisinde olduğu görülmüştür. Femurun platymeric endisi kadınlarda erkeklerden yüksek değerler vermiştir ve hafif pilasteric (linea aspera zayıf) kategoride olduğu görülmüştür. Tibianın cnemial endisi erkeklerde kadınlardan daha düşük değerler verdiği görülmüştür ve Mesocnemia (orta yassı) kategoride yer aldığı görülmüştür. Fibulanın robustness endisi kadınlarda erkeklerden yüksek değer vermiştir. Calcaneus ve talus endisleri erkeklerde kadınlardan daha yüksek değerler göstermiştir.

Oylum Höyük erişkinlerinin Femur, Tibia ve Fibula kemiklerinden hesaplanan endislerin kadınlarda erkeklerden daha yüksek değerler gösterdiği ve daha kütleli olduğu söylenebilir.

Tablo 377 . Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Clavicula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Robustness endis sağ	Y= -3.54+0.13x	12.88	40.0	100.0	66.7
Robustness endis sol	Y= -3.24+0.13x	3.61	28.6	100.0	50.0

Clavicula endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda veri yetersizliği nedeniyle yalnızca iki endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Claviculanın robustness endisi için sağ taraftan hesaplanan endisin sol taraftan hesaplanan endisten daha güvenilir olduğu görülmüştür (**%66.7**).

Tablo 378. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Scapula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Glenoid endis sağ	Y= -10.63+0.16x	2.25	50.0	75.0	62.5
Glenoid endis sol	Y= -9.37+0.14x	3.22	50.0	60.0	55.6

Scapula endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda veri yetersizliği nedeniyle yalnızca iki endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Glenoid endis için sağ taraftan hesaplanan endisin sol taraftan hesaplanan endisten daha güvenilir olduğu görülmüştür (**%62.5**).

Tablo 379. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Humerus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Robustness endis sağ	Y= -7.27+0.36x	22.37	50.0	66.7	60.0
Diaphisial endis sağ	Y= -10.25+0.13x	2.02	72.0	64.0	68.0
Diaphisial endis sol	Y= -9.55+0.12x	1.63	70.0	56.5	62.8

Humerus endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda veri yetersizliği nedeniyle üç endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Bu endisler için en güvenilir değişkenin **Diaphisial Endis Sağ** olduğu görülmüştür (**%68.0**).

Tablo 380. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Radius Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Robustness endis sağ	Y= -14.14+0.85x	19.27	50.0	100.0	66.7
Robustness endis sol	Y= -24.31+1.41x	38.93	100.0	75.0	85.7
Diaphisial endis sağ	Y= -5.67+0.05x	2.95	70.0	41.2	56.8
Diaphisial endis sol	Y= -5.9+0.05x	1.36	40.9	68.4	53.7

Radius endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda hesaplanan diskriminant formülleri için en güvenilir değişkenin **Robustness Endis Sol** olduğu görülmüştür (**%85.7**).

Tablo 381. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Ulna Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Robustness endis sağ	Y= -15.36+1.19x	5.52	50.0	50.0	50.0
Platoleneal endis1 sağ	Y= -10.62+0.13x	8.29	64.0	61.9	63.0
Platoleneal endis1 sol	Y= -9.21+0.11x	13.76	66.7	82.4	75.0
Platoleneal endis2 sağ	Y= -5.23+0.05x	2.95	45.0	66.7	55.3
Platoleneal endis2 sol	Y= -5.18+0.05x	3.36	37.5	64.3	50.0

Ulna endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda hesaplanan diskriminant formülleri için en güvenilir değişkenin **Platoleneal Endis (transverse/sagittal) Sol** olduğu görülmüştür (**%75.0**).

Tablo 382. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Femur Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Plasteric endis sağ	Y= -11.33+0.11x	1.75	64.3	51.9	58.2
Plasteric endis sol	Y= -11.23+0.11x	3.72	56.3	64.3	60.0
Platymeric endis sağ	Y= -3.68+0.04x	2.56	35.7	78.6	57.1
Platymeric endis sol	Y= -4.10+0.05x	4.97	31.6	76.5	52.8

Femur endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda hesaplanan diskriminant formülleri için en güvenilir değişkenin **Plasteric Endis Sol** olduğu görülmüştür (**%60.0**).

Tablo 383. Çalışmaya alınan bireylerin cinsiyet kriteri temel alınarak hesaplanan Tibia endislerine göre diskriminant analizi sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Cnemial endis sağ	Y= -10.89+0.16x	1.29	31.3	35.3	33.3
Cnemial endis sol	Y= -10.36+0.15x	9.54	61.5	58.3	60.0

Tibia endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda veri yetersizliği nedeniyle yalnızca iki endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Cnemial endis için sol taraftan hesaplanan endisin sağ taraftan hesaplanan endisten daha güvenilir olduğu görülmüştür (**%60.0**).

Tablo 384. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Fibula Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Robustness endis sol	Y= -8.83+0.80x	2.59	100.0	66.7	75.0

Fibula endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda veri eksikliği nedeniyle yalnızca tek endis için diskriminant formülü oluşturulmuştur. Robustness endis sol için %75.0 oranında bir güvenilirlik olduğu görülmüştür.

Tablo 385. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Calcaneus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Genişlik endis sağ	Y= -3.77+0.12x	10.95	75.0	25.0	50.0
enişlik endis sol	Y= -7.33+0.22x	1.32	50.0	50.0	50.0
Yükseklik sağ	Y= -2.98+0.03x	2.42	50.0	20.0	33.3
Yükseklik sol	Y= -5.75+0.05x	66.9	100.0	100.0	100.0

Calcaneus endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda hesaplanan diskriminant formülleri için en güvenilir değişkenin **Calcaneusun Yüksekliği Sol** olduğu görülmüştür (%60.0).

Tablo 386. Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyet Kriteri Temel Alınarak Hesaplanan Talus Endislerine Göre Diskriminant Analizi Sonuçları

Değişken	Diskriminant Fonksiyon For. Y=sabitsayı+katsayı.değişken	Ayrım Değeri	Doğru Ayırma Oranı (%)		
			Kadın	Erkek	Genel
Genişlik endis sağ	Y= -16.89+0.23x	4.28	66.7	77.3	70.8
Genişlik endis sol	Y= -20.23+0.28x	4.32	57.1	60.0	58.8
Troch. altı uzunluk sağ	Y= -14.03+0.23x	1.36	44.4	58.8	53.8
Troch. altı uzunluk sol	Y= -13.18+0.22x	1.14	50.0	53.8	52.4

Talus endislerinin tek değişkenli olarak kullanılmasıyla oluşturulan tabloda hesaplanan diskriminant formülleri için en güvenilir değişkenin **Talusun Genişliği Sol** olduğu görülmüştür (%60.0).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Kilis Oylum Höyük kazıları, 2017 yılı dahil olmak üzere Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ile Kültür Bakanlığı bünyesinde Prof. Dr. Atilla Engin başkanlığında devam etmektedir.

Oylum Höyük kazı alanında 1989-2017 yılları arasında yapılan kazılardan bulunan 234 bireyin demografik analizinde 5'inin fetüs (%2.1), 62'sinin bebek (%26.4), 51'inin çocuk (%21.7), 19'unun adölesan (%8.1), 52'sinin kadın (%22.2) ve 47'sinin erkek (%20.0) olduğu belirlenmiştir. Bu iskelet serisinin %42.7'sini oluşturan 100 erişkin birey tezin çalışma materyalini oluşturmaktadır.

Toplumu oluşturan bireyler içinde yaşadıkları coğrafyanın ve yapısal süreçlerinin etkisi ile sürekli bir değişim içindedirler. Oylum Höyük bireyleri morfolojik olarak hem kafatası hem de vücut iskeleti açısından diğer Anadolu toplumlarına benzerlik göstermektedir.

Diskriminant Fonksiyon Analizi yöntemiyle daha önce Van Karagündüz, Mersin Kelenderis ve Van Dilkaya toplulukları üzerinde cinsiyet belirlemeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. Çalışmada, bu toplumlar ile Oylum Höyük arasındaki benzerlik ve farklılıklar metrik olarak yorumlanmaya çalışılmıştır. Van Karagündüz toplumu için Orta Çağa tarihli 890 birey, Mersin Kelenderis toplumu Yakın Çağa tarihli 84 birey üzerinden çalışılırken, Van Dilkaya toplumu 319 birey üzerinden çalışılmıştır. Oylum Höyük, kötü korunma şartları sebebiyle Tunç Çağına tarihli 100 bireyle sınırlı kalmıştır. Bununla birlikte, bu çalışma, bir Anadolu Tunç Çağı toplumu üzerinde yapılmış ilk diskriminant analizi olması nedeniyle önemlidir ve hem diğer Tunç Çağı popülasyonları, hemde korunma durumu kötü diğer dönemlere ait popülasyonlar için cinsiyet belirlemede referans alınacak çalışma olarak ön plana çıkacaktır.

Tablo 387. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Kafatası Ölçüsünün Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri

	<i>Karagündüz</i>	<i>Kelenderis</i>	<i>Dilkaya</i>	<i>Oylum Höyük</i>
<i>Minimum Frontal Genişlik</i>	%45.8	%72.2	%68.9	%80.0

Tez içeriğinde osteometrik bulguların istatistik analiz teknikleri ile doğruluğunun test edilmesini ile anlamlı ilişkilerin matematiksel olarak belirlenmesi için yapılan diskriminant fonksiyon analizi sonuçlarına göre Oylum Höyük bireylerinden alınan kafatası ölçümlerinde veri eksikliği nedeniyle anlamlı bilgilere ulaşılamamakla beraber kafatasından diskriminant formülü oluşturulabilen tek ölçüm olan Minimum Frontal Genişlik için %80.0 oranında bir doğruluk sağlamıştır. Bu ölçü Karagündüz için %45.8 oranında bir doğru ayırma yüzdesi verirken, Kelenderis toplumu için %72.2 oranında bir doğru ayırma yüzdesi vermektedir. Dilkaya toplumunda ise %68.9 oranında bir doğru ayırma yüzdesi vermektedir.

Tablo 388. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Mandibula Ölçüsünün Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri

	<i>Karagündüz</i>	<i>Kelenderis</i>	<i>Dilkaya</i>	<i>Oylum Höyük</i>
<i>Mandibula Gövde Yüksekliği(FM)</i>	%67.6	%59.4	%75.2	%88.0

Mandibula için en güvenilir ölçünün %100.0 ile Maximum Ramus Genişliği daha sonra da %88.0 ile Foramen Mentale Hizası Mandibula Gövde Yüksekliği olduğu görülmüştür. Bu ölçü Karagündüz toplumu için %67.6 oranda bir doğru ayırma sağlarken, Kelenderis toplumu için %59.4 oranda doğru ayırma oranı vermiştir. Dilkaya toplumu için ise doğru ayırma yüzdesinin %75.2 olduğu görülmüştür.

Tablo 389. Kafatası Ölçümleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Ölçüler

	<i>Ölçü</i>	<i>Doğruluk Yüzdesi</i>
<i>Karagündüz</i>	Üst Yüz Yüksekliği	%84.4
<i>Kelenderis</i>	Üst Yüz Yüksekliği	%81.1
<i>Dilkaya</i>	Bizyomatik Genişlik	%87.1
<i>Oylum Höyük</i>	Minimum Frontal Genişlik	%80.0

Karagündüz toplumu kafatası ölçülerinde en güvenilir ölçünün %84.4 ile Üst Yüz Yüksekliği daha sonra da %81.7 ile Bizyomatik Genişlik ve % 80.8 ile Morfolojik Yüz Yüksekliği olduğu belirlenirken Kelenderis toplumunda ise, en güvenilir ölçünün %81.8 ile Üst Yüz Yüksekliği olarak saptanmıştır (Çırak 2004: 138). Dilkaya toplumunda ise, en güvenilir ölçü % 87.1'lik ayırma oranı ile Bizyomatik Genişlik olduğu saptanmıştır (Özer 1999: 113). Oylum Höyük toplumunda kafatasından ölçüm alınamadığı için diğer toplumlar için tespit edilmiş kafatası ölçüleri açısından karşılaştırma yapılamamıştır. Bu ölçüler veri eksikliği sebebiyle Oylum Höyük toplumunda ölçülemediği için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 390. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Mandibula Endisinin Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri

	<i>Karagündüz</i>	<i>Kelenderis</i>	<i>Dilkaya</i>	<i>Oylum Höyük</i>
<i>Mandibulanın Ramus Endisi</i>	%66.7	%72.7	%67.1	%75.0

Oylum Höyük toplumunda kafatası kemiklerinden alınan ölçülerden hesaplanan endisler incelendiğinde veri eksikliği sebebiyle yalnızca Mandibuladan Ramus Endisi için veri elde edilmiştir ve %75.0 bir güvenilirlik verdiği göstermiştir.

Bu ölçü Karagündüz toplumu için %66.7 oranda bir doğru ayırım sağlarken, Kelenderis toplumu için %72.7 oranda doğru ayırma oranı vermiştir. Dilkaya toplumu için ise doğru ayırma yüzdesinin %67.3 olduğu görülmüştür.

Tablo 391. Kafatası Endisleri Yönünden Toplular İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Endisler

	<i>Ölçü</i>	<i>Doğruluk Yüzdesi</i>
<i>Karagündüz</i>	Fronto-Orbital Endis	%76.5
<i>Kelenderis</i>	Frontoparietal Endis	%80.0
<i>Dilkaya</i>	Yüz Endisi	%74.4
<i>Oylum Höyük</i>	Mandibula Ramus Endisi	%75.0

Karagündüz toplumunda en güvenilir endisin Fronto Orbital Endis (% 76.5) ile Zygomandibular Endis (%75.0) ve Fronto-Gonial Endis (%73.9) olduğu, Kelenderis toplumunda ise en güvenilir endislerin Sagittal Frontoparietal Endis (%80.0), Sagittal Parietooccipital Endis (%78.9) ve % 77.8'lik oranı ile Cranial Endis olduğu gözlenmiştir (Çırak 2004: 139). Dilkaya toplumunda ise en güvenilir değişken % 74.4'lik ayırma oranıyla Yüz Endisi olduğu belirlenmiştir (Özer 1999: 113). Bu endisler veri eksikliği sebebiyle Oylum Höyük toplumunda hesaplanamadığı için karşılaştırma yapılamamıştır.

Yukarda dağılımlarını verdiğimiz diskriminant analiz sonuçlarına göre Oylum Höyük toplumunun, Karagündüz - Kelenderis toplumu ve Dilkaya toplumu ile kafatası ölçümleri ve endisleri açısından benzerlik bulunamamıştır. Bu sonuçta, Oylum Höyük toplumundan kötü korunma şartları sebebiyle yeterli veri toplanamaması etkili olduğu gibi, Oylum Höyük toplumunda çalışılan bireylerin Erken ve Orta Tunç çağına tarihli iken, Karagündüz Höyüğü Orta Çağa, Kelenderis toplumunun 19. Yüzyıla (Yakınçağ) ve Dilkaya Höyüğü'nün Orta Çağa tarihli olmasının etkisi vardır. Anadolu'nun biyolojik çeşitliliği tarihsel olarak incelendiğinde Neolitik Dönem ile başlayıp Kalkolitik Dönemde devam eden

toplumlar arası homojenlik zamanla yerini heterojenliğe bırakmaya başlamıştır. Süreç içerisinde Orta Çağ ve sonrasına tarihlenen toplumlarda bu heterojenlik belirgin olarak dikkat çekmektedir (Çırak, Güleç 2007: 122). Zira, toplumsal farklılıkların karşılaştırılması ve yorumlanmasında incelenen toplumun varlık gösterdiği zaman dilimi önemli kriterlerden biridir.

Tablo 392. Üst Ekstremiteler İçin Toplumların Doğru Ayırma Oranları

	<i>Humerus Max. Uzunluk</i>	<i>Radius Max. Uzunluk</i>	<i>Ulna Max. Uzunluk</i>
<i>Karagündüz</i>	%76.2	%78.3	%79.0
<i>Kelenderis</i>	%87.5	%85.0	% 53.8
<i>Dilkaya</i>	%83.7	%78.9	%83.5
<i>Oylum Höyük</i>	%100.0	%100.0	%100.0

Oylum Höyük bireylerinin vücut iskeletinden alınan ölçümler ve hesaplanan endislerin cinsiyet ayrımı için hangi oranda doğru ayırım gösterdiğini belirlemek amacıyla yapılan tek değişkenli diskriminant fonsiyon analizi formüllerinde en güvenilir ölçülerin üst ekstremiteler için Maksimum Uzunluk ölçüleri olduğu görülmüştür. Humerus için Maksimum Humerus Uzunluğu (%100.0), Radius için Maksimum Radius Uzunluğu (%100.0) ve Ulna için Maksimum Ulna Uzunluğu (%100.0) ölçülerinin en güvenilir sonuçları vermiştir. Bu ölçüler Kelenderis toplumu için humerusta %87.5, radiusta %85.0 ve ulnada %53.8 oranında bir doğru ayırma yüzdesi verirken, Karagündüz toplumunda humerus için %76.2, radius için %78.3 ve ulna için %79.0 oranında doğru ayırma yüzdesi verdiği görülmüştür. Dilkaya toplumunda ise, humerus %83.7, radius %78.9 ve ulna %83.5 oranında doğru ayırma yüzdesi göstermiştir.

Tablo 393. Alt Ekstremiteler İçin Toplumların Doğru Ayırma Oranları

	<i>Femur Gövde Ortası Sagittal Çap</i>	<i>Tibia Minimum Çevre</i>	<i>Fibula Maksimum Uzunluk</i>
<i>Karagündüz</i>	%85.8	%83.9	%81.6
<i>Kelenderis</i>	%64.0	%70.4	% 57.1
<i>Dilkaya</i>	%82.5	%84.4	%75.0
<i>Oylum Höyük</i>	%75.0	%89.5	%83.3

Alt ekstremitelerin hepsi için geçerli bir ölçü bilgisine ulaşılamazken Femur için, Femur Caputunun Maksimum Çapı (%100.0) ve Gövde Ortası Sagittal Çap (%75.0), Tibia için Minimum Çevre (% 89.5) ve Fibula için Maksimum Uzunluk (%83.3) ölçülerinin en güvenilir sonuçları verdiği görülmüştür. Bu ölçüler Karagündüz toplumunda Femurun Gövde Ortası Sagittal Çapı için %85.8, Tibia Minimum Çevresi %83.9 ve Fibula Maksimum Uzunluk için %81.6 oranında doğru ayırma yüzdesi vermekteyken, Kelenderis toplumu için bu ölçüler, Femurun Gövde Ortası Sagittal Çapı için, %64.0, Tibia Minimum Çevresi için %70.4 ve Fibula Maksimum Uzunluk için %57.1 oranında doğru ayırma yüzdesi vermiştir. Aynı ölçüler Dilkaya toplumunda ise sırasıyla Femur için %82.5, Tibia için %84.4 ve Fibula için %75.0 doğru ayırma yüzdesi göstermektedir. Calcaneus için Corpus Calcaneinin Genişlik ölçüsünün, Talus için Throclea Tali Uzunluğu ölçüsünün en güvenilir sonuçları verdiği saptanmıştır. Metacarpaller için MC4 (%90.0) ve metatarsaller için MT5 (%81.8) ölçüleri en güvenilir sonuçları vermiştir.

Tablo 394. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Clavicula Ölçülerinin Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri

	<i>Gövde Ortası Sagittal Çap</i>	<i>Gövde Ortası Çevre</i>
<i>Karagündüz</i>	%69.2	%83.9
<i>Kelenderis</i>	%88.9	%54.5
<i>Dilkaya</i>	%82.7	%78.5
<i>Oylum Höyük</i>	%78.6	%78.6

Oylum Höyük bireylerinin vücut iskeletinden alınan ölçümler ve hesaplanan endislerin cinsiyet ayrımı için hangi oranda doğru ayırım gösterdiğini belirlemek amacıyla yapılan tek değişkenli diskriminant fonsiyon analizi formüllerinde gerektiği durumda claviculadan cinsiyet ayrımına gidilebildiği görülmüştür. Clavicula için Gövde Ortası Sagittal Çap (%78.6) ve Gövde Ortası Çevre (%78.6) olduğu görülmüştür. Gövde Ortası Sagittal Çap Karagündüz toplumu için %69.2 oranda bir doğru ayırma sağlarken, Kelenderis toplumu için %88.9 oranda doğru ayırma oranı vermiştir. Dilkaya toplumu için ise doğru ayırma yüzdesinin %82.7 olduğu görülmüştür. Gövde Ortası Çevre Karagündüz toplumu için %83.9 oranda bir doğru ayırma sağlarken, Kelenderis toplumu için %54.5 oranda doğru ayırma oranı vermiştir. Dilkaya toplumu için ise doğru ayırma yüzdesinin %78.5 olduğu görülmüştür.

Tablo 395. Vücut Ölçümleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Ölçüler

	<i>Ölçü</i>	<i>Doğruluk Yüzdesi</i>
<i>Karagündüz</i>	Sternum Corpus Uzunluğu	%90.0
<i>Kelenderis</i>	İncisura İshiadica Majör Uzunluğu ve Derinliği	%100.0
<i>Dilkaya</i>	Scapula genişliği	%94.8
<i>Oylum Höyük</i>	Clavicula Gövde Ortası Sagittal Çap ve Çevre	%78.6

Karagündüz toplumunda en güvenilir ölçülerin Sternum Corpus Uzunluğu (%90.0), Scapula Genişliği (%88.5) ve Femurun Minimum Çevresi (%88.5) olduğu belirlenmiştir. Kelenderis toplumunda da en güvenilir vücut ölçüleri ise İncisura İshiadica Major uzunluğu (% 100.0), İncisura İshiadica Major Derinliği ve Pelvis Genişliği olarak saptanmıştır (Çırak 2004: 140). Dilkaya toplumunda ise en güvenilir vücut ölçüsü Scapula Genişliği (% 94.8) olarak bulunmuştur (Özer 1999: 114). Bu ölçüler veri eksikliği sebebiyle Oylum Höyük toplumunda ölçülemediği için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 396. Oylum Höyük Toplumunda En Güvenilir Mandibula Endisinin Diğer Toplumlar İçin Gösterdiği Doğruluk Yüzdeleri

	<i>Karagündüz</i>	<i>Kelenderis</i>	<i>Dilkaya</i>	<i>Oylum Höyük</i>
<i>Radius Robustness Endisi</i>	%64.3	%62.5	%55.1	%85.7
<i>Ulna Platoleneal Endis</i>	%59.0	%51.7	%55.4	%75.0

Oylum Höyük toplumunda vücut kemiklerinden hesaplanan endisler içinde Radius Robustness Endisi (%85.7) ve Ulna Platoleneal Endis (%75.0) ölçülerinin en güvenilir sonuçları verdiği saptanmıştır. Bu endislerin diğer toplumlar için gösterdiği

doğru ayırma yüzdelere bakıldığında, Karagündüz toplumunda Radius Robustness Endisi %64.3, Ulna Platoleneal Endis %59.0 oranında doğru ayırma yüzdesi verirken, Kelenderis toplumu için Radius Robustness Endisi %62.5 ve Ulna Platoleneal Endis %51.7 oranında doğru ayırma yüzdesi vermiştir. Dilkaya toplumu için endisler sırasıyla Radius Robustness endisi için %55.1 ve Ulna Platoleneal Endis için %55.4 oranda doğru ayırma yüzdesi vermektedir. Calcaneus için en güvenilir endis yükseklik endisi (%100.0) iken talus için genişlik endisi (%70.8) bulunmuştur. Bu endisler diğer toplumlar için çalışmaya dahil edilmediği için karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 397. Vücut Endisleri Yönünden Toplumlar İçin En Güvenilir Sonuçları Veren Endisler

	Ölçü	Doğruluk Yüzdesi
Karagündüz	Pelvis Genişlik-Yükseklik Endisi	%85.7
Kelenderis	Pelvis Genişlik-Yükseklik Endisi	%100.0
Dilkaya	İshio-Pubis Endisi	%86.7
Oylum Höyük	Radius Robustness Endisi	%85.7

Karagündüz toplumunda en güvenilir endisler ise Pelvis Genişlik-Yükseklik Endisi (%85.7), Foramen Obturatum Endisi (%75.0) ve İshiopubis Endisi (%74.7) olarak saptanmıştır. Kelenderis toplumunda ise Pelvis Genislik-Yükseklik Endisi (%100.0), Pelvis Yükseklik-Genişlik Endisi (%74.7) ve İshio-Pubis Endisi olduğu belirlenmiştir (Çırak 2004: 140). Dilkaya toplumun ise en güvenilir vücut endisi İshio Pubis Endisi (%86.7) olarak belirlenmiştir (Özer 1999: 114). Bu endisler veri eksikliği sebebiyle Oylum Höyük toplumunda hesaplanamadığı için karşılaştırma yapılamamıştır.

Yukarda dağılımlarını verdiğimiz diskriminant analiz sonuçlarına göre Oylum Höyük toplumunun, Karagündüz - Kelenderis toplumu ve Dilkaya toplumu

ile kafatası açısından olduğu gibi vücut ölçümleri ve endisleri açısından da benzerlik bulunamamıştır. Ancak ölçüm ve endislere dayalı bu çalışmada her kemik için ayrı şekilde belirlenen diskriminant analizleri sayesinde cinsiyetler arası anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anadolu coğrafyasının birçok medeniyete ev sahipliğı yaptığı ve bünyesinde birçok medeniyet kurulup yıkıldığı bir gerçektir. Yapılan çalışmaların ortaya koyduğu gibi, heterojen toplum yapısı Anadolu coğrafyası için yadsınamaz bir gerçektir. Bu bakımdan, ilgili toplumlara ait iskelet serilerinin paleoantropolojik analizleri ve metrik değerlendirmeleri sayesinde geçmiş ve günümüz arasında bir bağ kurularak anlamlı sonuçlar elde edilebilmektedir. Sonuç olarak, farklı toplumlar üzerinde yapılan metrik çalışmalar ve elde edilen verilerin paleoantropolojik çalışmalar için yeni bir perspektif oluşturarak çalışmamızda araştırdığımız, toplumların yapısının belirlenmesi adına en gerekli veri kaynağı olan cinsiyet ayrımı gibi konularda aydınlatıcı olacağı ve böylelikle Anadolu'nun yerleşim tarihine ışık tutacağı söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Acsadi György ve Nemeskeri Janos (1970). *History of Human Life Span and Mortality*. Budapeşte: Akademia Kiado.
- Alkım Uluğ Bahadır (1969a). “Islahiye Bölgesi Çalışmaları 1968”. *Türk Arkeoloji Dergisi*. 17-1: 39-42.
- Alkım Uluğ Bahadır (1969b). “Islahiye Bölgesi Çalışmaları”. *Bulleten*. 131: 398-402.
- Açıkkol Yıldırım Ayşen (2000). “Küçükhöyük Eski Tunç Çağı İnsanlarının Paleantropolojik Açından İncelenmesi”. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Açıkkol Yıldırım Ayşen (2013). “Oylum Höyük Toplumunun (Orta Tunç Çağı, Kilis) Paleodemografik Yapısı”. *Journal Of World Of Turks*. 35-48.
- Alpar Reha (2011). “Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler”. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Arslan Serdal, Açıkkol Yıldırım Ayşen ve Korkmaz Ertan Mahir (2010). “The Optimization of Adna Extraction Protocol And Sex Determination of Bronze Age Individuals From Oylum Höyük (Kilis, Turkey)”. *Tübitak Yayınları*. Ankara. 647-653.
- Bass William M., (1987). *Human Osteology*. Missouri Archaeological Society.
- Bilgin Tayfun, Sülün Tonguç, Özbek Metin ve Beyli Mehmet (1995). “Yakınçağ Anadolu İnsanlarında Yüz İskeletlerinin Biyometrik İncelenmesi”. *İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi*. 29: 57-64.
- Blanchard Brenna Key (2010). “A Study of The Accuracy and Reliability of Sex” Yüksek Lisans Tezi. Chico: Faculty of California State University.
- Bruzek Jaroslav (2002). “A Method for Visual Determination of Sex, Using the Human Hip Bone”. *American Journal of Physical Anthropology*. 117: 157-168.
- Brothwell Donald Reginald (1981). *Digging Up Bones*. Oxford: Oxford University Press.

- Buikstra Jane ve Ubelaker H. Douglas (1994). Standarts for Data Collection From Human Skeletal Remains. Arkansas: Arkansas Archeological Survey Clinical Anatomy. 15: 297-312.
- Çeker Deren (2018). “Adli Antropolojide Yaş Belirleme Metodları”. Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi. *Antropoloji Dergisi*. 35: 35-54.
- Çırak Asuman (2004). “Van – Karagündüz ve Mersin – Kelenderis Toplumlarında Seksüel Dimorfizm.” Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Çırak Asuman ve Çırak Tolga (2007) “Karagündüz Popülasyonunda Discriminant Analiziyle Kafatasından Cinsiyet Tayini.” *Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 47: 49-60.
- Çırak Asuman ve Güleç Erksin (2007). “Kelenderis İskeletlerinin Demografik ve Paleoantropolojik Analizi”. *Antropoloji Dergisi*. 47: 103-125.
- Çöloğlu Ahmet Sedat (1999). “Adli Tıp”. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları.
- Emiroğlu Kudret ve Aydın Suavi (2003). Antropoloji Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat.
- Engin Atilla (2008). “Oylum Höyük'te Eski Tunç Çağı Ölü Gömme Geleneklerinde Yeni Bulgular”. Batı ve Doğu Akdeniz Geç Tunç Çağı Kültürleri Üzerine Yeni Araştırmalar Sempozyumu. Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Basımevi. Ankara. 102-105.
- Engin Atilla (2011). “Oylum Höyük Kazılarında Ele Geçen Bir Grup Orta Tunç Yapı Adak Eşyası”. *Belleten*. 272: 19-49.
- Engin Atilla (2014). “Oylum Höyük için Bir Lokalizasyon Önerisi: Ullisum /Ullis/ İllis”. Armizzi- Engin Özgene Armağan (Yayına Hazırlayanlar: Barbara Helving ve Bora Uysal). Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları. Ankara. 1-299.
- Ensert Hatice Kübra (1995). “Erken Tunç Çağı Güneydoğu Anadolu ve Kuzey Suriye Bölgesi Ölü Gömme Gelenekleri Işığında Oylum Höyük Mezarları”.

- Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Erdal Yılmaz Selim (2011). “Tasmasor Yakınçağ Nekropolü ve İskeletlerin Antropolojik Açıdan Değerlendirilmesi”. Süleyman Yücel Şenyurt içinde, “Tasmasor”. (255-359). Bilgin Yayınları. Ankara.
- Erdem Dağ Özlem (2004). “Orta Tunç Çağı Güneydoğu Anadolu ve Kuzey Suriye Ölü Gömme Gelenekleri Işığında Oylum Höyük Mezarları”. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Garvin Heather M., Passalacqua V. Nicholas, UHL, M. Natalie, Gipson, R.Desina, Overbury, S. R. ve Cabo, L. L. (2012). “Developments in Forensic Anthropology: Age-at-Death Estimation”. A Companion to Forensic Anthropology. D. C. Dirkmaat (Ed.), 202-223, Wiley-Blackwell.
- Gözlük Kırmızıoğlu Pınar (2004). “Van-Karagündüz Popülasyonunun Dişlerinin ve Çenelerinin Paleopatolojik Açıdan İncelenmesi.” Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi. Ankara.
- Güleç Erksin, Sağır Mehmet, Özer İsmail (2003). “ İnsan İskeletlerinde Foramen Magnumdan Cinsiyet Tayini” *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 43: 1-9.
- Hauser Gertrud ve Franco De Stefano Gian (1989). “Epigenetic Variants of the Human Skull”. Stuttgart.
- İşcan Mehmet Yaşar (1989). “Research Strategies in Age Estimation: The Multiregional Approach”. Age Markers in the Human Skeleton. 325-339, (ed.) Charles C. Thomas, Springfield, IL.
- İşcan Mehmet Yaşar, Loth Susan R. ve Wrihr Ronald K. (1984a). “Metamorphosis at The Sternal Rib End: A New Method to Estimate Age at Death in White Males”. *American Journal of Physical Anthropology*. 65: 147 – 156.
- İşcan Mehmet Yaşar, Loth Susan R. ve Wrihr Ronald K. (1984b). “Age Estimation From The Rib by Phase Analysis: White Males”. *Journal of Forensic Sciences*. 29: 1094 – 1104 .

- İşcan Mehmet Yaşar, Loth Susan R. ve Wright Ronald K. (1985). “Age Estimation From The Rib by Phase Analysis: White Females”. *Journal of Forensic Sciences*. 30: 853 – 863.
- Kaur Harbir ve Jit İndar (1990). “Age Estimation From Cortical Index of The Human Clacicle in Northwest Indians”. *American Journal of Physical Antropology*. 83: 297-305.
- Köroğlu Tolga (2016). “Tokat Niksar İskeletleri Antropolojik Analizi”. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Krogman Wilton Marion ve İşcan Mehmet Yaşar (1986). *The Human Skeleton in Forensic Medicine*. Springfield.
- Kutun Harun (2008). “Kol ve Bacak Kemiklerindeki Cinsiyet Kriterleri: Tepecik Toplumu Üzerinde Bir İnceleme”. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Larsen Clark Spencer (1997). “Bioarchaeology: İnterpreting Behavior from the Human Skelation”. Cambridge. Cambridge University Press.
- Lovejoy C. Owen, Meindel Richard S., Pryzbeck Thomas R. ve Mensforth Robert P. (1985). “Chronological Metamorphosis of The Auricular Surface of The İlium: A New Method for The Determination of Adult Skeletal Age at Death”. *American Journal of Physical Anthropology*. 68: 1-14.
- Martin Rudolf ve Saller Karl (1957). “Lehrbuch der Anthropologie” Band I. Stuttgart: Güstav Fischer Verlag.
- Martin Rudolf ve Saller Karl (1959). “Lehrbuch der Anthropologie” Band II. Stuttgart: Güstav Fischer Verlag.
- Mckern Thomas W ve Stewart Thomas Dale (1957). “Skeletal Age Changes in Young American Males”. Technical Report EP-45. Natick, MA: Quartermaster Research and Development Command. Massachusetts.
- Molnar Stephan (2002). “Human Variation: Races, Types and Ethnic Groups”. New Jersey. Pearson Education.

- Mutlu Gülseren, (2018). “Anadolu’da Orta ve Son Tunç Çağı Ölü Gömme Gelenekleri”. *ACÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 2: 71-101.
- Nalbantoğlu Ercan, Türk Hüseyin ve Nalbantoğlu Canan (2000). “1996 Yılı Yortanlı Nekropolis Kazısı İskelet Populasyonu Üzerinde Paleoantropolojik Çalışmalar”. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*. 1: 27-36.
- Nawrocki Stephan P. (2010). “The Nature and Sources of Error in The Estimation of Age at Death From The Skeleton”. *Age Estimation of the Human Skeleton*. K. Latham and M. Finnegan (Ed.), 79-101, Charles C. Thomas, Springfield, IL.
- Olivier George (1969). *Practical Anthropology*. Charles C. Thomas Publisher, Springfield. Illionis.
- Özer İsmail (1999). “Dilkaya (Van) Populasyonunun Diskriminant Fonksiyon Analizi ve Anadolu Toplulukları Arasındaki Yeri”. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Özer İsmail (2014). “Eski Anadolu ve Japon İskeletlerinde Diskriminant Fonksiyon Analiziyle Cinsiyet Tayini”. *OLBA*. 22: 1-14.
- Özer İsmail ve Sakaue Kazuhiro (2004). “Sexual Determination of Long Bones in Recent Japanese”. *Anthropological Science*. 112: 75-81.
- Özer İsmail ve Sağır Mehmet (2002). “Diskriminant Analizi Yardımıyla Kafatasından Cinsiyet Tayini”. *Antropoloji Dergisi*. 14: 115 – 126.
- Özer İsmail ve Sağır Mehmet (2003). “Dilkaya ve Bazı Eski Anadolu Toplumlarında Uzun Kemiklerin Çevre Ölçülerinden Cinsiyet Tayini”. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 16: 86-108.
- Özer İsmail ve Sağır Mehmet (2002) “Dilkaya Popülasyonunda Talus Calcaneustan Cinsiyet Tayini”. *Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. 15: 121-135.
- Özgen Engin (1990). “Oylum Höyük 1988”. 11. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt II), 203-210.

- Özgen Engin (1987). “Gaziantep-Kilis Bölgesi Höyük Yüzey Araştırmaları: Oylum Höyük”. 4. Araştırma Sonuçları Toplantısı. 239-248.
- Özgen Engin (1989). “Oylum Höyük-1987”. 10. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt I). 95- 102.
- Özgen Engin ve Helwing Barbara (2001). “Ausgrabungen auf dem Oylum Höyük, 1997-2000”. Zweiter vorläufiger Bericht. *Istanbuler Mitteilungen*. 51: 61-136.
- Özgen Engin, Engin Atilla, Uysal Bora, Ensert Hatice Kübra ve Ay Şafak Filiz (2011). “Oylum Höyük 2009”. 32. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt II). 56-69.
- Özgen Engin, Engin Atilla, Uysal Bora, Ensert Hatice Kübra ve Ay Şafak Filiz (2012). “Oylum Höyük 2010”. 33. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt I). 498-518.
- Özgen Engin, Engin Atilla, Uysal Bora, Ensert Hatice Kübra, Ay Şafak Filiz ve Bozkurt Aydoğan (2013). “Oylum Höyük 2011”. 34. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt I). 323-334.
- Özgen Engin ve Carter Elizabeth (1991). “Oylum Höyük 1989”. 12. Kazı Sonuçları Toplantısı (Cilt I). 259-268.
- Özgen Engin, Helwing Barbara ve Tekin Halil (1997). “Vorläufiger Bericht über die Ausgrabungen auf dem Oylum Höyük”. *Istanbuler Mitteilungen*. 47: 39-90.
- Özgen Engin ve Helwing Barbara (2003). “On the Shifting Border Between Mesopotamia and the West: Seven Seasons of Joint Turkish-German Excavations at Oylum Höyük”. *Anatolica*. 29: 61-85.
- Phanice Terrell Wayne (1967). “A Newly Developed Visual Method of Sexing the Os Pubis”. *American Journal Physical Anthropology*. 30: 297-302.
- Richtsmeier Joan T. ve McGrath Janet (1986). “Quantitative Genetics of Cranial Nonmetric Traits in Randombred Mice: Heritability and Etiology”. *American Journal of Physical Anthropology*. 69: 51-58.
- Sağır Mehmet ve Özer İsmail (2002). “Sacrum-Hiatustan Cinsiyet Tayini”. *Antropoloji Dergisi*. 15: 127-137.

- Sarı İbrahim (2014). "Oylum Höyük Erken Tunç Çağı Toplumunda Ağız ve Diş Sağlığı". Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Scheuer Louis (2002). "Application of Osteology to Forensic Medicine". USA: Special Publication.
- Szilvassy Johann ve Kritscher Herbert (1990). "Estimation of Chronological Age in Man Based on the Spongy Structure of Long Bones". *Anthropologischer Anzeiger*. 48: 159 – 164.
- Tatlıdil Hüseyin (2002). "Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz". Ziraat Matbaacılık. Ankara. 256-285.
- Todd Wingate (1920). "Age Changes in Pubic Bone". *American Journal Physical Anthropology*. 3: 285-33.
- Ubelaker H. Douglas (1978). "Human Skeletal Remains". Smithsonian Institution. Chicago: Adline Publishing Company.
- Uysal Uğur Gülfem (1995). "Oylum Höyük Çocuklarının Paleopatolojik Açından Analizi". *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 1-2: 187-206.
- Vodanovic Marin Demo Zeljko, Njemirovski Vera, Keros Jadranka ve Brkic Hrvoje (2007). "Odontometrics: A Useful Method for Sex Determination in An Archaeological Skeletal Population?". *Journal of Archaeological Science*. 34: 905-913.
- Van Vark Gerrit ve Schaafsma Willem (1992). "Advences in the Quantitative Analysis of Skeletal Morphology". *Skeletal Biology of Past Peoples: Resarch Methods*. (225-257) Wiley- Liss, inc.
- White Tim (1991). *Human Osteology*. Printed in U. S. A Academic Press.
- Williams Brenda A ve Rogers Tracy L. (2006). "Evaluating the Accuracy and Precision of Cranial Morphological Traits for Sex Determination". *Journal of Forensic Science*. 51: 729-735.
- Workshop of European Anthropologists (1980). "Recommendations for Age and Sex Diagnoses of Skeletons". *Journal of Human Evolution*. 9: 517-549.

Yılmaz Necla (2018). “Oylum Höyük Erken Tunç Çağı Popülasyonunda Eklem Hastalıkları”. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.

Yılmaz Derya (2006). “ Erken Tunç Çağı’nda Güneydoğu Anadolu’da Oda Mezar Geleneği”. *Anatolia* 31: 57-69.

<http://arkeofili.com/suriye-sinirindaki-oylum-hoyukte-kazilar-basladi/E.T> 11.05.2019 16:45

[http://tayproject.org/TAYages.fm\\$Retrieve?CagNo=2363&html=ages_detail_t.html&layout=web](http://tayproject.org/TAYages.fm$Retrieve?CagNo=2363&html=ages_detail_t.html&layout=web) E.T: 11.05.2019 17:58

<http://www.kilis.gov.tr/oylum-hoyuk> E.T.:11.05.2019 17:00

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Destenaz EYİOL

Uyruğu: Türkiye Cumhuriyeti

Doğum Tarihi ve Yeri: 01.01.1990

e-posta: dstnzero@gmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2013
Yüksek Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2019

İŞ TECRÜBESİ

Tarih	Kurum	Görev
2017-2018	Atatürk Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	İngilizce Öğretmenliği
2013-2015	SGK	Çağrı Merkezi Elemanı
2012	Kayalıpınar Kurtarma Kazısı	Antropolog
2011	Sivas Arkeoloji Müzesi	Stajyer Antropolog

YABANCI DİL BİLGİSİ

Yabancı Dilin Adı: YDS ( ) ÜDS ( ) TOEFL ( ) EILTS ( )